

၁၁၆၀၇

အရှင် ဦးအောင်

(အောင်အောင်)

သမ္မတ

ဆယ့်ငါးစောင်တွဲ

အစိုးရ ဓမ္မာဓရိယ-ဦးကျော်မြင့်

ကြည့်ကြပ်ပြင်ဆင်သည်

သိန်းမောင် သမ္မတ၊ စာအုပ်ဆိုင်

နံပါတ် ၁၈၉ - ၁၁၀ - ဝိရုံ - ဈေးချို

မန္တလေးမြို့

သမ္မတပုံနှိပ်တိုက်

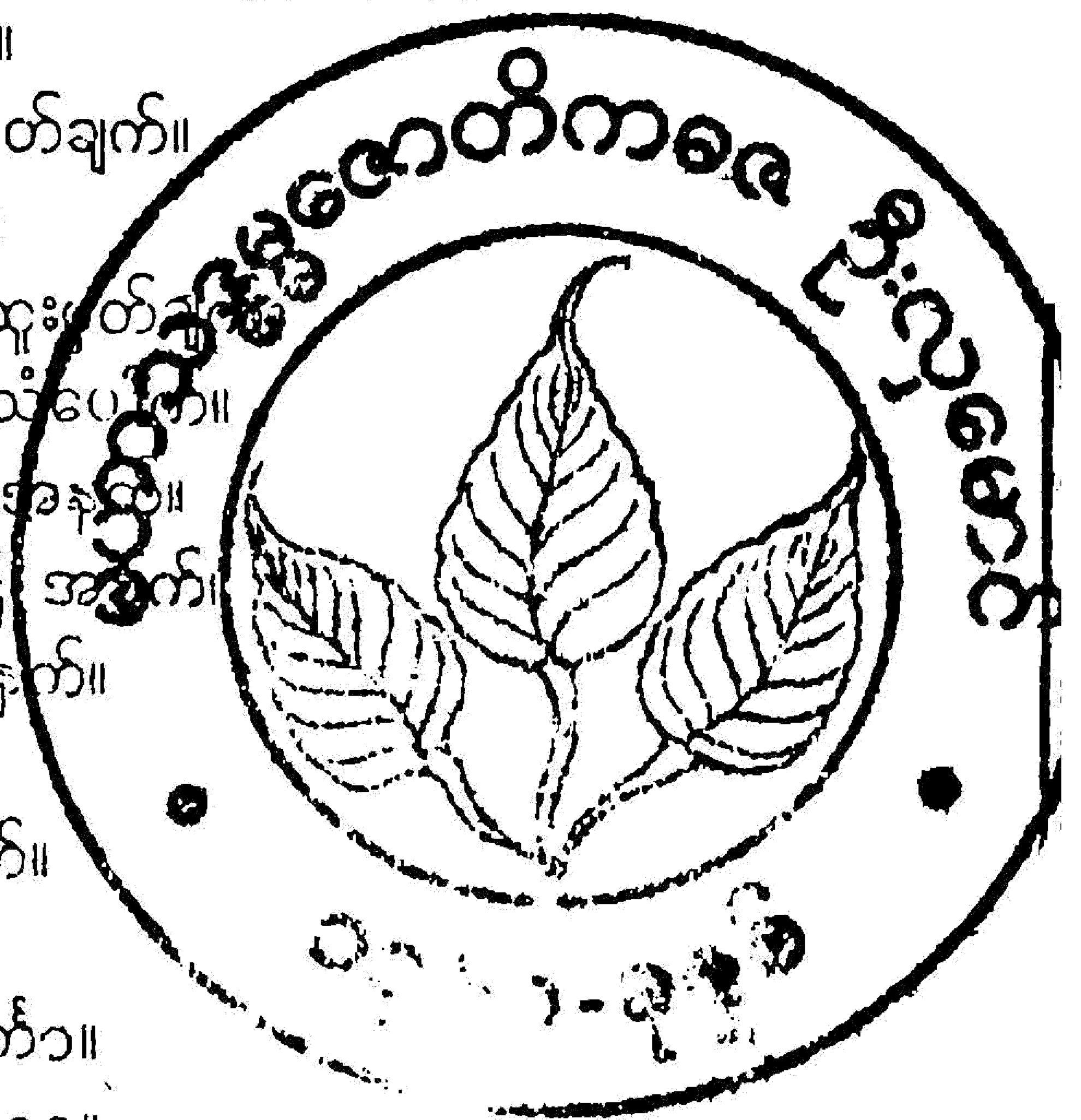
ဆိုင်တန်း

မန္တလေး

မာတိကာ

- ၁ မြန်မာသင်ပုန်းကြီး။
- ၂ အောင်ခြင်းရှစ်ပါး ပုံတော်များ။
- ၃ ပဉ္စမ သင်္ဂါယနာတင်မင်းတရားကြီးပုံ။
- ၄ ဆဋ္ဌ, သင်္ဂါယနာတင် လိုဏ်ဂူတော်။
- ၅ ကကြီး ခခွေး အိမ်ကိုပြေး (ကာတွန်းရုပ်ပုံ)
- ၆ မင်္ဂလာသုတ် ပါဠိ အနက်။
- ၇ မင်္ဂလာတရား ကောက်နုတ်ချက်။
- ၈ မင်္ဂလာခွဲ အမေးအဖြေ။
- ၉ မင်္ဂလာသုတ်အဓိပ္ပာယ်အထူးဖော်ပြချက်။
- ၁၀ မင်္ဂလာတရား-၃၈-ပါး သံပေါက်။
- ၁၁ အပြင်အောင်ခြင်း ပါဠိ အနက်။
- ၁၂ အတွင်းအောင်ခြင်း ပါဠိ အနက်။
- ၁၃ ရတနာရွှေချိုင့် ပါဠိ အနက်။
- ၁၄ နမက္ကာရ ပါဠိ အနက်။
- ၁၅ လောကနီတိ ပါဠိ အနက်။
- ၁၆ ပရိတ်ကြီး ပါဠိ အနက်။
- ၁၇ စကားကြီးဆယ်ခွန်း လင်္ကာ။
- ၁၈ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ဆုံးမစာ။
- ၁၉ ရှင်မဟာသီလဝံသ ဆုံးမစာ
- ၂၀ ဘိုးသူတော် ဦးနု စကား ပုဒ်။
- ၂၁ သင်္ဂါလောဝါဒ ကျင့်ဝတ် လင်္ကာ။
- ၂၂ မင်္ဂလာ ကဗျာ။
- ၂၃ နဝရတ်ကိုးသွယ်။
- ၂၄ ဂဏန်းသင်္ချာသံပေါက်။
- ၂၅ မြန်မာသံပေါက်သတ်ပုဒ်
- ၂၆ ပရိတ်ကြီးဝတ္ထု။

၂၁၀၇၆

စာပေအရသာ ပေါ်ထွက်ထင်ရှားစေရန် အထူးပြင်ဆင်၍

မင်းကျ မင်းနု ကောင်းမွန် သပ်ယပ်စွာဖြင့်

ရိုက်နှိပ် အပ်သော

သမ္မတ

ဆယ့်ငါးစောင်တွဲ

—○—

ကြည်ကြည်ပြင်ဆင်သူများ

ဦးချစ်ထွန်း	ပါဠိဆရာကြီး
ဦးကျော်လှိုင်	အစိုးရ မန္တလေးတိုင်း
ဦးကျော်မြတ်	အစိုးရ မန္တလေးတိုင်း

ကဏ္ဍ

စာအုပ်

ကြည့်ကြည့်ဆုတီးစသော-မိုးမိုး-မိုးမိုး-မိုးမိုး

၁၃၂၀-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လ

သမ္မတစာရုံးနှင့်အတူ အခြားတိုင်းဒေသ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

မင်္ဂလ နိဒါန

- က။ ယံ မင်္ဂလံ နှိဒသဟိ၊ စိန္တယိံသု သ ဒေဝကာ၊
သောတ္တာနံ နာမိ ဂစ္ဆန္တိ၊ အဋ္ဌတိံ သဉ္စ မင်္ဂလံ၊
- ခ။ ဒေသိတံ ဒေဝ ဒေဝေန၊ သဗ္ဗ ဟိပ ဝိနာသနံ၊
သဗ္ဗ လောက ဟိတက္ကာယ၊ မင်္ဂလံ တံ ဘဏ္ဍာမဟေ၊
- ဂ။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ၊ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ
ဝိဟရတိ၊ ဇေတဝနေ အနာထ ဝိဇ္ဇိကဿ အာရာ
မေ၊ အထခေါ အညတရာ ဒေဝတာ၊ အဘိက္ကန္တာယ
ရတ္တိယာ၊ အဘိက္ကန္တ ဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ ဇေတ ဝနံ
ဩဘာသေတွာ၊
- ဃ။ ယေန ဘဂဝါ တေန ပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂ
ဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ
ဌိတာခေါ သာ ဒေဝတာ၊ ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈ
ဘာသိ၊

ဒေဝတာ ယာစနိ

- င။ ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာစ၊ မင်္ဂလာနိ အစိန္တယျံ၊
အာကင်္ခမာနာ သောတ္ထာနံ၊ ဗြူဟိ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊

ဗုဒ္ဓ ဒေသိတ

- ၁။ အသေဝနာ စ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာ၊
ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊
- ၂။ ပတိဂ္ဂပ ဒေသ ဝါသော စ၊ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ၊
အတ္တသမ္မာ ပဏိမိ စ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊
- ၃။ ဗာဟုဿစ္စဉ္စ သိပ္ပဉ္စ၊ ဝိနယော စ သု သိက္ခိတော၊
သုဘာသိတာ စ ယာဝါစာ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊
- ၄။ မာတာ ဝိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော၊
အနာကုလာ စ ကမ္မန္တာ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊
- ၅။ ဒါနဉ္စ ဓမ္မစရိယာ စ၊ ဉာတကာနုဉ္စ သင်္ဂဟော၊
အန ဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊
- ၆။ အာရတိ ဝိရတိ ပါပါ၊ မဇ္ဇပါနာ စ သံယမော၊
အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊
- ၇။ ဂါရဝေါ စ နိဝါတော စ၊ သန္တုဋ္ဌိ စ ကတညုတာ၊
ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊
- ၈။ ခန္တီစ သောဝစဿတာ၊ သမဏာနုဉ္စ ဒဿနံ၊
ကာလေန ဓမ္မသာကန္တာ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊

၉။ တပေါစ ပြာဟ္မ စရိယဉ္စ၊ အရိယ သစ္စာန ဒဿနံ၊
နိဗ္ဗာန သန္တိကိရိယာစ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊

၁၀။ ဗုဒ္ဓဿ လောက ဓမ္မေဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ န ကမ္ပတိ၊
အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊

အာနိသံသ

က။ ဇောဒိသာနိ ကတွာန၊ သဗ္ဗတ္ထ မ ပ္ဍရာဇိတာ၊
သဗ္ဗတ္ထ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ တေသံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊
မင်္ဂလသုတ္တံ - နိဋ္ဌိတံ။

မင်္ဂလာ နိဒါန်း

က။ သဒေဝကာ-နတ်နှင့်တကွသော လူ တို့သည်၊ ယံ
မင်္ဂလံ-အကြင် မင်္ဂလာ တရားတော်ကို၊ ခွါဒသဟိ-တဆဲ့နှစ်
နှစ်တို့ကာလပတ်လုံး၊ ဗိန္တ ယိံ သု-ကြံကြကုန်၏၊ သောတ္တာနံ-
စီးပွားချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ အဋ္ဌတိံ သဉ္စ-
သုံးဆဲ့ရှစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ တံ မင်္ဂလံ-
ထို မင်္ဂလာတရားတော်ကို၊ နာဓိဂ ခန္တိ-န အဓိဂ ခန္တိ ဝေ-
မသိနိုင်ကုန်သလျှင်ကတည်း။

ခ။ ဒေဝ ဒေဝေန-နတ်တကာတို့ထက် ဖြတ်သော ဝိသုဒ္ဓိ
နတ် ဖြစ်တော်မူသော ဘုရားသခင်သည်၊ သဗ္ဗ လောက ဟိ
တတ္ထာယ-အလုံးစုံသော သတ္တလောက၏ အစီးအပွားအလျှို
ငှါ၊ ဒေသိတံ - ဟောတော်မူအပ်သော၊ သဗ္ဗပါပ ဝိနာသနံ-
အလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို ပယ်ဖျောက်တတ်ထသော၊ တံ

မင်္ဂလံ-ထို မင်္ဂလာ တရားတော်ကို၊ ဟေ-အိုသူတော်ကောင်း
တို့၊ မယံ-ငါ တို့သည်၊ ဘဏာမ-ရွတ်ကြကုန်အံ့။

ဂ။ ဘန္တေ ကဿပ-အရှင်မဟာကဿပ၊ ဣဒံ သုတ္တံ-
ဤ မဟာမင်္ဂလသုတ်တော်ကို၊ မေ မယာ အာနန္ဒတ္ထေရေန-
အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာမထေရ်သည်၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏
သမ္မုခါ-မျက်မှောက်တော်မှ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ သုတံ-ကြားလိုက်
ရ၏၊ ဥပလက္ခိတံ-မှတ်လိုက်ရ၏၊ ဥပခါရိတံ-ဆောင်လိုက်
ရ၏။ ဧကံ-တပါးသော၊ သမယံ-အခါ၌၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ သာဝတ္ထိယံ-သာဝတ္ထိပြည်၌၊ အနာထ ပိဏ္ဍိ
ကဿ - အနာထပိဏ္ဍိသေဌေး၏၊ အာရာမေ- နှလုံးမွေ့လျော်
ပျော်ဘွယ်ရာဖြစ်သော၊ ဇေတဝန-ဇေတဝန်ကျောင်းတော်
၌၊ ဝိဟရတိ-နေတော်မူ၏၊ အထခေါ-ထိုသို့ နေတော်မူသော
အခါ၌၊ အညတရာ-အမျိုးအမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသော၊
ဒေဝတာ-နတ်သားသည်၊ အဘိက္ကန္တ ဘယ-ညဉ့်ဦးယာမ် လွန်
ပြီးသော၊ ရတ္တိယာ-သန်းခေါင်အခါ၌၊ အဘိက္ကန္တ ဝဏ္ဏာ-
အလွန် နှစ်လို့ဘွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ကေဝလ
ကပ္ပံ- အလုံးစုံသော၊ ဇေတဝန- ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကို၊
ဩဘာသေတွာ-ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါဖြင့် ထွန်းလင်းစေဦး၍။

ဃ။ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသခင်
သည်၊ အတ္ထိ-ရှိတော်မူ၏၊ တေန-ထိုဘုရားရှိတော်မူရာအရပ်
သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-ကပ်လေ၏၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-ကပ်လေပြီး၍၊
ဘဂဝန္တံ - မြတ်စွာဘုရားသခင်ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ - အလွန်
ရိုသေစွာ ရှိခိုးဦး၍၊ ဧကမန္တံ-တင့်အပ် လျောက်ပတ်သော

အရပ်၌၊ အဋ္ဌာသိ-ရပ်လေ၏။ ဧကမန္တံ - တင့်အပ်လျောက်ပတ်
 သောအရပ်၌၊ ဌိတာခေါ-ရပ်ပြီးသော၊ သာ ဒေဝတာ - ထို
 နတ်သားသည်၊ ဘဂဝန္တံ - မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဂါထာယ-
 ဂါထာဖြင့်၊ အဇ္ဈတာသိ-ဤသို့ နားထောင်လျှောက်ပေ၏။

နတ်သား တောင်းပန်ချက်

၁။ ဘန္တေ ဘဂဝါ-ဘုန်းတော်ကြီးသော အရှင်ဘုရား၊
 ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ ဒေဝါစ-နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊
 မနုဿာစ - လူ တို့သည်လည်းကောင်း၊ သောတ္ထာနံ-စင်
 ကြယ်စွာသော၊ နိဗ္ဗာနံ-နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို၊ အာကမ်မာနာ-လို
 ချင်တောင့်တ ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ မင်္ဂလာနိ-စီးပွားချမ်းသာခြင်း
 ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော မင်္ဂလာတရားတော် တို့ကို၊ ခွါဒ
 သဟိ - တဆဲ နှစ်နှစ်တို့ ကာလပတ်လုံး၊ အဗိန္ဒယံ - ကြံကြ
 ကုန်၏၊ ဗိန္ဒယန္တံ-ကြံကြကုန်သော်လည်း၊ နာမိဂန္ထိန္တိ-
 မသိနိုင်ကုန်၊ တံ-ထို သုံးဆဲရှစ်ပါးသော မင်္ဂလာတရားတော်
 မြတ်ကို၊ တွံ-အရှင်ဘုရားသည်၊ ဗြူဟိ-ဟောတော်မူပါလော့။

ဘုရား ဟောပြပုံ

၁။ ဘော ဒေဝ ပုတ္တ-အိုနတ်သား၊ ဗာလာနံ-သူမိက် တို့
 ကို၊ ယာ အသေဝနာစ-အကြင် မမှီဝဲ မဆည်းကပ်ရခြင်း
 သည်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍိတာနံ - ပညာရှိသောသူ တို့ကို၊
 ယာ သေဝနာစ- အကြင်မှီဝဲ ဆည်းကပ်ရခြင်း သည်လည်း
 ကောင်း၊ ပူဇနေယျာနံ-ပူဇော်ထိုက်သောသူတို့ကို၊ ယာ ပူဇာ
 စ- အကြင် ပူဇော်ရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။

ဇေတံ - ဤ သုံးပါးသော တရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာ မည်၏ဟူ၍၊ တွံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏ္ဍာဟိ-မှတ်လေလော့။

၂။ ဘော ဒေဝ ပုတ္တ-ဒိ နတ်သား၊ ပတိဉ္စပ ဒေသ ဝါသော စ-တင့်အပ်လျောက်ပတ်သောအရင်၌ နေရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးဘဝ၌၊ ကတပုညတာ စ-မိမိပြုခဲ့ဘူးသော ကောင်းမှုရှိသော သူ၏ အဖြစ် သည်လည်းကောင်း။ အတ္တသမ္ဘာ ပဏိမိ စ-မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာဆောက်တည်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဇေတံ-ဤသုံးပါးသော တရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာမည်၏ ဟူ၍၊ တွံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏ္ဍာဟိ-မှတ်လေလော့။

၃။ ဘော ဒေဝ ပုတ္တ-ဒိ နတ်သား၊ ဗာဟုဿစ္စဉ္စ-အကြား အမြင် များသောသူ၏အဖြစ် သည်လည်းကောင်း၊ သိပ္ပဉ္စ - လက်မှုပညာ အစရှိသော အပြစ်မရှိသော အတတ်တို့ကို တတ်ရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ သုသိက္ခိတော-ကောင်းစွာ သင်အပ်သော၊ ဝိနယော စ-ဝိနည်းတရား သည်လည်းကောင်း၊ သုဘာသိတာ-ကောင်းစွာဆိုအပ်သော၊ ယာဝါစာစ- အကြင် စကား သည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ ဇေတံ - ဤလေးပါးသော တရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ - မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာ မည်၏ ဟူ၍၊ တွံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏ္ဍာဟိ-မှတ်လေလော့။

၄။ ဘော ဒေဝ ပုတ္တ-ဒိ နတ်သား၊ မာတာ ပိတု-အမိအဘ တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌာနဉ္စ-လုပ်ကျွေးမွေးမြူရခြင်းသည်လည်း

ကောင်း၊ ပုတ္တ ဒါရဿ-သား မယား တို့အား၊ သင်္ဂဟောစ-
သင်္ဂြိုဟ်ထောက်ပံ့ရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ အနာကုလာ-
အနောက်အရှက် မရှိကုန်သော၊ ကမ္မန္တာစ-အမှု တို့ကို ပြုရ
ခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဇေတံ-ဤ သုံးပါးသော
တရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာမည်၏
ဟူ၍၊ တွံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏှာဟိ-မှတ်လေလော့၊

၅။ ဘော ဒေဝ ပုတ္တ-ဒိ နတ်သား၊ ဓါနဉ္စ-အလှူပေးရ
ခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မစရိယာ စ-မြတ်သောအကျင့်
တို့ကို ကျင့်ရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ ဉာတကာနံ-အဆွေ
အမျိုး တို့အား၊ သင်္ဂဟောစ-သင်္ဂြိုဟ်ထောက်ပံ့ရခြင်း သည်
လည်းကောင်း၊ အန ဝဇ္ဇာနိ-အပြစ်မရှိ ကုန်သော၊ ကမ္မာနိစ-
အမှုတို့ကို ပြုရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဇေတံ-
ဤ လေးပါးသော တရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊
မင်္ဂလံ - မင်္ဂလာ မည်၏ ဟူ၍၊ တွံ - သင် နတ်သားသည်၊
ဂဏှာဟိ-မှတ်လေလော့၊

၆။ ဘော ဒေဝ ပုတ္တ-ဒိ နတ်သား၊ ပါပါ-မကောင်းမှုမှ၊
အာရတိ စ-ဝေးစွာရှောင်ကြဉ်ရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊
ဝိရတိစ - အထူးသဖြင့် ရှောင်ကြဉ်ရခြင်း သည်လည်း
ကောင်း၊ ဓမ္မေသု-ကုသိုလ်ကောင်းမှု တို့၌၊ အပ္ပမာဒေါစ-
မမေ့ မလျော့ရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဇေတံ-
ဤ လေးပါးသော တရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊
မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍၊ တွံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏှာ
ဟိ - မှတ်လေလော့၊

၇။ ဘော ဒေဝ ပုတ္တ-ဒိ နတ်သား၊ ဂါရဝေါ စ-ရိသေ ထိုက်သော သူ တို့အား ရိသေရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ နိဝါတော စ- မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ သန္တုဋ္ဌိ စ- ရောင့် ရဲ လွယ် ရ ခြင်း သည် လည်း ကောင်း၊ ကတညုတာ စ- သူပြုဘူးသော ကျေးဇူးကို သိရခြင်း သည် လည်းကောင်း၊ ကာလေန-သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အခါ၌၊ ဓမ္မဿဝနုဉ္စ- သူတော်ကောင်း တရားကို နာရခြင်း သည် လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဇေတံ-ဤငါးပါးသော တရားသည် လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍၊ တွံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏှာဟိ-မှတ်လေလော့။

၈။ ဘော ဒေဝ ပုတ္တ-ဒိ နတ်သား၊ ခန္တိ စ- သည်းခံရ ခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ သောဝစဿတာ စ- သူတော် ကောင်းတို့ ဆို ဆုံးမ အပ်သော စကားကို နာလွယ်သော သူ၏ အဖြစ် သည်လည်းကောင်း၊ သမဏာနံ-ရဟန်း ပုဏ္ဏား တို့အား၊ ဒဿနုဉ္စ-ဖူးမြင်ရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ ကာ လေန-သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အခါ၌၊ ဓမ္မသာကန္တာ စ- တရားတော်ကို ဆွေးနွေးမေးမြန်းရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဇေတံ-ဤ လေးပါးသော တရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ- မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍၊ တွံ-သင်နတ်သား သည်၊ ဂဏှာဟိ-မှတ်လေလော့။

၉။ ဘော ဒေဝ ပုတ္တ-ဒိ နတ်သား၊ တပေါ စ- ခြိုးခြံစွာ ကျင့်ရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ- မြတ်သော အကျင့်တို့ကို ကျင့်ရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ အရိယသစ္စာ နံ-အရိယ သစ္စာ တို့ကို၊ ဒဿနုဉ္စ-သိမြင်ရခြင်း သည်လည်း

ကောင်း၊ နိဗ္ဗာန်-နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို၊ သန္တတိကိရိယာ စ- မျက်
မှောက်ပြုရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဇေတံ- ဤ
လေးပါးသော တရား သည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊
မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာ မည်၏ဟူ၍၊ တွံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏှာ
ဟိ-မှတ်လေလော့။

၁၀။ ဘော ဒေဝ ပုတ္တ-အို နတ်သား၊ လောကဓမ္မဟိ-
လောကဓံတရားရှစ်ပါး တို့နှင့်၊ ဗုဒ္ဓဿ-ဧွေထသော၊ ယဿ-
အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ န ကမ္မတိ-မတုန်မလှုပ်၊
အ သောကံ - စိုးရိမ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ ဝိရဇံ-ရမ္မက်ဟူသော
ဖြူလည်း မရှိ၊ ခေမံ-ဘေးလည်း မရှိ၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဇေတံ-ဤ
လေးပါးသော တရား သည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ - မြတ်စွာသော၊
မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာ မည်၏ ဟူ၍၊ တွံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏှာ
ဟိ-မှတ်လေလော့။

မင်္ဂလာ ပြုကျင့်ရကျိုး

က။ ဘော ဒေဝ ပုတ္တ-အို နတ်သား၊ ဇေတံ သာနိ-ဤသို့
သဘောရှိကုန်သော၊ အဋ္ဌ တိံသ မင်္ဂလာနိ - သုံ ဆွေရှစ်ပါး
သော မင်္ဂလာတရားတို့ကို၊ ကတွာနု-ပြုကျင့်ရသောကြောင့်၊
သဗ္ဗဏ္ဏ-အလုံးစုံသော အရပ် တို့၌၊ အ ပရာဇိတာ - ရန်သူတို့
သည် မအောင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သဗ္ဗဏ္ဏ-အလုံးစုံသော
အရပ် တို့၌၊ သောက္ကိံ-ချမ်းသာခြင်းသို့၊ ဂန္ထိန္တိ-ရောက်ကုန်
၏၊ တံ-ထိုသုံးဆွေရှစ်ပါးသော တရားသည်သာလျှင်၊ ဥတ္တမံ-
မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာ မည်၏ဟူ၍၊ တွံ-သင်နတ်သား
သည်၊ ဂဏှာဟိ-မှတ်လေလော့။

မင်္ဂလသုတ် အနက် ပြီး၏။

မင်္ဂလာတရား သုံးဆယ့်ရှစ်ပါး

ကောဏိနုတ်ချက်

အသေဝနာ စ မာလာနံ, ဟူသောပုဒ်၌ ၃-ပါး

- ၁။ သူမိုက်တို့ကို ဖြစ် မဆည်းကပ်ရခြင်းလည်း တပါး။
  - ၂။ ပညာရှိသော သူတို့ကို ဖြစ် ဆည်းကပ်ရခြင်းလည်း တပါး။
  - ၃။ ပူဇော်ထိုက်သော သူတို့ကို ပူဇော်ရခြင်းလည်း တပါး။
-

ပတိရူပ ဒေသဓါသော စ, ဟူသောပုဒ်၌ ၃-ပါး

- ၁။ တင့်အပ် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေရခြင်းလည်း တပါး။
  - ၂။ ရှေးရှေးသော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ပြုအပ်သော ကောင်းမှု ရှိသော သူ၏ အဖြစ်လည်း တပါး။
  - ၃။ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည် ရခြင်းလည်း တပါး။
-

မာဟုသမ္ဘန္ဓ ခိပ္ပန္တ, ဟူသောပုဒ်၌-၄-ပါး

- ၁။ အကြား, အမြင်, ဖျားသောသူ၏ အဖြစ်လည်း တပါး။
- ၂။ အပြစ်မရှိသော အတတ်ကို တတ်ရခြင်းလည်း တပါး။
- ၃။ ကောင်းစွာ သင်အပ်သော ဝိနည်းတရားလည်း တပါး။
- ၄။ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားလည်း တပါး။

မာတာဝံ ဖိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဟူသောပုဒ်၌-၃-ပါး

- ၁။ အမိ၊ အဘာ တို့ကို လုပ်ကျွေးမွေးမြူရခြင်းလည်း တပါး။
  - ၂။ သား၊ မယား တို့အား သင်္ကြိုဟ်ထောက်ပံ့ရခြင်းလည်း တပါး။
  - ၃။ အနှောက်အရှက်မရှိသော အမှုလည်း တပါး။
-

ဒါနဉ္စ ဓမ္မဓနိယာမ၊ ဟူသောပုဒ်၌-၄-ပါး

- ၁။ အလှူပေးရခြင်းလည်း တပါး။
  - ၂။ တရားတော်နှင့်အညီ ကျင့်ရခြင်းလည်း တပါး။
  - ၃။ အဆွေ အမျိုး တို့အား သင်္ကြိုဟ်ထောက်ပံ့ရခြင်းလည်း တပါး။
  - ၄။ အပြစ်မရှိသော အမှုလည်း တပါး။
-

အာရတိ၊ ဝိရတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌-၄-ပါး

- ၁။ မကောင်းမှုမှ ဝေးစွာ ကြဉ်ရှောင်ရခြင်းလည်း တပါး။
  - ၂။ မကောင်းမှုကို အထူးသဖြင့် ကြဉ်ရှောင်ရခြင်းလည်း တပါး။
  - ၃။ သေ၊ အရက်၊ ကို သောက်ခြင်းမှ ကောင်းစွာကြဉ်ရှောင် ရခြင်းလည်း တပါး။
  - ၄။ ကုသိုလ်တရား တို့၌ မစေ့မလျော့ရခြင်းလည်း တပါး။
-

ဂါရဝေါ စ နိဘိတော စ, ဟူသောပုဒ်၌-၅-ပါး

- ၁။ ရိသအပ်သောသူ တို့ကို ရိသရခြင်းလည်းတပါး။
- ၂။ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချရခြင်းလည်း တပါး။
- ၃။ ရောင့်ရဲလွယ်ရခြင်းလည်း တပါး။
- ၄။ သူ့ကျေးဇူးကို သိရခြင်းလည်း တပါး။
- ၅။ လျှောက်ပတ်သော အခါ၌ တရားတော်ကို နာရခြင်းလည်း တပါး။

ခန္တီစ သောဓဇသတော,ဟူသော ပုဒ်၌-၄-ပါး

- ၁။ သည်းခံရခြင်းလည်း တပါး။
- ၂။ သူတော်ကောင်းတို့ ဆုံးမရာ လိုက်နာ လွယ်ရခြင်းလည်း တပါး။
- ၃။ ရဟန်း,ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဖူးမျှော်ရခြင်းလည်း တပါး။
- ၄။ လျှောက်ပတ်သော အခါ၌ တရားစကားကို ဆွေးနွေးမေးမြန်းရခြင်းလည်း တပါး။

တပေါ စ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ, ဟူသောပုဒ်၌-၄-ပါး

- ၁။ မြိုးခြံစွာ ကျင့်ရခြင်းလည်း တပါး။
- ၂။ မြတ်သောအကျင့် တို့ကို ကျင့်ခြင်းလည်း တပါး။
- ၃။ အရိယသစ္စာတရားတို့ကို သိမြင်ရခြင်းလည်း တပါး။
- ၄။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရခြင်းလည်း တပါး။

ဗုဒ္ဓဿ လောကဓမ္မေဟိ၊ ဟူသောသုတ်၌-၄-ပါး

- ၁။ လောကဓံတရားရှစ်ပါးတို့နှင့် ဇွေကြိုငြားသော်လည်း ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်သည် ဟုံသွပ်ခြင်း မရှိသည် လည်း တပါး။
- ၂။ စိုးရိမ်ခြင်း မရှိသည်လည်း တပါး။
- ၃။ ရမ္မက်ဘူသော ဖြူကင်းခြင်းလည်း တပါး။
- ၄။ ဘေးမရှိခြင်းလည်း တပါး။

မဟာ မင်္ဂလာ၌ အမေးအဖြေ

- မေး။ ယခု အဘယ်စာကို သင်သနည်း။
- ဖြေ။ မဟာမင်္ဂလာသုတ်ကို သင်ပါသည် ဘုရား။
- မေး။ မဟာမင်္ဂလာသုတ်၌ အပြား အဘယ်မျှရှိသနည်း။
- ဖြေ။ သုံးဆယ့်ရှစ်ပါး အပြား ရှိပါသည် ဘုရား။
- မေး။ အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ သိရပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဒေသနာ ပရိယောသာန နိဂုဏ်း အဆုံး ဖြစ်သော—
ဘောဒိဿနိ-အဋ္ဌတိံ သ မင်္ဂလာနိ ဟူသော ပါဌ်ကို
ထောက်၍ သိရပါသည် ဘုရား။
- မေး။ အဘယ်မျှသော ဂါထာဖြင့် ဟောတော်မူသနည်း။
- ဖြေ။ ဆယ်ဂါထာဖြင့် ဟောတော်မူပါသည် ဘုရား။
- မေး။ ဟောတော်မူသော ဂါထာကား အဘယ်ဂါထာများ
ပါနည်း။
- ဖြေ။ အသေဝနာ စ,လည်း တဂါထာ၊ ပတိနူပ,လည်း
တဂါထာ၊ ဗာဟုဿစ္စဉ္စ,လည်း တဂါထာ၊ မာတာ

ပိတု,လည်း တဂါထာ၊ ဒါနုဉ္စ,လည်း တဂါထာ၊
အာရတိ,လည်း တဂါထာ၊ ဂါရဝေါစ,လည်း တဂါ
ထာ၊ ခန္တီစ,လည်း တဂါထာ၊ တပေါစ,လည်း တဂါ
ထာ၊ ဖုဋ္ဌဿ,လည်း တဂါထာ၊ ဤ ဆယ်ဂါထာ ဖြင့်
ဟောတော်မူပါသည် ဘုရား။

မေး။ အဘယ် အရပ်မှာ ဟောသနည်း။

ဖြေ။ သာဝတ္ထိပြည်တွင် 'ဟောတော်မူပါသည် ဘုရား။

မေး။ သာဝတ္ထိပြည် ဟု အဘယ်ကြောင့် တွင်သနည်း။

(ဆိုသနည်း ဟုလည်း မေး)

ဖြေ။ “သဗ္ဗိဓနု ခေတ္တ ခေတ္တိတိ” ဟု ပါဠိရှိသောကြောင့်
ခပ်သိမ်းသော လောကီ စည်းစိမ် ချမ်းသာ ရတနာ
အပေါင်း တို့သည် လိုရာ မတ, ပြည့်စုံသောကြောင့်
သာဝတ္ထိပြည် ဟု ခေါ်တွင်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ သာဝတ္ထိပြည်တွင် အဘယ်အရပ်မှာ ဟောတော်မူ
သနည်း။

ဖြေ။ ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ ဟောတော် မူပါသည်
ဘုရား။

မေး။ ဇေတဝန် ကျောင်းတော် ဟု အဘယ်ကြောင့် ခေါ်
သနည်း။

ဖြေ။ ဇေတ,မင်းသား၏ ဥယျာဉ်မြေကို ရွှေအသပြာ အတိ
ခင်းပြီးလျှင် မြေဘိုးပေး၍ ဝယ်ယူ ဆောက်လုပ်အပ်
သောကြောင့် ဇေတဝန် ကျောင်းတော် ဟု ခေါ်ပါ
သည် ဘုရား။

မေး။ အဘယ်သူ ဆောက်သနည်း။

ဖြေ။ အနာထဝိဏ်သေဌေး ဆောက်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ အနာထဝိဏ် သေဌေး ဟု အဘယ်ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ‘အနာထဝိဏ် ဝိဇ္ဇာ’ ဒဒါတိတိ အနာထ ဝိဇ္ဇာကော’ ဟူသော ပါဠိနှင့်အညီ ကိုးကွယ်ရာ မရှိသော သူ တို့ကို ထမင်း၊ ရေစာ၊ ပေးတတ်သောကြောင့် အနာထဝိဏ် သေဌေးဟု ခေါ်တွင်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ ငယ်မည်ကို အဘယ်သူ ဆိုသနည်း။

ဖြေ။ သုဒတ္တ၊ ဆိုပါသည် ဘုရား။

မေး။ ဇေတဝန် ကျောင်းတော် သည် သာဝတ္ထိပြည် နှင့် နီးသလော၊ ဝေးသလော၊ အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်၊ စသည် တို့တွင် အဘယ်အရပ်မှာနည်း။

ဖြေ။ “အဂဂေါ သာဝတ္ထိသံ သာဝတ္ထိ နဂရသမ အဓိနူရေ နေံ ပဉ္စ သတ မတ္တေ ဒက္ခိဏာ ပဿေ” ဟူသော သာဓက ပါဠိရှိသောကြောင့် သာဝတ္ထိပြည်၏တောင် အရပ်ဖြစ်သော ကုင်လုပ် လေးတာ အပြန် ငါးရာ အရပ်တွင် ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ ဇေတဝန် ကျောင်းတော် သည် လေးထောင့်လော၊ စမ္ပုလင်ရုံလော-ဦးပြည်းလော။

ဖြေ။ “တိဘုမ္မိကေသု ဂန္ဓကုဋီသု” ဟူ၍ သာဓက ပါဠိ ရှိသောကြောင့် စုလစ်မွန်းချွန် တို့ဖြင့် တင့်တယ် ဆန်းကြယ်စွာ တန်ဆာဆင်အပ်သော ဘုံသုံးဆင့်ရှိသော ဇေတဝန်ကျောင်းတော် ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ အဘယ်သူ တောင်းပန်၍ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ အမျိုးအမည် မထင်ရှားသော နတ်သား တောင်းပန်၍
ဟောတော်မူပါသည်ဘုရား။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် မထင်ရှားသော နတ်သား ဟုဆိုပါ
သနည်း။

ဖြေ။ “အဆခေါ် အညဘရာ ဒေဓဓာ” ဟူသော ပါဠိကို
ထောက်၍ ဆိုပါသည်ဘုရား။

မေး။ မထင်ရှားသော နတ်သား အဘယ်သူ ဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ဣန္ဒသက္က သိကြားဟု ဆိုပါသည်ဘုရား။

မေး။ အဘယ်အခါ တောင်းပန်သနည်း။

ဖြေ။ သန်းခေါင်အခါ တောင်းပန် ပါသည် ဘုရား။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် သိရသနည်း။

ဖြေ။ “အဘိက္ခန္ဓာယရဇ္ဈိယာ” ဟူသောပါဠိကို ထောက်
၍ သိရပါသည် ဘုရား။

မေး။ မထင်ရှားသော နတ်သားကို အဘယ် အကြောင်း
ကြောင့် သိကြားဟု ဆိုသနည်း။

ဖြေ။ ဘုရားသခင် ခြေရင်းတော်၌၊ ညဉ့်ဦးယာမ် ကား
“ဓာတုမဟာရာဇိနဓိ” တို့သည် ဆည်းကပ်ဖူးမျှော်
ပူဇော်မြဲ အချိန်အခါ ဖြစ်ပါသည်။ သန်းခေါင်ယာမ်
အခါ၌ “ဓာတုဓိသနဓိသိကြား” တို့ ဆည်းကပ်
ဖူးမျှော်မြဲ အချိန်အခါ ဖြစ်ပါသည်။ မိုးသောက်ယာမ်
ကား “ဗြဟ္မာ” တို့ ဆည်းကပ် ဖူးမျှော်မြဲ အချိန်အခါ
ဖြစ်ပါသည်။ ထို အချိန်ကာလ သုံးပါးတို့တွင် သန်း
ခေါင်ယာမ်အချိန်ဖြစ်သောကြောင့် သိကြားဟု ဆိုပါ
သည် ဘုရား။

မေး။ သိကြား တောင်းပန်ကြောင်းကို အဘယ်သူ ကြားသနည်း။

ဖြေ။ အရှင် အာနန္ဒာ ကြားပါသည် ဘုရား။

မေး။ အရှင် အာနန္ဒာ ကြားကြောင်းကို အဘယ်ကြောင့် သိရသနည်း။

ဖြေ။ “အာနန္ဒ ဇေဋ္ဌဇေန သုဘံ” ဟူသောပါဌ်ကိုထောက်၍ သိရပါသည် ဘုရား။

မေး။ အရှင် အာနန္ဒာ ကြားသော် အဘယ်သူ ကို ပြောသနည်း။

ဖြေ။ အရှင် မဟာကဿပ မထေရ်ကို ပထမ သံဂါယနာ တင်သောအခါ ပြောပါသည် ဘုရား။

မေး။ အရှင် မဟာ ကဿပ, ဟု အဘယ်ကြောင့် ခေါ်သနည်း။

ဖြေ။ “ကသိ ကမ္မာဒိသု သံဝေဂံ ပဋိလဘိက္ခာ ပဗ္ဗဇိတဗ္ဗတော ကဿပေါ” ဟူသော ပါဌ်နှင့် အညီ လယ်လုပ်ခြင်း အစရှိသော အမှု တို့၌ ထိတ်လန့်ခြင်း တရားကို ရ၍ ရဟန်း ပြုသောကြောင့် ကဿပ, ဟု ခေါ်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ ငယ်မည်ကို အဘယ်သူ ဆိုသနည်း။

ဖြေ။ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ကိုယ်သား, ကိုယ်ရေ တို့၏ တင့်တယ်ခြင်း ရှိသောကြောင့် ဝိပ္ပလိလုလင် ဟု ဆိုပါသည် ဘုရား။

မေး။ မင်္ဂလာတရား သုံးဆွဲရှစ်ပါး ဆိုသော် အဘယ်သည် တို့နည်း။

ဖြေ။ အသေဝနာ စ । ပ။ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ, ဟူသော
 ပဌမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါး၊
 ပတိရူပ । ပ။ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ-ဟူသော ဒုတိယ ဒေ
 သနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါး၊
 ဗာဟုဿစ္စဉ္စ । ပ။ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ-ဟူသော တတိ
 ယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး၊
 မာတာ ပိဘု । ပ။ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ-ဟူသော စတုတ္ထ
 ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါး၊
 ဒါနဉ္စ । ပ။ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ-ဟူသော ပဉ္စမ ဒေသနာ
 တော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး၊
 အာရတိ । ပ။ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ - ဟူသော ဆဋ္ဌမ
 ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး၊
 ဂါရဝေါ စ । ပ။ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ-ဟူသော သတ္တမ
 ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ ငါးပါး၊
 ခန္တီ စ । ပ။ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ-ဟူသော အဋ္ဌမ ဒေသ
 နာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး၊
 တပေါ စ । ပ။ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ-ဟူသော နဝမ ဒေ
 သနာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး၊
 ဗုဋ္ဌဿ । ပ။ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ-ဟူသော ဒသမ ဒေသ
 နာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး၊
 ဤသို့ အားဖြင့် မင်္ဂလာ တရား သုံးဆယ့်ရှစ်ပါး ရှိပါ
 သည် ဘုရား။

မေး။ အသေဝနာ စ, အစရှိသော ပဌမ ဒေသနာတော်၌
 မင်္ဂလာ သုံးပါးဆိုသော် အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ သူမိက် တို့ကို မငြိဝဲ မဆည်းကပ်ရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊

ပညာရှိသော သူ တို့ကို ငြိဝဲဆည်းကပ် နှိုးနှောရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊

ဘုရား အစရှိသော ရတနာ သုံးပါး တို့အား အရို အသေ၊ အလေး၊ အမြတ်၊ ပြုရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊

ဤသို့ အားဖြင့် အသေဝနာ စ၊ အစရှိသော ပဌမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါး ရှိပါသည် ဘုရား။

မေး။ အသေဝနာ စ၊ အစရှိသော ပဌမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါးကို သိရပါပြီ၊ ပတိဂ္ဂပ ဒေသဝါသော စ၊ အစရှိသော ဒုတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါး ဆိုသော် အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ တင့်အပ် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေရခြင်း သည် လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊

ရှေးက ပြုခဲ့ဘူးသော ကောင်းမှုရှိခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊

မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ ထိမ်းသိမ်း စောင့်ရှောက် ရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊

ဤသို့အားဖြင့် ပတိဂ္ဂပ ဒေသဝါသော စ၊ အစရှိသော ဒုတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါး ရှိပါသည် ဘုရား။

မေး။ ပတိဂ္ဂပ ဒေသဝါသော စ၊ အစရှိသော ဒုတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါးကို သိရပါပြီ၊

ဗာဟုဿစ္စဉ္စ, အစရှိသော တတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး ဆိုသော် အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ ကျမ်းဂန်တရား အကြား, အမြင်, များရခြင်း သည် လည်း မင်္ဂလာ တပါး။

အပြစ်ခပ်သိမ်းကင်းသော နှုတ်မှုအတတ် တို့ကို တတ် ရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး။

ကောင်းစွာ သိအပ်သော ဝိနည်းတရား တို့ကို သင် ကြားရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး။

အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကားကို ပြောဆိုရ ခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး။

ဤသို့အားဖြင့် ဗာဟုဿစ္စဉ္စ, အစရှိသော တတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး ရှိပါသည် ဘုရား။

မေး။ ဗာဟုဿစ္စဉ္စ, အစရှိသော တတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ တရား လေးပါးကို သိရပါပြီ။ မာတာ ပီတု, အစရှိသော စတုတ္ထ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါး ဆိုသော် အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ အမိ, အဘ, တို့ကို လုပ်ကျွေး မွေးမြူရခြင်း သည် လည်း မင်္ဂလာ တပါး။

သား, မယား, တို့အား သင်္ဂြိုဟ် ထောက်ပံ့ ရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး။

အနောက်အရှက် မရှိသော လယ်လုပ်ခြင်း ကုန်သွယ် ခြင်းအမှု တို့ကို ပြုရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး။

ဤသို့အားဖြင့် မာတာ ပီတု အစရှိသော စတုတ္ထ ဒေ သနာတော်၌ မင်္ဂလာတရားသုံးပါး ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ မာတာ ပီတု အစရှိသော စတုတ္ထ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါးကို သိရပါပြီ။ ဒါနဉ္စ၊ အစရှိသော ပဉ္စမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ တရား လေးပါး ဆိုသော် အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ အလှူပေးရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊ တရားကို ကျင့်ရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊ အဆွေအမျိုး တို့အား ထောက်ပံ့ရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊

အပြစ်မရှိသော အကြင် အမှု တို့ကို ပြုရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊

ဤသို့ အားဖြင့် ဒါနဉ္စ၊ အစရှိသော ပဉ္စမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ တရား လေးပါး ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ ဒါနဉ္စ၊ အစရှိသော ပဉ္စမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါးကို သိရပါပြီ။ အာရတီ၊ အစရှိသော ဆဋ္ဌမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ တရား လေးပါး ဆိုသော် အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ မကောင်းမှုကို မပြုမူ၍ ဝေးစွာရှောင်ကြဉ်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊

ကိုယ်၏ အသက်ကို ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်းသော စိတ်ဖြင့် ငါသည် မကောင်းမှုကို မပြုပြီ၊ ငါ၏အသက်သေသော်လည်း သေပါစေ သူ၏အသက်ကို မသတ်မူ၍ သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း အစရှိသော အမှုကို မပြုပြီဟု အထူးသဖြင့် ကြဉ်ရှောင်ခြင်း လည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊

မေး။ သုရာ၊ ငါးပါးဆိုသည် အဘယ်နည်း။

ဖြေ။ ဝိဋ္ဌ သုရာ-မုန့်ညက်ဖြင့် ပြုသော သေ၊ ပုဝ သုရာ-မုန့်
ဖြင့် ပြုသော သေ၊ ဩဒန သုရာ-ထမင်းဖြင့် ပြုသော
သေ၊ ကိဏ္ဍပက္ခိတ္တ သုရာ-တဆေးထည့်၍ ပြုသော
သေ၊ သန္တာရ သံယုတ္တာ-များစွာသော အဆောက်
အဦ တို့ဖြင့် ပြုသော သေ၊ ဤသည်ကား သေငါးပါး
ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ မေရယ၊ ငါးပါး ဆိုသည် အဘယ်နည်း။

ဖြေ။ ပုပ္ဖါ သင်္ခေါ-အပွင့် အရည် တို့ဖြင့် ပြုသောအရက်၊
ဖလာ သင်္ခေါ-သစ်မည်စည်သီး အစရှိသည် တို့ဖြင့်
ပြုသော အရက်၊ ဓေါသင်္ခေါ-မုဒရက်သီး အစရှိ
သည် တို့ဖြင့် ပြုသော အရက်၊ ဂုဇ္ဇာသင်္ခေါ-ကြံရည်
တို့ဖြင့် ပြုသော အရက်၊ သန္တာရ သံယုတ္တာ-များ
စွာသော အဆောက် အဦ တို့ဖြင့် ပြုသော အရက်၊
ဤသည်ကား-မေရယ၊ငါးပါး ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ယစ်မျိုးငါးပါးကို သောက်စား
ခြင်းမှ စောင့်စည်းရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာတပါး၊
ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊ အပစာယန၊ ဝေယျာဝစ္စ၊
ပက္ခိဒါန၊ ပတ္တာနုမောဒန၊ ဓမ္မဿဝန၊ ဓမ္မဒေသနာ၊
ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ၊ တည်းဟူသော ကုသိုလ်တရား ဆယ်ပါး
တို့၌ မမေ့မလျော့ရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာတပါး၊

ဤသို့အားဖြင့် အာရုဏ်၊ အစရှိသော ဆဋ္ဌမ ဒေသနာ
တော်၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ အာရုဏ်၊ အစရှိသော ဆဋ္ဌမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ
တရား လေးပါး တို့ကို သိရပါပြီ၊ ဂါရဝေါစ၊ အစရှိ
သော သတ္တမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ ငါးပါး ဟူ
သော်ကား အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ ဇာတ်၊ ဂုဏ်ရှိသော သူ တို့အား အရို၊ အသေ၊ အလေး၊
အမြတ်၊ ပြုရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊
မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊
ရ၊ ရသမျှသော ပစ္စည်း အသုံးအဆောင် တို့ဖြင့် ရောင့်
ရဲလွယ်ရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊
သူတပါး ကျေးဇူးကို သိရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ
တပါး၊
လျှောက်ပတ်သော အခါ၌ တရားတော်ကို နာရခြင်း
သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊
ဤသို့အားဖြင့် သတ္တမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား
ငါးပါး ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ သတ္တမ ဒေသနာတော် ဖြစ်သော ဂါရဝေါစ၊ ၌
မင်္ဂလာ တရား ငါးပါးကို သိရပါပြီ၊ ခန္တီစ၊ အစရှိ
သော အဋ္ဌမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ တရား လေး
ပါး ဟူသော်ကား အဘယ်သည်တို့နည်း။

- ဖြေ။ ကိုယ်အောက် ယုတ်သော သူ တို့ကို သည်းခံရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊
သူတော်ကောင်းတို့ ဆိုဆုံးမ,လွယ်သော သူ၏ အဖြစ် သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊
ရဟန်း, ပုဏ္ဏား တို့အား ဖူးမြင်ရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊
လျှောက်ပတ်သော တရားစကားကို နှိုးနှော ပြောဆို ဆွေးနွေးမေးမြန်းရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊
ဤသို့ အားဖြင့် အဋ္ဌမ ဒေသနာတော်ဖြစ်သော ခန္တီစ ဌ် မင်္ဂလာတရား လေးပါး ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။
- မေး။ အဋ္ဌမ ဒေသနာတော် ဖြစ်သော ခန္တီစဌ်, မင်္ဂလာ တရား လေးပါးကို သိရပါပြီ၊ တပေါစ,အစရှိသော နဝမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ တရားလေးပါး ဟူ သည်ကား အဘယ်သည်တို့နည်း။
- ဖြေ။ ငြိုးခြံစွာ ကျင့်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊
မြတ်သော မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာ, ဥပေက္ခာ, တည်းဟူသော ဗြဟ္မစိုရ်တရားကို ကျင့်ရခြင်း သည် လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊
အရိယာသစ္စာ တရားမှန် တို့ကို သိမြင်ရခြင်း သည် လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊
အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရခြင်း သည် လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊
ဤသို့ အားဖြင့် တပေါစ, အစရှိသော နဝမ ဒေသနာ တော်၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါး ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ နဝမ ဒေသနာဖြစ်သော တပေါစ, ဌှိ မင်္ဂလာ တရား
လေးပါးကို သိရပါပြီ၊ ဗုဒ္ဓဿ, အစရှိသော ဒသမ
ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါး ဟူသော်
ကား အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ လာဘော, အလာဘော, ယသော, အယသော, နိန္ဒာ
ပသံသာ, သုခံ, ဒုက္ခံ, တည်းဟူသော လောကဓံ
တရား ရှစ်ပါးတို့နှင့် ဝေွသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏
စိတ်သည် တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော အဖြစ်သည်
လည်း မင်္ဂလာတပါး၊ ထိုလောကဓံ တရား ရှစ်ပါး
တို့ကို ဝေွသော အခါ စိုးရိမ်ခြင်း မရှိသည်လည်း
မင်္ဂလာ တပါး၊ ကိလေသာ ရမ္မက်ဟူသော အညစ်
အကြေးမတင် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော အဖြစ်သည်
လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊ ကြောက်မက်ခြင်း ကင်း
သော အဖြစ်သည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊ ဤသို့အား
ဖြင့် ဒသမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါး
ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ မင်္ဂလာ တရားတော်ကို အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်သည်
အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်အား ပြောသည် ဆို
သော် အဘယ်အရပ်မှာနည်း။

ဖြေ။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှာ ပြောပါသည် ဘုရား။

မေး။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဟု အဘယ်ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စကြဝတေး အစရှိသော ဘုန်းကြီးသော မင်းတို့
သည် သိမ်းယူရာ ဖြစ်သောကြောင့် ရာဇဂြိုဟ်ဟု
ခေါ်တွင်ပါသည် ဘုရား။

- မေး။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် မြို့တွင်းမှာလော၊ မြို့ပြင်မှာလော၊ အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်၊ စသော အရပ်တွင် ဘယ်အရပ်မှာ ပြောသနည်း။
- ဖြေ။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် မြို့ပြင်မြောက်ဘက် အရပ်၊ ဝေဘာရတောင်၌ စရည်းပင် ရောက်သော ကျောက်ဂူ လိုဏ်ဝ၌ နတ်တို့ ဘုံဆောင် ဗိမာန်နှင့်တူသော ရတနာမျိုး တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ချောမောပြေပြစ် ဆန်းကြယ်လှပစွာသော ရတနာသဘင် မဏ္ဍပ်၌ ဣန္ဒနီလာ၊ မဿာရဂဏ်၊ မနောမဃ အစရှိသော ရတနာမျိုး တို့ဖြင့် စီမံအပ်သော တွေ့တွေ ဒီးဒီး ရွှေချောင်းစီး သကဲ့သို့၊ လျှံညှီး တေ ကပ်ပသော ပလ္လင်ထက်၌ အဘိုး အဘိုင်းမထိ ထိုက်သော ခင်းနှိုး နေရာပေါ်တွင် ဆင်စွယ် စီသော ရပ်ကိုကိုင်၍ အရှေ့ စူးစူးသို့ မျက်နှာပြုလျက် နေတော်မူပြီးလျှင် ပထမ သံဂါယနာကို အမှူးပြု၍ ဆောင်ရွက်တော်မူသော အရှင်မဟာကဿပ ရဟန္တာကြီးက မေးတော်မူလျှင် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြေလျှောက် ပါသည် ဘုရား။ နတ်သားတောင်းပန်၍ ဟောတော်မူသော အခါ ကုဋေ ရှစ်သန်းမျှလောက်ကုန်သော နတ်သားတို့သည် ရဟန္တာဖြစ်၏ ဆိုပါသည်။ သောတာပန် သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ဖြစ်သူ အနန္တ ဆိုပါသည် ဘုရား။

မဟာမင်္ဂလာခွဲ အမေး၊ အဖြေ ဤတွင် ပြီး၏။

မင်္ဂလသုတ် အဓိပ္ပါယ်

အထူးမှတ်ချက်

မဟာ မင်္ဂလသုတ်၌ အဓိပ္ပါယ်ကို အထူးမှတ်သားရန်
အနည်းငယ်မျှ ထည့်သွင်းလျက် ပြပါဦးအံ့

ကောမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား.....
နိုးလွန်းသော အရပ်၊ ဝေးလွန်းသော အရပ်၊ လေညှာ ဖြစ်
သော အရပ်၊ မြင့်သော အရပ်၊ ရှေ့တူ၍ ဖြစ်သော အရပ်၊
နောက်တူ၍ ဖြစ်သော အရပ်၊ ၎င်းခြောက်ရပ်မှ လွတ်သော
အရပ်ကို ဆိုလိုသည်။

ပဏိရူပ ဒေသ ဝါဒေသ စ၊ ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်
ကား ..... ရတနာသုံးပါး ထင်ရှားရှိသော အရပ်၌ နေရခြင်းကို
ဆိုလိုသည်။

အတ္တသမ္ဘာ ပဏီဒီစ၊ ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား.....
ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်ရမည် ဆိုလိုသည်။

သုဘာသိဘာ စ ယာဝါစာ၊ ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်
ကား ..... ဝိသုဏဝါစာမှ ကြဉ်၍ဆိုသော သုဘာသိတ
စကား၊ ဖရသဝါစာမှ ကြဉ်၍ဆိုသော ဝိယဝါစာ စကား၊
သမ္ဘုပ္ပလာမှ ကြဉ်၍ဆိုသော ဓမ္မ စကား၊ မုသာဝါဒမှ
ကြဉ်၍ဆိုသော သစ္စာစကား၊ ဤအင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံ
သော စကားကို ဆိုလိုသည်။

မုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော၊ ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်
ကား—သရဏဂုံ ဆောက်တည်၍ ပဉ္စသီလကို စောင့်ထိမ်း
၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြု၍ တရားတော်နှင့် အညီ သား၊
မယား တို့ကို မွေးမြူရမည် ဆိုလိုသည်။

ဒါနု ဓမ္မ စရိယာ, ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား....
 ဆွမ်း, အပျော်, ကျောင်း, သင်္ကန်း, ယာဉ်, ပန်း, နံ့သာ
 ပျောင်း, နံ့သာ, အိပ်ရာနေရာ, ဆွမ်း၊ ၎င်းဒါနုဝတ္ထု ဆယ်
 ပါး, သူနာ တို့၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော ဆေး၊ ဤဆွဲ
 တပါးကို ဒါနုပုဒ်၌ သွင်းအပ်၏။ ငါးပါးသီလ, ဆယ်ပါး
 သီလ, စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ, တို့ကို ဓမ္မစရိယာပုဒ်၌ သွင်းအပ်
 ၏။ အဋ္ဌင်္ဂသီလကို အနုဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ ဟူသော ပုဒ်၌ သွင်း
 အပ်၏။

အာရတိ, ဝိရတိ, ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား....
 ဝိတ်နုလုံးဖြင့် ကြည်ခြင်းသည် အာရတိ မည်၏။ ကိုယ်, နှုတ်,
 နှစ်ပါးဖြင့် ကြည်ခြင်းသည် ဝိရတိ မည်၏။

မဇ္ဈဗျူဟ, ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား.... သုရာ
 ငါးပါး၊ မေရယ ငါးပါးကို ကြည်ရှောင်ရမည် ဆိုလိုသည်။

သန္တုဇ္ဈိမ, ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား... ကိလေ
 သာ တို့ကို ခေါင်းပါးစေခြင်းငှါ လောဘအာရုံသို့ မလိုက်
 မူ၍၊ ရရှိမျှသောပစ္စည်း တို့ဖြင့် ရောင့်ရဲ၍ သုံးဆောင်ရမည်
 ဆိုလိုသည်။

ကာလေန ဓမ္မသုဓနံ, ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား—
 ကာမဝိတက်, ဗျာပါဒဝိတက်, ဝိဟိံသဝိတက်, ဤမိစ္ဆာ
 ဝိတက် မဝင်လာသော အခါသည် တရားတော်ကို နာခြင်း
 ငှါ လျောက်ပတ်သောအခါ မည်၏။

သောဓဓသုတာ, ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား....
 သားတော် ရာဟုလာကို ဩဝါဒ ပေးတော်မူသော အခါ
 တခွန်းတည်းသော စကားဖြင့် နာယူလွယ်သကဲ့သို့ သူတော်

ကောင်းတို့ ဆိုဆုံးမ စကားကို တခွန်းတည်းဖြင့် နားထောင် နာယူလွယ်ရမည် ဟု ဆိုလိုသည်။

သမဏာနန္တ ဒဿနံ, ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား..... သီလဝန္တပုထုဇနံ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တကွ သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ် ယောက် တို့အား ဖူးမြင်ရမည် ဆိုလိုသည်။

တပေါဓ, ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား ... ဝိရိယကို ဖြစ်စေ၍ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို လုံအောင် ထိမ်းထိမ်းရမည် ဆိုလိုသည်။

ဗြာဟ္မ ဓရိယန္တ, ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား ..... မေထုန်-၇-ပါးမှ ကြဉ်ရှောင်ရမည် ဆိုလိုသည်။

အရိယသဇ္ဈာနဒဿနံ, ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား- သစ္စာလေးပါးကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မြင်ရမည် ဆိုလိုသည်။

နိဗ္ဗာန သန္တိကိရိယာဓ, ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ် ကား- အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်း ဆင်ခြင်ခြင်းကို ဆိုလို သည်။

လောက ဓမ္မေဟိ, ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား..... လာဘ်ရခြင်း, လာဘ်မရခြင်း, အခြံအရံရှိခြင်း, အခြံအရံမရှိ ခြင်း, ချီးမွမ်းခြင်း, ကဲ့ရဲ့ခြင်း, ချမ်းသာခြင်း, ဆင်းရဲခြင်း, ဤ လောကဓံတရား ရှစ်ပါးကို ဆိုလိုသည်။

အထူးမှတ်ရန် အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်း ပြီး၏။

မင်္ဂလာတရား-၃၈-ပါး သံပေါက်

- ၁ ကောလာဟလ၊ ကြံကုန်ကြ၊ ဒေဝ မနုဿာ။
- ၂ သက္ကသိကြား၊ တောင်းပန်ငြား၊ ဟောထား ဒေ သနာ။
- ၃ အသေဝန၊ ဗာလာန၊ ရှောင်ကြ ဝေးဝေးခွါ။
- ၄ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ၊ သေဝန၊ ပေါင်းကြ ဖြစ်ရာ။
- ၅ ပူဇနိယ၊ ပူဇာစ၊ ပြုအပ်လှသည်သာ။
- ၆ ပတိဉ္စပ၊ တင့်အပ်လှ၊ ဒေသအရပ်မှာ။
- ၇ ပုဗ္ဗေကတ၊ လှူဒါန၊ ရှေးက ပြုသော်သာ။
- ၈ ကိုယ်ကိုစောင်မ၊ ဆောက်တည်က၊ လားကြနိဗ္ဗူတာ။
- ၉ အကြားအမြင်၊ များမြေ့စဉ်၊ ကြည်လင်အားထုတ်ပါ။
- ၁၀ အပြစ်မရှိ၊ ကင်းလွတ်ထိ၊ ကပ်မှတ်ကုန်ပါ။
- ၁၁ ဝိနယောစ၊ သိက္ခိတ၊ သင်ကြ မျိုးလေးဖြာ။
- ၁၂ သုဘဒသိတ၊ ယဇ ဝါစ၊ ကောင်းလှ ဆိုအပ်စွာ။
- ၁၃ မာတာ၊ ပီတ၊ မိနှံ့ဘ၊ နိစ္စ လုပ်ကျွေးပါ။
- ၁၄ မယား သားအား၊ သင်္ဂြိုဟ်ငြား၊ တပါး မင်္ဂလာ။
- ၁၅ အနာကုလ၊ ကမ္မန္တ၊ ပြုကြ မှုက်စွာ။
- ၁၆ အလှူဒါန၊ ပေးဝေငှ၊ ထက်လှ စေတနာ။
- ၁၇ အကျင့် ဓမ္မ၊ ကောင်းမြတ်လှ၊ မခွ သူတော်စွာ။
- ၁၈ ဉာဏကာနဉ္စ၊ သင်္ဂဟ၊ မစ၊ သင်္ဂြိုဟ်ပါ။
- ၁၉ အနဝဇ္ဇ၊ ပြစ်မရ၊ ပြုကြ အပ်သည်သာ။
- ၂၀ အာရတိ စ၊ အဓမ္မ၊ နေ့ည ကြည်ကုန်ပါ။
- ၂၁ ဝိရတိ စ၊ ထူးထွေလှ၊ ကြည်ကြမှုပါပါ။
- ၂၂ မဇ္ဇပါန၊ ယစ်မျိုး စ၊ ရှောင်ကြ လူတကာ။
- ၂၃ ကုသိုလ်ဓမ္မ အားထုတ်ကြ၊ နေ့ည မမေ့ရာ။
- ၂၄ ဂါရဝေါ စ၊ ရိုတုပ်ကွ၊ မြတ်လှ ဓမ္မတာ။

- ၂၅ နိဝါတောစ၊ ကိုယ်နှိမ့်ချ၊ မာန မထောင်ရာ။
- ၂၆ သန္တုဋ္ဌိစ၊ ရောင့်ရဲကြ၊ နိစ္စ အလွယ်သာ။
- ၂၇ သူ၏ကျေးဇူး၊ မထိမ်မြူး၊ ကြည်နူး သိကုန်ပါ။
- ၂၈ လျောက်ပတ်ကာလ၊ မြတ်ဓမ္မ၊ နာကြ အပ်သည်သာ။
- ၂၉ သည်းခံနှလုံး၊ သူတော်ထုံး၊ ရွှင်ပြုံးကျင့်အပ်စွာ။
- ၃၀ ကောင်းသည့်စကား၊ ဆိုတတ်ငြား၊ အများ ကြည်မေတ္တာ။
- ၃၁ မကောင်းမှုအား၊ ဝေးစွာရှား၊ လားလားကြည့်ကုန်ပါ။
- ၃၂ ရဟန်းသူမြတ်၊ ဖူးမြင်အပ်၊ ယွင်းချွတ် မရှိရာ။
- ၃၃ သုံးခါတလ၊ မြတ်ဓမ္မ၊ နေ့ည ဆွေးနွေးရာ။
- ၃၄ ပြုံးခြံကျင့်ဝတ်၊ သူတော်မြတ်၊ မပြတ်အရိယာ။
- ၃၅ ပြာဟ္မစရိယ၊ ဖြူစင်လှ၊ ကျင့်ကြ ပဏ္ဍိတာ။
- ၃၆ အရိယာသစ္စ၊ ဒဿန၊ သိကြ မျိုးလေးဖြာ။
- ၃၇ နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်၊ ပြုကုန်မြေခံ၊ ထွန်းတောက်မင်္ဂလာ။
- ၃၈ လောကဝံတရား၊ ဝေွကြိုငြား၊ လှုပ်ရှား မရှိရာ။
- ၃၉ စိုးရိမ်သောက၊ စိတ်မခွ၊ ကင်းကြ လွတ်သည်သာ။
- ၄၀ ကိလေသာမျိုး၊ နှောင်ဖွဲ့ကြိုး၊ ဖြတ်ချိုး ရှင်းရှင်းကွာ။
- ၄၁ အဇ္ဈတ္တိက၊ ဗာဟိရ၊ ဘေးမှ လွတ်သည်သာ။
- ၄၂ သုံးဆွဲရှစ်ပါး၊ ဤတရား၊ အများ မှတ်ကုန်ပါ။
- ၄၃ ကျက်၍အရ၊ ဆောင်လေက၊ ကြီးလှ မင်္ဂလာ။
- ၄၄ ကြက်သရေမျိုး၊ နေ့တိုင်းတိုး၊ ဟိုးဟိုးကျော်မည်သာ။

မင်္ဂလာတရား-၃၈-ပါး သံပေါက် ပြီး၏။

အပြင်အောင်ခြင်းရှစ်ပါးပါဠိ

- ၁။ ဗာဟိုသဟဿ မဘိနိဋ္ဌိတ သာဝုဇန္တိ၊
 ဝိရိမေခလံ ဥဒိတ ယောရံ သသေန မာရံ။
 ဒါနာဒိ ဓမ္မဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
 တန္တေဇဿာ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
- ၂။ မာရာတိရေက မဘိယုဇ္ဈိတ သဗ္ဗရတ္တိ၊
 ယောရံ ပနာဠာဝက မက္ခမ ထဒ္ဒ ယက္ခံ။
 ခန္တိ သုဒန္တ ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
 တန္တေဇဿာ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
- ၃။ နာဠာဝိရိ ဂဇဝရံ အတိမဒ္ဒဘူတံ၊
 ဒါဝဂ္ဂိ စက္ကမ သနိဝ သု ဒါရုဏန္တိ။
 မေတ္တဗျူသေက ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
 တန္တေဇဿာ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
- ၄။ ဥက္ခိတ္တခဂ္ဂ မဘိဟတ္ထ သု ဒါရုဏန္တိ၊
 ဓာဝံ တိယောဇနပထ ဂိုလိမာလဝန္တိ။
 ဣဒ္ဓိဘိ သင်္ခတမနော ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
 တန္တေဇဿာ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
- ၅။ ကတွာန ကဠမုဒရံ ဣဝ ဂပ္ပိနိယံ၊
 ဝိဉ္ဇာယ ဒုဠဝစနံ ဇနကာယ မဇ္ဈေ။
 သန္တေန သောမ ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
 တန္တေဇဿာ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။

- ၆။ သစ္စံ ဝိဟာယ အတိသစ္စက ဝါဒကောထံ၊
ဝါဒါဘိ ရောပိတမနံ အတိအန္ဓဘူတံ။
ပညာပဒိပ ဇလိတော ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တန္တေဇဿ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
- ၇။ နန္ဒောပနန္ဒ ဘုဇကံ ဝိဝိဓံ မဟိဒ္ဓိံ၊
ပုတ္တေနံ ထေရ ဘုဇဂေန ရနာပယန္တော၊
ဣဒ္ဓါပဒေသ ဝိမိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တန္တေဇဿ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
- ၈။ ဒုဂ္ဂါဟ ဒိဋ္ဌိ ဘုဇဂေန သုဒဋ္ဌဟတ္ထံ၊
ဗြဟ္မံ ဝိသုတိ ဇုတိ မဟိဒ္ဓိံ ဗကာဘိဓာနံ၊
ဉာဏဂဒေန ဝိမိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တန္တေဇဿ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
အပြင်အောင်ခြင်း ရှစ်ပါး ပါဌ ပြီး၏။

အပြင်အောင်ခြင်း ရှစ်ပါး အနက်

၁။ ယော မုနိန္ဒော-အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဂိရိမေခလံ-ဂိရိမေခလာ အမည်ရှိသော ဆင်ကို၊ ဥဒိတံ-တက်စီးထသော၊ အဘိနိဇ္ဈိတ သာဝုဇန္တံ-အလွန် ဘန်ဆင်းအပ်သော လက်နက်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ဗာဟုသဟဿံ-တထောင်သော လက်ရုံးရှိထသော၊ ဧဝာရံ-ကြမ်းထမ်းစွာထသော၊ သသေနမာရံ - စစ်သည်နှင့် တကွသော မာရ်နတ်သားကို၊ ဒါနာဒိ ဓမ္မဝိမိနာ-ဒါနပရမီ အစရှိသော တရား တည်းဟူသော အစီအရင်ဖြင့်၊ ဇိတဝါ-အောင်တော်မူလေပြီ၊ တန္တေ

ဇယား-မာရ်နတ်သားကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်၊ မေ - အကျွန်ုပ်အား၊ အဂ္ဂ-မြတ်သော၊ ဇယမင်္ဂလံ- အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၂။ ယော မုနိန္ဒော- အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မာရာတိရေကံ-မာရ်နတ်သားထက် အလွန်၊ သဗ္ဗရတ္တံ - ညဉ့်သုံးယာမ်ပတ်လုံး၊ အဘိယုတ္တိတံ - အလွန် စစ်ထိုးနိုင်ထသော၊ ဇောရံ - ကြောက်မက်ဘွယ် ရှိထသော၊ အက္ခမံ - သူတပါးတို့သည် သည်းခံနိုင်ခဲ့ထသော၊ ထဒ္ဓိ-ကြမ်းထမ်း ခက်မာစွာ ထသော၊ အာဇ္ဇာဝကံ- အာဇ္ဇာဝက အမည်ရှိသော၊ ယက္ခံဝန- ဘိလူးကိုကား၊ ခန္တိ သုဒန္တ ဝိမိနာ - သည်းခံတော်မူခြင်း ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးစေတော်မူခြင်း တည်းဟူသော အဓိအရင်ဖြင့်၊ ဇိတဝါ - အောင်တော်မူလေပြီ၊ တန္တေဇယား- အာဇ္ဇာဝက ဘိလူးကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်၊ မေ - အကျွန်ုပ်အား၊ အဂ္ဂ-မြတ်သော၊ ဇယမင်္ဂလံ - အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၃။ ယော မုနိန္ဒော- အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒါဝဂ္ဂိ စက္ကမသနီဝ - တောမီး မီးကြိုးစက်ကဲ့သို့၊ သု ဒါရုဏန္တိ- အလွန် ကြမ်းကြုတ်စွာထသော၊ အတိမဒ္ဓဘူတံ-အလွန် မုန်ယစ်စွာထသော၊ နာဇ္ဇာဝိရိံ - နာဇ္ဇာဝိရိ အမည်ရှိသော၊ ဂဇဝရံ-မြတ်သော မင်းစီးဆင်ကို၊ မေတ္တဗ္ဗုသေက ဝိမိနာ- မေတ္တာတော်ရေကို သွန်းခြင်း တည်းဟူသော အဓိအရင်ဖြင့်၊ ဇိတဝါ-အောင်တော်မူလေပြီ၊ တန္တေဇယား-နာဇ္ဇာဝိရိ

ဆင်ကို အောင်တော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုး
တော်အားဖြင့်၊ မေ-အကျွန်ုပ်အား၊ အဂ္ဂံ-မြတ်သော၊ ဇယ
မင်္ဂလံ-အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၄။ ယော မုနိန္ဒော-အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥက္ခိတ္တ
ခဂ္ဂ မဘိဟတ္ထ သု ဒါရုဏန္တံ - ချီအပ်သော သန်လျက် လက်၌
ရှိသည်ဖြစ်၍ အလွန် ကြမ်းကြုတ်စွာ ထသော၊ တိယောဇန
ပထံ-သုံးယူဇနာရှိသော ခရီးကို၊ ဓာဝံ-တဟုန်တည်း ပြေး
စွမ်းနိုင်ထသော၊ အင်္ဂုလိမာလဝန္တံ - လက်ညှိုး တည်းဟူ
သော ပန်းရှိသော ခိုးသူကို၊ ဣဒ္ဓိဘိ သင်္ခတမနော-တန်ခိုး
တော်အားဖြင့် ဘန်ဆင်းအပ်သော နှလုံးတော်ရှိသည်ဖြစ်၍၊
ဇိတဝါ- အောင်တော်မူလေပြီ၊ တန္တေဇယာ - အင်္ဂုလိမာလ
အမည်ရှိသော ခိုးသူကို အောင်တော်မူသော ထို မြတ်စွာ
ဘုရား၏ တန်ခိုးတော် အားဖြင့်၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ အဂ္ဂံ-
မြတ်သော၊ ဇယမင်္ဂလံ-အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု-
ဖြစ်စေသတည်း။

၅။ ယော မုနိန္ဒော-အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကဋ္ဌံ-
သစ်သားကို၊ ဂပ္ပိနိယံ - ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော၊ ဥဒရံ ဣဝ-
ဝမ်းကွဲသို့၊ ကတွာန-ပြုလတ်၍၊ ဇနကာယ မဇ္ဈေ-တရားနာ
ပရိသတ်ဖြစ်သော လူ၊ ရဟန်းအပေါင်းတို့အလယ်၌၊ စိဉ္ဇာယ-
စိဉ္ဇမာဏဝိကာ အမည်ရှိသော မိန်းမညစ်၏၊ ဒုဠဝစနံ - စွပ်စွဲ
သော အားဖြင့် ဖျက်ဆီးသော စကားကို၊ သန္တေန-ငြိမ်သက်
စွာသော၊ သောမ ဝိမိနာ- ဖြူစင် ချမ်းဇူးစွာသော အစီအရင်
ဖြင့်၊ ဇိတဝါ-အောင်တော်မူလေပြီ၊ တန္တေဇယာ-စိဉ္ဇမာဏ
ဝိကာ အမည်ရှိသော မိန်းမညစ်၏ စွပ်စွဲသောအားဖြင့် ဖျက်

ဆီးသော စကားကို အောင်တော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရား
၏ တန်ခိုးတော် အားဖြင့်၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ အဂ္ဂံ-မြတ်
သော၊ ဇယ မင်္ဂလံ-အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု-ဖြစ်
စေသတည်း။

၆။ ယော မုနိန္ဒော-အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သစ္စံ-
မှန်သောစကားကို၊ ဝိဟာယ-စွန့်၍၊ အတိသစ္စက ဝါဒကေတု-
မမှန်သည်ကို မှန်သည် ဟုဆိုအပ်သော ဝါဒ တည်းဟူ
သော မှန်ကင်းရှိထသော၊ ဝါဒါဘိရောပိတ မနံ-မိမိ ဝါဒဖြင့်
သူတပါး တို့ကို နှိပ်နင်းလိုသောစိတ် ရှိထသော၊ အတိအန္တ
ဘူတံ-အလွန် မိုက်လှစွာသော ကုသုဒန္တ အမည်ရှိသော
သစ္စကပရိမိဇ်ကို၊ ပညာပဒီပ ဇလိတော-ပညာ တည်းဟူ
သော ဆီမီး တန်ဆောင်ကို ညှိထွန်းတော် မူသည်ဖြစ်၍၊
ဗြိတဝါ - အောင်တော်မူလေပြီ၊ တန္တေဇဿ - ကုသုဒန္တ
အမည်ရှိသော သစ္စကပရိမိဇ်ကို အောင်တော်မူသော ထို
မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော် အားဖြင့်၊ မေ-အကျွန်ုပ်အား၊
အဂ္ဂံ - မြတ်သော၊ ဇယမင်္ဂလံ - အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊
ဘဝတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၇။ ယော မုနိန္ဒော-အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝိဝိဇံ-
အထူးထူး အပြားပြား ရှိသော၊ မဟိဒ္ဓိံ - ကြီးသော တန်ခိုး
ရှိသော၊ နန္ဒောပနန္ဒဘုဇင်္ဂ- နန္ဒောပနန္ဒ အမည်ရှိသော နဂါး
မင်းကို၊ ထေရ ဘုဇဂေန-ကြီးမြတ်သော နဂါးမင်း ဖြစ်တော်
မူသော၊ ပုတ္တေန - သားတော် ရှင်မောဂ္ဂလာန် ကို၊ ရနာ
ပယန္တော - အခိုးအလျှံလွှတ်၍ ချေချွတ် ဖျက်ဆီးစေလျက်၊
ဣဒ္ဓူပဒေသ ဝိမိနာ -- တန်ခိုး ဘန်ဆင်းခြင်း၌ နည်းညွှန်

ဥပဒေသကို ပေးတော်မူသော အစီအရင်ဖြင့်၊ ဇိတဝါ-
အောင်တော်မူလေပြီ၊ တန္တေဇဿာ - နန္ဒောပနန္ဒ အမည်ရှိ
သော နဂါးမင်းကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား
၏ တန်ခိုးတော် အားဖြင့်၊ မေ - အကျွန်ုပ်အား၊ အဂ္ဂံ - မြတ်
သော၊ ဇယ မင်္ဂလံ - အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည် ၊ ဘဝတု - ဖြစ်
စေသတည်း။

ဂ။ ယော မုနိန္ဒော - အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒုဂ္ဂါဟ
ဒိဋ္ဌိ ဘုဇဂေန - မကောင်းသောအယူ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော
မြွေသည်၊ သုဒဠ ဟတ္ထံ - ပြင်းစွာကိုက်အပ်သော လက်ရှိထ
သော၊ ဝိသုတိံ - ကျော်စောစွာထသော၊ ဇုတိမဟိဒ္ဓိံ - တော်ပ
သော တန်ခိုးရှိထသော၊ ဗကာဘိဒါနံ - ဗက အမည်ရှိသော
ဗြာဟ္မံ - ဗြဟ္မာမင်းကို၊ ဉာဏဂဒေန - ဉာဏ်တော် တည်းဟူ
သော အဆိပ်ကို ဖျောက်တတ်သောဆေး ဟုဆိုအပ်သော၊
ဝိမိနာ - အစီအရင်ဖြင့်၊ ဇိတဝါ - အောင်တော် မူလေပြီ၊
တန္တေဇဿာ - ဗက အမည်ရှိသော ဗြာဟ္မာမင်းကို အောင်
တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော် အားဖြင့်၊
မေ - အကျွန်ုပ်အား၊ အဂ္ဂံ - မြတ်သော၊ ဇယ မင်္ဂလံ - အောင်ခြင်း
မင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု - ဖြစ်စေသတည်း။

အပြင်အောင်ခြင်း ရှစ်ပါး အနက် ပြီး၏။

အတွင်းအောင်ခြင်း ရှစ်ပါး ပါဌ်

၁။ အဝိဇ္ဇာ အဏှုကောသမိ၊ သက္ကေ တဏှာ ဇလမ္ပုဇေ။
တမ္ဘာ ဌာနာ နိက္ခာမေသိ၊ ဒေသနာ ဉာဏ တေဇဿာ။
တေတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ - ဇယ မင်္ဂလံ။

- ၂။ မဟာ မောဟန္တ ကာရေန၊ အဘိဘူတေ မဟာဇနော။
ပညာစက္ခု လာဘာပေသိ၊ ဉာဏာ လောကေန သော ဇိ
နော။ ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
- ၃။ ရာဂါဒိ အဂ္ဂိ ဇာလေဟိ၊ ခုမ္မကာယံ မဟာဇနံ။
နိဗ္ဗာပေသိ နရာနာထော၊ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂ ဝါရိနာ။
ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
- ၄။ စတုရောဂေဟိ ဝုပ္ပန္နော၊ ဂန္တိရေ သံသာရဏ္ဏဝေ။
ဥတ္တာရေသိ မဟာဝိရော၊ ဓမ္မနာဝါယ နာယကော။
ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
- ၅။ သံသာရ စာရကံ လောကံ၊ နိစ္စံ ဒုက္ခေန ဝိဋ္ဌိတံ။
နိဗ္ဗာန ပုရံ ပါပေသိ၊ ယာနတ္ထယေန သော ဇိနော။
ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
- ၆။ ကဋ္ဌမုခါဒိ သပ္ပေဟိ၊ ခုမ္မကာယံ မဟာဇနံ။
နိဗ္ဗာပေသိ မဟာဝိရော၊ နာထော တိလောကဝေဇ္ဇကော။
ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
- ၇။ သံသာရ ဒုက္ခကန္တာရာ၊ ကိလေသ စောရ ဝိဋ္ဌိတံ။
ခေမန္တဘူမိံ တာရေသိ၊ သတ္တ ဝါဟော ဝိနာယကော။
ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
- ၈။ ပဉ္စ တာလိသ ဓဿာနိ၊ ဌတ္တာ လောကံ သ ဒေဝကံ။
ဝိဝယ်တော ဓမ္မရသံ၊ နိဗ္ဗုတော သော သ သာဝကော။
ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။

အတွင်းအောင်ခြင်း ၅၈ပါး ပါဌ ပြီး၏။

အတွင်းအောင်ခြင်း ရှစ်ပါးအနက်

၁။ အဝိဇ္ဇာ အဏှာ ကောသမိ - အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော ဥဒ္ဓံတွင်း၌၊ တဏှာ ဇလမ္ပုဇေ-တဏှာ တည်းဟူသော တံ လှပ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တေ-သတ္တဝါ တို့ကို၊ ဒေသနာဉာဏ တေဇသာ - ဒေသနာဉာဏ် တည်းဟူသော တန်ခိုးဖြင့်၊ တမှာ ဌာနာ-ထို အဝိဇ္ဇာ တည်ရာ အရပ်မှ၊ နိက္ခာမေသိ- ထွက်မြောက်စေတော်မူပြီ၊ ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန - ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ ဇယမင်္ဂလံ-အောင် ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊ ဟောတု - ဖြစ်စေသတည်း။

၂။ သောဇိနော-ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဉာဏာ လော ကေန-ဉာဏ်တော် တည်းဟူသော အလင်းရောင်ဖြင့်၊ မဟာ မောဟန္ဓကာရေန-ကြီးစွာသော အမျက်တိုက် တည်းဟူသော မောဟသည်၊ အတိဘူတေ-အလွန်နှိပ်စက် အပ်ကုန်သော၊ မဟာဇနေ - များစွာကုန်သော သတ္တဝါ တို့ကို၊ ပညာစက္ခု- ပညာ တည်းဟူသော စက္ခုကို၊ လဘာပေသိ-ရစေတော်မူပြီ၊ ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန- ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ ဇယ မင်္ဂလံ - အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၃။ နုရာနာထော - လူသုံးပါး တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ် တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ရာဂါဒိ အဂ္ဂိ ဇာလေဟိ- ရာဂ အစရှိသော မီးလျှံ တို့ဖြင့်၊ ခုနုကာယံ-ပူလောင်သော ကိုယ်ရှိထသော၊ မဟာဇနံ-များစွာ ကုန်သော သတ္တဝါကို၊ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂိ ဝါရိနာ-မဂ္ဂင်္ဂရှစ်ပါး တည်းဟူသော ရေစဉ်ဖြင့်၊

နိဗ္ဗာပေသိ - ငြိမ်းစေတော်မူပြီ၊ ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန - ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်၊ မေ-အက္ခန္တိနိဗ္ဗာနာ၊ ဇယ မင်္ဂလံ-အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၄။ မဟာဝိရော-ကြီးမြတ်သော လုံးလ ရှိတော်မူသော၊ နာယကော-လူသုံးပါး တို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သခင်သည်၊ ဂန္တိရေ-နက်စွာသော၊ သံသာရဏ္ဍဝေ-သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၌၊ စတုရောဗေဟိ-လေးပါးသောရေအယာဉ်တို့ဖြင့်၊ ဂုယုန္တေ-မျောကုန်သော သတ္တဝါ တို့ကို၊ ဓမ္မနာဝါယ-တရား တည်းဟူသော လှေဖြင့်၊ ဥက္ကာရေသိ - ကယ်တင်တော် မူလေပြီ၊ ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန - ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်၊ မေ-အက္ခန္တိနိဗ္ဗာနာ၊ ဇယ မင်္ဂလံ - အောင်ခြင်း မင်္ဂလာ သည်၊ ဟောတု - ဖြစ်စေသတည်း။

၅။ သော ဇိနော-ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သံသာရစာရကံ-သံသရာ၌ ကျင်လည်တတ်သော၊ ဒုက္ခေန-ဇာတိ၊ အစရှိသော ဒုက္ခဖြင့်၊ နိစ္စံ - အမြဲ၊ ဝိဇ္ဇိတံ - နှိပ်စက်အပ်ထားသော၊ လောကံ- လူအပေါင်းကို၊ ယာနတ္တယေန-ယဉ်သုံးပါး တို့၏ အပေါင်းဖြင့်၊ နိဗ္ဗာန ပုရံ-နိဗ္ဗာန် ပြည်မြတ်သို့၊ ပါပေသိ-ရောက်စေတော်မူပြီ၊ ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန-ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်၊ မေ-အက္ခန္တိနိဗ္ဗာနာ၊ ဇယ မင်္ဂလံ-အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊ ဟောတု - ဖြစ်စေသတည်း။

၆။ မဟာ ဝိရော - ကြီးမြတ်သော ပညာရှိတော်မူသော၊ တိလောက ဝေဇ္ဇကော-လူသုံးပါး တို့၏ ဆေးသမားသတ္တဝယ် ဖြစ်တော်မူသော၊ နာထော- မြတ်စွာဘုရား သည်၊

ကဋ္ဌမုခါဒိ သပ္ပေဟိ - ကဋ္ဌမုခ အစရှိသော မြွေလေးစင်းတို့ သည်၊ ခုနုကာယံ-ကိုက်အပ်သော ကိုယ်ရှိသော၊ မဟာ ဇနံ-များစွာသော သတ္တဝါတို့ကို၊ နိဗ္ဗာပေသိ-ငြိမ်းစေတော် မူပြီ၊ ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန- ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ ဇယမင်္ဂလံ - အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ သတည်း။

၇။ သတ္တဝါဟော- ယဉ်မှူး သဘွယ် ဖြစ်တော်မူသော၊ ဝိနာယကော - သတ္တဝါတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တော်မူ တတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကိလေသ စောရပိဋိတံ- ကိလေသာ တည်းဟူသော ခိုးသူတို့သည် နှိပ်စက်အပ် သော သတ္တဝါ အပေါင်းကို၊ သံသာရ ဒုက္ခကန္တာရာ- သံသရာ တည်းဟူသော ခရီးခဲမှ၊ ခေမန္တဘူမိ-ဘေးမရှိရာ နိဗ္ဗာန်သာသို့၊ တာရေသိ-ပို့ဆောင်ထုတ်ချောက် ကူးမြောက် တော်မူစေပြီ၊ ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန- ဤသို့သော သစ္စာစကား ကြောင့်၊ မေ-အကျွန်ုပ်အား၊ ဇယမင်္ဂလံ-အောင်ခြင်း မင်္ဂလာ သည်၊ ဟောတု - ဖြစ်စေသတည်း။

၈။ သော ဖိနော-ထို ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကျေးဇူးအပေါင်း တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဉ္စ တာလိ သ ဝဿာနိ-လေးဆွဲငါးဝါတို့ ပတ်လုံး၊ ဌတွာ-တည်တော် မူ၍၊ သ ဒေဝကံ-နတ်နှင့် တကွသော၊ လောကံ-လူအပေါင်း ကို၊ ဓမ္မရသံ-တရား တည်းဟူသော အမြိုက်အရသာကို၊ ပိဝ ယိတွာ - သောက်စေတော်မူပြီး၍၊ သ သာဝကော- တပည့် သား သံဃာတော် အပေါင်းနှင့် တကွ၊ နိဗ္ဗုတော-ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသေပြီ၊ ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန - ဤသို့သော သစ္စာ

စကားကြောင့်၊ မေ-အက္ခန်အား ဇယမင်္ဂလံ - အောင်မြင်
မင်္ဂလာသည်၊ ဟောတု - ဖြစ်စေသတည်း။

အတွင်းအောင်မြင် ၅၈ပါး အနက် ပြီး၏။

ရတနာရွှေချိုင့်ပါဌ်

- ၁။ ဇယာသန္တာဂတာ ဗုဒ္ဓါ၊ ဇိတဝါ မာရံ သ ဝါသနံ။
စတုသစ္စ မတရသံ၊ ယေ ဝိဒိံသု နုရာသဘာ။
- ၂။ တဏှက်ရာဒယော ဗုဒ္ဓါ၊ အဋ္ဌ ဝိသတိ နာယကာ။
သဗ္ဗေ ပတိဋ္ဌိတာ မယှံ၊ မတ္ထကေ တေ မုနိဿရာ။
- ၃။ သိသေ ပတိဋ္ဌိတော နောသိ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မော နိလောစနေ။
သံဃော ပတိဋ္ဌိတော မယှံ၊ ဥရေ သဗ္ဗဂုဏာ ကာရော။
- ၄။ ဟဒယေ မေ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သာရိပုတ္တော စ ဒက္ခိဏေ။
ကောဏ္ဍညော ပဋိဘာဂသ္မိံ၊ မောဂ္ဂလာနော စ ဝါမ
ကေ။
- ၅။ ဒက္ခိဏေ သဝနေ မယှံ၊ အာသုံ အာနန္ဒ ရာဟုလာ။
ကဿပေါစမဟာနာမော၊ ဥဘောသုံဝါမသောတကေ။
- ၆။ ကေသန္တေ ဝိဋ္ဌိဘာဂသ္မိံ၊ သူရိယောဝ ပဘံကရော။
နိသိန္ဒော သိရိသဗ္ဗန္ဓော၊ သောဘိတော မုနိပုဂံဝေါ။
- ၇။ ကုမာရကဿပေါ နာမ၊ မဟေသိ ဝိတြိဝါစကော။
သော မယှံ ဝဒနေ နိစ္စံ၊ ပတိဋ္ဌာသိ ဂုဏာကရော။

- ၈။ ပုဏ္ဏော အင်္ဂုလိမာလော စ၊ ဥပါသိ နန္ဒ သီဝလိ။
ဣမေ ပဉ္စ မဟာထေရာ၊ နလာဓေ တိလကာ ဝိယ။
- ၉။ တေဟိသေသာ မဟာထေရာ၊ ဇိတဝန္တောဇိနောရသာ။
ဇလန္တာ သီလတေဇေန၊ အဂ္ဂမင်္ဂေသု သဗ္ဗိတာ။
- ၁၀။ ရတနံ ပုရတော အာသိ၊ ဒက္ခိဏေ မေတ္တသုတ္တကံ။
ဇေဂ္ဂံ ပစ္ဆိတော အာသိ၊ ဝါမေ အင်္ဂုလိမာလကံ။
- ၁၁။ ခန္ဓ မောရ ပရိတ္တဉ္စ၊ အာဇာနာဠိယ သုတ္တကံ။
အာကာသေ ဆဒနံ အာသိ၊ သေသာ ပါကာရ သဗ္ဗိတာ။
- ၁၂။ ဇိနာနံ ဗလ သံယုတ္တေ၊ ဓမ္မပါကာရ လင်္ဂိတေ။
ဝသတော မေ အင်္ဂိန္ဒြေေန၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ပဉ္စရေ။
- ၁၃။ ဝါတာပိတ္တာဒိ သဉ္ဇာတာ၊ ဗာဟိရေန္တုတ္တပဒ္ဒဝါ။
အသေသာ ဝိနာသံ ယန္တု၊ အနန္တဂုဏ တေဇသာ။
- ၁၄။ ဇိနပဉ္စရ မဏ္ဍိ၊ ဝိဟရန္တံ မဟိတလေ။
သဒါ ပါလေန္တု မံ သဗ္ဗေ၊ တေ မဟာပုရိသာ သဘာ။
- ၁၅။ ဣစ္ဆေဝ မေကန္တံ ကတော၊ သုရက္ခော ဇိနာ နုဘာဝေ။
ဟရိတ သံဗော သံဗုဿ၊ တေဇေန ဂုဏာ ကရဿ။

ရတနာရွှေချိုင့် ပါဠိ ပြီး၏။

ရတနာရွှေချိုင့် အနက်

၁။ ဇယာ သန္တာဂတာ- အောင်ခြင်း၏ အနီးသို့ ရောက်
တော်မူကုန်ထသော၊ နရာ သဘာ-လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ
တို့ထက်လည်း မြတ်တော်မူကုန်ထသော၊ ယေ ဗုဒ္ဓါ-အကြင်
မြတ်စွာဘုရား တို့သည်၊ သ ဝါသန-ဝါသနာနှင့် တကွဖြစ်
သော၊ မာရ်-မာရ်စစ်သည်ကို၊ ဖိတဝါ-အောင်တော်မူလေ
ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ စတုသစ္စ မတရသံ - သစ္စာလေးဖြာ မြှိုက်
ရသာကို၊ ဝီရိယ - သောက်စေတော်မူလေကုန်ပြီ။

၂။ မုနိဿရာ-ရသေ့, ရဟန်း, အပေါင်း တို့ကို အစိုးရ
တော်မူကုန်ထသော၊ နာယက-လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ
အပေါင်း တို့၏ ခရီးလမ်းညွှန်သဘွယ်လည်း မြတ်တော်မူကုန်
ထသော၊ အဠာသတိ-နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ကုန်သော၊ တဏှက်ရာ
ဒယော - တဏှက်ရာ ဘုရား အစရှိကုန်သော၊ ယေ ဗုဒ္ဓါ-
အကြင် မြတ်စွာဘုရား တို့သည်၊ သန္တိ - ရှိတော်မူကုန်၏၊
သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ တေ ဗုဒ္ဓါ- ထို မြတ်စွာဘုရား တို့
သည်၊ မယှံ-အကျွန်ုပ်၏၊ မတ္တကော-ဦးခေါင်းထက်၌၊ ပတိဋ္ဌိ
တာ-တည်တော်မူကုန်သည်၊ အဟောသုံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၃။ သဗ္ဗဂုဏာ ကရော - ခပ်သိမ်းသော ကျေးဇူး ဂုဏ်
တော်အပေါင်း တို့၏ တည်ရာလည်း မြတ်တော်မူထသော၊
နော-အကျွန်ုပ် တို့၏၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
မယှံ-အကျွန်ုပ်၏၊ သီသေ-ဦးခေါင်း၌၊ ပတိဋ္ဌိတာ-တည်တော်
မူသည်၊ အာသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ဓမ္မော-ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ
တရားတော်သည်၊ မယှံ - အကျွန်ုပ်၏၊ ဒွိလောစနေ- မျက်စိ

နှစ်ဘက်၌၊ ပတိဋ္ဌိတော - တည်တော်မူသည်၊ အာသိ-ဖြစ်ပြီ၊ သံဃော-မဂ္ဂဋ္ဌာန် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက် ဟု ဆိုအပ်သော ရှစ်ယောက်သော အရိယာ သံဃာတော်သည်၊ မယှံ - အကျွန်ုပ်၏၊ ဥရေ-ရင်၌၊ ပတိဋ္ဌိတော - တည်တော်မူ သည်၊ အာသိ - ဖြစ်ပြီ။

၄။ အနုရုဒ္ဓေါ - အရှင် အနုရုဒ္ဓါသည်၊ မေ - အကျွန်ုပ်၏၊ ဟဒယေ-နှလုံး၌၊ ပတိဋ္ဌိတော-တည်တော်မူသည်၊ အာသိ- ဖြစ်ပြီ၊ သာရိပုတ္တော စ-အရှင်သာရိပုတြော သည်လည်း၊ မေ မေ-အကျွန်ုပ်၏၊ ဒက္ခိဏေ-လက်ျာ၌၊ ပတိဋ္ဌိတော-တည်တော် မူသည်၊ အာသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ကောဏ္ဍညော - ကောဏ္ဍည အရှင် သည်၊ မေ-အကျွန်ုပ်၏၊ ပဉ္စိဘာဂသ္မိံ-နောက်အသို့၌၊ ပတိဋ္ဌိ တော-တည်တော်မူသည်၊ အာသိ-ဖြစ်ပြီ၊ မောဂ္ဂလာနော စ- အရှင်မောဂ္ဂလာန် သည်လည်း၊ မေ - အကျွန်ုပ်၏၊ ဝါမကေ- လက်ဝဲ၌၊ ပတိဋ္ဌိတော-တည်တော်မူသည်၊ အာသိ-ဖြစ်ပြီ။

၅။ အာနန္ဒ ရာဟုလာ-အရှင် အာနန္ဒာ၊ အရှင် ရာဟုလာ တို့သည်၊ မယှံ-အကျွန်ုပ်၏၊ ဒက္ခိဏေ သဝနေ-လက်ျာနား၌၊ ပတိဋ္ဌိတာ - တည်တော်မူကုန်သည်၊ အာသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ကဿပေါစ - ကဿပ အရှင်သည်၎င်း၊ မဟာနာမောစ- မဟာနာမ် အရှင်သည်၎င်း၊ ဥဘော-နှစ်ပါးသော အရှင် တို့ သည်၊ မယှံ - အကျွန်ုပ်၏၊ ဝါမ သောတကေ-လက်ဝဲနား၌၊ ပတိဋ္ဌိတာ-တည်တော်မူကုန်သည်၊ အာသု-ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၆။ သူရိယောဝ-နေမင်းကဲ့သို့၊ ပဘံကရော- အရောင်ကို ပြုတတ်သော၊ သိရိသဗ္ဗန္ဓော - ဘုန်းကြွက်သရေနှင့် ပြည့်စုံ တော်မူသော၊ မုနိပုဂံဝေါ - ရဟန်းမြတ်ဖြစ်သော၊ သောဘိ

တော - သောတိတ အရှင်သည်။ မယှံ - အကျွန်ုပ်၏။ ကေ
သန္တေ - ဆံ၏ အဆုံးဖြစ်သော။ ဝိဠိဘာဂသို့ - ကျောက်ကုန်း
အသို့၌၊ နိသိန္ဒော - နေတော်မူသည်။ အာသိ - ဖြစ်ပြီ။

၇။ မဟာသီ - သီလက္ခန္ဓ စသည့်ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူး
ကို ရွှင်ဖြူးဝမ်းသာ ရှာတော်မူလေ့ ရှိလေသော။ ဗိတြ
ဝါစကော - ဆန်းကြယ်သော တရားစကားကို ဆိုတော်မူ
တတ်လေသော။ ဂုဏာကရော - ကျေးဇူးတော် အပေါင်း၏
တည်ရာ ဖြစ်လေသော။ ကုမာရ ကဿပေါ နာမ - ကုမာရ
ကဿပ မည်တော်မူသော။ သော ထေရော - ထိုမထေရ်သည်။
မယှံ - အကျွန်ုပ်၏။ ဝဒနေ - နှုတ်ခမ်း၌၊ နိစ္စံ - အဖြူ၊ ပတိဋ္ဌာသိ -
တည်တော်မူပြီ။

၈။ ပုဏ္ဏော စ - အရှင် ပုဏ္ဏမထေရ်သည်၎င်း၊ အင်္ဂုလိမာ
လော စ - အရှင် အင်္ဂုလိမာလ မထေရ်သည်၎င်း၊ ဥပါလိ နန္ဒ
သီဝလိ စ - အရှင်ဥပါလိထေရ် အရှင်နန္ဒထေရ်၊ အရှင်သီဝလိ
ထေရ်သည်၎င်း၊ ဣမေ ပဉ္စ မဟာထေရာ - ဤ ငါးပါးသော
မဟာထေရ် တို့သည်။ မေ - အကျွန်ုပ်၏။ နလာဓေ - နဖူးပြင်၌၊
တိလကာ ဝိယ - မှန်ကူသကဲ့သို့၊ ပတိဋ္ဌိတာ - တည်တော်မူ
ကုန်သည်။ အာသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၉။ တေဟိ - ထို အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ အရှင်သာရိပုတြော အစရှိ
သော အရှင် တို့မှ၊ သေသာ - ကြွင်းကုန်သော၊ ဇိတဝန္တော -
အောင်အပ်ပြီးသော ရမ္မက်ရှိကုန်သော၊ ဇိနော ရသာ - မြတ်
စွာဘုရားသခင် သားတော်ဖြစ်ကုန်သော၊ သီလ တေဇေန -
သီလ တန်ခိုးအားဖြင့်၊ ဇလန္တာ - ထွန်းတောက်ပကုန်သော၊
မဟာထေရာ - မဟာထေရ် တို့သည်။ မေ - အကျွန်ုပ်၏။ အဂ္ဂ

မင်္ဂလာ - မြတ်သောအင်္ဂါ တို့၌၊ သဗ္ဗိတာ-ကောင်းစွာတည်
ကုန်သည်၊ အာသုံ - ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၁၀။ ရတနံ - ရတနသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊ မေ-
အက္ခရ်၏၊ ပုရတော-ရှေ့မှ၊ ပတိဋ္ဌိတံ-တည်သည်၊ အာသိ-
ဖြစ်ပြီ၊ မေတ္တသုတ္တကံ - မေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်သည်ကား၊
မေ-အက္ခရ်၏၊ ဒက္ခိဏေ-လက်၌၊ ပတိဋ္ဌိတံ-တည်သည်၊
အာသိ - ဖြစ်ပြီ၊ ဇေတု-ဇေတုသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊ မေ-
အက္ခရ်၏၊ ပစ္ဆိမော - နောက်မှ၊ ပတိဋ္ဌိတံ - တည်သည်၊
အာသိ-ဖြစ်ပြီ၊ အင်္ဂုလိမာလကံ - အင်္ဂုလိမာလသုတ် ပရိတ်
တော်သည်၊ မေ-အက္ခရ်၏၊ ဝါမေ-လက်ဝဲ၌၊ ပတိဋ္ဌိတံ-
တည်သည်၊ အာသိ - ဖြစ်ပြီ။

၁၁။ ခန္ဓ မောရ ပရိတ္တဉ္စ-ခန္ဓသုတ်၊ မောရသုတ် ပရိတ်
တော်သည်၎င်း၊ အာဇာနာနိယ သုတ္တကံ - အာဇာနာနိယ
သုတ် ပရိတ်တော်သည်၎င်း၊ အာကာသေ - ကောင်းကင်၌၊
ဆဒနိယ-ထီးကဲ့သို့၊ အာသိ-ဖြစ်ပြီ၊ သေသာ-ကြွင်းကုန်သော
ပရိတ်တော် တို့သည်ကား၊ ပါကာရ သဗ္ဗိတာ-တံတိုင်းကဲ့
သို့ ကောင်းစွာ တည်ကုန်သည်၊ အာသုံ - ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၁၂။ ဇိနာနံ-ငါးပါးမာရ်အောင် မြတ်ဘုန်းခေါင် တို့၏၊
ဗလ သံယုတ္တေ-ဆယ်ပါးသော အားတော်နှင့် ယှဉ်ထသော၊
ဓမ္မ ပါကာရ လက်တေ-တရားတော် တည်းဟူသော မြို့ တံ
တိုင်းဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ပဉ္စရေ-မြတ်
စွာဘုရား တည်းဟူသော ရွှေချိုင့်၌၊ အင်္ဂိစ္ဆေန - မပြိုငြင်
သဖြင့်၊ မေ-အက္ခရ်သည်၊ ဝသတော-နေ၏။

၁၃။ ဝါတာ ပိတ္တာဒိ သဉ္ဇာတာ-လေ, သည်းခြေ စသည် တို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗာဟိရန္တိတ္တ၊ ပဒ္ဒဝါ- အတွင်း, အပ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဘေးရန် တို့သည်၊ အနန္တဂုဏ တေဇသာ- အဆုံးမရှိသော ကျေးဇူးတော်၏ တည်ရာ ဖြစ် သော တန်ခိုးတော်အားဖြင့်၊ အသေသာ- အကြွင်း အကျန် မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိနာသံ - ပျောက်ပျက်ခြင်းသို့၊ ယန္တု- ရောက်ကြစေကုန်သတည်း။

၁၄။ ဇိန ပဉ္စရ မဏ္ဍိ - မြတ်စွာဘုရားထခင် တည်းဘူ သော ရွှေချိုင့်၌၊ ဝိဟရန္တံ - နေထသော၊ ဖံ-အကျွန်ုပ်ကို၊ မဟိ တလေ - မြေအပြင်၌၊ အာသဘာ - ကြီးမြတ် ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ တေ မဟာပုရိသာ-ထိုယောက်ျား မြတ် တို့သည်၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ ပါလေန္တု-စောင့်ရှောက် စေကုန်သတည်း။

၁၅။ ဣန္ဒြိယံ ဣတိဇေယထာ သုတ္တ ပကာရေန- အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်၊ မယာ-ငါသည်၊ ဧကန္တံ ဧကန္တေန-စင်စစ်အားဖြင့်၊ သု ရက္ခော-ကောင်းစွာ အစောင့်အရှောက်ကို၊ ကတော-ပြုအပ်ပြီ၊ ဇိနာနုဘာဝေန- မြတ်စွာဘုရား၏ အာနုဘော်တော်အားဖြင့်၊ ဟရိတသံဃော- သတ်အပ်ပြီးသော ရန်မာန်ရှိသည်၊ ဘဝေယျံ- ဖြစ်ရပါလိမ့်၊ ဂုဏာကရဿ-သီလ, သမာဓိ အစရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်း တို့၏ တည်ရာဖြစ်သော၊ သံဃာဿ-ပရမတ္ထ သင်္ခါတော်၏၊ တေဇေန - တန်ခိုးဖြင့်၊ ဝိတ္တော - ကိုယ်စိတ် ၏ ချမ်းသာခြင်း သည်၊ ဘဝေယျံ - ဖြစ်ရပါလိမ့်။

ရတနာရွှေချိုင့် အနက် ပြီး၏။

ဗုဒ္ဓဝန္တနိဿ

- ၁။ သုဂတံ သုဂတံ သေဋ္ဌံ၊ ကုသလံ ကုသလံ ဇဟံ။
အမတံ အမတံ သန္တိံ၊ အသမံ အသမံ ဒဒံ။
သရဏံ သရဏံ လောကံ၊ အရဏံ အရဏံ ကရံ။
အဘယံ အဘယံ ဌာနံ၊ နာယကံ နာယကံ နမေ။
- ၂။ နိယနိ သုဘဂ ကာယင်္ဂံ၊
မရရ ဝရ သရောပေတံ။
အဝိတ ဂုဏ ဂဏာ ဓာရံ၊
ဒသဗလ မတုလံ ဝန္တေ။
- ၃။ ယော ဗုဒ္ဓေါ မိတိ မညဓာရကော၊
သံသာရေ အနုဘောသိ ကာယိကံ။
ဒုက္ခံ စေတသိကဉ္စ လောကတော၊
ဝန္တေ တံ နရဒေဝ မင်္ဂလံ။
- ၄။ ဗာတ္ထိသတိ လက္ခဏာ ဝိတြဒေဟံ၊
ဒေဟာဇုတိ နိဂ္ဂတ ပဇ္ဇလန္တိ။
ပညာမိတိ သိလဂုဏောဃာဝိန္တိ၊
ဝန္တေ မုနိမန္တိမ ဇာတိယုတ္တံ။
- ၅။ ပါတောဒယံ ဗာလဒိဝါကရံ၊
မဇ္ဈေ ယတိနံ လလိတံ သိရိဟိ။
ပုဏ္ဏိန္ဒြ သင်္ကာသ မုခံ အနေဇံ၊
ဝန္တောမိ သဗ္ဗညု မဟံ မုနိန္ဒြ။

- ၆။ ဥပေတပုညော - ဝရ ဗောဓိမူလ၊
သ သေန မာရံ သုဂတော ဇိနိတွာ၊
အဗ္ဗောဇ္ဈိ ဗောဓိံ အရုဏောဒယမိ၊
နမာမိ တံ မာရဇိနံ အဘင်္ဂံ။
- ၇။ ရာဂါဒိဆေဒါမသ ဉာဏခင်္ဂ၊
သတိ သံမညဖလကာဘိ ဂါဟံ၊
သီလောကာ လင်္ကာရ ဝိဘူသိတံ တံ၊
နမာမိ ဘိညာဝရ မိဒ္ဓုပေတံ။
- ၈။ ဒယာလယံ သဗ္ဗမိ ဒုက္ခရံ ကရံ၊
ဘဝဏ္ဏဝါ တိက္ကမ မဂ္ဂတံ ဂတံ၊
တိလောကနာထံ သု သမာဟိတံ ဟိတံ၊
သမန္တစက္ခု ပဏာမာ မိတံ မိတံ။
- ၉။ တဟိံ တံဟိံ ပါရမိ သဉ္ဇယံ စယံ၊
ဂတံ ဂတံ သဒ္ဓိသုခပ္ပဒံ ပဒံ၊
နရာ နရာနံ သုခသန္တဝံ ဘဝံ၊
နမာ နမာနံ ဇိနပုဂံ ဂဝံ။
- ၁၀။ မဂ္ဂင်္ဂနာဝံ မုနိဒက္ခ နာဝိကော၊
ဤဟာဒိယံ ဉာဏကရေန ဂါဟကော၊
အာရုဗ္ဗ ယော တာယ ဗဟူ ဘဝဏ္ဏဝါ၊
တာရေသိ တံ ဓုဒ္ဓ မဃပ္ပဟံ နမေ။
- ၁၁။ သမ တိံသတိ ပါရမိ သန္တရဏံ၊
ဝရ ဗောဓိဒုမေ စတုသစ္စ ဒသံ၊
ဝရ မိဒ္ဓိဂတံ နရ ဒေဝ ဟိတံ၊
တိဘဂ္ဂပသမံ ပဏာမာမိ ဇိနံ။

နမက္ကာရ ပါဠိ

- ၁၂။ သတ ပုညဇ လက္ခဏိကံ ဝိရဇံ၊
ဂဂနုပမမိံ ဝိတိမေရသမံ၊
ဇလဇူပမ သိတလ သိလယုတံ၊
ပထဝီ သမာနံ ပဏမာမိ ဇိနံ၊
- ၁၃။ ယော ဗုဒ္ဓေါ သုမတိ ဒိဝေ ဒိဝါကရော ဝ၊
သောဘန္တော ရုတိဇနနေ သိလာသနမ္ပိ၊
အာသိန္နော သိဝ သုခဒံ အဒေသိ ဓမ္မံ၊
ဒေဝါနံ တ မသဒိသံ နမာမိ နိစ္ဆံ၊
- ၁၄။ ယော ပါဒ ပကံဇ မုဒုတ္တလ ရာဇိကေဟိ၊
လောကေဟိ တိဟိ ဝိကလေဟိ နိရာကုလေဟိ၊
သဇ္ဈာပုဏော နိရုပမေယျ တမေဝ နာထော၊
တံ သဗ္ဗလောက မဟိတံ အသမံ နမာမိ၊
- ၁၅။ ဓုဒ္ဓံ နရာနရ သမောသရဏံ ဝိတက္ကံ၊
ပညာပဒိပ ဇုတိယာ ဝိဟတန္တကာရံ၊
အတ္ထာဘိကာမ နရဒေဝ ဟိတာဝဟန္တံ၊
ဝန္ဓာမိ ကာရဏိက မဂ္ဂမနန္တညဏံ၊
- ၁၆။ အဝိသ ဂုဏ နိဓာနော ယော ပဂစ္ဆော၊
ဝနုမိသိပတနာဂ္ဂံ သညတာနံ နိကေတံ၊
တဟိမကုသလဆေဒံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထော၊
တမတုလ မဘိက္ကန္တံ ဝန္ဓနေယျံ နမာမိ၊
- ၁၇။ သုစိပရိဝါရိတံ သုရုစိရပ္ပဘာဟိရက္ကံ၊
သိရိဝိသယာလယံ ဂုပိတ ဝိဇ္ဇိယေဟုပေတံ၊
ရဝိ သသိ မဏ္ဍလပ္ပဘုတိ လက္ခဏော ပစိတ္တံ၊
သုရ နရ ပူဇိတံ သုဂတမာဒရံ နမာမိ၊

- ၁၈။ မဂ္ဂေါလုဓြေ့နု မုဟပဋိဗာသာဒိ ကုလ္လောလ ဝိဝိံ၊
သံသာရောဗံ တရိတ မ ဘယံ ပါရပတ္တိံ ပဇာနံ၊
တာဏံ လေဏံ အသမ သရဏံ ဧကတိဋ္ဌံ ပတိဋ္ဌံ၊
ပုညက္ခတ္တံ ပရမသုခဒံ ဓမ္မရာဇံ နမာမိ။
- ၁၉။ ကဏ္ဍမ္ပမူလေ ပရဟိတ ကရော-
ယော မုနိန္ဒော နိသိန္ဒော၊
အတ္ထေရံ သိဗံ နယန သုဘင်္ဂအာကုလဏ္ဏ-ဂ္ဂိ ဇာလံ၊
ဒုဇ္ဈာလဒ္ဓံ သံ မုနိတိ ဇဟိတံ-ပါဋိဟေရံ အကာသိ၊
ဝဇ္ဇေ တံ သေဋ္ဌံ ပရမ ရတိဇံ-ဣဒ္ဓိဓမ္မေဟု ပေတံ။
- ၂၀။ မုနိန္ဒက္ခော ယေနော ဒယုဒယာ-
ရဏော ဉာဏဝိတိဏ္ဏ ဖိဓ္မော၊
ဝိနေယျပ္ပါဏောဗံ ကမလ-
ကထိတံ ဓမ္မ ရံသိ ဝရေဟိ၊
သု ဗောဓေသိ သုဒ္ဓေ တိဘဝ-
ကုဟရေ ဗျာပိ တက္ကိတ္တိနဉ္စ၊
တိလောက ကစ္စက္ခု ဒုခမ-
သဟနံ တံ မဟေသိ နမာမိ။
- ၂၁။ ယော ဇိနော အနက ဇာတိယံ-
သ ပုတ္တ ဒါရ ခင်္ဂ ဇိဝိတဋ္ဌိ၊
ဗောဓိ ပေမတော အလဂ္ဂ မာနသော-
အဒါသိယေဝ အတ္တိကဿ၊
ဧါနပါရမိံ တတော ပရံ၊ အပူရိ သိလပါရ မာဒိကဋ္ဌိ၊
တာသမိဒ္ဓိယော ပယာတမဂ္ဂတံ၊
တမေက ဒိပကံ နမာမိ။

၂၂။ ဒေဝါ ဒေဝါတိ ဒေဝံ နိဓန-
 ဝယု ဓရံ မာရဘင်္ဂံ အဘင်္ဂံ၊
 ဒိပံ ဒိပံ ပဇာနံ ဇယဝရ သယနေ-
 ဗောဓိပတ္တံ ဝိပတ္တံ၊ ဗြဟ္မာ ဗြဟ္မာ ဂတာနံ ဝရ-
 ဂိရ ကထိတံ ပါပဟိနံ ပဟိနံ၊
 လောကာ လောကဘိရာဇံ သတတ-
 မဘိနမေ တံ မုနိန္ဒ မုနိန္ဒ။

၂၃။ ဗုဒ္ဓေါ နိဂြောဓ ဗိဇ္ဇော မုဒုကာရ စရဏော-
 ဗြဟ္မာဗော သေဝါဇဗော၊
 ကောသန္တဒင်္ဂံ ဇာတော ပုနရပိ-
 သုဂတော သုပ္ပဋိတ ပါဒေါ၊
 မုဒေါ ဓါတုဏ္ဏလောမော အထ မပိ-
 သုဂတော ဗြာဟ္မ၊ ဇုဂ္ဂတဘာဝေါ
 နိလက္ခိ ဒိဃပဏှိ သုခုမ-
 မလ ဆဝိဏောမျ ရသဂ္ဂသဂ္ဂိ။

၂၄။ စတ္တာလီသဂ္ဂဒန္တော သမက-
 လပနဇော အန္တရံ သဟ္တပိနော၊
 စက္ကေနီတပါဒေါ အဝိရဇ္ဇ-
 ဒသနော မာရဇုဿင်္ဂံ ပါဒေါ၊
 တိဋ္ဌန္တော နော နမန္တော ဘယကာရ-
 မုဒုနာ ဇုဏ္ဏကာ နာမ သန္တော၊
 ဝဇ္ဇက္ကဏ္ဍော ဖိနော ဂေါတရဏ-
 ပခုမကော သိဟပုဗ္ဗမုဒုကာယော။

- ၂၅။ သတိရှိနောစ ဒိဃာဂုံလိ မထ-
 သုဂတော လောမ ကူပေက လောမော၊
 သမ္ပန္နော ဒါတ ဒါဋ္ဌော ကနက သမ
 တစော နိလမုဒ္ဒဂ္ဂလောမော၊
 သမ္ပုဒ္ဓေါ ထုသဇိဌေါ အထ သိဟ-
 ဟနုကော ဇာလိကပ္ပိဒ ဟတ္ထော၊
 နာထော ဥဏ္ဍိသ သိသော ဣတိ ဂုဏ-
 သဟိဘံ တံ မုနိန္ဒ နမာမိ။

ဥယျာဇန

- ၂၆။ ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိ ဧသာသော အတိဒုလ္လဘ-
 တရော ကာ ကထာ ဗုဒ္ဓဘာဝေါ၊
 လောကေ တဿှာ ဝိဘာဝိ ဝိဝိဓ-
 ဟိတသုခံ သာဓဝေါ ပတ္တယန္တော၊
 ဣဉ္စံ အတ္ထံ ဝဟန္တံ သုရ နရ-
 မဟိတံ နိဗ္ဗယံ ဒက္ခိဏေယျံ၊
 လောကာနံ နန္ဒိဝဗုဒ္ဓံ ဒသဗလ-
 မသမံ တံ နမဿန္တု နိဗ္ဗံ။

ပတ္တနာ

- ၂၇။ ပုညေနုတေန သောဟံ နိပုဏမတိ-
 သတော သမ္ပရာယေစ တိတ္ထော၊
 ဒက္ခော ဒိဋ္ဌိဇ္ဇုပညော အဝိကလ-
 ဝိရိယော ဘောဂဝါ သံဝိဘာဂိ။

တိက္ခော သူရော ဝိတက္ခော သပရဟိတ-
စရော ဒိဃဇိဝိ အရောဂေါ။

ဧညော ဝဇ္ဇော ယသသိ-
အတိဗလဝရော ကိတ္တိမာ ခန္တုပေတော။

၂၈။

သဒ္ဓေါ ဒါတင်္ဂိပေတော ပရမ သိရိ-

ဒယော ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဝိရက္ခော။

လန္တိ ကလျာဏမိက္ခော အဘိရတ-
ကုသလော ပဉ္စ သိလာဘိ ရက္ခော။

အပ္ပိန္နော အပ္ပကောဓော အတိ-

ရဇဟဒယော ဣဒ္ဓိမာ အပ္ပမေယျော။

ပါသံသော ပေမ ဝါစော သုဇန-

ဂုဏဝိဒ္ဓ မာမကော သော ဘဝေယျံ။

၂၉။

တ္ထေမသင်္ခယေ နာထ။

ဂုဏေ လက္ခဏ ဒိပိတေ။

ဂါထာသု သူစကာ သွေကာ။

ဂါထမ္ဘိ သရတေ ဗုဓော။

၃၀။

စတုရာ ပါယမုက္ခော သော။

သာဓကတ္ထ န္ဒယဿ စ။

ဟတောပဒ္ဒဝ ဇာလော စ။

လာဘိ ဟိတ သုခဿ စ။

၃၁။

အမိပေါ နရ ဒေဝါနံ။

စတု ဒိပိဿရောပိ ဝါ။

ဘဝေယျ အန္တိမေ ဒေဟေ။

တ မညံ သေတဆတ္တကံ။

၃၂။ ဘာဝနာယာနမာရယျ၊
သမမေဿတိ သုဗ္ဗတော။

ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဝိ၊
အရောဂေါ ဒိဃာဇိဝိကော။

၃၃။ ပူဇိတော သဗ္ဗလောကေဟိ၊
ဘာဝနာ တိ ရတိ မနော။
ဇနပ္ပိယော မနာပေါစ၊
ကာကထာ ဝိလောရဏေ။

နမက္ကာရ ပါဌ ပြီး၏။

နမက္ကာရ အနက် ဘုရားရှိခိုး

၁။ သုဂတံ-ကောင်းသော စကားကိုလည်း ဆိုတော်မူ
တတ်ထသော၊ သုဂတံ-ကောင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့လည်း သွား
တော်မူတတ်ထသော၊ သေဋ္ဌံ-အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် မြတ်
တော်မူထသော။ ကုသလံ-ကုသလံ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို၊
ဇဟံ-စွန့်တော်မူပြီးထသော၊ အမတံ-သေခြင်းလည်း ကင်း
တော်မူတတ်ထသော၊ အမတံ-အမြိုက်အရသာနှင့် လည်း
ပြည့်စုံတော်မူပြီး ထသော၊ သန္တံ-ငြိမ်သက်စွာထသော၊
အသမံ-အတုလည်းမရှိထသော၊ အသမံ-အတုမရှိသော မဂ်၊
ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဒဒံ-ပေးတော်မူတတ်ထသော၊ သရဏံ-ကိုး
ကွယ်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊ လောကံ-လောကကို၊

သရဏံ-သိတော်မူတတ်ထသော၊ အရဏံ-ကိလေသာ တည်း
ဟူသော မြူလည်း ကင်းစင်တော် မူပြီးထသော၊ သရဏံ-
ကိလေသာမြူ၏ ကင်းခြင်းကို၊ ကရံ-ပြုတော်မူတတ်ထသော၊
အာယံ-ဘေးလည်း မရှိထသော၊ အာယံ-ဘေးမရှိသော၊
ဌာနံ-နိဗ္ဗာန်အရပ်သို့၊ နာယကံ- ပို့ဆောင်တော် မူတတ်ထ
သော၊ နာယကံ-လူသုံးဦး တို့၏ အမှူး ဖြစ်တော် မူသော
မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေ နမာမိ- ရှိခိုး
ပါ၏ဘုရား။

၂။ နယန သုဘဂ ကာယင်္ဂီ-မျက်စိအား တင့်တယ်စွာ
သော ကိုယ်တော်၏ အစိတ်လည်း ရှိတော်မူထသော၊ မရရ
ဝရသရောပေတံ- သာယာစွာသော မြတ်သော အသံတော်
နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ အမိတ ဂုဏပဏာဓာရံ-
မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ကျေးဇူးတော် အပေါင်း၏ တည်ရာ
လည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊ အတုလံ-တစုံတယောက်သော
သူနှင့် တူတော်မမူထသော၊ ဒသဗလံ-ဆယ်ပါးသော အား
တော်နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-
အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္တေ ဝန္တာမိ-ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၃။ မိတိမာ-တည်ကြည်သော သမာဓိလည်း ရှိတော်မူ
ထသော၊ အညဉ္ဇာရကော- အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်း ဆောင်
တော်မူတတ်ထသော၊ ယော ဗုဒ္ဓေါ-အကြင် မြတ်စွာဘုရား
သည်၊ လောကတော-လူသုံးပါးကြောင့်၊ သံသာရေ-သံသရာ
၌၊ ကာယိကံ- ကိုယ်တော်ကို ဖြို၍ဖြစ်သော၊ ဒုက္ခဉ္စ- ဆင်းရဲ
ကို၎င်း၊ စေတသိကံ - စိတ်တော်ကို ဖြို၍ဖြစ်သော၊ ဒုက္ခဉ္စ -
ဆင်းရဲကို၎င်း၊ အနုဘောသိ-အစဉ်ခံစားတော်မူလေပြီ၊ နရ

ဒေဝမင်္ဂလံ-လူ၊ နတ် တို့၏ မင်္ဂလာ ဖြစ်တော်မူသော၊ တံ မုန့်-
ထို မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္တေ ဝန္တာမိ-
ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၄။ ဗာတ္ထိသတိ လက္ခဏာ စိတြိဒေဟံ - သုံးဆူနှစ်ပါး
သော ယောက်ျားမြတ် တို့၏ လက္ခဏာတော် တို့ဖြင့် ဆန်း
ကြယ်သော ကိုယ်တော်လည်း ရှိတော်မူသော၊ ဒေဟာ
ဇုတိနိဂ္ဂတ ပဇ္ဇလန္တိ-ကိုယ်တော်မှ ထွက်သော အရောင် တို့
ဖြင့် တပြောင်ပြောင် ထွန်းတောက်ပ တော်မူသော၊
ပညာ မိတိ သီလ ဂုဏော ဗာ ဝိန္တိ-ပညာဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊
သီလဂုဏ် အပေါင်းကိုလည်း ရတော်မူသော၊ အန္တိမ
ဇာတိယုတ္တံ-အဆုံးစွန်သော ဘဝနှင့်လည်း ယှဉ်တော်မူသ
သော၊ တံ မုန့်-ထို မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊
ဝန္တေ ဝန္တာမိ-ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၅။ ပါတောဒယံ-နံနက်အခါ၌ တက်လတ်သော၊ ဗာလ
ဒိဝါကရံဝ-တက်သစ်သော နေလှသင်ကဲ့သို့၊ ယတိနံ-ဟောင်း
တို့၏၊ မဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ သိရိဟိ-ကြက်သရေ တို့ဖြင့်၊ လလိတံ-
တင့်တယ်တော်မူသော၊ ပုဏ္ဏိန္ဒုသင်္ခါသ မုခံ-လပြည့်ဝန်း
နှင့်တူသော မျက်နှာတော်လည်းရှိသော၊ အနေဇံ-တဏှာ
လည်း ကင်းစင်တော်မူသော၊ သဗ္ဗညု - ခပ်သိမ်းသော
ဥယျာဓိတရား ငါးပါးကိုလည်း သိတော်မူပြီးသော၊ မုန့်
မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္တာမိ - ရှိခိုးပါ၏
ဘုရား။

၆။ ဥပေတ ပုညော - ပြည့်စုံသော ဘုန်းတော်လည်း
ရှိတော်မူသော၊ ယော သုဂတော-အကြင် မြတ်စွာဘုရား

သည်။ ဝရဗောဓိမူလေ-မြတ်သောဗောဓိပင်၏ အနီး၌၊ သသေ
န မာရ်-စစ်သည် ဗိုလ်ပါနှင့် တကွသော မာရ်နတ်သားကို၊
ဇိနိတွာ - အောင်တော်မူပြီး၍၊ အရုဏောဒယမ္ဘိ - နေအရုဏ်
တက်သောအခါ၌၊ ဗောဓိ-အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်ကို၊ အဗ္ဗောဇ္ဈိ-သိတော်မူပြီး၊ မာရဇိနံ-မာရ်ငါးပါးကို
အောင်တော်မူပြီးထသော၊ အဘင်္ဂ-မာရ်စစ်သည် တို့သည်
မဖျက်ဆီး နိုင်ထသော၊ တံ သုဂတံ-ထို မြတ်စွာဘုရားကို
အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၇။ ရာဂါဒိဆေဒါ မလ ဉာဏခဂ္ဂံ - ရာဂ အစရှိသော
ကိလေသာ တို့ကို ဖြတ်တတ်သော အညစ်အကြေး ကင်း
သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သန်လျက်လည်း ရှိတော် မူထ
သော၊ သတိသမည ဖလကာဘိဂါဟံ - သမ္မာသတိအမည်
ရှိသော ကာ၊ ကို မြဲစွာ ကိုင်စွဲတော်မူထသော၊ သီလောကာ
လင်္ကာရ ဝိဘူသိတံ - သီလ အပေါင်း တည်းဟူသော ချစ်
တန်ဆာ တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်တော်မူထသော၊ အဘိညာ ဝရ
မိဒ္ဓုပေတံ-အဘိညာဉ် တည်းဟူသော မြတ်သော တန်ခိုးနှင့်
လည်း ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ တံ ဗုဒ္ဓံ-ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊
အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၈။ ဒယာလယံ-ဟောကရုဏာ၏တည်ရာဖြစ်တော်မူထ
သော၊ သဗ္ဗမိ-ခပ်သိမ်းသောကိုယ်တော်၏ အဖြစ်၌၊ ဒုက္ခရံ-
ပြုနိုင်သော စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါး အစရှိသောအမှုကို၊ ကရံ-
ပြုတော် မူတတ်ထသော၊ ဘဝဏ္ဏဝါတိက္ကမံ - ဘဝသုံးပါး
တည်းဟူသော မဟာသုဒ္ဓါမှ လွန်မြောက်တော်မူထသော၊
အဂ္ဂံ - မြတ်သော အဖြစ်သို့၊ ဂတံ - ရောက်တော်မူထသော၊

တိလောက နာထံလူသုံးပါး တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူ
ထသော။ သု သမာဟိတံ - ကောင်းစွာ တည်ကြည်
သော သမာဓိ ရှိတော်မူထသော။ ဟိတံ-လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ
သတ္တဝါ တို့၏ အစီးအပွားကို ဆောင်တော်မူတတ်ထသော။
သမန္တစက္ခု - ထက်ဝန်းကျင် မြင်စွမ်းနိုင်သော သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ် ရှိတော်မူထသော။ အမိတံ-မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ဂုဏ်
ရှိတော်မူထသော။ တံ ဗုဒ္ဓံ - ထို မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ-
အကျွန်ုပ်သည်။ ပ ဇာမာမိ-ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၉။ တဟိံ တဟိံ ဘဝ - ထိုထိုသို့သော ကိုယ်တော်၏
အဖြစ်၌၊ ပါရမီသဉ္စယံ-ပါရမီအပေါင်း တို့ကို၊ စယံ-ဆည်းပူး
တော် မူတတ်ထသော။ သဒ္ဓိ - သူတော်ကောင်း တို့သည်။
ဂတံ - ဆည်းကပ်အပ်သော။ သုခပဒံ-ချမ်းသာခြင်း၏ အဖို့
အရဖြစ်သော။ ပဒံ-နိဗ္ဗာန်သို့။ ဂတံ-ရောက်တော်မူ သော။
နရာနရာနံ - လူ, နတ် တို့၏။ သုခသတ္တဝံ - ချမ်းသာခြင်း၏
အကြောင်းကို။ ဘဝံ-ဖြစ်စေတတ်သော။ အ နမာနံ - မရှိ
ညွတ်ကုန်သေးသော။ ဂဝံ-နွားနှင့် တူသော သူမိုက် တို့ကို။
ဇိနပုဂံဝံ - အောင်တော် မူတတ်သော ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်
တော် မူထသော။ တံ ဗုဒ္ဓံ - ထို မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ-
အကျွန်ုပ်သည်။ နမေ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၁၀။ ဤဟာဗိယံ-ဝိရိယ တည်းဟူသော တက်မ ကို၊
ဉာဏကရေန-ဉာဏ်တော် တည်းဟူသော လက်တော်ဖြင့်၊
ဂါဟကော-ကိုင်စွဲတော်မူသော။ ယော မုနိဒက္ခ နာဝိကော-
အကြင် မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော လိမ္မာလှစွာသော
သင်္ဘောဓဗ္ဗေမျှသည်။ မဂ္ဂင်္ဂနာဝံ - မဂ္ဂင် ၅၈ပါး တည်းဟူ

သော သင်္ဘောလှေထက်သို့၊ အာရုပ္ပ - တက်စီးတော်မူ၍၊
တာယ-ထို မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တည်းဟူသောသင်္ဘော လှေဖြင့်၊
ဗဟူ - များစွာကုန်သော သတ္တဝါ တို့ကို၊ ဘဝဏ္ဏဝါ-ဘဝ
သုံးပါး တည်းဟူသော မဟာသမုဒြာမှ၊ တာရေတိ-ကယ်
တင်တော်မူလေပြီ၊ အဃပ္ပဟံ-သတ္တဝါ တို့၏ ဆင်းရဲခြင်းကို
ပယ်တော်မူထသော၊ ဗုဒ္ဓိ-သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူတတ်
ထသော၊ တံ မုနိဒက္ခ နာရိကံ-ထို မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူ
သော လိမ္မာလှစွာသော သင်္ဘောလှေမှူးကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်
သည်၊ နမေ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၁၁။ သမတိံ သတိ ပါရမီ သမ္ဘရဏံ - အမျှ သုံးဆယ်
သော ပါရမီကို ဖြည့်တော် မူပြီးထသော၊ ဝရဗောဓိဒုမေ-
မြတ်သော ဗောဓိပင်၏အနီး၌၊ စတုသန္ဓေသံ-သစ္စာလေးပါး
ကို သိမြင်တော်မူထသော၊ ဝရမိဒ္ဓိဂတံ- မြတ်သောတန်ခိုး၌
တည်တော်မူထသော၊ နရ ဒေဝ ဟိတံ-လူ့နတ် တို့၏ အစီး
အပွားကို ဆောင်တော်မူတတ်ထသော၊ တိဘဂူပသမံ-ဘဝ
သုံးပါးမှ ငြိမ်းတော်မူထသော၊ ဇိနံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-
အကျွန်ုပ်သည်၊ ပ ဏမာမိ-ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၁၂။ သတပုညဇ လက္ခဏိကံ-များစွာသော ဘုန်းကြောင့်
ဖြစ်သော လက္ခဏာရှိတော်မူထသော၊ ဝိရဇံ-ရာဂ ဟူသော
မြူ ကင်းစင်တော် မူထသော၊ ဂဂနုပမမိံ - ကောင်းကင်
ပြင်နှင့် တူသော ပညာ ရှိတော်မူထသော၊ ဝိတိမေရသမံ-
မြင့်မိုရ် တောင်မင်းနှင့် တူသော မတုန်မလှုပ်သော သမာဓိ
ရှိတော်မူထသော၊ ဇလဇူပမ သီတလ သီလယုတံ-ကြာနှင့်
တူသော ချမ်းမြေ့စွာသော သီလသီတင်းနှင့် ယှဉ်ထသော၊

ပထဝီသမာနံ-မြေကြီး၊ နှင့်ဘူသော သည်းခံခြင်း၊ ရှိတော်မူထသော၊ ဖိနံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ပဏမာမိ-ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

၁၃။ သု မတိ-ကောင်းသော ပညာ ရှိတော်မူထသော၊ ယော ဗုဒ္ဓါ-အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒိဝေ-နေ့၌၊ ဒိဝါကရောဝ - နေမင်းကဲ့သို့၊ သောဘန္တော-တင့်တယ်တော်မူသည် ဖြစ်၍၊ ရဟိ ဇနဇန-မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ သိလာသနမ္ဘိ-ပဏ္ဍုကမ္ပလာ ကျောက်နေရာ၌၊ အာသိန္နော-နေတော်မူလျက်၊ သိဝသုခဒံ-နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ပေးတတ်သော၊ ဓမ္မ-အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို၊ ဒေဝါနံ နတ် တို့အား၊ အဒေသိ-ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ဟောတော်မူလေပြီ၊ အသဒိသံ-တုဘက်ကင်းတော်မူသော၊ တံ ဗုဒ္ဓံ-ထို မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၂၄။ ယော နာထော-အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဝိကလေဟိ- မချို့တဲ့ကုန်သော၊ နိရာဘုလေဟိ- နှောင့်ရှက်ခြင်း ကင်းကုန်သော၊ ပါဒ ပက်ဇမုဒုတ္တလ ရာဇိကောဟိ-မြေတော် တည်းဟူသော ကြာ၏ နူးညံ့သော အပြင်၌ တရားရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာတော် အရေး တို့ဖြင့်၊ တိဟိ လောကောဟိ- သုံးဘုံသူ တို့နှင့်၊ နိရူပမေယျတံ - မနှိုင်းယှဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ သဗ္ဗာပုဏ္ဏဇေဝ-ကောင်းစွာရောက်တော်မူသည်သာလျှင်တည်း၊ သဗ္ဗလောက ဖော်တံ - ခပ်သိမ်းသော လောကသည် ပူဇော်အပ်ထသော၊ အ သမံ-အတုမရှိ

ထသော၊ တံ နာထံ-ထို မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ- အကျွန်ုပ် သည်၊ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၁၅။ နရာနရ သမောသရဏံ - လူ့နတ် တို့၏ စုဝေးရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ ဓိတတ္ထံ- တည်ကြည်သော စိတ် ရှိတော်မူ ထသော၊ ပညာပဒီပ ဇုတိယာ-ပညာတော် တည်းဟူသော ဆီမီးရောင် တို့ဖြင့်၊ ဝိဟတန္ဒကာရံ- ဖျောက်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော မှောင်ရှိထသော၊ အတ္ထာတိကာမံ- လူ့နတ်တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို အလွန်အလှိုတော်ရှိထသော၊ နရ ဒေဝ ဟိတာဝဟံ- လူ့နတ် တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ရွက် ဆောင်တော်မူတတ်ထသော၊ ကာရုဏိကံ - ကြီးမြတ်သော မဟာ ကရုဏာတော်နှင့် ယှဉ်ထသော၊ အဂ္ဂံ - မြတ်သော၊ အနန္တ ဉာဏံ - အဆုံးမရှိသော ဉာဏ် ရှိတော်မူထသော၊ တံ ဗုဒ္ဓံ-ထို မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္ဓာမိ- ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၁၆။ အနိလဂုဏနိဓာနော - ခပ်သိမ်းသော လောကီ၊ လောကုတ္တရာဂုဏ် တို့၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ ယော မုနိန္ဒော- အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သညတာနံ- ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံးကို စောင့်ကုန်သော အရှင်မြတ် တို့၏၊ နိဏေတံ- ကိန်းအောင်း မွေ့လျော်ရာ ဖြစ်သော၊ ဣသိပတနာဂ္ဂံ - ဣသိ ပတန အမည်ရှိသော၊ ဝနံ-မိဂဒါဝုန်တောသို့၊ ဥပဂတိန္ဒာ-ကြွ တော်မူ၍၊ တဟိံ- ထိုမိဂဒါဝုန်တော၌၊ အကုသလဆေဒံ- အကုသိုလ်ကို ဖြတ်တတ်သော၊ ဓမ္မစက္ကံ-ဓမ္မစကြာ တရားကို၊ ပဝတ္တော-ဟောတော်မူလေပြီ၊ အတုလံ - အတုမရှိထသော၊ အဘိက္ကန္တံ-အလွန် နှစ်လိုဘွယ်သော အဆင်း ရှိထသော၊

ဝန္တနေယျံ-ရှိခိုးခြင်းကို ခံတော်မူထိုက် ထသော၊ တံ မုနိန္ဒ-
ထို မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-အကွန့်ပ်သည်၊ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏
ဘုရား။

၁၇။ သုစိပရိဝါရိတံ-သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အခြံအရံ
ရှိတော်မူထသော၊ သုရုစိရပ္ပဘာဟိ - ပြုံးပြုံးပြက် နှစ်သက်
ဘွယ်သောအရောင် တို့ဖြင့်၊ ရတ္တံ-တပ်အပ်သော ကိုယ်တော်
ရှိထသော၊ သိဒ္ဓိဝိသယာလယံ - ဘုန်း ပညာ ကြက်သရေ
အပေါင်း တို့၏ တည်ရာဖြစ်တော်မူသော၊ ဂုပိတမိန္ဒြိယေဟိ-
စောင့်ရှောက်အပ်သောစက္ခုအစရှိသော ဣန္ဒြိယတို့နှင့်၊ ဥပေတံ-
ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ ရဝိ သသိ မဏ္ဍလပ္ပဘုတိလက္ခဏာ
ပစိတ္တံ-နေဝန်း၊ လဝန်း အစရှိသော စက်လက္ခဏာတော်ဖြင့်
များစွာ ဆန်းကြယ်ခြင်း ရှိတော်မူထသော၊ သုရနရ ပူဇိတံ-
လှ၊ နတ် ကို့သည် ပူဇော်အပ်တော်မူထသော၊ သုဂတံ- မြတ်
စွာဘုရားကို၊ အာဒရံ - ရှိသေစွာ၊ အဟံ - အကွန့်ပ်သည်၊
နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၁၈။ ယော ဓမ္မရာဇာ- အကြင် တရားမင်းဘုရားသည်၊
မဟပဋိဇာသာဒိ ဘုလ္လောလဝိစိ- မောဟ,ဒေါသ, တဏှာ
အစရှိသော လောက်လက် ကြီးမားသော လှိုင်းတံပိုး ဖြမ်း
သော၊ သံသာရောဗံ - သံသရာ တည်းဟူသော ပင်လယ်
ရေအယာဉ်ကို၊ မဂ္ဂေါလုဓမ္မန- မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တည်းဟူသော
သင်္ဘောဖြင့်၊ ထရိ- ကူးတော်မူလေပြီ၊ အဘယံ- ဘေးမရှိ
ထသော၊ ပါရပတ္တိ- နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ကမ်းတဘက်သို့
ရောက်တော် မူထသော၊ ပဇာနံ - သတ္တဝါတို့၏၊ တာဏံ-
ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူထသော၊ လေဏံ - ပုန်းအောင်းရာ

ဖြစ်တော် မူထသော၊ အသမ သရဏံ - အတုမရှိ လည်း
လျောင်းရာ ဖြစ်တော် မူထသော၊ ဧကတိဋ္ဌိ-နိဗ္ဗာန်ပြည်သို့
ကူးတို့ကူးခပ်မြတ်သောရေဆိပ်သဘွယ်ဖြစ်တော်မူထသော
ပတိဋ္ဌိ- ဖြိရုံရာ ကျွန်းနှင့် တူတော်မူထသော၊ ပုညက္ခတ္တိ-
ကောင်းမှုတည်းဟူသောမျိုးစေ့၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်တာမြေ
ကောင်းသဘွယ် ဖြစ်တော်မူထသော၊ ပရမ သုခဒံ- မြတ်သော
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ပေးတော်မူထသော တံ ဓမ္မရာဇံ- ထိုတရား
မင်းဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ- နှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၁၉။ ပရဟိတ ကရော-သူတပါး၏ အစီးအပွားကို ရှက်
ဆောင်တော်မူတတ်သော၊ ယော မနိန္ဒော- အကြင် မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ ကဏ္ဍမ္ပမူလေ- ကဏ္ဍ အမည်ရှိသော ဥယျာဉ်
စောင့်သည် စိုက်အပ်သော သရက်ဖြူပင်၏အနီး၌၊ နိသိန္ဒော-
နေတော်မူလျက်၊ အစ္ဆေရံ-အံ့ဘွယ်ရှိသော၊ နယန သုဘာဂံ-
လူ၊ နတ် တို့၏ မျက်စိအား တင့်တယ်ခြင်းသို့ ရောက်သော၊
အာကုလဏ္ဏဂ္ဂိဇာလံ - ရော့မြွမ်း ရှက်တင်သော ရေအလျှံ
မီးအလျှံရှိသော၊ ဒုန္နာလဒ္ဓိသံ- မိစ္ဆာ အယူ တည်းဟူသော
ကွန်ယက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော၊ မနိဘိ-ဘုရားရှင်တို့သည်၊
အ ဇဟိတံ-မစွန့်အပ်သော၊ ပါဠိဟေရံ-ရေမီးအစုံအစုံ အစရှိ
သော တန်ခိုး ပြာဠိဟာကို၊ သီဃံ - လျှင်စွာ၊ အကာသိ-
ပြုတော်မူလေပြီ၊ သေဋ္ဌိ-အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် မြတ်တော်
မူထသော၊ ပရမ ရတိဇံ- မြတ်သော နှစ်လို့ခြင်းကို ဖြစ်စေ
တတ်ထသော၊ ဣဒ္ဓိဓမ္မဟိ-တန်ခိုးကျေးဇူး တို့နှင့်၊ ဥပေတံ-
ပြည့်စုံတော်မူသော၊ တံ မနိန္ဒံ ထို မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-
အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္ဓေ ဝန္ဓာမိ-ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၂၀။ ဒယုဒယာရုဏော - မဟာကရုဏာ သမာပတ် တည်းဟူသော တက်လတ်သော နေအရုဏ် ရှိတော်မူသော။ ဉာဏ ဝိတိဏ္ဏဗိမ္ဗော - ဉာဏ်တော် တည်းဟူသော ကျယ်စွာသော အဝန်း ရှိတော်မူသော။ ဧကော-တုဘက် မပြုတဆူတည်းသာ ဖြစ်တော်မူသော။ ယော မုနိန္ဒုက္ခော- အကြင် မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော နေမင်းသည်။ သုဒ္ဓစ္စ- စင်ကြယ်စွာသော။ တိဘဝ ကုဟရေ- ဘုံသုံး ၁: တည်းဟူသော ကြာဒိုင်၌၊ ကမလ ကထိတံ-ကြာ ဟူ၍ ဆိုအပ်သော ဝိဇ္ဇာယုပ္ပါဏောဗံ - ဝေနေယျသတ္တဝါအပေါင်းကို၊ ဓမ္မ ရံသိ ဝရေဟိ-မြတ်သောတရား တည်းဟူသော ရော့ခြည် တို့ဖြင့်၊ သု ဗောဓေသိ-သစ္စာလေးပါးကို သိစေသောအလား ဖြင့်ကောင်းစွာပွင့်စေတော်မူပြီ။ ဗျာပိတ ဣတ္ထိန္ဒြ ဗျူဟံသော ကျော်စောခြင်း ရှိတော်မူသော တိလောကေ ကဇ္ဇကွံ- ဘုံသုံးပါး တို့၏ တလုံးတည်းသော မြတ်သောမျက်စိ ဖြစ်တော်မူသော။ ဒုခေ သဟနံ - သူတပါးတို့ သည်းခံနိုင်ခဲ့သော အရာကို သည်းခံတော်မူသော။ ဟေသိ-သီလက္ခန္ဓ စသည်ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ဆည်းပူး၍ မှီးတော်မူပြီးသော။ တံ မုနိန္ဒုက္ခံ-ထို မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော နေမင်းကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၂၁။ ယော ဇိနော-အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗောဓိ ပေမတော- သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ချစ်တော် မူခြင်းကြောင့်၊ အလဂ္ဂ မာနသော-ငြိတွယ်ခြင်း ကင်းသော စိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အနေက ဇာတိယံ-များစွာသော ကိုယ်တော်၏ အဖြစ်၌၊ သ ပုတ္တဒါရံ-သား၊ မယားနှင့်တကွသော၊ အင်္ဂဇိဝိတမ္ဗိ-အင်္ဂါ

ကြီး၊ ငယ် အသက်ကို စဉ်လျက်လည်း၊ အတ္တိကဿ-အလိုရှိ
သောသူအား၊ အဒါသိယဝ-ပေးလှူတော် မူပြီးသည်သာ
လျှင်တည်း၊ ဒါနပါရမီ-ဒါနပါရမီကို ၎င်း၊ တတော-ထို ဒါန
ပါရမီမှ၊ ဝရံ-တပါးသော၊ သီလပါရမာ-ဒိကမ္မိ-သီလ ပါရမီ
စသော ကိုးပါးသော ပါရမီကို၎င်း၊ အမူရိ-ဖြည့်ဆည်းပူး
တော်မူပြီ၊ ကာသံ-ထို ဆယ်ပါးသော ပါရမီတော် တို့၏၊ ဣဒ္ဓိ
ယာ-ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊ အဂ္ဂတံ-မြတ်သော အဖြစ်သို့၊ ဥပ
ယာတံ - ရောက်တော်မူထသော၊ ဧက ဒီပကံ-လူ နတ် တို့၏
ကိုးကွယ် ခြံ့ခိုရာ တခုတည်းသော ကိုင်း ကျွန်း သဘွယ်
ဖြစ်တော် မူသော၊ တံ ဇိနံ - ထို မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-
အကျွန်ုပ်သည် နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၂၂။ ဒေဝါဒေါဟိဒေဝံ- သမ္မုတိနတ်၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့
ထက် လွန်မြတ်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ် ဖြစ်တော် မူသော၊ နိဓန
ဝပုခရံ- အဆုံးစွန်သော ကိုယ်တော်ကို ဆောင်တော်မူတတ်
ထသော၊ မာရဘင်္ဂံ- မာရ်ငါးပါးကို ဖျက်ဆီးတော် မူထ
သော၊ အဘင်္ဂံ-မာရ် စစ်သည် တို့သည် ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ
မတတ်နိုင်ထသော၊ ပဇာနံ-သတ္တဝါ တို့၏၊ ဒီပံ-ပညာ တည်း
ဟူသော ဆီမီးတန်ဆောင်ကို၊ ဒီပံ-တပြောင်ပြောင် ထွန်းပ
တော်မူထသော၊ ဇယ ဝရ သယနေ-မာရ်ငါးပါးကို အောင်
မြင်ရာ ဖြစ်၍ မြတ်သော ဗောဓိပင် နေရာ၌၊ ဗောဓိပတ္တံ-
အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်တော်မူ
ထသော၊ ဗြဟ္မာ ဗြဟ္မာဂတာနံ-ဆည်းကပ် ရောက်လာကုန်
သော ဗြဟ္မာ၊ လူ၊ နတ် ပရိသတ် တို့အား၊ ဝရ ဂီရ ကထိတံ-
မြတ်သော တရားစကားကို ဟောတော် မူတတ် ထသော၊

ပါပဟိနံ-ညစ်ငြင်းယုတ်မာ ကိလေသာကို၊ ပဟိနံ- ပယ်ခွါ
တော်မူထသော၊ လောကာလောကာ-ဘိရာမံ-လူ,နတ်,ဗြဟ္မာ
သတ္တဝါ တို့၏ မွေ့လျော်ရာ ဖြစ်တော် မူထသော၊ မုနိန္ဒ-
ရဟန်းတကာ တို့ကို အစိုးရတော်မူသော၊ တံ မုနိန္ဒ-ထို ဖြတ်
စွာဘုရားကို၊ အဟံ-အကွနိပ်သည်၊ သတတံ မပြတ်၊ အဘိ
နမေ အဘိနမာမိ-ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၂၃။ •ဗုဒ္ဓေါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ နိဂြောဓ ဗိမ္ဗော-အရပ်
နှင့်အလံမျှသဖြင့် ပညောင်ပင်၏အဝန်းကဲ့သို့ ငန်းသောကိုယ်
ရှိတော်မူ၏၊ မုဒုကာရ စရဏော-အကြိမ်တရာ ဖတ်ပြီးသော
ဝါဂွမ်းအလား နူးညံ့သော လက်ဖဝါးတော် ခြေဖဝါးတော်
ရှိတော်မူ၏၊ ဗြဟ္မဇောသော-ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံကဲ့သို့ သာ
ယာသော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသောအသံတော်ရှိတော်မူ၏၊
ဇေဟိဇင်္ဂေါ-ဇေဟိမည်သော သား၏ မြင်းခေါင်းကဲ့သို့ပြည့်ဖြိုး
သော မြင်းခေါင်း ရှိတော်မူ၏၊ ကောသန္တော ဒင်္ဂါ ဇာတော-
ရွှေပဒုမ္မာ ကြာချပ်နှင့်တူသော ခိုင်မာဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်ဖြစ်
၍ ကျစ်လစ်သော ယောက်ျားဖြစ်၏ နိမိတ်တော်မူ၏၊ ပုန
ရပိ-တဖန်လည်း၊ သုဂတော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သုပ္ပုတ်ဋ္ဌိ
တ ပါဒေါ-ရွှေခြနင်း အပြင်ကဲ့သို့ ညီညွတ်စွာ တည်သော
ခြေဖဝါး ရှိတော်မူ၏၊ မုဒေါဒါတုဏ္ဏ လောမော-မျက်မှောင်
နှစ်ခုတို့၏ အလယ်၌ နူးညံ့ဖြူစင်သော ဥဏ္ဏလုံမွေးရှင်တော်
ရှိတော်မူ၏၊ အထပိ-ထိုမှတစ်ပါးလည်း၊ သုဂတော-ကောင်း
သော နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်၊
ဗြဟ္မဇုဂ္ဂတ ဘာဝေါ- ဗြဟ္မာမင်း၏ ကိုယ်ကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ်
စွာ တက်သော ကိုယ်တော် ရှိတော်မူ၏၊ နိလန္တိ ညိုသော

မျက်လုံး ရှိတော်မူ၏။ ဒိဗ္ဗပဏ္ဍိ-ရှည်သော ဖနောင့် ရှိတော်မူ၏။ သုခုမ မလ ဆဝိ-သိမ်မွေ့ လှစွာသော အညစ်အကြေးမတင် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော အရေရှိတော်မူ၏။ ထောမျှရ သတ္တသတ္တိ-အရသာကို ဆောင်ယူခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော ခုနစ်ထောင်သော ချီးမွမ်းအပ် မြတ်သောအကြွေအဖျား လည်ပင်း၌ စုဝေးလျက် ရှိတော်မူ၏။

၂၄။ သော ဖိနော- ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ စတ္တာလိ သဂ္ဂဒန္တော - အညီအမျှ သေးဆယ်စေ့သော မြတ်သော သွားတော် ရှိတော်မူ၏။ သမက လပနဇော- လွှနှင့်မြတ်သကဲ့သို့ ညီညွတ်သော သွားရှိတော်မူ၏။ အန္တရံ သဗ္ဗပိနော-ရေစီးကြောင်းမထင် ပြည့်ဖြိုးစင်သော ကျောပြင် ရှိတော်မူ၏။ စက္ကေနကိတ ပါဒေါ - စက်လက္ခဏာဖြင့် မှတ်အပ်သော ခြေဖဝါးရှိတော်မူ၏။ အဝိရဇ္ဇ ဒသနော-မကျေသော သွားတော် ရှိတော်မူ၏။ မာရဇိ-မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥဿင်္ဂ ပါဒေါ-မြင့်သောဖမျက်ရှိတော်မူ၏။ တိဋ္ဌန္တော-ရပ်တော်မူလျက်၊ အနော နမန္တော-မကိုင်းညွတ်ဘဲ၊ ဥဘယ ကရ မုဒုနာ-သိမ်မွေ့ နူးညံ့သော လက်တော် နှစ်ဘက်ဖြင့်၊ ဇဏ္ဍုကာနိ-ပုဆစ်နူးတော် နှစ်ဘက် တို့ကို၊ အာမသန္တော-သုံးသပ်တော်မူနိုင်၏။ စန္ဒက္ကဏ္ဍော-ရွှေမုရိုးစည်ငယ် သဏ္ဌာန် ကဲ့သို့ လုံးသော လည် ရှိတော်မူ၏။ ဂေါတရဏ ပခုမတော - ထို ခဏ ဘွားသော နွားငယ်၏ မျက်မွေးနှင့်အတူ သိမ်မွေ့ နုပျို ညီသော မျက်မွေး ရှိတော်မူ၏။ သိဟပုဗ္ဗစ ကာယော - ခြင်္သေ့မင်း၏ ရှေ့ထက်ဝက် ကိုယ်နှင့်အတူ ပြည့်ဖြိုးစွာသော ကိုယ် ရှိတော်မူ၏။

၂၅။ သုဂတော - ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူ
 တတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် သတပ္ပိနော စ-လက်၊ ခြေ
 ပခုံး၊ လည်လုံး၊ တင်မိုး ပြည့်၊ ဖြိုး ဖွံ့ထွား ခုနစ်ပါးသော
 အရပ်လည်းရှိတော်မူ၏။ ဒိဃာဂိုလ်-ရှည်သော လက်ချောင်း
 ခြေချောင်း ရှိတော်မူ၏။ အထ- ထိုမှတပါး၊ လောမ ကူပေ
 က လောမော - တခုတခုသော မွေးတွင်းတော်၌ တချောင်း
 တချောင်း စီသာ ရောက်သော မွေးညှင်း ရှိတော်မူ၏။
 သမ္ပန္နော ဒါတဒါဌာ- ပြည့်ဖြိုး ဖြူစင်သော စွယ်တော် ရှိ
 တော်မူ၏။ ကနက သမ တစော - ဓမ္မရုဇ်ရွှေစင်နှင့်တူသော
 အရတော်ရှိ၏။ နိလ-မုဒ္ဒ ဂ္ဂ လောမော - မျက်နှာတော်ကို
 မြှော်ဘိသကဲ့သို့ အထက်သို့ အဖျားကော့သော အလွန်းနူးညံ့
 သော မွေးညှင်း ရှိတော်မူ၏။ သမ္ပုဇ္ဈော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊
 ထူလ ဖိဌာ- ကြီးပြန့်သော လျှာ ရှိတော်မူ၏။ အထ-ထိုမှ
 တပါး၊ သိဟ ဟနုကော- ခြင်္သေ့မင်း၏ အောက်မေးနှင့်တူ
 သော ပြည့်ဖြိုးသော မေးတော်ရှိ၏။ ဇာလိ ကပ္ပါဒ ဟဏ္ဍော-
 လေံသွန်တံခါး၌၊ လက်သမားတတ် စိမံအပ်သော ရွှေကွန်
 ယက်ကဲ့သို့ ရှက်သော ခြေဘဝါး၊ လက်ဘဝါး ရှိတော်မူ၏။
 နာထော - မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥဏ္ဍိသ သိသော- သုရဘူ
 အလား နဖူးသင်းကျစ်ပြား ရှိတော်မူ၏။ ဣဘိ ဂုဏ သဟိတံ-
 ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကျေးဇူးအပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်
 မူသော၊ တံ မုနိန္ဒ-ထို မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ - အကွန့်ပ်
 သည်၊ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၂၆။ လောကေ-လူ့ရှာ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိ ဧဝာသော-
ဘုရား၊ဘုရား ဟူသော အသံကိုပင်၊ အတိ ဒုလ္လဘ တရော-
အလွန် ကြားရခဲတုံသေး၏။ ဗုဒ္ဓ ဘာဝေါ - ဘုရားအဖြစ်ကို
ကား၊ ကာ ကထာ-အဘယ်ဆိုဘွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း၊ တသ္မာ-
ထိုကြောင့်၊ ဝိဘာဝိ - ပညာရှိကုန်သော၊ ဝိဝိဓ ဟိတ သုခံ-
အထူးထူး အပြားပြားသော စီးပွားချမ်းသာကို၊ ပဏ္ဍယန္တိ-
တောင့်တကုန်သော၊ သာဓဝေါ- သူတော်ကောင်း တို့သည်၊
ဣဋ္ဌံ - အလိုရှိအပ်သော၊ အတ္ထံ - အကျိုးစီးပွားကို၊ ဝဟန္တိ-
ရှက်ဆောင်တော်မူတတ်သော၊ သုရ နရ မဟိဘံ-နတ်၊လူ
တို့သည် ပူဇော်အပ်တော်မူတတ်သော နိဗ္ဗယာ-ဘေးမရှိ
ထသော၊ ဒက္ခိဏယျံ-မြတ်သောအလှူကို ခံတော်မူလိုက်ထ
သော၊ လောကာနံ-လူသုံးပါး တို့၏၊ နန္ဒိဝဗ္ဗနံ-နှစ်လိုခြင်းကို
ပွားစေတတ်သော၊ ဒသ ဗလံ-ဆယ်ပါးသော အားတော်
နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ အ သမံ-တုဘက်ကင်းတော်မူထ
သော၊ တံ ဗုဒ္ဓံ-ထို မြတ်စွာဘုရားကို၊ နိဗ္ဗံ-အမြဲ၊ နမဿန္တိ-
ရှိခိုးကြစေဘုန်သတည်း။

ဆုတောင်း

၂၇။ ဧတေန ပုညေန- ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုး
ရခြင်း တည်းဟူသော ကောင်းမှု ကုသိုလ်ကြောင့်၊ သော
အဟံ-ထို အကျွန်ုပ်သည်၊ သမ္ပရာယေ-တမလွန်ဘဝ၌၊ နိပုဏ
မတိ စ- သိမ်မွေ့သော ပညာရှိသည်၎င်း၊ သတော စ-သတိ
နှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း၊ တိတ္ထော စ-ရောင့်ရဲ လွယ်သည်၎င်း၊

ဒက္ခော စ-လိမ္မာသည်၎င်း၊ ဒိဋ္ဌိဇုပညော စ-ဖြောင့်မတ်သော
အယူပညာရှိသည်၎င်း၊ အဝိကာလ ဝိရိယော စ-မချို့တဲ့သော
လုံ့လရှိသည်၎င်း၊ ဘောဂဝါ စ-စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိသည်၎င်း၊
သံဝိဘာဂိ စ- ခွဲခြမ်းဝေဘန်တတ်သည်၎င်း၊ တိက္ခော စ-
ထက်မြက်သည်၎င်း၊ သူရော စ- ရဲရင့်သည်၎င်း၊ မိတက္ခော
စ-တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်၎င်း၊ သ ပရဟိတ ဓရောစ-
မိမိ အကျိုးစီးပွား၊ သူတပါး အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်ဆောင်
တတ်သည်၎င်း၊ ဒိဃ ဇီဝိ စ-ရှည်သော အသက်ရှိသည်၎င်း၊
အ ရောဂေါစ- အနာမရှိသည်၎င်း၊ ဓညော စ- ဘုန်းရှိသည်
၎င်း၊ ဝဏ္ဏော စ-အဆင်းလှသည်၎င်း၊ ယသသီ စ-မျှားစွာ
သော အခြံအရံ ရှိသည်၎င်း၊ အဘိဗလဝ ဓရော စ-အလွန်
သော အားကို ဆောင်နိုင်သည်၎င်း၊ ကိတ္တိမာ စ- ကျေးဇူး
သတင်း ကျော်စောခြင်း ရှိသည်၎င်း၊ ခန္တုပေတော စ-
သည်းခံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း၊ ဘဝေယျံ-ဖြစ်ရပါလိမ့်။

၂၈။ သော အဘံ- ထို အကျွန်ုပ် သည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မ- မျက်
မှောက်သောကိုယ်၏ အဖြစ်၌၊ သဒ္ဓါ စ-သဒ္ဓါတရားရှိသည်
၎င်း၊ ဒါတဂုံပေတော စ- ပေးကမ်းခြင်း၌ ပေးကမ်းဘို့ရာ
ဝတ္ထုပစ္စည်းအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း၊ ပရမ သိရိ စ- မြတ်
သော ဘုန်းကြွက်သရေရှိသည်၎င်း၊ ဒေယာ စ-သူတပါးကို
သနားခြင်း ရှိသည်၎င်း၊ ဝိရက္ခော စ- တပ်ခြင်း ကင်းသည်
၎င်း၊ လန္တိ စ-မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သည်၎င်း၊ ကလျာဏ
မိက္ခော စ-ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသည်၎င်း၊ အဘိ
ရတ ကုသလော စ-ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌ အလွန်မွေ့လျော်
တတ်သည်၎င်း၊ ပဉ္စသီလာဘိရက္ခော စ- ငါးပါးသီလကို

အလွန်စောင့်ရှောက်နိုင်သည်၎င်း၊ အပ္ပိန္နောစ- နည်းသော အလိုရှိသည်၎င်း၊ အပ္ပကောစော စ- နည်းသော အမျက်ရှိသည်၎င်း၊ အတိရုဇုဟဒယော စ- အလွန် ဖြောင့်မတ်သော နှလုံးရှိသည်၎င်း၊ ဣဒ္ဓိမာ စ- တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း၊ အပ္ပမေယျော စ- မနှိုင်းယှဉ် အပ်သော ဂုဏ်ရှိသည်၎င်း၊ ပါသံသော စ- ချိုးမွမ်းထိုက်သည်၎င်း၊ ပေမ ဝါစော စ- ချစ်ဘွယ်သောစကားကို ဆိုတတ်သည်၎င်း၊ သုဇန ဂုဏ ဝိဒူ စ- သူတော်ကောင်း တို့၏ ကျေးဇူးကို သိတတ်သည်၎င်း၊ မာမကော စ- သူတော်ကောင်း တို့ကို မြတ်နိုး တတ်သည်၎င်း၊ ဘဝေယျံ-ဖြစ်ရပါလို၏။

၂၉။ ဧတ္ထံမသင်္ခယေ-ဤရွှေ့ဤမျှရှိ၏ဟု မရေတွက်နိုင်ကုန်ထသော၊ လက္ခဏာ ဒိဋ္ဌိကေ-အစိပ်ဖြစ်သော ဥပလက္ခဏာ နည်းအားဖြင့် ပြအပ်ကုန်သော၊ နာထ ဂုဏေ-မြတ်စွာဘုရား၏ ကျေးဇူးတော် တို့ကို၊ သူစက သု - ပြီတတ်ကုန်သော၊ ဂါထာသု- ဂါထာ တို့တွင်၊ ဧက ဂါထမ္ဘိ-တဂါထာကိုသော်လည်း၊ ဗုဓော-ပညာရှိထသော၊ ယော ကုလပုတ္တော-အကြင်အမျိုးကောင်းသားသည်၊ သရတေ-အောက်မေ့ ၏။

၃၀။ သော ကုလပုတ္တော-ထို အမျိုးကောင်းသားသည်၊ စတုရာ ပါယမုတ္တော စ- အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်သည်၎င်း၊ အတ္တ ဒွယထာ- ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာ အကျိုးစီးပွား နှစ်ပါးကို၊ သာဓကော စ - ပြီးစေခြင်းငှာ တတ်စွမ်း နိုင်သည်၎င်း၊ ဟတော-ပဒ္ဒဝ ဇာလော စ-ပျောက်အပ်ပြီးသော ဘေးရန်တည်းဟူသော ကွန်ယက်ရှိသည်၎င်း၊ ဟိတ သုခဿ-စီးပွားချမ်းသာကို၊ လာဘိ စ-ရသည်၎င်း။

၃၁-၃၂။ နရ ဒေဝါနံ-လူ, နတ် တို့ကို၊ အဓိပေါ စ-အစိုးရသော နတ်မင်း သည်၎င်း၊ စတု ဒိဗိဿရောပိ ဝါ-လေးကျွန်းကို အစိုးရသော စကြဝတေးမင်း သည်၎င်း၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာ၏။ အန္တိမေ ဒေဟေ-အဆုံးစွန်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌၊ သုဗ္ဗတော - ကောင်းသော အကျင့်ရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဘာဝနာယာနံ - ဘာဝနာ တည်းဟူသော ယာဉ် ထက်သို့၊ အ-ရုပ္ပ- တက်စိုး၍၊ အညံ-အရဟတ္တဖိုလ် ဟုဆိုအပ်သော တံ သေတ ဆတ္တကံ-ထို ဖြတ်သော ထီးဖြူကို၊ ဓာရေန္တော-ဆောင်းလျက်၊ သမံ - မီးခပ်သိမ်း တို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့၊ ယေဟိ-ရောက်လတ္တံ့ သတည်း၊ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဇေပိ-ဤ ကိုယ်အဖြစ်၌လည်း၊ အ ရောဂေါ စ-အနာ မရှိသည်၎င်း၊ ဒိဃာ ဇိဝိကော စ- ရှည် သော အသက် ရှိ သည် ၎င်း၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာ၏။

၃၃။ သဗ္ဗ လောကေဟိ- ခပ်သိမ်းသော လူ တို့သည်၊ ပူဇိတော- ပူဇော်အပ်သည် ၎င်း၊ ဘာဝနာ-ဘိရတိမနော စ-ဘာဝနာ၌ အလွန်မွေ့လျော်သော နှလုံး ရှိသည်၎င်း၊ ဇနပ္ပိယော စ-သူခပ်သိမ်းတို့ ချစ်နှစ်လိုအပ်သည်၎င်း၊ မနာပေါ စ-သူခပ်သိမ်းတို့ နှလုံးကို ပွားစေတတ်သည်၎င်း၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာ၏။ အဝိလ ဓာရဏေ-အလုံးစုံသော ဂါထာကို ဆောင်ခြင်း၌၊ ကာ ကထာ-အဘယ် ဆိုဘွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။

နမက္ကာရ အနက် ပြီး၏

လောကနိတိ ပါဠိ

လောနာကာရ

- က။ လောကနိတိ° ပဝက္ခာမိ၊
နာနာ သတ္ထ သမုဒ္ဓဋ္ဌံ၊
မာဂဓေ နေဝ သံခေပံ၊
ဝဇ္ဇိတွာ ရုတနတ္ထယံ၊
ခ။ နိတိ ဟိ လောကေ ပုရိသဿ သာရော၊
မာတာ ဝိတာ စ အာစရိယော မိတ္တော၊
တဿှာ ဟိ နိတိ° ပုရိသော ဝိဇ္ဇော၊
ဉာဏိ မဟာ ဟောတိ ဗဟုသုတော စ၊

၁-ပဏ္ဍိတ ကဏ္ဍ

- ၁။ အလသဿ ကုတောံ သိပ္ပံ၊
အ သိပ္ပဿ ကုတော ခနံ၊
အ ခနဿ ကုတော မိတ္တံ၊
အ မိတ္တဿ ကုတော သုခံ၊
၂။ သိပ္ပါ သမံ ခနံ နတ္ထိ၊
သိပ္ပံ စောရာ န ဂဏှာတိ၊
ဣဓ လောကေ သိပ္ပံ မိတ္တံ၊
ပရလောကေ သုခါ ဝဟံ၊
၃။ အပ္ပကံ နာတိမညေယျ၊
မိတ္တေ သုတံ နိဓာပယေ၊
ဝဇ္ဇိကောဒက မိန္ဒု၊
မိရေန ပရိပူရတိ၊

- ၄။ ခုနွေ၊တိ နာတိမညေယျ၊
 ဝိဇ္ဇံ ဝါ သိပ္ပ မထဝါ၊
 ကေတိ ပရိယောဒါတံ၊
 ဇိဝိတ ကပ္ပ ကာရဏံ၊
- ၅။ သေလေ သေလေ န မဏိကံ၊
 ဂဇေ ဂဇေ န မုတ္တိကံ၊
 ဝနေ ဝနေ န စန္ဒနံ၊
 ဌာနေ ဌာနေ န ပဏ္ဍိတံ၊
- ၆။ ပဏ္ဍိတော သုတ သမ္ပန္နော၊
 ယတ္ထ အတ္ထိတိ စေ သုတော၊
 မဟုဿာဟေန တံ ဌာနံ၊
 ဂန္တိဗ္ဗံ ဝ သုတေသိနာ၊
- ၇။ သိန္ဓေ သိပ္ပံ သိန္ဓေ ခနံ၊
 သိန္ဓေ ပဗ္ဗတမာရယံ၊
 သိန္ဓေ ကာမဿ ကောဓဿ၊
 ဣမေ ပဉ္စ သိန္ဓေ သိန္ဓေ၊
- ၈။ သုတိ သမ္ပုတိ သင်္ချာစ၊
 ယောဂါ နိတိ ဝိသေသကာ၊
 ဂန္ဓဗ္ဗာ ဂဏိကာ စေဝ၊
 ခနုဗေဒါ စ ပူရဏာ၊
- ၉။ တိကိစ္ဆာ ဣတိဟာသာ စ၊
 ဇောတိ မာယာစ ဆန္ဒသိ၊
 ကေတု မန္တာ စ သဒ္ဓါ စ၊
 သိပ္ပါဌာရသကာ ဣမေ၊

- ၁၀။ အ ပုဋ္ဌော ပဏ္ဍိတော ဘေရိ၊
 ပဇ္ဇန္တော ဟောတိ ပုဋ္ဌိတော၊
 ဗာလော ပုဋ္ဌော အ ပုဋ္ဌောပိ၊
 ဗဟုမ္ပိ ဘဏတေ သဒါ၊
- ၁၁။ ပေါတ္ထကေသု စ ယံ သိပ္ပံ၊
 ပရဟတ္ထေသု ယံ ခနံ၊
 ယထာကိစ္စေ သမုပ္ပန္နေ၊
 န တံ သိပ္ပံ န တံ ခနံ၊
- ၁၂။ ဇလပ္ပမာဏံ ကုမုဒနာဠိ၊
 ကုလပ္ပမာဏံ ဝိနယောပဓာနံ၊
 ဗျတ္တိပမာဏံ ကထိတ ဝါကျံ၊
 ပထဝိပမာဏံ တိဏ မိလာတံ၊
- ၁၃။ အပ္ပဿတော သုတံ အပ္ပံ၊
 ဗဟံ မညတိ မာနဝါ၊
 သိန္ဓုဒကမပ္ပဿန္တော၊
 ကုပေတောယံစ မဏ္ဍုကော၊
- ၁၄။ ပဌမံ ပရာဇယေ သိပ္ပံ၊
 ဒုတိယံ ပရာဇယေ ခနံ၊
 တတိယံ ပရာဇယေ ခမ္ပံ၊
 စတုတ္ထံ ကိံ ကရိဿတိ၊
- ၁၅။ ဗျတ္တ ပုတြိ ကိမလသော၊
 အ ဗျတ္တော ဘာရ ဟာရကော၊
 ဗျတ္တကော ပူဇိတော လောကေ၊
 ဗျတ္တော ပုတြိ ဒိနေဒိနေ၊

- ၁၆။ မာတာ ဝေရီ ပီတာ သတြ၊
 ကေန ဗာလေ န သိက္ခိတာ၊
 သာဘာမဇ္ဈေ န သောဘန္တိ၊
 ဟံသမဇ္ဈေ ဗကော ယထာ၊
- ၁၇။ ကဏ္ဍကံ ဂိရိ ကော တိက္ခတိ၊
 ကော အဉ္စနံ ဖိဂက္ခိကံ၊
 ဥပ္ပလဿ ပလ္လဝေ ကော သုဂန္ဓံ၊
 ကုလပုတ္တရူပေါ ကော ပဝတ္တတိ သမတိ ဘာဝေါ၊
- ၁၈။ န ရသံ အ ကောတဗ္ဗလံ၊
 အနေဿ လက်တဗ္ဗိ၊
 အ လောနကန္တု ဗျဉ္စနံ၊
 ဗျာဏရဏံ အ သိပ္ပဿ၊
- ၁၉။ သုဿုတာ သုတ သမ္ပန္နော၊
 သုတ ပညာယ ဝနတိ၊
 ပညာယ အတ္ထံ ဇာနာတိ၊
 ဉာတော အတ္ထော သုခါဝဟော၊
- ၂၀။ ဘောဇနံ မေထုနံ နိဒ္ဒါ၊
 ဂေါဏေ ပေါသေပိ ဝိဇ္ဇတိ၊
 ဝိဇ္ဇာ ဝိသေသော ပေါသဿ၊
 တံ ဟိနော ဂေါ သမော ဘဝေ၊
- ၂၁။ နတ္ထိ ဝိဇ္ဇာသမံ မိတ္တံ၊
 န စ ဗျာဓိ သမော ရိပု၊
 န စ အတ္တသမံ ပေမံ၊
 န စ ကမ္မ သမံ ဗလံ။

- ၂၂။ ဟံသော မဇ္ဈေ န ကာကာနံ၊
သီဟော ဂုန္တံ န သောဘတေ၊
ဂဒြဘမဇ္ဈေ တုရင်္ဂေ၊
ဗာလမဇ္ဈေ စ ပဏ္ဍိတော၊
- ၂၃။ ယာဝ ဇိဝိဓိ စေ ဗာလော၊
ပဏ္ဍိတံ ပယိရူပါသတိ၊
န သော ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ၊
ဒဗ္ဗိသုပရသံ ယထာ၊
- ၂၄။ ရဟတ္တမပိ စေ ဝိညူ၊
ပဏ္ဍိတံ ပယိရူပါသတိ၊
ဝိပ္ပံ ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ၊
ဇိဝှါ သုပရသံ ယထာ၊
- ၂၅။ ဝိနာ သတ္တံ န ဂစ္ဆေယျ၊
သုရော သင်္ဂါမ ဘူဒိယံ၊
ပဏ္ဍိတွာဗ္ဗဂူ ဝါဏိဇ္ဇော၊
ဝိဒေသ ဂမနော တထာ၊
- ၂၆။ ခနနာသံ မနောတာပံ၊
ဗာရေ ဒုစ္စရိတာနိ စ၊
ဝဉ္ဇနဉ္ဇ အဝမာနံ၊
ပဏ္ဍိတော န ပကာသယေ၊
- ၂၇။ ပတ္တာနုရူပကံ ဝါကျံ၊
သဘာဝ ရူပကံ ဝိယံ၊
အတ္တာနုရူပကံ ကောဓံ၊
ယော ဇာနာတိ သ ပဏ္ဍိတော၊

- ၂၈။ အ နေဿ ရသံ ခါဒါ၊
အ ဗလဿ ဟတာ နုရာ၊
အ ပွညဿ ဝါကျကထာ၊
ဥမ္မတ္တက သမာ ဣမေ၊
- ၂၉။ အန ဌာယံ ဂမယန္တော၊
အ ပုစ္ဆော ဗဟုသာသကော၊
အတ္တဂုဏံ ပကာသေန္တော၊
တိဝိဓံ ဟိန လက္ခဏံ၊
- ၃၀။ အပ္ပရူပေါ ဗဟံသာသော၊
အပ္ပပညော ပကာသိတော၊
အပ္ပပူရော ဗသေော ခေါဘော၊
အပ္ပဒီရာ ဂါဝိ စလေ၊
- ၃၁။ မဇ္ဈကေပိ ဥကြေ သိဟေ၊
ကာကဂ္ဂဟေ ပိယေ ပိယေ၊
အ ပဏ္ဍိတိ ပဏ္ဍိဟုတွာ၊
ဝီရာ ပုစ္ဆေ ငယေ ငယေ၊
- ၃၂။ မဇ္ဈကေပိ ဥကြေ သိဟေ၊
သုကရေပိ ဥဟေ ဒီပေ၊
ဇိဋ္ဌာရေ သဒိသေ ဗျဇ္ဈေ၊
သဗ္ဗ ဝီရေ သိပ္ပသမေ၊
- ၃၃။ န တိတ္ထိ ရာဇာ နေမိ၊
ပဏ္ဍိတောပိ သုဘာသိတော၊
စက္ခုပိ ပိသဒဿနေ၊
ဇလေ သာဂရော န တိတ္ထိ၊

- ၃၄။ ရူပယောဗ္ဗိန သမ္ပန္နံ၊
ဝိသာလ ကုလသန္တဝါ၊
ဝိဇ္ဇာ ဟိနာ န သောဘန္တိ၊
နိဂဇ္ဇာ ဣဝ ကိံသုကာ၊
- ၃၅။ ဟိန ပုတ္တော ရာဇာ မစ္ဆော၊
ဗာလ ပုတ္တော စ ပဏ္ဍိတော၊
အ ခနဿ ခနံ ဗဟူ၊
ပုရိသာနံ န မညဿ၊
- ၃၆။ ယော သိဿော သိပ္ပလာဘေန၊
ဗဟုံ ဂဏ္ဍာတိ တံ သိပ္ပံ၊
မူဂေါဝ သုဝိနံ ပဿံ၊
ကထေတုမ္ဘိ န ဥဿဟေ၊
- ၃၇။ န ဘိဇ္ဇေတုံ ကုမ္ဘကာရော၊
သောဘေတုံ ကုမ္ဘံ ဗာဠတိ၊
န ဝိပေတုံ အပါယေသု၊
သိဿာနံ ဂုဠိ ကာရုဏာ၊
- ၃၈။ တဂ္ဂရဉ္စ ပဿာသေန၊
ယော နရော ဥပနယတိ၊
ပတ္တာပိ သုရဘိံ ဝါယန္တိ၊
ဇေံ ဝိရူပ သေဝနာ၊

ပဏ္ဍိတ ကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၂-သုဇနကဏ္ဍ

- ၁။ သဒ္ဓိရေဝ သမာသေထ၊
သဒ္ဓိ ကုဗ္ဗေထ သဒ္ဓိဝံ၊
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊
သေယျော ဟောတိ နပုပ္ဖိယော၊
- ၂။ စဇ ဒုဇ္ဇန သံသဂ္ဂ၊
ဘဇ သာရ သမာဂမံ၊
ကရ ပုည မဟော ရတ္တိံ၊
သရ နိစ္စ မနိစ္စတံ၊
- ၃။ ယထာ ဥဒုဗ္ဗရပက္ခာ၊
ဗဟိ ရတ္တကမေဝ စ၊
အန္တော ကိမိလ သဇ္ဈဏ္ဏာ၊
ဇေံ ဒုဇ္ဇန ဟဒယာ၊
- ၄။ ယထာပိ ပနသ ပက္ခာ၊
ဗဟိ ကဏ္ဍကမေဝ စ၊
အန္တော အမတ သမ္ပန္နာ၊
ဇေံ သုဇန ဟဒယာ၊
- ၅။ သုက္ခောပိ စန္ဒန တရူ၊
န ဇဟာတိ ဂန္တံ၊
နာဂေါ ဂတော နရမုခေ၊
န ဇဟာတိ လိဋ္ဌံ၊
ယန္တော ဂတော မရူရသံ၊
န ဇဟာတိ ဥစ္ဆိ၊

ဒုက္ခောပိ ပဏ္ဍိတဇနော၊

န ဇဟာတိ ဓမ္မံ၊

၆။ သိဟော နာမ ဇိဃန္တုပိ၊

ပဏ္ဍာဒိနိ န ခါဒတိ၊

သိဟော နာမ ကိဿောစာပိ၊

နာဂမံသံ န ခါဒတိ၊

၇။ ကုလဇာတော ကုလပုတ္တော၊

ကုလဝံသ သုရက္ခကော၊

အတ္တနာ ဒုက္ခပတ္တောပိ၊

ဟိနကမ္ဘံ န ကာရယေ၊

၈။ စန္ဒနံ သိတလံ လောကေ၊

တတော စန္ဒံ ဝ သိတလံ၊

စန္ဒနံ စန္ဒသိတဌာ၊

သာရဝါကျံ သုဘာသိတံ၊

၉။ ဥဒေတိ ဘာဏု ပဋ္ဌိမေ၊

မေရုရာဇာပိ နမတိ၊

သိတလံ ယဒိ နရဂ္ဂိ၊

ပဗ္ဗတဂ္ဂေ စ ဥပ္ပလံ၊

ဝိကသေန ဝိပနိတေ၊

သာရ ဓါစာ ကုဒါစနံ၊

၁၀။ သုခံ ရုက္ခဿ ဆာယာဝ၊

တတော ဉှတိ မာတာပိတု၊

တတော အာစရိယော ရညော၊

တတော ဗုဒ္ဓဿ နေကဒါ၊

- ၁၁။ ဘမရာ ပုပ္ဖုမိစ္ဆန္တိ၊
 ဂုဏမိစ္ဆန္တိ သဇ္ဇနာ၊
 မက္ခိကာ ပုတိမိစ္ဆန္တိ၊
 ဧဝံသမိစ္ဆန္တိ ဒုဇ္ဇနာ၊
- ၁၂။ မာတာ ဟိနဿ ဒုက္ခာသာ၊
 ပိတာ ဟိနဿ ဒုက္ခိယာ၊
 ဥဘော မာတာ ပိတာ ဟိနာ၊
 ဒုက္ခာသာ စ ဒုက္ခိရိယာ၊
- ၁၃။ မာတာ သေဋ္ဌဿ သုဘာသာ၊
 ပိတာ သေဋ္ဌဿ သုဘာသာ၊
 ဥဘော မာတာ ပိတာ သေဋ္ဌာ၊
 သုဘာသာ စ သုက္ခိရိယာ၊
- ၁၄။ သင်္ဂါမေ သူရမိစ္ဆန္တိ၊
 မန္တိသု အ ကုတုဟလံ၊
 ပိယဉ္စ အန္တ ပါနေသု၊
 အတ္ထေ ဇာတေ စ ပဏ္ဍိတံ၊
- ၁၅။ သုနခေါ သုနံ ဒိသွာ၊
 ဧန္တိ ဒဿေတိ ဟိံသိတုံ၊
 ဒုဇ္ဇနော သုဇနံ ဒိသွာ၊
 ရောသယံ ဟိံသမိစ္ဆတိ၊
- ၁၆။ မာ စ ဝေဂေန ကိစ္စာနိ၊
 ကရောသိ ကာရာပေသိ ဝါ၊
 သဟဿ ကာရိတံ ကမ္ပံ၊
 မန္တော ပစ္ဆိာ နုတပ္ပတိ၊

- ၁၇။ ကောဓံ ဝိဟိတွာ ကဒါမိ န သောစတိ၊
မက္ခပ္ပဟာနံ ဣသယော ဝနယန္တိ၊
သဗ္ဗေသံ ဖရုသဝါစံ ခမထ၊
ဇေတံ ခန္တိ မုတ္တမ မာဟု သန္တော၊
- ၁၈။ ဒုက္ခော နိဝါသော သမ္မာဓေ၊
ဌာနေ အသုစိ သင်္ကတေ၊
တတော အရိပ္ပိ အပ္ပိယေ၊
တတောပိ အ ကတညုနာ၊
- ၁၉။ ဩဝါဒေယျာနုသာသေယျ၊
ပါပကာ စ နိဝါရယေ၊
သန္တော ဟိ သော ပိယော ဟောတိ၊
အ သန္တော ဟောတိ အပ္ပိယော၊
- ၂၀။ ဥတ္တမတ္တ နိဝါတေန၊
သုရံ ဘေဒေန နိဇ္ဈယေ၊
နိစံ အပ္ပကဒါနေန၊
ဝိရိယေန သမံ ဇယေ၊
- ၂၁။ န ဝိသံ ဝိသ-မိစ္စာဟု၊
နေ သံဃာဿ ဥစ္စတေ၊
ဝိသံ ကေဝ ဟနတိ၊
သဗ္ဗံ သံဃာဿ ဟနတိ၊
- ၂၂။ ဇဝေန ဘဒ္ဒိ ဇာနန္တိ၊
ဗလိဗဒ္ဓဉ္စ ဝါဟနေ၊
ဒုဟေန ခေနံ ဇာနန္တိ၊
ဘာသမာနေန ပဏ္ဍိတံ၊

- ၂၃။ ခန့်မပွဲမြဲ သာရူနံ၊
ကူပေ ဝါရိဝ နိဿယော၊
ဗဟိုအပိ အ သာရူနံ၊
န စ ဝါရိဝ အဏ္ဏဝေ၊
- ၂၄။ အာပံ ပိဝန္တိ နောနန္ဒာ၊
ရက္ခာ ခါဒန္တိ နော ဖလံ၊
ဝဿန္တိ ကွဗိ နော မေဃာ၊
ပရတ္တာယ သတံ ခနံ၊
- ၂၅။ အပတ္တေယျံ နပတ္တေယျ၊
အ ဝိန္တေယျံ န ဝိန္တေယျ၊
ဓမ္မမေဝ သုဝိန္တေယျ၊
ကာလံ မောဃံ န အတ္တယေ၊
- ၂၆။ အဝိန္တိတမ္ဘိ ဘဝတိ၊
ဝိန္တိတမ္ဘိ ဝိနဿတိ၊
နာဟိ ဝိန္တိာမယာ ဘောဂါ၊
ဣတ္ထိယာ ပုရိသဿဝါ၊
- ၂၇။ အ သန္တဿ ပိယော ဟောတိ၊
သန္တံ န ကုရုတေ ပိယံ၊
အ သတံ ခနံ ရောစတိ၊
ဗတံ ပရာဘဝတော မုခံ၊

သုဇနကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၃-ဗာလဒုတ္တနကဏ္ဍ

- ၁။ အတိ ပိယော န ကာတဗ္ဗော၊
ခလော ကောတု ဟလံ ကရော၊
သိရဿာ ဝဟမာနော ပိ၊
အနုပူရော ဗာဇော ယထာ၊
- ၂။ သပ္ပေါ ဒုဋ္ဌော ခလော ဒုဋ္ဌော၊
သပ္ပာ ဒုဋ္ဌတရော ခလော၊
မန္တော•သဗေဟိ သော သပ္ပေ၊
ခလော တေနု•ပသမ္ပတိ၊
- ၃။ ယော ဗာလော မညတိ ဗာလျံ၊
ပဏ္ဍိတော ဝါပိ တေန သော၊
ဗာလော•ဝ ပဏ္ဍိတမာနိ၊
သော ဧ ဗာလောတိ ဝုစ္စတိ၊
- ၄။ မရူဝ မညတိ ဗာလော၊
ယာဝ ပါပံ န ပစ္စတိ၊
ယဒါ စ ပစ္စတိ ပါပံ၊
အထ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ၊
- ၅။ န သာရ ဗလဝါ ဗာလော၊
သဟဿာ ဝိန္ဒတေ ခနံ၊
ကာယဿ ဘောဒါ ဒုပ္ပညော၊
နိရယံ သောပပဇ္ဇတိ၊
- ၆။ ဗာရေ ဒုဋ္ဌော စ မူသိကော၊
ဝနေ ဒုဋ္ဌော စ ဝါနရော၊
သကုဏော ဒုဋ္ဌော စ ကာကော၊
နရေ ဒုဋ္ဌော စ ပြိဟ္မဏော၊

- ၇။ ဒီဃိာ_ဇာဂရတော ရတ္တိ၊
ဒီဃံ သန္တိဿ ယောဇနံ၊
ဒီဃော ဗာလာန သံသာရော၊
သဒ္ဓမ္မံ အဝိဇာနတံ၊
- ၈။ တိလမတ္တံ ပရေသံဝ၊
အပ္ပဒေါသဉ္စ ပဿတိ၊
နာဠိကေရမ္ပိ သ ဒေါသံ၊
ခလဇာတော န ပဿတိ၊
- ၉။ နာတ္တဒေါသံ ပရေ ဇညာ၊
ဇညာ ဒေါသံ ပရဿတု၊
ဂုယေ ကုမ္မာဝ အင်္ဂါနိ၊
ပရဒေါသဉ္စ လက္ခယေ၊
- ၁၀။ ပဏ္ဍိတဿ ပသံသာယ၊
ဒဏ္ဍော ဗာလေန ဒီယတေ၊
ပဏ္ဍိတံ ပဏ္ဍိတေ နေဝ၊
ဝဏ္ဏိတောဝသုဝဏ္ဏိတံ၊
- ၁၁။ လုဒ္ဓံ အက္ခေ န ဂဏ္ဍေယျ၊
ထဒ္ဓံ အဉ္စလိ ကမ္မနာ၊
ဆန္ဒာနံ ဝတ္တိယာ မူဠံ၊
ယထာဘူတေန ပဏ္ဍိတံ၊

ဗာလဒုဇ္ဇန ကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၄-မိတ္တ ကဏ္ဍ

- ၁။ ဟိတကာရော ပရော ဗန္ဓု၊
ဗန္ဓုပိ အ ဟိတော ပရော၊
အ ဟိတော ဒေဟဇော ဗျာမိ၊
ဟိတံ အရည-မောသဓံ၊
- ၂။ ပရောက္ခေ ဂုဏဟန္တာရံ၊
ပစ္စက္ခေ ဝိယ ဝါဒိနံ၊
ဝဇ္ဇယျေ တာဒိသံ မိတ္တံ၊
ဝိသကုဇ္ဈေ ယထာ မရံ၊
- ၃။ နေ ဟိနေ စဇေ မိတ္တော၊
ပုတ္တဒါရာ သဟောဒရာ၊
နေ ဝန္တံဝ သေဝန္တိ၊
နေ လောကေ မဟာသခါ၊
- ၄။ ဇာနေယျ ပေသနေ ဘဗ္ဗံ၊
ဗန္ဓုဝါပိ ဘယာဂတေ၊
အပ္ပကာသု တထာ မိတ္တံ၊
ဒါရေဉ္စ ဝိဘဝက္ခယေ၊
- ၅။ သော ဗန္ဓု ယော ဟိတေ ယုတ္တော၊
ဝိတရော ဟောန္တိ ပေါသကော၊
တံ မိတ္တံ ယတ္ထ ဝိဿာသော၊
သာ အရိယာ ယတ္ထ နိဗ္ဗုတိ၊

- ၆။ နု ရိဿသေ အရိဿတ္တံ၊
မိတ္တဉ္စာ ပီ နု ရိဿသေ၊
ကဒါမိ ကုရိတေ မိတ္တော၊
သဗ္ဗ ဒေါသံ ပကာသတိ၊
- ၇။ သင်္ကိံ ဒုဠတိ ယော မိတျာ၊
ပုန သန္တိတုမိစ္ဆတိ၊
သော မစ္စု မုပဂဏ္ဍာတိ၊
ဂစ္ဆမသတဒ္ဓိယထာ၊
- ၈။ ဝဟေ အ ဝိတ္တံ ခန္ဓေန၊
ယာဝ ကာလံ အနာဂတံ၊
တမေဝ အာဂတေ ကာလေ၊
သေလေ ဘိန္ဒေ ဗာဠိ ဣဝ၊
- ၉။ ဣဏသေသော အဂ္ဂိသေသော၊
သတြုသေသော တထေဝ စ၊
ပုနပ္ပုနံ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊
တသ္မာ သေသံ နု ကာရယေ၊
- ၁၀။ ပဒုမံဝ မုခံ ယဿ၊
ဝါစာ စန္ဒန သိတလံ၊
တာဒိသံ နောပသေဝေယျ၊
ဟဒယေသု ဟလာဟလံ၊
- ၁၁။ နု သေဝေ ဖရသံ သာမိံ၊
န စ သေဝေယျ မစ္ဆရိံ၊
တတော အ ပဂ္ဂဏ္ဍံ သာမိံ၊
နေဝ နိဂ္ဂဟိတံ တတော၊

လောကနိတိ ပါဠိ

- ၁၂။ သိင်္ဂီ ပညာသ ဟတ္ထေန၊
ဝဇ္ဇေ သတေန ဝါဇိနံ၊
ဟတ္ထိ ဓန္တိ သဟဿေန၊
ဒေသ စာဂေန ဒုဇ္ဈနံ၊
- ၁၃။ ကုဒေသဉ္စ ကုမိတ္တဉ္စ၊
ကု ကုလဉ္စ ကု ဗန္ဓဝံ၊
ကု ဓါရဉ္စ ကုဓါသဉ္စ၊
ဒုရတော ပရိဝဇ္ဇယေ၊
- ၁၄။ ရောဂါတုရေ စ ဒုပ္ပိက္ခေ၊
ဗျသနေ စ သတြုဂဟေ၊
ရာဇဒ္ဒါရေ သုသာနေ စ၊
ယေ တိဋ္ဌန္တိ သုမိတ္တကာ၊
- ၁၅။ သိတာဝါစော ဗဟုမိတ္တော၊
ဇရသော အပ္ပ မိတ္တကော၊
ဥပမံ ဧတ္ထ ဉာတဗ္ဗံ၊
စန္ဒ သူရိယ ရာဇနံ၊
မိတ္တ ကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။
-

၅-ဣတ္ထိ ကဏ္ဍ

- ၁။ ကောကီလာနံ သန္တံ ရူပံ၊
နာရိ ရူပံ ပတိဗ္ဗကံ၊
ဝိဇ္ဇာ ရူပံ အရူပါနံ၊
ခမာ ရူပံ တပဿိနံ၊

- ၂။ ဣတ္ထိနဉ္စ ခနံ ရူပံ၊
ပုရိသာနံ ဝိဇ္ဇာ ခနံ၊
တိက္ခုနဉ္စ ခနံ သီလံ၊
ရာဇာနဉ္စ ခနံ ဗလံ၊
- ၃။ ကိသာ သောဘာဝ တာပသာ၊
ထူလာ သောဘာ စတုပ္ပဒါ၊
ပုရိသာ စ ဝိဇ္ဇာ သောဘာ၊
ဣတ္ထိ သောဘာဝ သာမိကာ၊
- ၄။ ပဉ္စ ရတျာ သု ဂန္ဓဗြာ၊
သတ္တ ရတျာ ခနိဂ္ဂဟာ၊
ဧကမာသာ သုဘရိယာ၊
အနုမာသာ သိဏ္ဍာ မလာ၊
- ၅။ ဟိံ ရမတိ ပင်၊
ဟင် ရမတိ ပေါက်၊
ထိ ရမတိ ပု၊
ခု ရမတိ ခံ၊
- ၆။ ဇိဏ္ဏ မန္တံ ပသံသေယျ၊
ဒါရဉ္စ ဂတယောဗ္ဗနံ၊
ရဏ ပုဏ္ဏာဂတံ သူရံ၊
သဏ္ဌဉ္စ ဂေဟ မာဂတံ၊
- ၇။ နတ္ထိပတိကာ နာရိ စ၊
ဘိက္ခုနတ္ထိ ဝိဟာရိကော၊
နတ္ထိပါသမုတ္တော ပက္ခိ၊
ကထမာယာ ဗဟူတရံ၊

လောကနိတိ ပါဠိ

- ၈။ ဒုဇ္ဈနံ ပဟာရာ ဒန္တိ၊
မိတ္တံ ဒန္တိ အဘဏိကာ၊
ဣတ္ထိနံ ဗျာသနာ ဒန္တိ၊
ရာဂိနံ အပ္ပဘောဇနံ၊
- ၉။ ရတ္တိံ ဝိနာ န စန္ဒိမာ၊
ဝိမိ ဝိနာ စ အဏ္ဏဝါ၊
ဟံသ ဝိနာ ပေါက္ခရဏိ၊
ပတိ ဝိနာ ကညာ သောဘေ၊
- ၁၀။ ပတိနာ ဇနိတံ ဘောဂံ၊
ဣတ္ထိယာ ဝ သံဂုတ္တနံ၊
ပုရိသောဝ ဟိ ပဋ္ဌာနော၊
ဣတ္ထိ သူစိသုက္ကံ ယထာ၊
- ၁၁။ သဗ္ဗ နဒိ ဝက် နဒိ၊
သဗ္ဗေ ကဋ္ဌမယာ ဝနာ၊
သဗ္ဗိတ္ထိယော ကရေ ပါပံ၊
လဘမာနေ နိဝါတကေ၊
- ၁၂။ ဝိဝါဒ သီလိံ ဥသုယ ဘာဏိနိံ၊
သဗ္ဗဿ တဏှိံ ဗဟုပါက ဘုတ္တိနိံ၊
အဂ္ဂန္တဘုတ္တိံ ပရဂေဟ ဝါသိနိံ၊
နာရိံ စဇေ ပုတ္တသထဗ္ဗိ ပုမာ၊
- ၁၃။ ဘုတ္တေသု မဇ္ဈေသု ဇနိဝ ကန္တိနိ၊
ဂုပ္ပေ စ ဋ္ဌာနေ ဘဂိနိ ဝ ဟိရိနိ၊
ကမ္မေသု ပတ္တေသု ကရောတိ ဒါသိ ဝ၊
ဘုပ္ပေသု မန္တိ သယနေသု ရာမယေ၊

သမတ,ဆယ်ငါးစောင်တွဲ

ရူပိသု သိက္ခိ ကုပနေ ခန္တိနိ၊
သာ နာမ သေဋ္ဌိတိ ဝဒန္တိ ပဏ္ဍိတာ၊
ကာယဿ ဘေဒါ စ ဒိဝေ ဘဝေယျ သာ၊

၁၄။ သာမာ ဖိဂက္ခိ တနုမဏ္ဍာဂတ္တာ၊
သုရ သုကေသိ သမပန္နိဒန္တိ၊
ဂန္တိရနာဘိ ယုဝတိ သုသိလိ၊
ဟိန ကုလေသု ဇာတောပိ ဝိဝါဟေ၊

၁၅။ သရဒံ ဥတု ကာလာနံ၊
ဘရိယာနံ ရူပဝတိ၊
ဇေဋ္ဌပဋ္ဌာနံ ပုတ္တာနံ၊
ဒိသာနံ ဥတ္တရ ပဋ္ဌာနံ၊

၁၆။ ယာ ဣန္ဒြေ ပုရိသံ နာရိ၊
ဇာတိ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ၊
သာမိကံ အပစာယေယျ၊
ဣန္ဒြိယံ ပါရိစာရိကာ၊

၁၇။ ယော ဣန္ဒြေ ပုရိသံ ပေါသော၊
ဇာတိ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ၊
ပရဒါရံ ဝိဝဇ္ဇေယျ၊
ဓောတပါဒေါ ဣန္ဒြိယံ၊

၁၈။ အတိ မဟလ္လကော ပေါသော၊
အာနေတိ တိဗ္ဗရုတ္တိနိ၊
တဿ ဣဿာ န သဒ္ဓါတိ၊
တံ ပရာဘဝတော မုခံ၊
ဣတ္ထိ ကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၆-ရာဇ ကဏ္ဍ

- ၁။ ဧက ယာမံ သယေ ရာဇာ၊
 နိယာမညေဝ ပဏ္ဍိတော၊
 ဗာရာဓါသော တိယာမော ဝ၊
 စတု ယာမော တု ယာစကော၊
- ၂။ ခန ဝါ သုတံ ဝါ ရာဇာ၊
 နဒိ ဝဇ္ဇော စိမေ ပဉ္စ၊
 ယတ္ထ ဒေသေ နဝိဇ္ဇန္တိ၊
 န တတ္ထ ဒိဝသံ ဝသေ၊
- ၃။ ယသ္မိံ ပဒေသေ န မာနော၊
 န ပေမံ န စ ဗန္ဓဝါ၊
 န စ ဝိဇ္ဇာဂမော ကောစိ၊
 န တတြိ ဒိဝသံ ဝသေ၊
- ၄။ အ ပုတ္တကံ ဗာရံ သုညံ၊
 ရဋ္ဌံ သုညံ အ ရာဇိကံ၊
 အ သိပ္ပဿ မုခံ သုညံ၊
 သဗ္ဗံ သုညံ ဒလိဒ္ဒကံ၊
- ၅။ ခနမိစ္ဆေယျ ဝါဏိဇ္ဇေ၊
 ဝိဇ္ဇမိစ္ဆေ ဘဇေ သုတံ၊
 ပုတ္တမိစ္ဆေ တရုဏိတ္ထိံ၊
 ရာဇာမဂ္ဂံ ဝသံ ဂတေ၊

- ၆။ နုဋ္ဌော ယတိ အ သန္တုဋ္ဌော၊
မဟိ ပတိ စ သန္တုဋ္ဌော၊
လဇ္ဇာ စ ဂဏိကာ နုဋ္ဌာ၊
နိ လဇ္ဇာ စ ကုလသီတာ၊
- ၇။ ပက္ခိနံ ဗလမာကာသော၊
မစ္ဆာနမုဒကံ ဗလံ၊
ဒုဗ္ဗလဿ ဗလံ ရာဇာ၊
ကုမာရာနံ ရဒံ ဗလံ၊
- ၈။ ခမာ ဇာဂရိ ယုဋ္ဌာနံ၊
သံဝိဘာဂေါ ဧယိက္ခဏာ၊
နာယကဿ ဂုဏာ ဇေတေ၊
ဣန္ဒြိယဗ္ဗာ သတံ ဂုဏာ၊
- ၉။ သင်္ကိဝဒန္တိ ရာဇာနော၊
သင်္ကိသမဏ ဗြဟ္မဏာ၊
သင်္ကိသပ္ပုရိသာ လောကေ၊
ဇေ ဓမ္မော သနန္တနော၊
- ၁၀။ အ လသော ဂိဟိ ကာမဘောဂိ န သာရ၊
အ သညတော ပဗ္ဗဇိတော န သာရ၊
ရာဇာ အ နိသမ္ပကာရိ န သာရ၊
ပဏ္ဍိတော ကောဓနော တံပိ န သာရ၊
- ၁၁။ ဗဟဝေါယတ္ထ နေတ္တာရော၊
သဗ္ဗေ ပဏ္ဍိတ မာနိနော၊
သဗ္ဗေ မဟတ္တမိန္ဒြိယိ၊
တေသံ ကမ္မံဝိနဿတိ၊

- ၁၂။ အာယံ ခယံ သယံ ဇညာ၊
ရာဇာ သယံ ကတာ ကတံ၊
နိဂ္ဂဟေ နိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗံ၊
ပဂ္ဂဟေ ပဂ္ဂဟာရဟံ၊
- ၁၃။ ဝိဠိတောက္ကံ နိသေဝေယျ၊
ကုစ္ဆိနာစ ဟုတာသနံ၊
သာမိကံ သဗ္ဗ ဘာဂေန၊
ပရလောကံ အ မောဟဝါ၊
- ၁၄။ အဂ္ဂိ အာပေ ဣတ္ထိမုဋ္ဌော၊
သပ္ပေါ ရာဇ ကုလာနိ စ၊
အ ပယန္တေန ဂန္ဓဗ္ဗာ၊
အစ္စေက ပါဏ ဟာရကာ၊
- ၁၅။ ဒုဠဘရိယ သံဝါသော၊
ဒေါသော ဝိတ္တရ ဒါသကော၊
သ သပ္ပေ စ ဗာရေ ဝါသော၊
မစ္စ ဇေ န သံသယော၊
- ၁၆။ မူဠ သိသော ပဒေသေန၊
ကုမာရိ ဘရဏေန စ၊
အ သတံ သမ္ပယောဂေန၊
ပဏ္ဍိတော ပျံဝသိဒတိ၊
- ၁၇။ မာတာ ပုတ္တကရံ ပါပံ၊
သိဿပါပံ ဂုရုတထာ၊
ရာဇာ ရဋ္ဌကရံ ပါပံ၊
ရာဇပါပံ ပုရောဟိတော၊

- ၁၈။ အ ကောဓေန ဖိနေ ကောဓံ၊
အ သာရုံ သာရုနာ ဖိနေ၊
ဖိနေ မစ္ဆရိံ ဒါနေန၊
သစ္စေ နာလိက ဝါဒိနံ၊
- ၁၉။ အ ဓန္တ ဒမနံ ဓါနံ၊
ဓါနံ သဗ္ဗတ္ထံ သာဓကံ၊
ဒါနေန ဝိယ ဝါစာယ၊
ဥန္တမန္တိ နမန္တိစ၊
- ၂၀။ ဒါနံ သိနေဟ ဘောသန္တံ၊
မစ္ဆေရံ ဒေါသနောသဓံ၊
ဒါနံ ယသသီ ဘောသန္တံ၊
မစ္ဆေရံ ကပ္ပနောသဓံ၊
- ၂၁။ ဗဟူနမပ္ပသာရာနံ၊
သမဂ္ဂိယာ ဇယံ ဇယေ၊
တိဏေန ဝဋ္ဋတေ ယောက္ကံ၊
တေန နာဂေါပိ ဗန္ဓတိ၊
- ၂၂။ သဟာယော အ သမတ္ထောပိ၊
တေဓသာ ကိံ ကရိဿတိ၊
နိဝါတေ ဇလိတော အဂ္ဂိ၊
သယ မေဂ္ဂပ သမ္ပတိ၊
- ၂၃။ န ရညာ သမကံ ဘုဉ္ဇေ၊
ကာမဘောဂံ ကုဒါစနံ၊
အာကပ္ပံ ရသဘုတ္တိံ ဝါ၊
မာလာ ဂန္ဓ ဝိလေပနံ၊

ဝတ္ထံ သဗ္ဗမလင်္ကာရံ၊
န ရညာ သဒိသံ ကရေ၊။

၂၄။ န မေ ရာဇာ သခါ ဟောတိ၊
န ရာဇာ ဟောတိ မေထုနော၊။
ဇေယျော သာမိကော မယျန္တိ၊
စိတ္တေ နိဗ္ဗံ သုဋ္ဌာပယေ၊။

၂၅။ နာတိဒူရေ ဘဇေ ရညော၊
နတ္ထာသန္ဓော ပဝါထကေ၊။
ဥဇ္ဇကေနာတိ နိဇ္ဇေ ဝ၊
န ဘဇေ ဥစ္စမာသနေ၊။
ဆ ဒေါသေ ဝဇ္ဇေ သေဝကော၊
အဂ္ဂိဝ သံယတော တိဋ္ဌေ၊။

၂၆။ ဂုဏော သဗ္ဗညု တုလျောပိ၊
န သောဘတိ အ နိဿယော၊။
အနုပ္ပမပိ မဏိနာ၊
ဟေဝံ နိဿာယ သောဘတိ၊။
ရာဇ ကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၇-ပကိဏ္ဍက ကဏ္ဍ

- ၁။ ဣတ္ထိမိဿေ ကုတော သိလံ၊
 ဖံသ ဘက္ခေ ကုတော ဒယာ၊
 သုရာပါနေ ကုတောသစ္စံ၊
 မဟာ လောဘေ ကုတော လန္တံ၊
 မဟာတန္တေ ကုတော သိပ္ပံ၊
 မဟာ ကောဓေ ကုတော ဓနံ၊
- ၂။ သုရာယောဂေါ ပိကာလော စ၊
 သမဇ္ဇ စရဏဂ်တော၊
 ဝိဇ္ဇ ရက္ခော ပါပ မိတ္တော၊
 ဘောဂါနံ အလသံ မုခံ၊
- ၃။ ဒိဝါ နာဒိက္ခာ ဝတ္တပ္ပံ၊
 ရက္ခော နာ ဝစနေနစ၊
 သဗ္ဗရေယျံ ဘယာဘိတော၊
 ဝနေ ဝနစရိ ယထာ၊
- ၄။ ဇီဝန္တော ပိ မတံ ပဉ္စ၊
 ဗျာသေန ပရိကိတ္တိတာ၊
 ဒုက္ခိတော ဗျာဒိတော မူဠော၊
 ဣဏဝါ နိစ္စ သေဝကော၊
- ၅။ အနာဂတံ ဘယံ ဒိသ္မာ၊
 ဒုရတော ပရိဝဇ္ဇယေ၊
 အာဂတဉ္စ ဘယံ ဒိသ္မာ၊
 အ ဘိတော ဟောတိ ပဏ္ဍိတော၊

- ၆။ နိဒ္ဒါလုကော ပမာဒေါ စ၊
သုခိတော ရောဂဝါလသော၊
မဟိန္တော ကမ္မာရာမော စ၊
သက္ကေ တေ သတ္ထ ဝဇ္ဇိတာ၊
- ၇။ ဒုဂ္ဂတံ ဂစ္ဆိ ဟေ လာဘ၊
လာဘော လာဘေန ပူရတိ၊
ထလေ ဝဿထ ပဇ္ဇန္တိ၊
သိန္တု အာပေန ပူရတိ၊
နတ္ထိန္ဒ ကမ္မပ္ပဋ္ဌာနံ၊
- ၈။ န ဟိ ကောမိ ကတေ ကိစ္စေ၊
ကတ္တာရံ သမုပေက္ခတေ၊
တဿှာ သဗ္ဗာနိ ကိစ္စာနိ၊
သာဝသေသေန ကာရယေ၊
- ၉။ ထူလံ သလ္လဟုကံ လောကေ၊
တတော စပလ ဇာတိကော၊
တတော ဂုဗမနော ဝါဒေါ၊
ပမတ္တော ဗုဒ္ဓသာသနေ၊
- ၁၀။ ပါသာဏဆတ္တံ ဂရုကံ၊
တတော ဒေဝါနာ မိက္ခဏံ၊
တတော ဂုဗာန မောဝါဒေါ၊
တတော ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ၊
- ၁၁။ ကာယဿ ဒက္ခိဏဟတ္တော၊
ဒါသော ဧက ကနိဋ္ဌကော၊

ကဏ္ဍ ဃာနာန မက္ခိနံ၊
ဝါမော တု ပါဒ ဒါသကော၊

၁၂။ တဗ္ဗလဿ မဇ္ဈေ ပတ္တေ၊
ကုဝေရေ ရက္ခတိ သဒါ၊
မူလမိ ရက္ခတိ ယက္ခော၊
အဂ္ဂမိ ကာဠကဏ္ဍိကာ၊
တာနိ ဘုဇ္ဇေယျ သိန္ဒိတွာ၊
သိရိ ဇေံ ပဝဇတိ၊

၁၃။ သဗ္ဗဏ္ဍ ရက္ခော ဗြဟ္မာဝ၊
အဗ္ဗရက္ခော စ ဗိဿဏော၊
တဿှာ ဟိ တေ ပူဇယန္တိ၊
သဒါ မာနေန္တိ တံ နရံ၊

၁၄။ ဂေါဏာ ဟိ သဗ္ဗဂိဟိနံ၊
ပေါသကာ ဘောဂ ဒါယကာ၊
တဿှာ ဟိ မာတာ ပိတူဝ၊
မာနယေ သက္ကရေယျ စ၊

၁၅။ ယေ စ ခါဒန္တိ ဂေါမံသံ၊
မာတု မံသံဝ ခါဒယေ၊
မတေသု တေသု ဂိဇ္ဈာနံ၊
ဒဒေ သောတေ စ ဝါဟယေ၊

၁၆။ ဂုရုသိဒ္ဓေါ သိပ္ပာရက္ခော၊
ရဝိ သောကြော စ မဇ္ဈိမော၊
န သိပ္ပေါ ဗုဒ္ဓစန္ဒရော၊
သောရိ အင်္ဂါ စ မရဏံ၊

- ၁၇။ အဋ္ဌမိယံ ဂရုံ ဟန္တိ၊
 သိဿံ ဟန္တိ စတုဒ္ဒသိ၊
 သိပ္ပံ ဟန္တိ ဒဿသိပ္ပံ၊
 မာတာ ဝိတာ စ ပုဏ္ဏမိ၊
- ၁၈။ နာဠိကံ သတ္တ န ဘုဉ္ဇေ၊
 န လာဗု နဝံ တထာ၊
 နှိဒသ ပြိန္ဒံ ဩ မိန္ဒံ၊
 ဘုဉ္ဇေ သိပ္ပံ ဝိနဿတိ၊
- ၁၉။ ကေံ စဇေ ဇနပဒတ္တံ၊
 ဂါမသတ္တံ ကုလံ စဇေ၊
 ဂါမံ စဇေ ဇနပဒတ္တံ၊
 အတ္တတ္တံ ပထဝီံ စဇေ၊
- ၂၀။ ဒေသံ ဩသဇ္ဇ ဂစ္ဆတိ၊
 သီဟော သပ္ပုရိသော ဂဇော၊
 တတ္ထေဝ နိဓနံ ယန္တိ၊
 ကာကော ကာ ပုရိသော မိဂေါ၊
- ၂၁။ ယဒ္ဓိ ပဒေသေ န မာနော၊
 န ပေဓံ န စ ဗန္ဓဝါ၊
 န စ ဝိဇ္ဇာဂါဟော ကောမိ၊
 န တတ္ထံ ဝသန္တိ ကရေ၊
- ၂၂။ စရ တျေကေန ပါဒေန၊
 တိဋ္ဌတျေကေန ပဏ္ဍိတော၊
 အနိသမ္ပ ပရံ ဌာနံ၊
 န ပုဗ္ဗ မာလယံ ဇဟေ၊

- ၂၃။ နေ ချော ပယောဂေသု၊
တထာ ဝိဇ္ဇာဂမေသု စ၊
ဒုတေသ အပစာရေသု၊
စန္ဒာ လန္ဒာ တဒါ ဘဝေ၊
- ၂၄။ နိဂုဏော ထိနုမာဟာရေ၊
ဗုဒ္ဓိစာပိ စတုဂ္ဂုဏော၊
ဆဂ္ဂုဏော ဟောတိ ဝါယာမော၊
ကာမောတွ ဌဂုဏောဘဝေ၊
- ၂၅။ ပဗ္ဗေ ပဗ္ဗေ ကမေ နိစ္ဆိ၊
ဝိသေသ ရသ ဝါဂ္ဂတော၊
တထာ သုမေတ္တိကော သာရ၊
ဝိပရိတောဝ ဒုန္နနော၊
- ၂၆။ ကဿကော ဝါဏိဇ္ဇော မစ္စော၊
သမဏော သုတ သီလဝါ၊
တေသု ဝိပုလ ဇာတေသု၊
ရဋ္ဌံ ပိ ဝိပုလံ သိယာ၊
- ၂၇။ အ သဇ္ဇာယ မလာ မန္တိ၊
အနုဋ္ဌာယ မလာ ဃာရာ၊
မလံ ဝဏ္ဏဿ ကောသန္တံ၊
ပမာဒေါ ရက္ခတောမလံ၊
- ၂၈။ ဟိနာနံ ဂစ္ဆတေ ဝိတ္တံ၊
ပမာဒေါ ဝက္ခတော မလံ၊
ဝဒန္တိ စ ဟိနာ ဇနာ၊
ပုဗ္ဗိ ကမ္မ ပဋ္ဌာနကာ၊

န ဝဒန္တိစေတံ ဝိရာ၊
ဝါယမေသု သဗ္ဗ ကမ္မေ၊
န စေ သိဇ္ဈတိ တံ ကမ္မံ၊
အဖလံ ဧဝ ကိံ ဒေါသော၊

နိစ ကုလံ နိပ္ပညဝါ၊
နိ ဂ္ဂပံ နိဗ္ဗလံ သမံ၊
ဣမံ ကာလံ ဆုတ္တကာလံ၊
နေမေဝ ဝိသေသကံ၊
ပကိဏ္ဍက ကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

နိဂမန

ပဏ္ဍိတော သုဇနော ကဏ္ဍော၊
ဒုဇနော ဝိတ္တ ဣတ္ထိ စ၊
ရာဇ ပကိဏ္ဍကော စာတိ၊
သတ္တကဏ္ဍ ဝိဘူသိနော၊
စက္ကိန္ဒာတိ သိရိနာယံ၊
သောမိတော ကာသိကေ သတေ၊
ဆနောတျံ ဒုတိယာ သဠေ၊
ကာဠေ သတ္တမ အာဒိဟေ၊

လောကနိတိ ပါဠိ ပြီး၏။

လောကနိတိ အနုကံ

ရေးသားစီ စဉ်ပုံ

က။ အဟံ-ငါသည်၊ ရတန-တ္တယံ-ရတနာ သုံးပါး တို့၏ အပေါင်းကို၊ ဝန္တိတွာ-ရှိခိုးပြီး၍၊ နာနာသတ္တ သမုဒ္ဓဋံ-အထူး ထူးသော ကျမ်းဂန်တို့မှ ထုတ်အပ်သော၊ လောကနိတိ- လောကနိတိ အမည်ရှိသော ကျမ်းကို၊ မာဂဓေ နေဝ-မာဂဓ ဘာသာဖြင့်သာလျှင်၊ သံခေပံ သံခေပေန-အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ပဓကွာမိ-ဆိုပေအံ့။

သင်ကြားလေ့လာထိုက်ပုံ

ခ။ ဟိ-ဂုဏ်အထူးကား၊ နိတိ-နိတိကျမ်းသည်၊ လောကော-လောက၌၊ ပုရိသဿ-ယောက်ျား၏၊ သာဓောစ-အနှစ်လည်း မည်၏၊ မာတာ ပိတာ စ-အမိ, အဘ လည်း မည်၏၊ အာစရိယော စ-ဆရာလည်းမည်၏၊ မိတ္တောစ-အဆွေခင်ပွန်းလည်း မည်၏၊ တဿ္ဗာဟိ တဿ္ဗာ ဇေ-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ ပုရိသော - ယောက်ျားကောင်းသည်၊ နိတိ- နိတိကျမ်းကို၊ ပိဇညာ - တတ်သိရာ၏၊ သော ပုရိသော-ထို နိတိကျမ်းကို တတ်သော ယောက်ျားသည်၊ ဉာဏီ စ-ပညာရှိသည်၎င်း၊ မဟာ စ- ကြီးကျယ် မွန်မြတ်သည်၎င်း၊ ဗဟုသုတော စ-များသော အကြားအမြင် ရှိသည်၎င်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

(တုဠာဘဆန်း ဣန္ဒ ဝဇီရာ ဂါထာ အနုကံ)

၁-ပဏ္ဍိတ က ဣ

၁။ အသသသ-ျင်းသောသူအား၊ ကုတောသိပ္ပံ-အတတ် အဘယ်မှာ တတ်အံ့နည်း၊ အ သိပ္ပဿ- အတတ်မရှိသော သူ အား၊ ကုတော ခနံ-ဥစ္စာ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း၊ အ ခနဿ- ဥစ္စာမရှိသောသူအား၊ ကုတော မိတ္တံ-အဆွေခင်ပွန်း အဘယ် မှာ ရှိအံ့နည်း၊ အမိတ္တဿ-အဆွေခင်ပွန်း မရှိသော သူအား၊ ကုတော သုခံ-ချမ်းသာ အဘယ်မှာ ရအံ့နည်း၊ အ သုခဿ- ချမ်းသာမရှိသောသူအား၊ ကုတော ပုညံ-ကောင်းမှု အဘယ် မှာ ပြုရအံ့နည်း၊ အ ပုညဿ-ကောင်းမှု မရှိသော သူအား၊ ကုတော ဝရံ နိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်မှာ ရအံ့နည်း။

၂။ သိပ္ပါ သိပ္ပေန-အတတ်နှင့်၊ သမံ-တူသော၊ ခနံ-ဥစ္စာ သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ သိပ္ပံ-အတတ်ကို၊ စောရာ-ခိုးသူ တို့သည်၊ န ဂဗျန္တိ-မယူနိုင်ကုန်၊ ဣလောကေ-ဤ လောက၌၊ သိပ္ပံ- အတတ်သည်၊ မိတ္တံ-အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်၏၊ ပရ လောကေ- တမလွန်ဘဝ၌၊ သုခါဝဟံ-ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏။

၃။ သုတံ-အကြားအမြင်ပညာကို၊ အပ္ပကံ-နည်း၏ဟူ၍၊ နာတိမညေယျ-မအောက်မေ့ရာ၊ စိတ္တေ-စိတ်၌၊ နိဝါပယေ- သိုမှီးသွင်းထားရာ၏၊ ဝဇ္ဇိကေ-တောင်ပို့၌၊ ဥဒက ဗိန္နု-ရေ ပေါက်သည်၊ စိရေန-ကျဘန်များသဖြင့်၊ ပရိပူရတိ ဣဝ- ပြည့်သကဲ့သို့တည်း။

၄။ ဝိန္နဝါ-နှုတ်မှုပညာကို၎င်း၊ အထ-ထိုမြို့၊ သိပ္ပံဝါ-လက် မှုပညာကို၎င်း၊ ခုဒ္ဒေါတိ- နည်းငယ်၏ဟူ၍၊ နာတိမညေယျ- မထေမဲ့မြင် မအောက်မေ့ရာ၊ ပရိယောဒါတံ-ကုန်စင်အောင်

တတ်မူကား၊ ကေမ္မိ-တရသောအတတ် သည်လည်း၊ ဇိဝိတ
ကပ္ပကာရဏံ-အသက်မွေးကြောင်းဖြစ်ပါသတည်း။

၅။ သေလေ သေလေ-တောင် တောင် ဟူသမျှ၌၊ န မဏိ
ကံ-ပတ္တမြားမရှိ၊ ဂဇေ ဂဇေ-ဆင် ဆင်ဟူသမျှ၌၊ န မုတ္တိကံ-
အမြုတေ မရှိ၊ ဝနေ ဝနေ-တော တောဟူသမျှ၌၊ န စန္ဒနံ-
စန္ဒကူးမရှိ၊ ဌာနေ ဌာနေ-အရပ် အရပ်ဟူသမျှ၌၊ န ပဏ္ဍိတံ-
ပညာရှိ သုခမိန့် မရှိ။

၆။ သုတ သမ္ပန္နော-သုတနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ပဏ္ဍိတော-
ပညာရှိသည်၊ ယတ္ထ-အကြင် အရပ်၌၊ အတ္ထိတိ-ရှိ၏ဟူ၍၊ စေ
သုတော - အကယ်၍ ကြားငြားအံ့၊ တံ ဌာနံ - ထိုအရပ်သို့၊
သုတေသိနာ-သုတကို ရှာသော အမျိုးကောင်း သားသည်၊
မဟုဿာဟေန-သည်းစွာ အားထုတ်သဖြင့်၊ ဂန္ဓဗ္ဗံ-ဝ-သွား
ရာ သလျှင်ကတည်း။

၇။ သိပ္ပံ - အတတ်ကို၊ သိန္ဓေ-ဖြည်းဖြည်း သင်ရာ၏၊
ခနံ-ဥစ္စာကို၊ သိန္ဓေ-ဖြည်းဖြည်း ရှာရာ၏၊ ပဗ္ဗတံ-တောင်ကို၊
အာရယံ အာရယုန္တော-တက်သော သူသည်၊ သိန္ဓေ-ဖြည်း
ဖြည်း တက်ရာ၏၊ ကာမဿ-ကာမဂုဏ်ကို၊ သိန္ဓေ-ဖြည်း
ဖြည်း တစ တစ သာ အလိုရှိရာ၏၊ ကောဓဿ- အမျက်ကို၊
သိန္ဓေ-ဖြည်းဖြည်း ထွက်ရာ၏၊ ဣမေ ပဉ္စ- ဤ ငါးပါး တို့ကို၊
သိန္ဓေ သိန္ဓေ-ဖြည်းဖြည်း ဖြည်းဖြည်း တစ တစ သာ အလိုရှိ
ရာ၏။

၈။ သုတိ စ-အကြား အမြင် အတတ်၎င်း၊ သမ္မုတိ စ-
ဓမ္မသတ် အတတ်၎င်း၊ သင်္ချာ စ-ဂဏန်း အတတ်၎င်း၊ ယော
ဂါ စ-တံစည်း စူးဆောက် အတတ်၎င်း၊ နိတိ စ-နိတိကျမ်း

အတတ်၎င်း၊ ဝိသေသကာ စ-ယာယီ ယတြာ စသော ဗျာ
ကရိဏ်း အတတ်၎င်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗာ စ-စောင်းငြင်း စသော ကဗျာ
လင်္ကာ အတတ်၎င်း၊ ဂဏိကာ စေတ-လက်ပစ်အတတ်၎င်း၊
နေဗေဒါ စ-ရူးလေး လင်းလေး အတတ်၎င်း၊ ပူရဏာ စ-
စကားဟောင်း အတတ်၎င်း။

၉။ တိကိစ္ဆာ စ-ဆေးအတတ်၎င်း၊ ဣတိဟာသာ စ-ရယ်
ရှင်မှု အတတ်၎င်း၊ ဇောတိ စ-ပေဒင်အတတ်၎င်း၊ မာယာစ-
လှည့်ပတ်တတ်သော အတတ်၎င်း၊ ဆန္ဒသိ စ-ဆန်းကျမ်း
အတတ်၎င်း၊ ကေတု စ-သံတမန် အတတ်၎င်း၊ မန္တာ စ-
မန္တာန်အတတ်၎င်း၊ သဒ္ဒါ စ-သဒ္ဒါကျမ်းအတတ်၎င်း၊ ဣမေ-
ဤသည် 'တို့ကား၊ အဋ္ဌာရသကာ - တဆွဲရှစ်ပါးကုန်သော၊
သိပ္ပါ-အတတ်တို့တည်း။

၁၀။ လောကေ-လောက၌၊ ပဏ္ဍိတော - ပညာရှိသည်၊
အပုဋ္ဌော-သူမမေးမူကား၊ ဘေရိ-စည်ကြီးသဘွယ်၊ ဟောတိ-
ဖြစ်၏၊ ပုစ္ဆိတော-သူတည်း မေးမူကား၊ ပဇ္ဇန္နော-မိဗ်းကြီး
သဘွယ်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဗာလော-သူမိက်သည်၊ ပုဋ္ဌာပိ-
မေးသော်၎င်း၊ အ ပုဋ္ဌာပိ- မမေးသော်၎င်း၊ သဒါ- အခါ
ခပ်သိမ်း၊ ဗဟုမ္ဘိ-များစွာလည်း၊ ဘဏထေ- ပြောဟောတတ်
သလျှင်ကတည်း။

၁၁။ လောကေ-လောက၌၊ ပေါတ္တကေသု-ပေ တို့၌၊
ယံသိပ္ပဉ္စ-အကြင်အတတ်သည်၎င်း၊ ပရ ဟတ္ထေသု-သူတပါး
လက် တို့၌၊ ယံ နေဉ္စ-အကြင် ဥစ္စာသည်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊
ယထာ ကိစ္စေ-ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်၊ သမုပ္ပန္နေ- ဖြစ်လတ်သော်၊
တံ သိပ္ပံ- ထို ပေ၌ ရှိသော အတတ်သည်၊ န သိပ္ပံ - အတတ်

မမည်၊ တံ နေဉ္စ-ထို သူတပါးကို လက်၌ရှိသော ဥစ္စာ သည်
လည်း၊ န ခန့်-ဥစ္စာ မမည်၊

၁၂။ လောကေ-လောက၌၊ ဇလပ္ပမာဏံ-ရေတိမ်ရေနက်
ကို၊ ကုမုဒနာဉ္စ- ကြာရိုးကိုမြင်သဖြင့်သိအပ်၏၊ ကုလပ္ပမာဏံ-
အမျိုး ယုတ်,မြတ် ကို၊ ဝိနယောပဓာနံ-ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်
အမူအရာဖြင့် သိအပ်၏၊ (ထိုသူ၏ အကျင့်ဖြင့် သိအပ်၏သော်
လည်းဟူ)။ ဗျတ္တိပမာဏံ-ပညာ ရှိ မရှိ ကို၊ ကထိတဝါကျံ-
ဆိုအပ်သော စကားဖြင့် သိအပ်၏၊ ပထဝိ ပမာဏံ - မြေ
ကောင်း, မကောင်းကိုကား တိဏာ မိလာတံ - မြက်ညှိုး,
မညှိုးကို မြင်သဖြင့် သိအပ်၏၊

၁၃။ လောကေ-လောက၌၊ အပ္ပဿတော-နည်းသော
သူတ ရှိသော သူသည်၊ အပ္ပံ - အနည်းငယ်သော၊ သုတံ-
သူတကို၊ ဗဟံ မညတိ-အများ အောက်မေ့တတ်၏၊ မာနဝါ-
မာန်ရှိတတ်၏၊ ကိမိဝ- အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား၊ သိန္ဓု
ဒကံ-သမုဒြာရေကို၊ အပ္ပဿန္တော - မမြင်ဘူးသော၊ မဏ္ဍု
ကော-ဘားသူငယ်သည်၊ ကုပေ-တွင်း၌၊ တောယံ- ရေကို၊
ဗဟံ မညတိ ဣဝ-အများ ထင်သကဲ့သို့တည်း။

၁၄။ လောကေ-လောက၌၊ ပဌမံ-ပဌမ အရွယ်၌၊ သိပ္ပံ-
အတတ်ကို၊ ပရာဇယေ-မရတုံအံ၊ ဒုတိယံ-ဒုတိယအရွယ်၌၊
ခနံ-ဥစ္စာကို၊ ပရာဇယေ-မရတုံအံ၊ တတိယံ-တတိယအရွယ်၌၊
ဓမ္မံ-တရားကို၊ ပရာဇယေ-မရတုံအံ၊ စတုတ္ထံ- စတုတ္ထ
အရွယ်ဘိုင်မှ၊ ကိံကရိဿတိ-အဘယ်မူ ရအံ့နည်း။

၁၅။ ပုတြိ - ချစ်သား၊ ဗျတ္တ - အတတ် ပညာသင်ပါ
လော၊ ကိံ-အဘယ်,ကြောင့်၊ အလသော- ပျင်းဘိသနည်း၊

အ ဗျတ္တိ-အတတ်ပညာမရှိသော သူသည်၊ ဘာရ ဟာရ
ကော-သူ၏ ဝန်ထမ်း ဖြစ်တတ်၏။ ဗျတ္တိကော-အတတ်ပညာ
ရှိသော သူကို၊ လောကေ-လောက၌၊ ပူဇိတော-သူတပီးတို့
ပူဇော်အပ်၏။ တသ္မာ-ထို့ကြောင့် ပုတြ-ချစ်သား၊ ဒိနေ ဒိနေ-
နေ့တိုင်း၊ နေ့တိုင်း၊ ဗျတ္တိ-အတတ်ပညာ သင်ပါလော့။

၁၆။ လောကေ-လောက၌၊ ခာတာ-အမိသည်၊ ပုတ္တာနံ-
သား တို့၏၊ ဝေရိ-ရန်သူမည်၏၊ ပိတာ-အဘသည်၊ ပုတ္တာနံ-
သား တို့၏၊ သတြိ-ရန်သူမည်၏၊ ကေန - အဘယ့်ကြောင့်
နည်း ဟူမူကား၊ ဗာလေ- ငယ်စဉ်ကာလ၌၊ န သိက္ခိတာ-
အတတ်ကို မသင်စေသောကြောင့်တည်း၊ တေ-ထို အတတ်
ပညာ မရှိသော သား တို့သည်၊ ဟံသ မဇ္ဈေ- ဟင်္သာ တို့၏
အလယ်၌၊ ဗကော ယထာ-မျှင်းကဲ့သို့၊ သဘာ မဇ္ဈေ-သဘင်
အလယ်၌၊ န သောဘတေ-မတင့်တယ်ကုန်။

၁၇။ ကဏ္ဍကံ ဂိရိ-တောင်ချောက်ကြား၌ ရောက်သော
ဆူးကို၊ ကော တိက္ခတိ-အသူချွန်၍ ထက်သနည်း၊ သမတိ
ဘာဝေါ-မိမိအလိုလိုသာလျှင် ထက်၏၊ မိဂက္ခိယံ-သမင်တို့၏
မျက်စိ၌၊ ကော အဉ္စနံ - အသူ မျက်စဉ်းခတ်၍ ကြည်လင်
သနည်း၊ သမတိဘာဝေါ-မိမိ အလိုလိုသာလျှင် ကြည်လင်
၏၊ ပလ္လလေ-ညွန့်၌၊ ဥပ္ပလဿ-ကြာကို၊ ကော သုဂန္ဓံ-အသူ
ထည့်၍ အနံ ကောင်းသနည်း၊ သမတိဘာဝေါ-မိမိ အလိုလို
သာလျှင် အနံ ကောင်း၏၊ ကုလပုတ္တရူပေါ - အမျိုးကောင်း
သား တို့၏ သဘောသည်၊ ကော ပဝတ္တတိ-အသူပြု၍ ဖြစ်
သနည်း၊ သမတိဘာဝေါ-မိမိအလိုလိုသာလျှင် ဖြစ်၏။

၁၈။ အကောတဗ္ဗလံ-ထုံးမရှိသော ကွမ်းသည်၊ န ရသံ အရသာ မရှိ၊ အ ခနဿ-ဥစ္စာ မရှိသောသူ၏၊ အ လက်တမ္ပိ-တန်ဆာဆင်ခြင်း သည်လည်း၊ န ရသံ-အရသာမရှိ၊ အ လောဏကံ-ဆားမရှိသော၊ ဗျဉ္ဇနံတု-စားဘွယ်သည်လည်း၊ န ရသံ-အရသာ မရှိ၊ အ သိပ္ပဿ-အတတ်မရှိသောသူ၏၊ ဗျာကရဏံ-ပျို့ကဗျာ ဖွဲ့ခြင်း သည်လည်း၊ န ရသံ-အရသာမရှိ။

၁၉။ သုဿုတာ-နာခြင်း မှတ်ခြင်းကြောင့်၊ သုတသဗ္ဗန္ဓာ-သုတနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ သုတာ-သုတကြောင့်၊ ပညာယ-ပညာဖြင့်၊ ဝဇတိ-ပွား၏၊ ပညာယ-သုတ ပညာဖြင့်၊ အတ္ထံ-အနက်ကို၊ ဇာနာတိ-သိ၏၊ ဉာတော- သိအပ်သော၊ အက္ခော- အနက်သည်၊ သုခါဝဟော-ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏။

၂၀။ လောကေ-လောက၌၊ ဘောဇနံ - အစာစားခြင်း သည်၎င်း၊ မေထုနံ-မေထုံမှီဝဲခြင်းသည်၎င်း၊ နိဗ္ဗါ-အိပ်ခြင်း သည်၎င်း၊ ဂေါဏေဝိ-နွား၌၎င်း၊ ပေါသေဝိ-လူ၌၎င်း၊ ဝိဇ္ဇာ သိ-ရှိ၏၊ ဝိဇ္ဇာ-အတတ်ပညာသည်၊ ပေါသဿ-လူ၏၊ ဝိသေသော-အထူးပေတည်း၊ တံ ဟိနံ-ထို အတတ်ပညာ ယုတ်ခဲ့မှု ကား၊ ဂေါ သမော-နွားနှင့် တူသည်၊ ဘဝေ-ဖြစ်၏။

၂၁။ လောကေ-လောက၌၊ ဝိဇ္ဇာသမံ- အတတ်နှင့် တူသော၊ မိတ္တံ-အဆွေခင်ပွန်းမည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဗျာမိသမော-အနာနှင့် တူသော၊ ဂိပု-ရန်သူမည်သည်၊ နစ အတ္ထိ-မရှိ၊ အတ္တသမံ-ကိုယ်နှင့် တူသော၊ ပေမံ-ချစ်အပ်သောသူ မည်သည်၊ နစ အတ္ထိ-မရှိ၊ ကမ္မ သမံ-ကံနှင့်တူသော၊ ဗလံ-အားမည်သည်၊ နစ အတ္ထိ-မရှိ။

၂၂။ လောကေ-လောကန္တံ၊ ဟံသော - ဟသံသသည်။
ကာကာနံ-ကျီး တို့၏၊ မဇ္ဈေ - အလယ်၌၊ န သောဘတေ -
မတင့်တယ်၊ သိဟော-ခြင်္သေ့ သည်၊ ဂုဇ္ဈံ-နွား တို့၏၊ မဇ္ဈေ-
အလယ်၌၊ န သောဘတေ-မတင့်တယ်၊ တုရဏီ- မြင်းသည်၊
ဂဒြိဘ မဇ္ဈေ-မြည်း တို့၏ အလယ်၌၊ န သောဘတေ-မတင့်
တယ်၊ ဗာလမဇ္ဈေ-သူမိုက် တို့၏ အလယ်၌၊ ပဏ္ဍိတော-ပညာ
ရှိသည်၊ န သောဘတေ-မတင့်တယ်။

၂၃။ ဗာလော-သူမိုက်သည်၊ ယာဝဇိ ဝဗ္ဗိ-အသက်ထက်
ဆုံးလည်း၊ ပဏ္ဍိတံ-ပညာရှိကို၊ စေ ပယိရူပါသတိ-အကယ်
၍ ဆည်းကပ်ငြားအံ့၊ သော ဗာလော-ထိုသူမိုက်သည်၊ ဓမ္မ-
တရားကို၊ န ဝိဇာနာတိ-မသိ၊ ကိမိဝ-အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူ
မူကား၊ ဒဗ္ဗိ-ယောက်မသည်၊ သူပရသံ-ဟင်း၏ အရသာကို၊
န ဝိဇာနာတိ ယထာ-မသိသကဲ့သို့တည်း။

၂၄။ ဝိညူ-ပညာရှိသည်၊ မဟုတ္တမဝိ-တဏှာမျှလည်း၊
ပဏ္ဍိတံ-ပညာရှိကို၊ စေ ပယိရူပါသတိ-အကယ်၍ ဆည်းကပ်
ငြားအံ့၊ ဝိပ္ပ-လျှင်စွာ၊ ဓမ္မ-တရားကို၊ ဝိဇာနာတိ-သိ၏၊ ကိမိဝ-
အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား၊ ဇိဝှါ-လျှာသည်၊ သူပ ရသံ-
ဟင်း၏ အရသာကို၊ ဝိဇာနာတိ ယထာ-သိသကဲ့သို့တည်း။

၂၅။ သူရော-ရဲရင့်သောသူသည်၊ သတ္တံ- လက်နက်ကို၊
ဝိနာ- ကြဉ်၍၊ သင်္ဂါမဘူမိယံ-စစ်မြေပြင်အရပ်သို့၊ န ဂစ္ဆေ
ယျ-မသွားရာ၊ တထာ-ထို့အတူ၊ ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိသည်၊
သတ္တံ-ကျမ်းဂန်ကို၊ ဝိနာ- ကြဉ်၍၊ န ဘာသေယျ-စကား
မဆိုရာ၊ အဒ္ဓဂူ-အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားသော၊ ဝါ
ဏိဇ္ဇော-ကုန်သည်သည်၊ သတ္တံ-အဘော်ကို၊ ဝိနာ- ကြဉ်၍၊

န ဂန္ထေယျ-မသွားရာ၊ ဝိဒေသ ဂမနော-အရပ်တပါးသို့သွား
သောသူသည်၊ သတ္တိ-အတော်ကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ န ဂန္ထေယျ-
မသွားရာ။

၂၆။ လောကေ-လောက၌၊ ဓန နာသဉ္စ-ဥစ္စာပျက်ခြင်းကို
၎င်း၊ မနော တာပဉ္စ - နှလုံးပူပန်ခြင်းကို၎င်း၊ ဃာဓေ - အိမ်၌၊
ဒုစ္စရိတာနိစ-မကောင်းပြုကျင့်ခြင်းကို၎င်း၊ ဝဉ္စနဉ္စ-လှည့်ပတ်
ခံရခြင်းကို၎င်း၊ အဝမာနဉ္စ-မထေမဲ့မြင် ပြုခြင်းကို၎င်း၊ ပဏ္ဍိ
တော-ပညာရှိသည်၊ န ပကာသယေ-ထင်ရှားမပြီရာ။

၂၇။ လောကေ-လောက၌၊ ပတ္တာနုရူပကံ-အရေးအခွင့်
ရောက်သည့်နှင့်လျော်သော၊ ဝါကျံ-စကားကို၎င်း၊ သဘာဝ
ရူပကံ- ကိုယ်အား လျောက်ပတ်သော၊ ဝိယံ-ချစ်အပ်သော
သူကို၎င်း၊ အတ္တာနု ရူပကံ-ကိုယ်နှင့် တန်ရုံသော၊ ကောဓံ-
အမျက်ကို၎င်း၊ ယော-အကြင်သူသည်၊ ဇာနာတိ-သိတတ်၏၊
သော-ထို သူသည်၊ ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိ မည်၏။

၂၈။ အ ဓနဿ- ဥစ္စာမရှိဘဲလျက်၊ ရသံ ခါဒါ- အရသာ
အစားကြူးသောသူ၊ အ ဗလဿ- ခွန်အားမရှိဘဲလျက်၊ ဟ
တာ နရာ-အသတ်အပုတ် ကြိုက်တတ်သောသူ၊ အ ပညဿ-
ပညာမရှိဘဲလျက်၊ ဝါကျ ကထာ - စကားလိုလားသောသူ၊
ဣမေ-ဤသူ တို့ကား၊ ဥမ္မတ္တက သမာ-သူရူးနှင့် တူကုန်၏။

၂၉။ အနုဂ္ဂါယံ-သူ မခေါ်ဘဲလျက်၊ ဂမယန္တော-သူ့ အိမ်
သို့ သွားဖန်များသောသူ၊ အ ပုစ္ဆာ-သူ မမေးဘဲ၊ ဗဟု ဘာသ
ကော - များစွာ ပြောဟောတတ်သော သူ၊ အတ္တဂုဏံ- မိမိ
ဂုဏ်ကျေးဇူး ကို၊ ပကာသန္တော - ပ,လွှားတတ်သောသူ၊

ဣဒံ ဟိဝိဓံ- ဤ သုံးပါးသည်၊ ဟိနု လက္ခဏံ- သူယုတ် ၏ လက္ခဏာတည်း။

၃၀။ အနုပေါ-အဆင်းမလှသော သူသည်၊ ဗဟု ဘာသော-စကားများတတ်၏၊ အပ္ပ ပညော- ပညာ နည်းသော သူသည်၊ ပကာသိတော-ထင်ရှားပြီတတ်၏၊ အပ္ပ ပူရာ- ရေ မပြည့်သော၊ ဗာဇော-အိုးသည်၊ ခေါဘေ-ချောက်ချားတတ်၏၊ အပ္ပဒိရာ-နို့ ရည်မထွက်သော၊ ဂါဝိ-နွားမသည်၊ စလေ-ကျောက်ကန်တတ်၏။

၃၁။ မဏ္ဍုကေပိ- ဘားသူငယ် သည်လည်း၊ ဥကြေ-ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်တတ်ကာမျှ၊ သိဟေ-ငါ ခြင်္သေ့ ဟု ထင် ၏ ကာကုပ္ပဟေ-ကျိုးတည်းမျှမူကား၊ ဝိယေ ဝိယေ-ချစ်ဆွေ ချစ်ဆွေဟု မြင်တတ်၏၊ အ ပဏ္ဍိတိ-ပညာ မရှိသော သူမိုက် သည်လည်း၊ ပဏ္ဍိတုတွာ-မိမိကိုယ်ကို ပညာရှိဟု ထင်သော ကြောင့်၊ ဝီရာ- ပညာရှိ တို့သည်၊ ပုစ္ဆေ - မေးလတ်သော်၊ ငယေ ငယေ-ငါ့ရှင်ငါ့ရှင်ဟု ချစ်ဘွယ်သော စကားကို ဆို တတ်၏။

၃၂။ မဏ္ဍုကေပိ- ဘားသူငယ် သည်လည်း၊ ဥကြေ-ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်တတ်ကာမျှ၊ သိဟေ- ခြင်္သေ့ ဟူကောင်း အံ့လော၊ သူကရေ ဝိ-ဝက်သည်လည်း၊ ဥဟေ-အုတ်အုတ် မည်တတ်ကာမျှ၊ ဒိပေ-သစ် ဟူကောင်းအံ့လော၊ ဝိဇ္ဇာရေ ဝိ-ကြောင်သည်လည်း၊ သဒိသေ- အဆင်းသဏ္ဌာန် တူကာမျှ၊ ဗျစ္ဆေ-ကျား ဟူကောင်းအံ့လော၊ သဗ္ဗ ဝီရေ-ခပ်သိမ်းသော ပညာရှိ တို့သည်လည်း၊ သိပ္ပ သမေ-အတတ် တူကောင်းအံ့ လော။

၃၃။ ရာဇာ-မင်းသည်၊ ခန့်မှီ-ဥစ္စာ၌၊ နှုတ်တိတ္ထိ-ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ၊ ပဏ္ဍိတော ဝိ-ပညာရှိ သည်လည်း၊ သုဘာသိတေ-စကားကောင်း၌၊ နှုတ်တိတ္ထိ - ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ၊ စက္ခု ဝိ-မျက်စိ သည်လည်း၊ ဝိယ ဒဿနေ - ချစ်သောသူကို မြင်ခြင်း၌၊ နှုတ်တိတ္ထိ-ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ၊ သာဂရော-သမုဒြာသည်၊ ဇလေ-ရေ၌၊ နှုတ်တိတ္ထိ-ရောင့်ရဲခြင်း မရှိ။

၃၄။ ရူပယောဗ္ဗန သမ္ပန္နာ-အဆင်းအရွယ်နှင့်ပြည့်စုံလျှင်း မူလည်း၊ ဝိသာလ ကုလသန္တဝါ - ပြန့်ပြော ကြွယ်ဝသော အမျိုး၌ဖြစ်လျှင်းမူလည်း၊ ဝိဇ္ဇာ ဟိနာ-အတတ်ပညာမှ ယုတ် ခွဲမှုကား၊ နှုတ်သောဘန္တိ-မတင့်တယ်ကုန်၊ နိဂန္ဓာ- အနံ့မှကင်း ကုန်သော၊ ကိသုကာဣဝ-ပေါက်ပန်းတို့ကဲ့သို့တည်း။

၃၅။ လောကေ-လောက၌၊ ဟိန ပုတ္တော- အမျိုးယုတ် သောသူ၏ သား ဖြစ်လျက်လည်း၊ ရာဇာမစ္ဆော-မင်းအမတ် ဖြစ်တတ်၏၊ ဗာလပုတ္တော စ-သူမိက်၏သားဖြစ်လျက်လည်း၊ ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိတတ်၏၊ အ ခန့်မှီ-ဥစ္စာ မရှိသောသူ၏ သား ဖြစ်လျက်လည်း၊ ခန့်-ဥစ္စာသည်၊ ဗဟု- များတတ်၏၊ တဿ-ထို့ကြောင့်၊ ပုရိသာနံ-ယောက်ျား တို့ကို၊ နှုတ်မညထ-မထေမဲ့မြင် မပြုကုန်ရာ။

၃၆။ ယော သိသော-အကြင်တပည့်သည်၊ သိပ္ပ လာဘော နှုတ် - အတတ်ကို လိုခြင် အားကြီး သဖြင့်၊ ဗဟံ - အထူးထူး အပြားပြား များစွာ၊ ဂဗ္ဘာတိ-သင်ယူ၏၊ သော သိသော-ထို တပည့်သည်၊ တံ သိပ္ပံ-ထို အတတ်ကို၊ သုပိနံ-အိပ်မက်ကို၊ ပဿန္တော-မြင်သော၊ မူဂေါဝ-သူအ ကဲ့သို့၊ ကထေတုမ္ပိ- ပြန်ဆိုခြင်း၌လည်း၊ နှုတ်ဥဿဟေ-မစွမ်းနိုင်ရာ။

၃၇။ ကုမ္ဘာကာရော-ဒိဝိယံနိသညသည၊ ကုမ္ဘံ-ဒိဝိကို၊
 ဘိဇ္ဇေတုံ-ကွေ့စိမ့်သောငှါ၊ န ဗုဒ္ဓတိ- မပုတ်ခတ်၊ သောဘေ
 တုံ - တင့်တယ်စိမ့်သောငှါ၊ ဗုဒ္ဓတိ - ပုတ်ခတ်၏၊ အာစရိ
 ယော-ဆရာသည်၊ သိဿာနံ-တပည့် တို့ကို၊ အပါယေသု-
 အပါယ်ဆင်းရဲ တို့၌၊ ခိပေတုံ- ကျစေခြင်းငှါ၊ န ဗုဒ္ဓတိ-
 မပုတ်ခတ်၊ ဝုဒ္ဓိကာရဏာ - အတတ်ပညာ အစီးအပွား ဟူ
 သော အကြောင်းကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓတိ-ပုတ်ခတ်၏။

၃၈။ ယော နရော-အကြင်သူသည်၊ တဂ္ဂရဉ္စ-တောင်စလပ်
 ပန်းကိုလည်း၊ ပလာသေန - ပေါက်ဖက်ဖြင့်၊ ဥပနယတိ-
 ထုပ်၏၊ တဿ- ထိုသူ၏၊ ပတ္တာဝိ- ပေါက်ဖက် တို့သည်
 လည်း၊ သုရတိ - ကောင်းသော အနံ့ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊
 ဝါယန္တိ-လှိုင်ပျံ့ကုန်၏၊ ဧဝံ တဿ-ထို့ အတူ၊ ဝိရူပ သေဝနာ-
 ပညာရှိကို ပေါင်းဖက်မှီဝဲခြင်းကို၊ ဒဠဗ္ဗာ-မှတ်အပ်၏။

ပဏ္ဍိတ ကဏ္ဍံ-ပညာရှိကို ဆိုရာအခန်းသည်၊
 နိဠိတံ-ပြီးပြီ။

၂-သုဇန ကဏ္ဍ

၁။ သန္တိရေဝ- သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင်၊ သမာ
 သေထ - ပေါင်းဘက်ရာ၏၊ သန္တိ-သူတော်ကောင်း တို့နှင့်၊
 သန္တိဝံ-ပေါင်းဘက်ခြင်းကို၊ ကုဗ္ဗေထ - ပြုရာ၏၊ သတံ- သူ
 တော်ကောင်း တို့၏၊ သဒ္ဓမ္မံ-သူတော်ကောင်းတရားကို၊ အညာ
 ယ-သိ၍၊ သေယျော-မြတ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ပါဝိယော-
 ယုတ်မာသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်။

၂။ ဒုဇ္ဈန သံသဂ္ဂံ - သူယုတ်မာ တို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကို၊ စဇ စဇာဟိ စွန့်လေ့၊ သာဓု သမာဂမံ - ပေါင်းဘက် အပ်သော သူတော်ကောင်းကို၊ ဘဇ ဘဇာဟိ-ဆည်းကပ်လေ့၊ အဟောရတ္ထိံ - နေ့ညဉ့် ပတ်လုံး၊ ပုညံ - ကောင်းမှုကို၊ ကရ, ကရောဟိ-ပြုလေ့၊ အ နိစ္စတံ-သင်္ခါရတရား တို့၏ မဖြစ်သော အဖြစ်ကို၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ သရ သရာဟိ-အောက်မေ့လေ့။

၃။ ဥဒုဗ္ဗရ ပက္ကာ - ရေသဖန်းသီးမှည့် တို့သည်၊ ဗဟိ-အပဉ္စ၊ ရတ္တက မေဝ စ- နိသည်သာလျှင်တည်း၊ အန္တော-အတွင်း၌ကား၊ ကိမိလ သဗ္ဗုဏ္ဏာ-ဝိုးတို့ဖြင့် ပြည့်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ယထာ - ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဇေံ တထာ-ထို့အတူ၊ ဒုဇ္ဈန ဟဒယာ-သူယုတ် တို့၏ နှလုံး တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။

၄။ ပနသ ပက္ကာ-ပိန်းနဲသီးမှည့် တို့သည်၊ ဗဟိ-အပဉ္စ၊ ကဏ္ဍက မေဝ စ-ဆူးသာလျှင်ထင်ကုန်၏၊ အန္တော-အတွင်း၌ကား၊ အမတ သဗ္ဗန္ဓာ- အမြန်အရသာနှင့်ပြည့်စုံကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ယထာပိ- ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့လည်း၊ ဇေံ တထာ-ထို့အတူ၊ သုဇန ဟဒယာ-သူတော်ကောင်း တို့၏ နှလုံး တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။

၅။ လောကေ-လောက၌၊ စန္ဒန တရူ- စန္ဒကူးပင်သည်၊ သုက္ခောပိ-ခြောက်သွေ့သော်လည်း၊ ဂန္ဓံ-အနံ့ကို၊ န ဇဟာတိ-မစွန့်၊ နာဂေါ-ဆင်ပြောင်သည်၊ ဂတော ပိ-စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်သော်လည်း၊ နရ မုခေ-လူ တို့၏ မျက်မှောက်၌၊ လိဇ္ဇံ-တင့်တယ်ခြင်းကို၊ န ဇဟာတိ-မစွန့်၊ ဥစ္ဆု-ကြံသည်၊ ယန္တာ ဂတောပိ-ယန္တရားစက်၏ အဝသို့ ရောက်သော်လည်း၊ မရ-

ရသံ-ချိုသောအရသာကို၊ န ဇဟာတိ-မစွန့်၊ ပဏ္ဍိတ ဇနော-
ပညာရှိသော သူတော်ကောင်းသည်၊ ဒုက္ခော ပိ-ဆင်းရဲခြင်း
သို့ ရောက်သော်လည်း၊ ဓမ္မံ- သူတော်ကောင်း ထရားကို၊
န ဇဟာတိ ဇေ-မစွန့်သလျှင်ကတည်း။

(သက္ကရီဆန်း-၁၄-လုံးတွဲ၊ ဝသန္တတိလကဂါထာအနက်)

၆။ သိဟောနာမ-ခြင်္သေ့မည်သည်၊ ဇိဂစ္ဆာပိ-မွတ်သိပ်
သော်လည်း၊ ပဏ္ဏာဒိနိ-သစ်ရှက်စသည် တို့ကို၊ န ခါဒတိ-
မစား၊ သိဟောနာမ-ခြင်္သေ့မည်သည် ကိသောစာပိ- ကြုံလို့
ပိန်ချုံးသော်လည်း၊ နာဂ ဖံသံ-ဆင်သားကို၊ န ခါဒတိ-မစား။

၇။ ကုလ ဇာတော- မြတ်သော အမျိုး၌ ဖြစ်ထသော၊
ကုလ ဝံသ သုရက္ခကော - အမျိုးအနွယ်ကို စောင့်တတ်ထ
သော၊ ကုလပုတ္တော - အမျိုးကောင်းသားသည်၊ အတ္တနာ-
မိမိသည်၊ ဒုက္ခပတ္တောပိ-ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သော်လည်း၊
ဟိန ကမ္မံ-ယုတ်သောအမှုကို၊ န ကာရယေ-မပြုရာ။

၈။ လောကေ-လောက၌၊ စန္ဒနံ-စန္ဒကူးသည်၊ သိတလံ-
ချမ်းမြေ့၏၊ တတော-ထို စန္ဒကူးချမ်းမြေ့သည်ထက်၊ စန္ဒဝ-
လ၊ သည်သာလျှင်၊ သိတလံ-ချမ်းမြေ့၏၊ စန္ဒနံ စန္ဒသိတဗျာ-
လ၊ စန္ဒကူးတို့ ချမ်းမြေ့သည်ထက်၊ သုဘာသိတံ-ကောင်း
စွာ ဆိုအပ်သော၊ သာရ ဝါကျ - သူတော်ကောင်း တို့၏
စကားသည်၊ သိတလံ-ချမ်းမြေ့စွာ၏။

၉။ ဘာဏု - ရောင်ခြည်တထောင်ဆောင်သော နေမင်း
သည်၊ ပစ္ဆိမေ- အနောက်မျက်နှာ၌၊ ဥဒေတိ- ထွက်ရာ၏၊
မေရုရာဇာပိ- မြင်းမိုရ်တောင်မင်းသည်လည်း၊ နမတိ-ညွတ်
ရာ၏၊ ယဒိ- အကယ်မလွဲ၊ နရဂ္ဂိ- ငရဲမီးသည်၊ သိတလံ-ချမ်း

မြေ,ရာဇာဏိ၊ ပဗ္ဗတဂ္ဂေစ-တောင်ထိပ်၌လည်း၊ ဥပ္ပလံ - ကြာ
သည့်၊ဝိကသေ-ပွင့်ရာဇာဏိ၊သာရဝါစာ-သူတော်ကောင်း တို့၏
စကားသည်၊ ကုဒါစနံ - တရံ တဆစ်မျှ၊ န ဝိပရိတေ-
မဘောက်ပြန်ရာ။

၁၀။ ရုက္ခဿ-သစ်ပင်၏၊ ဆာယာဝ-အရိပ်သည်လျှင်၊
သုခံ-ချမ်းသာ၏၊ တတော - ထို သစ်ပင်ရိပ် ချမ်းသာသည်
ထက်၊ဉာတိ မာတာပိတု-ဆွေမျိုးမိဘ တို့၏၊ဆာယာ-အရိပ်
သည်၊ သုခံ-ချမ်းသာ၏၊ တတော-ထို ဆွေမျိုးမိဘ၏ အရိပ်
ချမ်းသာသည်ထက်၊ အာစရိယော-ဆရာသမား၏၊ ဆာယာ-
အရိပ်သည်၊ သုခံ-ချမ်းသာ၏၊ တတော-ထို ဆရာသမား၏
အရိပ်ချမ်းသာသည်ထက်၊ ရညော-မင်း၏ ဆာယာ-အရိပ်
သည်၊ သုခံ-ချမ်းသာ၏၊ တတော-ထို မင်း၏ အရိပ်ချမ်းသာ
သည်ထက်၊ဗုဒ္ဓဿ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဆာယာ-အရိပ် ဟုဆို
အပ်သော တရားတော်သည်၊ အနေကဓာ-များသော အပြား
အားဖြင့်၊ သုခံ-ချမ်းသာ၏။

၁၁။ ဘမရာ - ပိတုန်း တို့သည်၊ ပုပ္ဖ-ပန်းကို၊ ဣစ္ဆန္တိ-
အလိုရှိကုန်၏၊ သဇ္ဇနာ- သူတော်ကောင်း တို့သည်၊ ဂုဏံ-
ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ဣစ္ဆန္တိ-အလိုရှိကုန်၏၊ မက္ခိကာ-ယင် တို့
သည်၊ ပုတိ-အပုတ်ကို၊ ဣစ္ဆန္တိ-အလိုရှိကုန်၏၊ ဒုဇ္ဇနာ-သူ
ယုတ် တို့သည်၊ဒေါသံ-အပြစ်ကို၊ဣစ္ဆန္တိ-အလိုရှိကုန်၏။

၁၂။ မာတာဟိနဿ-အမိယုတ်သော သူအား၊ ဒုဗ္ဘာ
သာ-မကောင်းသောစကားရှိ၏၊ ပိတာဟိနဿ-အဘယုတ်
သောသူအား၊ ဒုကြိယာ-မကောင်းသော အမူအကျင့်ရှိ၏၊
ဥဘော မာတာ ပိတာ ဟိနာ- မိဘ နှစ်ပါးစုံ ယုတ်မူကား၊

ဒုတ္တာသာစ-မကောင်းသောစကားလည်းရှိ၏။ ဒု ကိရိယာစ-
မကောင်းသော အမှုအကျင့်လည်းရှိ၏။

၁၃။ မာတာသေဋ္ဌဿ-အမိမြတ်သောသူအား၊ သု ဘာ
သာ-ကောင်းသော စကားရှိ၏။ ပိတာ သေဋ္ဌဿ-အဘ မြတ်
သောသူအား၊ သု ကြိယာ - ကောင်းသော အမှုအကျင့်ရှိ၏။
ဥဘော မာတာ ပိတာ သေဋ္ဌာ-မိ,ဘ,နှစ်ပါးစုံ မြတ်မူကား၊
သု ဘာသာစ-ကောင်းသော စကားလည်းရှိ၏။ သု ကိရိယာ
စ-ကောင်းသော အမှုအကျင့်လည်းရှိ၏။

၁၄။ သင်္ဂါမေ-စစ်မြေပြင်အရပ်၌၊ သူရံ-ရဲရင့်သောသူကို၊
ဣန္ဒြိယ-အလိုရှိကုန်၏။ မန္တိသု-လျှို့ဝှက်သော တိုင်ပင်ရာတို့
၌၊ အ ကုတုဟလံ-စကားစောင့်ချုပ် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်
မပွက်တတ်သောသူကို ဣန္ဒြိယ-အလိုရှိကုန်၏။ အန္တပါနေသု-
ထမင်းအဖျော်ကောင်း စားသောက်သောအခါ တို့၌၊ ပိယံ-
ချစ်သောသူကို၊ ဣန္ဒြိယ-အလိုရှိကုန်၏။ အတ္ထေ - ခဲခက်စွာ
သော အရေးအရာသည်၊ ဇာတေ - ဖြစ်လာသည် ရှိသော်၊
ပဏ္ဍိတံ-ပညာရှိသောသူကို၊ ဣန္ဒြိယ-အလိုရှိကုန်၏။

၁၅။ သုနခေါ-ခွေးတကောင်သည်၊ သုနခံ-ခွေးတကောင်
ကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ ရောသယံ-ချုပ်ချယ်လျက်၊ ဟိံသိတုံ-ညှင်း
ဆဲအံ့သောငှါ၊ ဒန္တိ-သွားကို၊ ဒသေဟိ- ပြု၏။ ဒုဇ္ဇနော-
သူယုတ်သည်၊ သုဇနံ- သူတော်ကောင်းကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊
ရောသယံ-ချုပ်ချယ်လျက်၊ ဟိံသံ-ညှင်းဆဲခြင်းကို၊ ဣန္ဒြိယ-
အလိုရှိ၏။

၁၆။ ဝေဂေန-လျင်စွာ၊ ကိစ္စာနိ-အမှုကိစ္စဟူသမျှတို့ကို၊
မာစ ကရောသိဝါ-မိမိလည်းမပြုလင့်၊ မာစ ကာရာပေသိဝါ-

သူတပါးကိုလည်း မပြုစေသင့်၊ ကမ္ဘာ-အံ့မှုကို၊ သဟဿ-
အဆောတလျှင်၊ ကာရိတံ-ပြုမိမူကား၊ မန္တော - ပညာနည်း
သောသူသည်၊ ပစ္ဆိမ-နောက်မှ၊ အနုတပ္ပတိ-ပူပန်ရ၏။

၁၇။ လောကေ-လောက၌၊ ကောဓံ- အမျက်ကို၊ ဝိဟိတော-
ဖျောက်နိုင်မူကား၊ ကဒါစိ-တရံတဆစ်မျှလျှင်၊ န သောစတိ-
မစိုးရိမ်၊ မက္ခပဟာနံ- သူ့ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်သောသူကို၊
ဣသယော - ဘုရား စသော သူတော်ကောင်း တို့သည်၊
ဝဏ္ဏယန္တိ - ချီးမွမ်းကုန်၏၊ သဗ္ဗေသံ-ခပ်သိမ်းသောသူ တို့၏၊
ဗရသဝါစံ- ကြမ်းကြုတ်သောစကားကို၊ ခမထ-သည်းခံရာ
ရာ၏၊ ဧတံ ခန္တိ-ဤသို့ သော သည်းခံခြင်းကို ဥတ္တမံ-မြတ်၏
ဟူ၍၊ သန္တော ဘုရားစသော သူတော်ကောင်း တို့သည်၊
အဟု ဆိုကုန်၏။

၁၈။ လောကေ-လောက၌၊ အသုစိ သင်္ကသေ-မစင် အတိ
ပြည့်သော၊ သမ္မာဓေ-ကျဉ်းမြောင်းသော၊ ဌာနေ-အရပ်၌၊
နိဝါသော-နေရခြင်းသည်၊ ဒုက္ခော-ဆင်းရဲ၏၊ တတော-
ထိုထက်၊ အပ္ပိယေ-မချစ်မနှစ်သက်လိုသော၊ အရိပ္ပိ-ရန်သူ
ထံ၌၊ နိဝါသော-နေရခြင်းသည်၊ ဒုက္ခော-ဆင်းရဲ၏၊ တတော
ပိ-ထိုထက်လည်း၊ အ ကတညုနာ - သူ့ကျေးဇူးကို မသိ
တတ်သောသူနှင့်၊ နိဝါသော-အတူနေရခြင်းသည်၊ ဒုက္ခော-
ဆင်းရဲ၏။

၁၉။ ဩဝါဒေ-ဆုံးမသင့်သောအရာ၌၊ အနုသာသေယျ-
မပြတ်ဆုံးမရာ၏၊ ပါပကာစ - ယုတ်မာသော အကျင့်မှ
လည်း၊ နိဝါရယေ-တားမြစ်ရာ၏၊ ဟိ-ထိုစကားသင့်ပေစွ၊
သော-ထို ဆုံးမတတ်သောသူကို၊ သန္တော-သူတော်ကောင်း

တို့သည်။ ပိယော - ချစ်ခင်အပ်သည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။
အသန္တော-သူတော်မဟုတ် သူယုတ်တို့သည်။ အပ္ပိယော-
မချစ်ခင်အပ်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

၂၀။ ဥတ္တမံ- ကိုယ်ထက် မြတ်သောသူကို၊ အတ္တ နိဝါ
တေန-ကိုယ်ကို နှိမ့်ချသဖြင့်၊ နိဇ္ဈယေ - အောင်ရာ၏။ သူရံ-
ရဲရင့်သောသူကို၊ ဧဝံ-သင်းခွဲသဖြင့်၊ နိဇ္ဈယေ- အောင်
ရာ၏။ နိဗ္ဗာန်-ကိုယ်အောက်ယုတ်သောသူကို၊ အပ္ပက ဒါနေန-
တဝိုးတဝိပေးသဖြင့်၊ နိဇ္ဈယေ-အောင်ရာ၏။ သမံ ကိုယ်နှင့်
တူသောသူကို၊ ပိရိယေန- လုံ့လပြုသဖြင့်၊ ဇယေ- အောင်
ရာ၏။

၂၁။ လောကေ-လောက၌၊ ဝိသံ-အဆိပ်ကို၊ ဝိသံဇ္ဈတိ-
အဆိပ်ဟူ၍၊ န အာဟု-မဆိုကုန်၊ သံဃဿ-သင်္ဃာ၏။ ခနံ-
ဥစ္စာကို၊ ဝိသံဇ္ဈတိ-အဆိပ်ဟူ၍၊ ဥစ္စတေ- ဆိုအပ်၏။ ဝိသံ-
အဆိပ်သည်၊ ဧကံ ဟနတိ-တကြိမ်သာလျှင် သတ်တတ်၏။
သံဃဿ-သင်္ဃာ၏။ ခနံ-ဥစ္စာသည် ကား၊ သဗ္ဗံ-ဘဝအလုံးစုံ
ကို၊ ဟနတိ-သတ်တတ်၏။

၂၂။ ဇဝေန - လျှင်မြန်ခြင်းဖြင့်၊ ဘဒ္ဒိ - မြင်းကောင်း
ကျေးဇူးကို၊ ဇာနန္တိ-သိကုန်၏။ ဝါဟေန- လေးသောဝန်ကို
ရှက်ဆောင်ခြင်းဖြင့်၊ ဗလိဗဒ္ဓံ - နွားလားကျေးဇူးကို၊ ဇာနန္တိ-
သိကုန်၏။ ဒုဟေန - နို့ညှစ်ခြင်းဖြင့်၊ ခေန္တံ-နို့ထွက်သော
နွားမ၏ကျေးဇူးကို၊ ဇာနန္တိ-သိကုန်၏။ ဘာသမာနေန- ကြံ
စည်လျှို့ဝှက် ခက်ခဲသော စကားကို ဆိုခြင်းဖြင့်၊ ပဏ္ဍိတံ-
ပညာရှိကို၊ ဇာနန္တိ-သိကုန်၏။

၂၃။ သာရူနံ-သုတေသ်ကောင်း တို့၏၊ ခနံ-ဥစ္စာသည်၊ အပ္ပမ္ပိ- အနည်းငယ်သော်မူလည်း၊ ကူပေ-တွင်း၌၊ ဝါရိဝ- ရေကဲ့သို့၊ နိဿယော-သုတပါးတို့ ဖြစ်ရာဖြစ်၏၊ အ သာရူနံ- သုတေသ်မဟုတ် သူယုတ် တို့၏၊ ခနံ-ဥစ္စာသည်၊ ဗဟံအပိ- များသော်လည်း၊ အဏ္ဏစေ- သမုဒြာ၌၊ ဝါရိဝ- ရေကဲ့သို့၊ နစ နိဿယော-သုတပါးတို့ ဖြစ်ရာမဖြစ်။

၂၄။ နန္ဒာ-မြစ် တို့သည်၊ အာပံ-ရေကို၊ နော ပိဝန္တိ- မသောက်ကုန်၊ ရက္ခာ-သစ်ပင် တို့သည်၊ ဖလံ - အသီးကို၊ နော ခါဒန္တိ-မစားကုန်၊ မေဃာ-မိဗ်းတို့သည်၊ ကွဗ်-အချို သောအရပ်၌၊ နော ဝဿန္တိ - မရွ ကုန်၊ သတံ - သုတေသ် ကောင်း တို့၏၊ ခနံ-ဥစ္စာသည်လည်း၊ ပရတ္တာယ-သုတပါး တို့၏ အကျိုးငှာသာတည်း။

၂၅။ အပတ္တေယျံ-မတောင့်တအပ်သည်ကို၊ န ပတ္တေယျ- မတောင့်တ ရာ၊ အ ဗိန္တေယျံ-မကြံအင်သည်ကို၊ န ဗိန္တေယျ- မကြံရာ၊ ဓမ္မမေဝ-တရားသဘောနှင့် စပ်ယှဉ်သည်ကိုသာ လျှင်၊ သု ဗိန္တေယျ-ကောင်းစွာကြံရာ၏၊ မောဗံ-အချည်းနှီး သော၊ ကာလံ-ကာလကို၊ န အစ္စယေ-မလွန်စေရာ။

၂၆။ အဗိန္တိတံပိ-မကြံဘဲလျက်လည်း၊ ဘဝတိ - ဖြစ် တတ်၏၊ ဗိန္တိတံပိ-ကြံသော်လည်း၊ ဝိနဿတိ-ပျက်တတ်၏၊ ဟိ-ထိုစကားသင့်စွာ၊ ဣတ္ထိယာဝါ-မိန်းမ၏၎င်း၊ ပုရိသဿဝါ- ယောကျ်ား၏၎င်း၊ ဘောဂါ- စည်းစိမ်တို့သည်၊ နဗိန္တိာမယာ။ ကြံတိုင်းမပြီးကုန်။

၂၇။ အသန္တော-သုတေသ်မဟုတ်သော သူယုတ်သည်၊ အဿ- ထို သူ၏၊ ပိယော- ချစ်အပ်သော မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်း

သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ သန္တံ - သူတော်ကောင်းကို၊ ပိယံ-
ချစ်အပ်သော မိတ်ဆွေကို၊ န ကုရုတေ- မပြု အသတံ- မသူ
တော် တို့၏။ ဓမ္မံ-တရားကိုသာလျှင်၊ ရောစတိ-နှစ်သက်၏။
တဿ-ထို သူ၏၊ တံ-ထို အမှုအကျင့်သည်၊ ပရာဘဝတော-
ပျက်စီးအံ့သည်၏။ မုခံ-အကြောင်းတည်း။

သုဇနကဏ္ဍံ-သူတော်ကောင်းတို့ကို ဆိုရာ အခန်းသည်
နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

၃ - ဗာလဒုဇ္ဈနကဏ္ဍ

၁။ ခလော- သူယုတ်ကို၊ အတိ ပိယော- အလွန်ချစ်ခင်
ခြင်းကို၊ န ကာတဗ္ဗော-မပြုအပ်၊ သီရိသာ- ဦးခေါင်းဖြင့်၊
ဝဟမာနောပိ - ရှက်ဆောင် ထော်လည်း၊ အမုပူရော -
ရေမပြည့်သော၊ ဗာဠောယထာ- အိုးကဲ့သို့၊ ကောတုဟလံ-
အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ကို၊ ကရောတိ-ပြုတတ်၏။

၂။ သပ္ပေါ-မြွေသည်၊ ဒုဠော-ကြမ်းကြုတ်၏။ ခလော-
သူယုတ်သည်လည်း၊ ဒုဠော-ကြမ်းကြုတ်၏။ သပ္ပါ- မြွေ
ထက်၊ ခလော-သူယုတ်သည်ကား၊ ဒုဠာတရော-ကြမ်းကြုတ်
လွန်၏။ သောသပ္ပေါ-ထို မြွေသည်၊ မန္တောသဗေဟိ-မန္တရား
ဆေးဝါးတို့ဖြင့်၊ သမ္ပတိ- ငြိမ်းနိုင်၏။ ခလော-သူယုတ်သည်
ကား၊ ကေန-အဘယ်မည်သော ဆေးဖြင့်၊ ဥပသမ္ပတိ-ငြိမ်း
နိုင်အံ့နည်း။

၃။ ယောဗာလော-အကြင် သူမိက်သည်။ ဗာလျံ-မိမိ
မိက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ မညတိ- သိ၏၊ တေန- ထိုသို့သိခြင်း
ကြောင့်၊ သော-ထို သူမိက်သည်၊ ပဏ္ဍိတောဝါပိ - ပညာရှိ
သော်လည်း မည်သေး၏၊ ယောဗာလော- အကြင် သူမိက်
သည်ကား၊ ဗာလောဝ-မိက်သည်သာလျှင်၊ ပဏ္ဍိတ မာနိ-
မိမိကိုယ်ကို ပညာရှိဟုထင်၏၊ သော - ထို သူမိက်ကို၊ ဝေ-
စင်စစ်၊ ဗာလောတိ-သူမိက်ဟူ၍၊ ဥစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

၄။ ဗာလော - သူမိက်သည်၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊
ပါပံ-မိမိပြုသော မကောင်းမှုသည်၊ န ပစ္စတိ - အကျိုးမပေး
သေး၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်၊ မရူဝ-ပျားရည်ကဲ့သို့၊ မညတိ-
အောက်မေ့တတ်၏၊ ယဒါစ- အကြင် အခါ၌ကား၊ ပါပံ-
မိမိပြုသော မကောင်းမှုသည်၊ ပစ္စတိ-အကျိုးပေး၏၊ အထ-
ထိုအခါ၌၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲသို့၊ နိဂစ္ဆတိ-ရောက်၏။

၅။ ဗာလော-သူမိက်သည်၊ ဗလဝါ-အားရှိမှု၊ န သာဓု-
မကောင်း၊ သဟသာ - အနိုင်အထက်၊ ခနံ-သူ၏ ဥစ္စာကို၊
ဝိန္နတေ - ရအောင် ယူတတ်၏၊ ဒုပ္ပညော - ပညာနည်းသော၊
သော ဗာလော-ထို သူမိက်သည်၊ ကာယဿ-ကိုယ်ခန္ဓာ၏၊
ဘောဒါ-ပျက်သည်မှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ နိရယံ-ငရဲသို့၊ ဥပပဇ္ဇတိ-
ရောက်တတ်၏။

၆။ ဗာရေ-အိမ်၌၊ ဒုဋ္ဌော စ-ပျက်ဆီးတတ်သည်ကား၊
မုသိကော- ကြွက်တည်း၊ ဝနေ-တော၌၊ ဒုဋ္ဌော စ-ပျက်ဆီး
တတ်သည်ကား၊ ဝါနရော - မျောက်တည်း၊ သကုဏေ-
ဌက်၌၊ ဒုဋ္ဌော စ-ပျက် ဆီး တတ် သည် ကား၊ ကာကော -

ကျီတည်း၊ နရေ-လူ၌၊ ဒုဋ္ဌော စ-ဖျက်ဆီးတတ်သည်ကား၊
ဗြဟ္မဏော-ပုဏ္ဏားတည်း။

၇။ ဇာဂရတော- နိုးကြားသောသူအား၊ ရတ္တိ-ညဉ့်သည်၊
ဒိဃာ-ရှည်၏၊ သန္တဿ-ခရီးပမ်းသောသူအား၊ ယောဇနံ-
တယူဇနာခရီးသည်၊ ဒိဃံ-ရှည်၏၊ သဒ္ဓမ္မံ- သူတော်ကောင်း
တရားကို၊ အ ဝိဇာနတံ-မသိကုန်သော၊ ဗာလာနံ- သူမိုက်တို့
အား၊ သံသာရော-သံသရာသည်၊ ဒိဃော-ရှည်၏။

၈။ ခလဇာဘော-ယုတ်သော သဘောရှိသူသည်၊ ပရေ
သံဝ-သူတပါးတို့၏သာလျှင်၊ တိလမတ္တံ-နှမ်းစေ့ ခန့်ရှိသော၊
အပ္ပဒေါသံ- အနည်းငယ်သောအပြစ်ကို၊ ပဿတိ-မြင်တတ်
၏၊ နာဠိကေရမ္ပိ- အရန်းသီးလောက် ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊
သ ဒေါသံ-မိမိအပြစ်ကို၊ န ပဿတိ-မမြင်တတ်။

၉။ ပဏ္ဍိတော - ပညာရှိသောသူသည်၊ အတ္တ ဒေါသံ-
မိမိအပြစ်ကို၊ ပရေ- သူတပါး တို့ကို၊ န ဇညာ-မသိစေရာ၊
ပရဿ- သူတပါး၏၊ ဒေါသံတု- အပြစ်ကိုကား၊ ဇညာ-
သိအောင်ပြုရာ၏၊ ကုမ္ဘာ-လိပ် တို့သည်၊ အင်္ဂါနိ- လက်ခြေ
ဦးခေါင်း တို့ကို၊ ဂုယုန္တိဇ္ဈဝ- လျှိုဝှက်ကုန်သကဲ့သို့၊ အတ္တ
ဒေါသံ- မိမိအပြစ်ကို၊ ဂုယု-လျှိုဝှက်ရာ၏၊ ပရဒေါသဉ္စ-
သူတပါးတို့ အပြစ်ကိုလည်း၊ လက္ခဿ-မှတ်ရာ၏။

၁၀။ ဗာလေန-သူမိုက်သည်၊ ပဏ္ဍိတဿ-ပညာရှိအား၊
ပသံသာယ - ချီးမွမ်းခြင်းဖြင့်၊ ဒဏ္ဍော-ဒဏ်ကို၊ ဒိယုတေ-
ပေးသည်မည်၏၊ ပဏ္ဍိတံ-ပညာရှိကို၊ ပဏ္ဍိတေ နေဝ-ပညာ
ရှိသည်သာလျှင်၊ ဝဏ္ဍိတော-ချီးမွမ်းခြင်းသည်၊ သု ဝဏ္ဍိတံ-
ကောင်းစွာ ချီးမွမ်းခြင်းမည်၏။

၁၁။ လုဒ္ဓံ - လိုချင် တင်မက်မောခြင်း ရှိသော သူကို၊ အတ္တေန-တံပိုးလက်ဆောင်ပေးသဖြင့်၊ ဂဏ္ဍေယျ-သိမ်းပိုက် ရာ၏၊ ထဒ္ဓံ - မာန်ခက်ထန်သော သူကို၊ အည္ဗလိ ကမ္မုနာ- လက်အုပ်ချီသဖြင့်၊ ဂဏ္ဍေယျ-သိမ်းပိုက်ရာ၏၊ မူဠံ - သူမိုက် ကိုကား၊ ဆန္ဒာ နှုတ်ငြိယာ-အလိုသို့လိုက်သဖြင့်၊ ဂဏ္ဍေယျ- သိမ်းပိုက်ရာ၏၊ ပဏ္ဍိတံ-ပညာရှိကို၊ ယထာဘူတေန-ဟုတ် မှန်တိုင်း ပြုသဖြင့်၊ ဂဏ္ဍေယျ-သိမ်းပိုက်ရာ၏။

ဗာလဒုဇ္ဈနကဏ္ဍံ-သူမိုက်, သူယုတ်တို့ကို ဆိုသော အခန်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

၄-မိတ္တ ကဏ္ဍ

၁။ ဟိတကာရေ - စီးပွားကို ဆောင်သည်ရှိသော်၊ ပရောပိ - ရန်သူ သည်လည်း၊ ဗန္ဓု-အဆွေမည်၏၊ အဟိ တော - စီးပွားကို မဆောင်မူ၊ ဗန္ဓုပိ-အဆွေ သည်လည်း၊ ပရော-ရန်သူမည်၏၊ ဗျာဓိ-အနာသည်၊ ဒေဟဇော - ကိုယ်၌ ဖြစ်လျက်၊ အဟိတော-စီးပွားကို မဆောင်လေ၊ သြသဓံ- ဆေးကား၊ အရညံ - တော၌ဖြစ်လျက်၊ ဟိတံ - စီးပွားကို ဆောင်လေသတည်း။

၂။ ပရောက္ခေ-မျက်ကွယ်၌၊ ဂုဏ္ဍဟန္တာရံ-ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်သော၊ ပစ္စက္ခေ - မျက်မှောက်၌၊ ပိယဝါဒီနံ- ချစ်တွယ်သော စကားကို ဆိုတတ်သော၊ တဒိသံ-ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ မိတ္တံ - အဆွေခင်ပွန်းကို၊ ဝိသ ကုန္တေ-

အသိပ်အိုးကို၊ မရံ-ပျားကို၊ ဝဇ္ဇေ ယထာ-ကြည်ရာသကဲ့သို့၊
ဝဇ္ဇေယျ-ကြည်ရာ၏။

၃။ ခန ဟိနေ-ဥစ္စာတည်းယုတ်မူကား၊ မိတ္တော-အဆွေ
ခင်ပွန်းသည်၊ စဇေ - စွန့်တတ်၏၊ ပုတ္တ ဒါရာ - သားမယား
တို့သည်၎င်း၊ သဟောဒရာ - ညီသား အစ်ကိုတို့သည်၎င်း၊
စဇန္တိ - စွန့်တတ်ကုန်၏၊ ခနဝန္တံ ဝ-ဥစ္စာရှိသော သူကိုသာ
လျှင်၊ သေစန္တိ-မှီဝဲကုန်၏၊ တဿှာ - ထိုကြောင့်၊ ခနံ ဥစ္စာ
သည်၊ လောကေ-လောက၌၊ မဟာသခါ-ခင်ပွန်းကြီးတည်း။

၄။ လောကေ-လောက၌၊ ဘတ္တံ-ကျွန်သူခစား အကဲကို၊
ပေသနေ-စေပါး ခိုင်းခန့်သောအခါ၌၊ ဇာနေယျ-သိရာ၏။
ဗန္ဓ ဝါပိ-ဆွေမျိုးအကဲကိုလည်း၊ ဘယာဂတေ-တေးရောက်
သောအခါ၌၊ ဇာနေယျ-သိရာ၏၊ တထာ-ထိုမြို့၊ မိတ္တံ-အဆွေ
ခင်ပွန်းအကဲကို၊ အပ္ပကာသု-ဥစ္စာ နည်းပါးသော အခါတို့၌၊
ဇာနေယျ-သိရာ၏၊ ဒါရဉ္စ-မယား အကဲကိုလည်း၊ ဝိဘက္ခေ
ယေ-စည်းစိမ်ကုန်မှ၊ ဇာနေယျ-သိရာ၏။

၅။ ယော-အကြင် သူသည်၊ ဟိတေ - အစီးအပွား၌၊
ယုတ္တော- ယှဉ်၏၊ သော-ထိုသူသည်၊ ဗန္ဓု- အဆွေခင်ပွန်း
မည်၏၊ ယော-အကြင် သူသည်၊ ပေါသကော-ကျွေးမွေးတတ်
သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ သော-ထို သူသည်၊ ဝိတရော- မိ,ဘ
မည်၏၊ ယတ္ထံ-အကြင် သူ၌၊ ဝိဿာသော-အကျွမ်းဝင်၏၊ တံ-
ထို သူသည်၊ မိတ္တံ- ခင်ပွန်းမည်၏၊ ယတ္ထံ-အကြင် မိန်းမ၌၊
နိဗ္ဗုတိ-နှလုံးငြိမ်းဖူး၏၊ သာ-ထို ငြိမ်းဖူးစေတတ်သော မိန်းမ
သည်၊ ဘရိယာ-မယားမည်၏။

၆။ အ ဝိဿတ္တိ-ရန်သူကို၊ န ဝိဿသေ-အလွန်အကျွမ်း
မဝင်ရာ၊ မိတ္တဗ္ဗာဗီ-အဆွေခင်ပွန်းကိုလည်း၊ န ဝိဿသေ-
အလွန်အကျွမ်းမဝင်ရာ၊ ကဒါမိ-ထရံတခါ၊ မိတ္တော-အဆွေ
ခင်ပွန်းသည်၊ ကုပိတေ-အမျက် ထွက်ဆတ်သော်၊ သဗ္ဗ
ဒေါသံ-ခပ်သိမ်းသောအပြစ်ကို၊ ပကာသတိ-ထင်ရှားဖော်ပြ
တတ်၏။

၇။ ယော-အကြင်သူသည်၊ မိတျာ-ခင်ပွန်းနှင့်၊ သက်-
တကြိမ်၊ ဒုဋ္ဌတိ-အမျက်ထွက်ဘူး၏၊ သော-ထို သူသည်၊
ပုန-တဖန်၊ သန္တိတုံ-စေ့စပ်ခြင်း၌၊ ဣတ္တတိ-အငို၍ငြားအံ့၊
ဂဟ္တာ-ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော၊ အထာတရံ ယထာ-အထာထိုက်
မြင်းကို ဘွားအံ့သော မြင်းမကဲ့သို့၊ မစ္စ-သေမင်းနိုင်ငံသို့၊
ဥပဂဏ္ဍာတိ-လိုက်ရ၏။

၈။ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ကာလံ-မိမိ အကြံကာလ
သည်၊ အနာဂတံ-မရောက်သေး၊ တာဝ - ထိုရှေ့လောက်၊
အမိတ္တိ-ရန်သူကို၊ ခန္ဓေန-ပခုံးဖြင့်၊ ဝဟေ-ရှက်ဆောင်ရာ၏၊
ကာလေ - မိမိအကြံကာလသည်၊ အာဂတေ - ပြည့်စုံခြင်းသို့
ရောက်လေပြီးသော်၊ တ မေဝ-ထို ရန်သူကိုလျှင်၊ သေလေ-
ကျောက်၌၊ ဃာဋံ - ရှက်ဆောင်သော ဒရီးကို၊ တိန္ဒေ ဣဝ-
ခွဲသကဲ့သို့၊ တိန္ဒေ-ခွဲဖျက်ရာ၏။

၉။ ဣဏ သေသော-မြီကြွင်းသည်၎င်း၊ အဂ္ဂိ သေသော
မီးကြွင်းသည်၎င်း၊ တထာ စ- ထိုအတူသာလျှင်၊ သတြိ
သေသော- ရန်ကြွင်းသည်၎င်း၊ ပုနပ္ပုနံ - အဖန် တလဲလဲ၊
ဝိဝုဒ္ဓိ- ပွားတတ်ကုန်၏၊ တသ္မာ- ထိုကြောင့်၊ သေသံ-
အကြွင်းကို၊ န ကာရယေ-မပြုရာ။

၁၀။ ယထာ- အကြင်သူ၏၊ မုခံ-မျက်နှာသည်၊ ပဒုမံ- ပဒုမာကြာကဲ့သို့ရှင်၏၊ ဝါစာ-ဆိုသောစကားသည်၊ စန္ဒန သီတလံ - စန္ဒကူးကဲ့သို့ ချမ်းဖေ၏၊ ဟဒယေသု - နှလုံး၌ကား၊ ဟလာဟလံ-လျင်စွာ သေစေတတ်သော အဆိပ်ကဲ့သို့ ရှိ၏၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ သဘောရှိသော သူကို၊ နော ပသေဝေယျ- မဖွဲ့ဝံ့ရား၊

၁၁။ ဖရသံ - ကြမ်းပြုတ်သော၊ သာမိံ - အရှင်ကို၊ န သေဝေယျ-မဖွဲ့ဝံ့ရား၊ တတော-ထိုထက်၊ မစ္ဆရိံ-ဝန်တို သော၊ သာမိံ-အရှင်ကို၊ န သေဝေယျ-မဖွဲ့ဝံ့ရား၊ တတော-ထို ထက်၊ အ ပဂ္ဂဏံ - မချိုးဖြင့်တတ်သော၊ သာမိံ-အရှင်ကို၊ န သေဝေယျ-မဖွဲ့ဝံ့ရား၊ တတော-ထိုထက်၊ နိဂ္ဂဟိတံ-နှိပ်စက် တတ်သော၊ သာမိံ-အရှင်ကို၊ နေဝ သေဝေယျ - မဖွဲ့ဝံ့ရား သလျှင်ကတည်း။

၁၂။ သိင်္ဂီ-ဦးချိုရှိသော သတ္တဝါကို၊ ပညာသ ဟဏ္ဏေန- အတောင်ငါးဆယ်သော အရပ်မှ၊ ဝဇ္ဇေ-ကြည့်ရာ၏၊ ဝါဇိနံ- မြင်းကို၊ သတေန - အတောင်တရာမှ၊ ဝဇ္ဇေ - ကြည့်ရာ၏၊ ဟတ္ထိ ဒန္တိ-အစွယ်ရှိသောဆင်ကို၊ သဟဿေန-အတောင် တထောင်မှ၊ ဝဇ္ဇေ-ကြည့်ရာ၏၊ ဒုဇ္ဇနံ-သူမကောင်းကိုမူကား၊ ဒေသ စာဂေန-အရပ်ကိုစွန့်သဖြင့်၊ ဝဇ္ဇေ-ကြည့်ရာ၏၊

၁၃။ ကုဒေသဉ္စ-မကောင်းသောအရပ်ကို၎င်း၊ ကုမိတ္တဉ္စ- မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းကို၎င်း၊ ကု ကုလဉ္စ-မကောင်း သော အမျိုးကို၎င်း၊ ကုဗန္ဓဝဉ္စ-မကောင်းသော အဆွေကို ၎င်း၊ ကုဒါရဉ္စ-မကောင်းသော မယားကို၎င်း၊ ကုဒါသဉ္စ-

မကောင်းသောကျွန်ကိုရင်း၊ နှုတ်တော-ဝေးစွာ၊ ပရိဝဇ္ဇယေ-
ကြည့်ရာ၏။

၁၄။ ယေ သခါနော-အကြင် ခင်ပွန်းတို့သည်၊ ရောဂါ တု
ရေစ- အနာနှိပ်စက်သော ကာလ၌ရင်း၊ နှုတ်ကွေ့ စ- ငတ်
မွတ်ခေါင်းပါးသော ကာလ၌ရင်း၊ ဗျသနေ စ- စည်းစိမ်ပျက်
စီးသော ကာလ၌ရင်း၊ သဏ္ဌာဂဟေ- ရန်သူ ဘမ်းမိသော
ကာလ၌ရင်း၊ ရာဇဒွါရေ စ- မင်းအိမ်တံခါး၌ရင်း၊ သုသာနေ
စ- သုသာန် ထစပြင်၌ရင်း၊ တိဋ္ဌန္တိ - တည်ရပ် ပေကုန်၏၊
တေ သခါ-ထို ခင်ပွန်းတို့သည်သာလျှင်၊ သုမိတ္တကာ-ခင်ပွန်း
ကောင်းမည်၏။

၁၅။ သိတ ဝါစော-နှုတ်ခွန်းချိုသော စကားရှိသောသူ
သည်၊ ဗဟူ မိတ္တော-များသော အဆွေခင်ပွန်းရှိ၏၊ ဖရသော
ကြမ်းကြုတ်သော သူသည်၊ အဝ္ဗ မိတ္တော-နည်းသော အဆွေ
ခင်ပွန်းရှိ၏၊ စန္ဒ သူရိယ ရာဇနံ-လမင်း နေမင်းတို့၏၊ ဥပမံ-
ဥပမာကို၊ ဧတ္ထ-ဤအရာ၌၊ ညထပ္ပံ-သိအပ်၏။

မိတ္တကာဏှံ-ခင်ပွန်းကို ဆိုရာ အခန်းသည်၊
နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

၅-ဣတ္ထိ က ဣ

၁။ ကောကိလာနံ-ဥဩတို့၏၊ ရူပံ-အဆင်းကား၊ သဒ္ဓိ-
အသံတည်း၊ နာရီ ရူပံ-မိန်းမတို့၏ အဆင်းကား၊ ပတိဗ္ဗကံ-
လင်ကို မြတ်နိုးခြင်းတည်း၊ အရူပါနံ-ရုပ်သန္တာန် မကောင်း

သော သူတို့၏၊ ရူပံ - အဆင်းကား၊ ဝိဇ္ဇာ - အတတ်တည်း၊
တပဿီနံ - ရသေ့ရဟန်းတို့၏၊ ရူပံ - အဆင်းကား၊ ခမာ-
သည်းခံခြင်းတည်း။

၂။ ဣတ္ထိနံ - မိန်းမတို့၏၊ ခနံ - ဥစ္စာကား၊ ရူပံ - အဆင်း
တည်း၊ ပုရိသာနံ - ယောက်ျားတို့၏၊ ခနံ - ဥစ္စာကား၊ ဝိဇ္ဇာ -
အတတ်တည်း၊ ဘိက္ခုနံ - ရဟန်းတို့၏၊ ခနံ - ဥစ္စာကား၊ သီလံ -
သီလတည်း၊ ရာဇာနံ - မင်းတို့၏၊ ခနံ - ဥစ္စာကား၊ ဗလံ - ရဲမက်
ဗိုလ်ပါတည်း။

၃။ တာပသာ - ရသေ့ရဟန်းတို့သည်ကား၊ ကိသာဝ -
ကြိမ္မသာလျှင်၊ -သောဘာ - တင့်တယ်ကုန်၏၊ စတုပ္ပဒါ -
အခြေလေးခု ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်ကား၊ ထူလာဝ -
ဆူမှသာလျှင်၊ သောဘာ - တင့်တယ်ကုန်၏၊ ပုရိသာစ -
ယောက်ျားတို့သည်ကား၊ ဝိဇ္ဇာ - အတတ်ပညာရှိမှသာလျှင်၊
သောဘာ - တင့်တယ်ကုန်၏၊ ဣတ္ထိ စ - မိန်းမတို့သည်ကား၊
သာမိကာ ဝ - လင်ရှိမှသာလျှင်၊ သောဘာ - တင့်တယ်ကုန်၏။

၃။ သု ဂန္ဓဗ္ဗာ - တတ်လှစွာသောစောင်းသမားတို့သည်၊
ပဉ္စ ရတျာ - ငါးရက်မျှ စောင်းနှင့်ကင်းမှု၊ မလာ - ပျက်ကုန်၏၊
ဓနုပ္ပဟာ - တတ်လှစွာသော လေးသမားတို့သည်၊ သတ္တရ
တျာ - ခုနစ်ရက်မျှ လေးနှင့် ကင်းမှု၊ မလာ - ပျက်ကုန်၏၊
သု ဘရိယာ - ထော်မှန်လှစွာသော သားမယားတို့ဖြစ်လျှင်မှု
လည်း၊ ဧက မာသာ - လင်နှင့် တလကင်းမှု၊ မလာ - ပျက်ကုန်
၏၊ သိဿာ - တပည့်တို့သည်၊ အနုမာသာ - တလခွဲမျှ ဆရာနှင့်
ကင်းမှု၊ မလာ - ပျက်ကုန်၏။

၅။ ဟိ- ကျသည့်၊ ပင်- ညွန့်၌၊ ရမတိ- မွေ့လျော်၏၊
ဟင်-ဟင်္သာဌာနသည့်၊ ပေါက်-ရေကန်၌၊ ရမတိ-မွေ့လျော်
၏၊ ထိ- မိန်းမသည့်၊ ပု-ယောက်ျား၌၊ ရမတိ-မွေ့လျော်၏၊
ခု-ရဟန်းသည့်၊ ခံ-တရား၌၊ ရမတိ-မွေ့လျော်၏။

၆။ အန္တိ-ထမင်းကို၊ ဇိဏ္ဏိ- အစာကြေမှု၊ ပသံသေယျ-
ချီးမွမ်းရာ၏၊ ဒါရဉ္စ - မယား ကိုလည်း၊ ဂတယောဗ္ဗနံ-
အရွယ်လွန်မှု၊ ပသံသေယျ- ချီးမွမ်းရာ၏၊ သူရံ - ရဲမက်ကို၊
ရဏပုနာဂတံ-စစ်အောင်၍ပြန်မှု၊ ပသံသေယျ-ချီးမွမ်းရာ၏၊
သဿံ- ကောက်ကို၊ ဂေဟ မာဂတံ - အိမ်သို့ ရောက်မှု၊
ပသံသေယျ-ချီးမွမ်းရာ၏။

၇။ နတ္ထိပတိကာ-နှစ်လင်သုံးလင်ကွာပြီးသော၊ နာရီစ-
မိန်းမသည်၎င်း၊ နတ္ထိ ဝိဟာရိကော-နှစ်ကျောင်းသုံးကျောင်း
ပြောင်းပြီးသော၊ ဘိက္ခု စ- ရဟန်းသည်၎င်း၊ နတ္ထိ ပါသ
မုက္ခော - ကြော့ကွင်းမှ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် လွတ်ပြီးသော၊
ပက္ခိ စ-ဌာနသည်၎င်း၊ ဗဟူတရံ-အလွန်များစွာ၊ ကတ မာ
ယာ-ပြုအပ်သော မာယာရှိကုန်၏။

၈။ ဒုဇ္ဈနံ-သူယုတ်ကို၊ ပဟရာ - ပုတ်ခတ်သဖြင့်၊ ဒန္တိ-
ယဉ်ကျေးစေရာ၏၊ အ မိတ္တံ-မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း
ကို၊ အ ဘာဏိကာ-စကားဆို၍ မဆိုသဖြင့်၊ ဒန္တိ-ယဉ်ကျေး
စေရာ၏၊ ဣတ္ထိနံ-မကောင်းသောမိန်းမကို၊ ဗျသနာ - စည်း
စိမ်ကို မအပ်နှင်းသဖြင့်၊ ဒန္တိ - ယဉ်ကျေးစေရာ၏၊ ရာဂိနံ-
အစာ၌ တပ်မက်မောတတ်သောသူကို၊ အပ္ပ ဘောဇနာ-
အစာကိုယုတ်သဖြင့်၊ ဒန္တိ-ယဉ်ကျေးစေရာ၏။

၉။ စန္ဒိမာ-လုမ္ဗ၊ ဝိနာ-ကင်းသော၊ ရတ္တိ-ညဉ့်သည်၊ န သောဘတေ - မတင့်တယ်၊ ဝိစိဝိနာ - လှိုင်းတံပိုးမှ ကင်းသော၊ အတ္ထဝါစ-သမုဒြာသည်လည်း၊ န သောဘတေ-မတင့်တယ်၊ ဟံသ ဝိနာ-ဟင်္သာမှ ကင်းသော၊ ပေါက္ခရဏိ-ရေကန်သည်၊ န သောဘတေ-မတင့်တယ်၊ ပတိဝိနာ-လင်မှ ကင်းသော၊ ကညာ-သဘို့သွီးသည်၊ န သောဘတေ-မတင့်တယ်ရာ၊

၁၀။ ပတိနာ - လင်သည်၊ ဘောဂံ-စည်းစိမ် ဥစ္စာကို၊ ဇနိတံ-ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဣတ္ထိယာ-မိန်းမမူကား၊ သံဂုတ္တနံ-ဝ-လုံစေသည် သာတည်း၊ ဟိ-ထိုစကားသင့်စွ၊ ပုရိသော ဝ-ယောကျာ်းသည်သာလျှင်၊ ပဋ္ဌာနော-ပဋ္ဌာနတည်း၊ ဣတ္ထိ-မိန်းမ မူကား၊ သူမိ သုတ္တံ ယထာ - အင်ချည်နှင့်သာ တူပါ သတည်း၊

၁၁။ သဗ္ဗ နဒိ-ခပ်သိမ်းသော မြစ် တို့သည်၊ ဝက်နဒိ-မြစ်ကောက်တို့သာတည်း၊ သဗ္ဗေ ဝနာ-ခပ်သိမ်းသော တော တို့သည်၊ ကဋ္ဌ မယာ-ထင်းဖြင့် ပြီးကုန်၏၊ သဗ္ဗိတ္ထိယော-ခပ်သိမ်းသော မိန်းမ တို့သည်၊ နိဝါတဓက - ဆိပ်ငြိမ်သော အရပ်ကို၊ လဘမာန-ရသည်ရှိသော်၊ ပါပံ-မကောင်းမှုကို၊ ကရေ ကရောန္တိ-ပြုကုန်မြဲတည်း၊

၁၂။ ဝိဝါဒ သီလိ - ငြင်းခုံ တတ်သော အလေ့ ရှိသော၊ ဥဿူယ ဘာဏိနိ-ဌူရူ စောင်းမြောင်းသောစကား ကို ဆိုလေ့ရှိသော၊ သဗ္ဗဿ တဏှိ-မြင်တိုင်းကိုလည်း နှစ်သက်အပ်သော၊ ဗဟုပါက ဘုတ္တိနိ - များစွာလည်း ချက်ပြုတ်၍ စားတတ်သော၊ အဂ္ဂန္တ ဘုတ္တိ - လင်၏အဦးကို

စားတတ်ထသော၊ ပရ ဂေဟ ဝါသိနိံ - သူတပါးတို့ အိမ်သို့ သွားတတ်,နေတတ်သော အလေ့ရှိထသော၊ နာရိံ - မိန်းမကို၊ ပုတ္တ သတမ္ဘိ-သားတရာပင်မြင်ငြားသော်လည်း၊ ပုမာ-ယောကျ်ားသည်၊ စဇေ-စွန့်ပစ်ရာ၏။

၁၃။ ယာ နာရိ-အကြင် မိန်းမသည်၊ ဘုတ္တေသုစ-စားသော အရာတို့၌၎င်း၊ မဇ္ဈေသု စ- အဝတ်တန်ဆာ ဆင်ယင်သော အရာတို့၌၎င်း၊ ဇနိဝ-အမိကဲ့သို့၊ ကန္တိနိ - နှစ်သက်ဘွယ် ပြုပြင်တတ်၏၊ ဂုယေ- လျှိုငှက် အပ်သော၊ ဌာနေစ - ကျစ်လစ်သော အရာ၌လည်း၊ ဘဂိနိ.ဝ-နှမကဲ့သို့၊ ဟိရိနိ-လွန်စွာ ရှက်တတ်၏၊ ပတ္တေသု - အခါရောက်ကုန်သော၊ ကမ္မေသု-အမှုတို့၌၊ ဒါသိ.ဝ-ကျွန်မကဲ့သို့၊ ကရောတိ-ရိုသေစွာ ပြုတတ်၏၊ ဘယေသု-ဘေးရှိသော အခါတို့၌၊ မန္တိ-တိုင်ပင်ဘက်ရ၏၊ သယနေသု-အိပ်သောအခါတို့၌၊ ရာမယေ-မွေ့လျော်စေတတ်၏၊ ရူပိသု - အရောင်အဆင်းကို ပြုပြင်ခြင်း တို့၌၊ သိက္ခိ-တင့်တယ်စွာ ပြုတတ်၏၊ ကုပနေသု - အမျက်ထွက်သောအခါတို့၌၊ ခန္တိနိ-သည်းခံတတ်၏၊ သာ နာရိ-ထို မိန်းမကို၊ သေဋ္ဌိတိ- မြတ်၏ဟူ၍၊ ပဏ္ဍိတာ - ပညာရှိ တို့သည်၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကုန်၏၊ သာ နာရိ- ထိုမိန်းမသည်၊ ကာယဿ ဘောဒါ စ-သေသည်၏ အခြားမဲ့၌လည်း၊ ဒိဝေ- နတ်ပြည်၌၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာ၏။

ဇဂတိဆန်း-၁၂-လုံးတွဲ။ ။ ဣန္ဒဝံသ ဂါထာအနက်

၁၄။ ယာ ယုဝတိ - အကျင် မိန်းမသည်၊ သာမာ- ရှေ့သော အသားအရေလည်း ရှိ၏၊ မိဂက္ခိ- သမင် မျက်စိကဲ့သို့ ညိုသော မျက်စိလည်းရှိ၏၊ တနုမဇ္ဈဂတ္တာ-ခါးသေး

တင်ကျယ် ငယ်သော ဝမ်းလည်း ရှိ၏။ သုရူ-ဆင်နှာမောင်း
ကဲ့သို့ သွယ်ပျောင်းသော ပေါင်လည်း ရှိ၏။ သု ကောသိ-
ရှည်သော အဖျားကော့တက်သော ဆံလည်းရှိ၏။ သမပန္နိ
ဇန္နိ-ကြီး၊ ငယ်၊ မထင် ညီညွတ်သော သွားအစဉ်လည်း ရှိ၏။
ဂန္တိရနာဘိ- နက်သော ချက်လည်းရှိ၏။ သုသိလီ-ကောင်း
သော အလေ့ အကျင့်လည်းရှိ၏။ သာ ယုဝတိ-ထိုသို့သော
မိန်းမမျိုးကို၊ ဟိန ကုလေ- ယုတ်သောအမျိုး၌၊ ဇာတောဝိ-
ဖြစ်သော်လည်း၊ ဝိဝါဟေ-ဆက်ဆံ ထိမ်းမြားရာ၏။

၁၅။ ဥတု ကာလာနံ-ဥတု ကာလ တို့တွင်၊ သရဒံ-တန်
ဆောင်မုန်းလသည်၊ ပဋ္ဌာနံ- မြတ်၏။ ဘရိယာနံ- မယားတို့
တွင်၊ ရူပ ဝတိ-အဆင်းလှသောမိန်းမသည်၊ ပဋ္ဌာနံ-မြတ်၏။
ပုတ္တာနံ-သား တို့တွင်၊ ဇေဋ္ဌ ပဋ္ဌာနံ- သားကြီးသာ မြတ်၏။
ဒိသာနံ-အရပ်မျက်နှာ တို့တွင်၊ ဥတ္တရ ပဋ္ဌာနံ-မြောက်အရပ်
သာ မြတ်၏။

၁၆။ ယာ နာရိ-အကြင် မိန်းမသည်၊ ဇာတိ ဇာတိ-ဖြစ်
တိုင်း ဖြစ်တိုင်း၊ ပုနပ္ပုနံ-အဘန်တလဲလဲ၊ ပုရိသံ-ယောက်ျား
၏ အဖြစ်ကို၊ ဣစ္ဆေ-အလိုရှိငြားအံ့၊ သာ နာရိ-ထိုမိန်းမသည်၊
ပါရိစာရိကာ - သိကြားမင်း၏ မယားသည်၊ ဣန္ဒံ- သိကြား
မင်းကို၊ အပစာယတိ ဣဝ-အရိ၊ အသေ လုပ်ကျွေးသကဲ့သို့၊
သာမိကံ - လင်ကို၊ အပစာယေယျ- အရိ၊ အသေ လုပ်ကျွေး
ရာ၏။

၁၇။ ယော ပေါသော-အကြင် ယောက်ျားသည်၊ ဇာတိ
ဇာတိ- ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း၊ ပုနပ္ပုနံ-အဘန်တလဲလဲ၊ ပုရိသံ-

ယောက်ျား၏ အဖြစ်ကို၊ ဣစ္ဆေ-အလိုရှိငြားအံ့၊ သော ပေါ
သော-ထိုယောက်ျားသည်၊ ပရ ဒါရုံ-သူတပါး၏ မယားကို၊
ဒေါတ ပါဒေါ- ခြေဆေးပြီးသော၊ ပေါသော- ယောက်ျား
သည်၊ ကဒ္ဒမံ-ညွှန်ကို၊ ဝိဝဇ္ဇေတိ ယထာ - ကြည်သကဲ့သို့၊
ဝိဝဇ္ဇယျ-ကြည်ရာ၏။

၁၈။ အထံ မဟာလ္လကော - အရှယ် လွန်ပြီးသော၊ ပေါ
သော-ယောက်ျားသည်၊ တိဗ္ဗရတ္တနိ-တည်သီးမျှ ငယ်သော
သားမြတ်ရှိသော၊ ယုဝတိ - မိန်းမပျိုကို၊ အာနေတိ - ယူ
ဆောင် သိမ်းဆည်း၏၊ တဿာ-သို မိန်းမပျိုအား၊ ဣဿာ-
မိမိ အလိုရှိရာ မပါသည်ဖြစ်၍ စောင်းမြောင်းငြူစူတတ်၏၊
န သဒ္ဓါ- ထင်အိုတယောက်၌သာ မွေ့လျော်လေ့ရှိဟု မယုံ
ကြည်အပ်၊ ဣတိတဿာ - ထို့ကြောင့်၊ တံ - ထို ငယ်သော
မယားကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်၊ ပရာဘဝတော- ပျက်စီး
အံ့သည်၏၊ မုခံ-အကြောင်းတည်း။

ဣတ္ထိကဏ္ဍံ-မိန်းမကို ဆိုရာဖြစ်သော အခန်းသည်၊
နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

၆-ရာဇ ကဏ္ဍ

၁။ ရာဇာ-မင်းကား၊ ဇော ယာမံ-တယာမ်သာ၊ သယေ-
အိပ်ရာ၏၊ ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိကား၊ ဒွိယာမညေဝ-နှစ်ယာမ်
သာလျှင်၊ သယေ-အိပ်ရာ၏၊ ဗာရာ ဝါသော- အိမ်ရာထောင်
သော လူအပေါင်းကား၊ တိယာမောဝ- သုံးယာမ်သာလျှင်၊

သယေ-အိပ်ရာ၏။ ယာစကောတု- ဘုန်းတောင်းယာစကာ
ကား။ စတုယာမောဝ- လေးယာမ်သာလျှင်။ သယေ-အိပ်
ရာ၏။

၂။ ယတ္ထ ပဒေသေ- အကြင် အရပ်၌။ ခန ဝါ- ဥစ္စာရှိ
သောသူ၎င်း။ သုတ ဝါ- အကြားအမြင် များသော ပညာရှိ
၎င်း။ ရာဇာ-မင်း၎င်း။ နဒိ-မြစ်၎င်း။ ဝေဇ္ဇော စ-ဆေးသမား
၎င်း။ ဣမေ ပဉ္စ-ဤငါးပါး တို့သည်။ န ဝိဇ္ဇန္တိ-မရှိကုန်။ တတ္ထ-
ထို အရပ်၌။ ဒိဝသံ-တနေ့တရက်မျှ။ န ဝသေ-မနေရာ။

၁။ ယသ္မိံ ပဒေသေ - အကြင်အရပ်၌။ န မာနော-မြတ်
နိုးခြင်းလည်း မရှိ။ န ပေမံ-ချစ်ခြင်းလည်း မရှိ။ န စ ဗန္ဓဝါ-
အဆွခင်ပွန်းလည်း မရှိကုန်။ ကောစိ-တစုံတခုသော။ ဝိဇ္ဇာ
ဂမော-အတတ်ပညာရလာခြင်းသည်လည်း။ န-မရှိ။ တတြ-
ပဒေသေ - ထိုအရပ်၌။ ဒိဝသံ - တနေ့တရက်မျှ။ န ဝသေ-
မနေရာ။

၄။ လောကေ-လောက၌။ အ ပုတ္တကံ - သားမရှိသော။
ဇာရံ-အိပ်သည်။ သုညံ-ဆိတ်၏။ အ ရာဇိကံ-မင်းမရှိသော။
ရဋ္ဌံ-တိုင်းသည်။ သုညံ ဆိတ်၏။ အ သိပ္ပဿ-အတတ် မရှိ-
သောသူ၏။ မုခံ-ခံတွင်းသည်။ သုညံ-ဆိတ်၏။ ဒလိဒ္ဓကံ-
သူဆင်းရဲကား။ သဗ္ဗသုညံ-အလုံးစုံ ဆိတ်၏။

၅။ လောကေ - လောက၌။ ခနံ-ဥစ္စာကို။ ဣစ္ဆေယျ-
အလိုရှိငြားအံ့။ ဝါဏိဇ္ဇေ-ကုန်သည်လုပ်ရာ၏။ ဝိဇ္ဇံ-အတတ်
ကို။ ဣစ္ဆေ-အလိုရှိမှုကား။ သုတံ- အကြား အမြင် ရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဘဇေ ဆည်းကပ်ရာ၏။ ပုတ္တံ-သားကို။ ဣစ္ဆေ-
အလိုရှိမှုကား။ တရုဏိတ္ထိံ - မိန်းမပျိုကို။ ဝသေ- ပေါင်းနေ

ရာ၏။ ရာဇမစ္ဆ-မင်းအမတ်ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဣစ္ဆေ-အလိဂ်မှီမှုကား၊
ဝသံ ဂတေ-မင်း၏ အလိဂ်သို့ လိုက်ရာ၏။

၆။ ယတိ - ရဟန်းသည်။ အ သန္တုဋ္ဌော - မရောင့်ရဲမှု၊
နဋ္ဌော- ပျက်၏။ မဟိပတိ စ-မြေကြီးသေဌ်နင်း ပြည့်ရှင်မင်း
သည်ကား၊ သန္တုဋ္ဌော - ရောင့်ရဲတတ်မှု၊ နဋ္ဌော- ပျက်၏။
ဂဏိကာ-ပြည့်တန်ဆာမသည်။ လဇ္ဇာ-ရှက်တတ်မှု၊ နဋ္ဌာ-
ပျက်၏။ ကုလဒိတာ - အမျိုးကောင်းသမီးသည်။ နိလဇ္ဇာ-
မရှက်တတ်မှု၊ နဋ္ဌာ-ပျက်၏။

၇။ ပက္ခိနံ-ဌက်တို့၏ ဗလံ- အားကား၊ အာကာသော-
ကောင်းကင်တည်း၊ မစ္ဆာနံ - ငါးတို့၏။ ဗလံ-အားကား၊
ဥဒကံ- ရေတည်း၊ ဒုဗ္ဗလဿ- အားနည်းသောသူ၏။ ဗလံ-
အားကား၊ ရာဇာ-မင်းတည်း၊ ကုမာရာနံ-သူငယ်တို့၏။ ဗလံ-
အားကား၊ ရုဒံ-ငိုခြင်းတည်း။

၈။ ခမာ-သည်းခံခြင်း၎င်း၊ ဇာဂရိယံ-နိုးကြားခြင်း၎င်း၊
ဥဋ္ဌာနံ-ထကြွလုံ့လပြုခြင်း၎င်း၊ သံဝိဘာဂေါ-ဝေဘန် ပေး
ကမ်းခြင်း၎င်း၊ ဓယာ-သနားခြင်း၎င်း၊ ဣက္ခဏာ-မြော်မြင်
ခြင်း၎င်း၊ ဇေတ-ဤခြောက်ပါး တို့သည်။ နာယကဿ-မင်း
စသော သူကြီး မိ,ဘ၏။ ဂုဏာ - ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့တည်း။
သတံ-သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဣန္ဒြိယဗ္ဗာ-အလိဂ်အပ်ကုန်
သော၊ ဂုဏာ-ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့တည်း။

၉။ လောကေ - လောက၌၊ ရာဇာနော-မင်း တို့သည်။
သကိံ - တကြိမ်သာ၊ ဝဒန္တိ - ဆိုကုန်၏။ သမဏဗြဟ္မဏာ-
ရဟန်း ပုဏ္ဏား တို့သည်။ သကိံ-တကြိမ်သာ၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကုန်
၏။ သပ္ပုရိသာ - ဘုရား အစရှိသော သူတော်ကောင်း တို့

သည်။ သင်္က - တကြိမ်သာ။ ဝဒန္တိ - ဆိုကုန်၏။ ဇေယျော
ဓမ္မော - ဤသို့သော သဘောတရားသည်။ သန္နန္တနော-
ရှေးသူတော်ကောင်းတို့ အကျင့်တည်း။

၁၀။ လောကေ - လောက၌၊ အလေသော - ပျင်းသော၊
ကာမဘောဂိ-အိမ်ရာထောင်သော၊ ဝိဟိ-လှသည်၊ န သာရ-
မကောင်း၊ အသညတော - ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး၊ မစောင့်သုံး
သော၊ ပဗ္ဗဇိတော-ရဟန်းသည်၊ န သာရ-မကောင်း၊ အနိ
သမ္ပကာရိ-မဆင် မမြင် ပြုလေ့ရှိသော၊ ရာဇာ - မင်းသည်၊
န သာရ-မကောင်း၊ ပဏ္ဍိတော - ပညာရှိဖြစ်လျက်၊ ကော
ဓနော- အမျက်ထွက်တတ်မှု၊ တံပိ - ထို အမျက်ထွက်ခြင်း
သည်လည်း၊ န သာရ-မကောင်း။

၁၁။ ယတ္ထ-အကြင် အရပ်၌၊ နေတ္တာရော-ရှေ့ဆောင်
အကြီးအကဲ တို့သည်၊ ဗဟဝေါ-များကုန်၏၊ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်း
ကုန်သောသူ တို့သည်၊ ပဏ္ဍိတ မာနိနော-ငါပညာရှိဟု မှတ်
ထင်ကုန်၏၊ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော သူ တို့သည်၊ မဟတ္တိ-
အကြီးအမြတ်၏ အဖြစ်ကို၊ ဣန္ဒြိယိ-အလိုရှိကုန်၏၊ တေသံ-
ထို သူတို့၏၊ ကမ္ပံ-အမှုသည်၊ ဝိနဿတိ-ပျက်တတ်၏။

၁၂။ ရာဇာ-မင်းသည်၊ အာယံ-အခွန်အတုတ်၏ ထွက်
မထွက်ကို၎င်း၊ ခယံ- မျိုးရိက္ခာ ကုန် မကုန်ကို၎င်း၊ သယံ-
ကိုယ်တိုင်၊ ဇညာ - သိအောင်ပြုရာ၏၊ ကတာ-ကတံ - အမှု
ထမ်းသည် မထမ်းသည်ကိုလည်း၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဇညာ-
သိအောင်ပြုရာ၏။ နိဂ္ဂဟေထဗ္ဗံ - နှိပ်ခြင်း၌ ထိုက်သောသူ
ကို၊ နိဂ္ဂဟေ-နှိပ်ရာ၏၊ ပဂ္ဂဟာရဟံ-ချီးမြှောက်ခြင်း၌ ထိုက်
သောသူကို၊ ပဂ္ဂဟေ-ချီးမြှောက်ရာ၏။

၁၃။ လောကေ - လောကန္တိ၊ အက္ကံ-နေစာကို၊ ပိဋ္ဌိတော
ဝ-ကျောက်ဖြင့်သာလျှင်၊ နိသေဝေယျ- လှံငြိရာ၏၊ ဟုတာ
သနံ-မီးကို၊ ကုန္တိနာ-ဝ-ဝမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ နိသေဝေယျ-လှံငြိ
ရာ၏၊ သာမိကံ-အရှင်ကို၊ သဗ္ဗ ဘာဂေန-အလုံးစုံသော အဘို့
ဖြင့်၊ နိသေဝေယျ- ကပ်ငြိစေရာ၏၊ ပရလောကံ-တမလွန်ဘဝ
ကို၊ အမောဟ ဝါ-မမိုက်သဖြင့်၊ နိသေဝေယျ-ကပ်ငြိရာ၏။

၁၄။ လောကေ-လောကန္တိ၊ အဂ္ဂိ-မီးကို၎င်း၊ အာပေါ-
ရေကို၎င်း၊ ဣတ္ထိ - မိန်းမကို၎င်း၊ မူဠော - သူမိုက်ကို၎င်း၊
သပ္ပေ - မြွေကို၎င်း၊ ရာဇကုလာနိ စ - မင်းမျိုးတို့ကို၎င်း၊
အံပယန္တေန-မထိမပါး ဧှောင်ရှားသဖြင့်၊ ဂန္တဗ္ဗာ - ချဉ်း
ကပ်အပ်ကုန်၏၊ အစ္စေက ပါဏဟာရကာ - လတ်တလော
အသက်ကို ချတတ်ကုန်၏။

၁၅။ လောကေ- လောကန္တိ၊ ဒုဗ္ဗ ဘရိယ သံဝါသော-
မကောင်းသော မယားနှင့် ပေါင်းဘက်သောသူ၎င်း၊ ဒေါ
သော စိတ္တရ ဒါသကော - ကြွင်းလွှာသော စိတ်ရှိသော
ကျွန်ကို စေသောသူ၎င်း၊ သ သပ္ပေ-မြွေရှိသော၊ ဗံရေ-အိမ်
၌၊ ဝါသော စ-နေသောသူ၎င်း၊ မစ္စုဝေ - သေအံ့သည်လျှင်
အမှန်တည်း၊ န သံသယော-ယုံမှား မရှိရာ။

၁၆။ လောကေ-လောကန္တိ၊ မူဠသိဿော ပဓေသေန-
မိုက်သော တပည့်ကို အတတ်ပညာပို့ချသဖြင့်၎င်း၊ ကု နာရိ
ဘရဏေန စ - ယုတ်မာသော မိန်းမကို အိမ်ထောင်ဘက်
ပြုသဖြင့်၎င်း၊ အ သတံ သဗ္ဗယောဂေန-မသူတော်နှင့် ပေါင်း

ဘက်သဖြင့်၎င်း၊ ပဏ္ဍိတော ဖိ-ပညာရှိသောသူပင် ဖြစ်သော်
လည်း၊ အဝ သိဒ္ဓတိ-နစ်တတ်ချေသလျှင်ကတည်း။

၁၇။ လောကေ - လောက၌၊ ပါပံ- ယုတ်မာသော အမှု
ကို၊ ပုတ္တ ကရံ - သားတည်းပြုမှုကား၊ မာတာ-အမိပြုသည်
မည်၏၊ တထာ - ထို့အတူ၊ သိဿ ပါပံ - တပည့်တည်း
မကောင်းပြုမှုကား၊ ဂုရု ကတာ - ဆရာပြု သည် မည် ၏။
ပါပံ-မကောင်းမှုကို၊ ရဋ္ဌကရံ-တိုင်းသူ ပြည်သားတည်း ပြု
မှုကား၊ ရာဇာ-မင်းပြုသည် မည်၏၊ ရာဇ ပါပံ-မင်းတည်း
မကောင်းမှု ပြုမှုကား၊ ပုရောဟိတော - ပုရောဟိတ် ပြုသည်
မည်၏။

၁၈။ ရာဇာ နာမ-မင်းမည်သည်၊ ကောဓံ-အမျက်မာန်
စောင်ကြီးလှသော သူကို၊ အ ကောဒေန-အမျက်နည်းသဖြင့်၊
ဇိနော- အောင်ရာ၏၊ အ သာရံ-မတော် မမှန်သော သူကို၊
သာရနာ-တော်မှန် ကောင်းမွန်သဖြင့်၊ ဇိနော- အောင်ရာ၏၊
မစ္ဆရိံ - ဝန်တိုသော သူကို၊ ဒါနေန-ပေးကမ်းသဖြင့်၊ ဇိနော-
အောင်ရာ၏၊ အလိက ဝါဒိနံ-စကားမမှန်သောသူကို၊ သစ္စေန-
အမှန်ဆိုသဖြင့်၊ ဇိနော-အောင်ရာ၏။

၁၉။ လောကေ-လောက၌၊ ဒါနံ- ပေးကမ်းခြင်းသည်၊
အဒန္တ ဒမနံ-မယဉ်ကျေးသော သူကို ယဉ်ကျေးစေတတ်၏၊
ဒါနံ-ပေးကမ်းခြင်းသည်၊ သဗ္ဗတ္ထ သာကေ- ခပ်သိမ်းသော
အကျိုးကို ပြီးစေတတ်၏၊ ဒါနော - ပေးကမ်းခြင်းကြောင့်
၎င်း၊ ဝိယဝါစာယ - ချစ် ဘွယ် သော စကားကြောင့်၎င်း၊
လောကာ-လူတို့သည်၊ ဥန္နမန္တိ စ-မိမိကလည်းမြင့်မောက်ရ
ကုန်၏၊ နမန္တိ စ-မိမိသို့လည်း သူတပါးတို့ညွတ်လာရကုန်၏။

၂၀။ လောကေ-လောကဋ္ဌ၊ ဒါနံ-ပေးကမ်းခြင်းသည်၊
 သိနေဟ ဘောသန္တံ - ချစ်ဆေးတည်း၊ မန္တေရံ- ဝန်တိုခြင်း
 သည်၊ ဒေါသနောသဓံ-မုန်းဆေးတည်း၊ ဒါနံ-ပေးကမ်းခြင်း
 သည်၊ ယသသီ ဘောသန္တံ- အခြံအရံ အကျော်အစော များ
 ဆေးတည်း၊ မန္တေရံ-ဝန်တိုခြင်းကား၊ ကပ္ပနောသဓံ-အထီး
 ကျန်သော ဆင်းရဲဆေးတည်း။

၂၁။ လောကေ - လောကဋ္ဌ၊ ဗဟူနံ - များကုန်သော၊
 အပ္ပသာရာနံ - ဂုဏ်ကျေးဇူး အနှစ် ကင်းကုန်သောသူ တို့
 အား၊ သမဂ္ဂိယာ-ညီညွတ်သည်ရှိသော်၊ ဇယံ - အောင်အပ်
 သော ရန်ကို၊ ဇယေ-အောင်နိုင်ရာ၏၊ တိဏေန- မြက်ဖြင့်၊
 ယောတ္တံ-လွန်ကို၊ ဝဇ္ဇတေ-ကျစ်အပ်၏၊ တေန-ထိုလွန်ဖြင့်၊
 နာဂေါပိ - ဆင်ပြောင် ကိုလည်း၊ ဗန္ဓတိ- ဘွဲ့ နိုင် သ လျှင်
 ကတည်း။

၂၂။ သဟာယော ပိ-မိုလ်ပါ သူရဲ သဟဲအတော် ပြည့်
 စုံ ညီညွတ်သော်လည်း၊ အ သမတ္ထော - ရန်ကို မအောင်စွမ်း
 နိုင်သော မင်းသည်၊ တေဇသာ-တန်ခိုးဖြင့်၊ ကိံကရိဿတိ-
 အဘယ် ပြုအံ့နည်း၊ နိ ဝါတေ-လေ ဆိတ် သော အ ရပ် ဌ၊
 ဇလိတော-ညှိအပ်သော၊ အဂ္ဂိ-မီးသည်၊ သယ မေဝ-အလိုလို
 သာလျှင်၊ ဂူပသမ္ပတိ-ငြိမ်းချေသတည်း။

၂၃။ ကာမ ဘောဂံ-ကာမစည်းစိမ်ကို၊ ရညာ-မင်းနှင့်၊
 သမကံ-အတူ၊ ကုဒါစနံ-တရံတဆစ်မျှ၊ န ဘုဇ္ဇေ-မခံစားရာ၊
 အာကပ္ပံ-အသွင်အပြင်ကို၎င်း၊ ရသ ဘုတ္တိံ ဝါ-အရသာ စား
 ခြင်းကို၎င်း၊ မာလာ,ဂန္ဓ,ဝိလေပနံ- ပန်းပန်ခြင်း,နံ့သာလိမ်း

ထုံခြင်းကို၎င်း၊ ဝတ္ထံ- ပုဆိုးအဝတ်ကို၎င်း၊ ရညာ-မင်းနှင့်၊
သဒိသံ-အတူ၊ န ကရေ-မပြုရာ။

၂၄။ ရာဇာ-မင်းကား၊ မေ-ငါ၏၊ သခါ-ခင်ပွန်းသည်၊
န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ရာဇာ-မင်းကား၊ မေယုနော- ဂုဏ်ရည်
တူသော အပေါင်းအဖော်သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဇေသော-
ဤမင်းကား၊ မယှံ-ငါ၏၊ သာမိကော-အရှင်တည်း၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ စိတ္တေ-စိတ်၌၊ နိဗ္ဗံ-အပြီး၊ သုဋ္ဌာပယေ- ကောင်းစွာ
ထားရာ၏။

၂၅။ သေဝကော- မင်းခ၊ ယောကျ်ားသည်၊ ရညော-
မင်း၏၊ အတိဒူရေ - အလွန်ဝေးသော အရပ်၌၊ န ဘဇေ -
မခစားရာ၊ အတ္တ သန္ဓေ-အလွန်နီးသည်၌၊ န ဘဇေ-မခစား
ရာ၊ ဥပ ဝါတကေ-လေညာ၌၊ န ဘဇေ-မခစားရာ၊ ဥဇုကေ-
ရှေးရှု၍၊ န ဘဇေ- မခစားရာ၊ အတိ နိဇ္ဇေ စ- အလွန်နိမ့်ရာ
အရပ်၌လည်း၊ နဘဇေ - မခစားရာ၊ ဥစ္စ မာသနေ စ- မြင့်
သောနေရာ၌လည်း၊ န ဘဇေ-မခစားရာ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဆ ဒေါ
သေ-ခြောက်ပါးသောအပြစ်တို့ကို၊ ဝဇ္ဇေ-ကြည့်ရာ၏၊ အဂ္ဂိ ဝ-
မီးကဲ့သို့၊ သံဃတော-စောင့်စည်းလျက်၊ တိဋ္ဌေ-တည်ရာ၏။

၂၆။ သဗ္ဗညုတုလျော - သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားနှင့်
တူသော၊ ဂုဏော ပိ- ကျေးဇူးရှိသောသူ ဖြစ်လင့် ကစား၊
အ နိဿယော- ဖြိုခိုရာ မရှိမှု၊ န သောဘတိ - မတင့်တယ်၊
မဏိနာ- ပတ္တမြားသည်၊ အနုဗ္ဗမ ပိ- အဘိုး အတိုင်းမသိ

ထိုက်သော်လည်း၊ ဟေမံ - ရွှေကို၊ နိဿာယ-မှီ၍သာလျှင်၊
သောဘတိ-တင့်တယ်၏။

ရာဇကဏ္ဍံ-မင်းကို ဆိုရာဖြစ်သော အခန်းသည်၊
နိဠိတံ-ပြီးပြီ။

၇-ပကိဏ္ဍက ကဏ္ဍ

၁။ ဣတ္ထိ မိဿေ-မိန်းမ နှင့် နှိုးနှောသော၊ ဘိက္ခု-ရဟန်း
၌၊ ကုတော သီလံ-အဘယ်မှာ သီလ ရှိအံ့နည်း၊ မံသဘက္ခေ-
အသားစား ကြူးသော သူ၌၊ ကုတော ဒယာ - အဘယ်မှာ
သနားခြင်း ရှိအံ့နည်း၊ သုရာ ပါနော-သေသောက်ကြူးသော
သူ၌၊ ကုတော သစ္စံ - အဘယ်မှာ စကားမှန်အံ့နည်း၊ မဟာ
လောဘော-အလိုရမ္မက်ကြီးသောသူ၌၊ ကုတော လန္တံ-အဘယ်
မှာ အရှက် ရှိအံ့နည်း၊ မဟာ တန္တေ-အပျင်းကြီးသောသူ၌၊
ကုတော သိပ္ပံ - အဘယ်မှာ အတတ် တတ်အံ့နည်း၊ မဟာ
ကောဓေ-အမျက်ကြီးသောသူ၌၊ ကုတော ဓနံ-ဥစ္စာ အဘယ်
မှာ ရအံ့နည်း။

၂။ သုရာယောဂေါ စ- သေသောက်ကြူးခြင်း၌ အား
ထုတ်ခြင်း၎င်း၊ ဝိကာလော စ- အခါ မဟုတ်သည်၌ သွား
လေ့ရှိခြင်း၎င်း၊ သမန္တ စရဏင်္ဂတော စ- သဘင် အသွား
များခြင်း၎င်း၊ ခိဇ္ဈရက္ခော စ- ကြွေအန် အစရှိသော လောင်း
တမ်းကစားကြူးခြင်း၎င်း၊ ပါပမိတ္တော စ- မကောင်းသော
အဆွေခင်ပွန်း ရှိခြင်း၎င်း၊ အလသံ-ပျင်းရိ ဖင့်နွဲခြင်း၎င်း။

ဣမေ-ဤသည်တို့ကား၊ဘောဂါနံ-စည်းစိမ်တို့၏၊ မုခံ-ပျက်စီးအံ့သော အကြောင်းတည်း။

၃။ ဒိဝါ-နေ့အခါ၌၊ အဒိက္ခာ-မရှဦးဘဲ၊ န ဝတ္တဗ္ဗံ-မဆိုအပ်၊ ရတ္တော စ - ညဉ့်၌လည်း၊ အဝစနေန - မမေးဦးဘဲ၊ န ဝတ္တဗ္ဗံ-မဆိုအပ်၊ဘယာ-ဘေးမှ၊ ဘိဘော-ကြောက်သောပန စရိ-တောမုဆိုးသည်၊ ဝနေ-တော၌၊ သဗ္ဗရတိ ယထာ-ရှေ့နောက် ရှု၍ သွားသကဲ့သို့၊ သဗ္ဗရေယျ - ကောင်းစွာပြုကျင့်ရာ၏။

၄။ ဇိဝန္တော ပိ- အသက်ရှည်ကုန်လျက်လည်း၊ မတံ-သေသူတို့ဟူ၍၊ ပဉ္စ-ငါးယောက်သောသူတို့ကို၊ ဗျာသေန-ဗျာသဆရာသည်၊ ပရိကိတ္တိတာ-ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဒုက္ခိတော-ဆင်းရဲသောသူ၊ ဗျာဓိတော-အနာနှိပ်စက်သောသူ၊ မူဠော-မိက်သောသူ၊ ဣဏ ဝါ-မြီများသောသူ၊ နိဿယေစကော-မင်းဝယ်ကိုယ်ကြပ်ခံစားသောသူ၊ ဣမေ-ဤငါးယောက်တို့တည်း။

၅။ ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိ မည်သည်၊ အနာဂတံ-မရောက်သေးသော၊ ဘယံ-ဘေးကို၊ ဒိသွာ-မြင်သည်ရှိသော်၊ ဒုရတော-အဝေးက၊ ပရိဝဇ္ဇယေ-ရှောင်ကွင်းရာ၏၊ အာဂတံ-ရောက်လာသော၊ ဘယံ-ဘေးကို၊ ဒိသွာ-မြင်မှုကား၊ အဘိတော-မကြောက်မရွံ့စွန့်စား ပယ်ဖျောက်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

၆။ လောကေ - လောက၌၊ နိဒ္ဒါလုကော - အအိပ်ကြူးသောသူ၎င်း၊ ပမာဒေါ စ- မေ့လျော့သော သူ၎င်း၊

သုခိတော စ-ချင်းသာကြိုက်တတ်သောသူ၎င်း၊ ရောဂ ဝါ-
အနာ ရှိသော သူကို၎င်း၊ အလသော - ပျင်းသောသူ၎င်း၊
မဟိန္ဒော-အလိုကြီးသောသူ၎င်း၊ ကမ္မာရာမော စ-အမှုသစ်
၌ မွေ့လျော်သောသူ၎င်း၊ ဧတေသတ္တ-ဤ ခုနစ်ယောက်သော
သူ တို့သည်၊ သတ္တဝဇ္ဇိတာ-ကျမ်းဂန်မှ ကင်းကုန်၏။

၇။ ဟေ လာဘ-အိုးလာဘ်၊ ဒုဂ္ဂတံ-သူဆင်းရဲထံသို့၊ ဂစ္ဆိ-
သွားပါလေ၊ လာဘော-လာဘ်များသောသူသည်၊ လာဘေန-
လာဘ်ဖြင့်၊ ပူရတိ-ပြည့်ဝ၏၊ ဟေ ပဇ္ဇန္တ-အို မိုးနတ်၊ ထလေ-
ကြည်း ကုန်း ၌၊ ဝဿထ-ရှာပါလေ၊ သိန္ဓု-သမုဒြာသည်၊
အာပေန-ရေဖြင့်၊ ပူရတိ-ပြည့်၏၊ ဣဒံ ဓမ္မဇာတံ-ဤသို့တောင့်
တ၍ ရသော သဘောတရားသည်၊ နုတ္ထိ-မရှိ၊ ကမ္မပဋ္ဌာနံ-
ကံသာလျှင် ပခာနုတည်း။

၈။ လောကေ-လောက၌၊ ကိစ္စေ-ပြုဘွယ် ကိစ္စသည်၊
ကတေ- ပြုပြီးသည်ရှိသော်၊ ကတ္တာရံ - ပြုတတ်သောသူကို၊
ကောစိ-တစုံတယောက်သောသူသည်၊ န ဟိသမုပေက္ခတေ-
ပြန်၍ မရှုကြည့်တတ်၊ တသ္မာ-သိကြောင့်၊ သဗ္ဗာနိ- ခပ်သိမ်း
ကုန်သော၊ ကိစ္စာနိ-အမှုတို့ကို၊ သာဝ သေသေန - အကြွင်း
ထားသဖြင့်၊ ကာရယေ-ပြုရာ၏။

၉။ လောကေ-လောက၌၊ တူလံ- လဲဝါသည်၊ သလ္လဟု
ကံ-ပေါ့၏၊ စတော-ထိုထက်၊ စာပလ္လ ဇာတိကော - လျှပ်
ပေါ်သော သဘောရှိသောသူသည်၊ သလ္လဟုကော-ပေါ့၏၊
တတော-ထိုထက်၊ ဂုဗ္ဗမာနောဝါဒေ - ဆရာ, မိဘတို့၏အဆုံး
အမကို မခံသော သူသည်၊ သလ္လဟုကော- ပေါ့၏၊ တတော-

ထိုထက်၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ-မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌၊
ပမတ္တော-မေ့လျော့သော သူသည်၊ သလ္လဟုကော-ပေါ့၏။

၁၀။ လောကေ-လောက၌၊ ပါသာဏဆတ္တံ-ကျောက်
တီးသည်၊ ဂရုကံ- လေး၏၊ တတော - ထိုထက်၊ ဧဝါနံ-
နတ်တို့၏၊ အာစိက္ခဏံ- ပြောဆိုသောစကားသည်၊ ဂရုကံ-
လေး၏၊ တတော- ထိုထက်၊ ဝုဇာနံ-ဆရာ၊ မိဘတို့၏၊ ဩဝါ
ဒေါ-အဆုံးအမသည်၊ ဂရုကော-လေး၏၊ တတော-ထိုထက်၊
ဗုဒ္ဓဿ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာသနံ-ဆုံးမသော စကားတော်
သည်၊ ဂရုကံ-လေး၏။

၁၁။ လောကေ-လောက၌၊ ဒက္ခိဏ ဟတ္ထော-လက်ျာ
လက်ကား၊ ကာယဿ-ကိုယ်၏၊ ဒါသော-ကျွန်မည်၏၊ ဧတ္ထံ-
ဤလက်ျာလက်၌၊ ကနိဋ္ဌကော - လက်သန်းကား၊ ကဏ္ဍ
ဃာနာနံ-နား၊ နှာခေါင်းတို့၏၎င်း၊ အက္ခိနံ- မျက်စိတို့၏၎င်း၊
ဒါသော-ကျွန်မည်၏၊ ဝါမောတု- လက်ဝဲ လက်သည်ကား၊
ပါဒ ဒါသကော-ခြေတို့၏ ကျွန်မည်၏။

၁၂။ တဗ္ဗလဿ-ကွမ်း၏၊ မဇ္ဈေ- အလယ်၌ဖြစ်သော၊
ပတ္တေ-အရွက်၌၊ ကုဝေရော-ကုဝေရနတ်သည်၊ သဒါ-အခါ
ခပ်သိမ်း၊ ရက္ခတိ-စောင့်၏၊ မူလမှိ-အရင်း၌၊ ယက္ခော-ဘိလူး
သည်၊ ရက္ခတိ-စောင့်၏၊ အဂ္ဂမှိ စ- အဖျား၌လည်း၊ ကာဠု
ကဏ္ဍိကာ-ဒေဝမိစ္ဆာ နတ်ယုတ်မာသည်၊ ရက္ခတိ-စောင့်၏၊
တဿာ - ထိုကြောင့်၊ တာနိ - ထို အရင်း၊ အဖျား၊ တို့ကို၊
ဆိန္ဒိတွာ-ဖြစ်၍၊ ဘုဉ္ဇေ-စားရာ၏၊ ဇေံ-ဤသို့ စားသည်ရှိ
သော်၊ သိရိ-ဘုန်းကြွက်သရေသည်၊ ပဝုတိ-တိုးပွား၏။

၁၃။ ဗြဟ္မာဝ-ဗြဟ္မာသည်သာလျှင်၊ သစ္စုဏ္ဏရက္ခော-
သင်ပုဏ်းကို စောင့်၏။ ဗိဿဏော စ-ဗိဿဏျိုးနတ်သည်
လည်း၊ အစ္စုရက္ခော - ကမ္မလွေကို စောင့်၏။ တသ္မာ ဟိ-
တသ္မာ ဇေ-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ သိပ္ပါရက္ခော- အတတ်သင်
ကုန်သောသူတို့သည်၊ တေ-ထိုဗြဟ္မာ, ဗိဿဏျိုးတို့ကို၊ ပူဇ
ယန္တိ-ပူဇော်စေကုန်သတည်း၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ တံ နရံ-
ထို ပူဇော်တတ်သော သူကို၊ မာနေန္တိ-မြတ်နိုးတတ်ကုန်၏။

၁၄။ ဂေါဏ္ဍာ-နွားတို့သည်၊ သဗ္ဗဂိဟ်နံ-ခပ်သိမ်းသော
လူတို့ကို၊ ဟိ ယသ္မာ-အကြင်ကြောင့်၊ ပေါသကာ-ကျွေးမွေး
တတ်ကုန်၏။ ဘောဂ ဒါယကာ - စည်းစိမ်ကို ပေးတတ်ကုန်
၏။ တသ္မာ ဟိ-တသ္မာ ဇေ- ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ မာတာ
ဂိတူ ဝ- အမိ, အဘ, တို့ကဲ့သို့၊ တေ-ထိုနွားတို့ကို၊ မာနယေ-
မြတ်နိုးရာ၏၊ သက္ကရေယျ စ-အရိအသေလည်းပြုရာ၏။

၁၅။ ယေ စ-အကြင်သူတို့သည်လည်း၊ ဂေါမံသံ - နွား
တို့၏ အသားကို၊ ခါဒန္တိ- စားကုန်၏။ တေ-ထိုသူ တို့သည်၊
မာတု မံသံ ဝ-အမိ၏ အသားကိုသာလျှင်၊ ခါဒယေ - စား
သည် မည်ကုန်၏။ တေသု-ထိုနွားတို့သည်၊ မတေသု- သေ
ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဂိဇ္ဇာနံ-လင်းတတို့အား၊ ဒဒေ-ပေးရာ၏၊
သောတေ စ- ရေအယာဉ်၌ သော်လည်း၊ ဝါဟယေ-မျှော
ရာ၏။

၁၆။ ဂုရု-ကြာသပတေးနေ့၌၊ သိပ္ပါရက္ခော - အတတ်
ပညာစ၍ သင်မှု၊ သိဒ္ဓေ!-ပြီးစီး၏၊ ရဝိ သောကြာ စ-တနင်္ဂနွေ
နေ့, သောကြာနေ့၌ သင်မှု၊ မဇ္ဈိမော-လျစ်လျူရှိ၏၊ ဗုဒ္ဓ စန္ဒ
ရော - ဗုဒ္ဓဟူးနေ့, တနင်းလာနေ့ သင်မှု၊ န သိပ္ပေါ-အတတ်

မတတ်ရာ၊ သောရိ အင်္ဂါ စ-စနေနေ့၊အင်္ဂါနေ့ တည်း သင်မှု ကား၊ မရဏံ-သေရာ၏။

၁၇။ အဋ္ဌမိယံ-လဆန်း ရှစ်ရက်၊လဆုတ် ရှစ်ရက်နေ့၌ အတတ်ပညာသင်မှု၊ ဂရုံ ဟန္တိ-ဆရာကို သတ်သည်မည်၏။ စတုဒ္ဒသိ-လဆန်း တဆဲ့လေးရက်၊လဆုတ် တဆဲ့လေးရက် နေ့၌ အတတ်သင်မှု၊ သိဿာ ဟန္တိ- တပည့်ကို သတ်သည် မည်၏။ ဒသ-လဆန်း ဆယ်ရက်၊ လဆုတ် ဆယ်ရက်နေ့၌ အတတ်ပညာသင်မှု၊ သိပ္ပံ ဟန္တိ - အတတ်ကို သတ်သည် မည်၏။ ပုဏ္ဏမိ-လပြည့်နေ့၌ အတတ်ပညာသင်မှု၊ မာတာ ဝိတာ ဟန္တိ-အမိ အဘကို သတ်သည် မည်၏။

၁၈။ လောကေ-လောက၌၊သိပ္ပါ ရက္ခော-အတတ်ပညာ သင်သောသူသည်၊ သတ္တ-လဆန်း ခုနှစ်ရက်၊လဆုတ် ခုနှစ် ရက်၌၊ နာဠိကံ - အုန်းသီးကို၊ န ဘုဠေ - မစားရာ၊ နဝမံ- ကိုးရက်မြောက်၌၊ လာဗု - အိမ်ဗူးကို၊ တထာ - ထိုအတူ၊ န ဘုဠေ-မစားရာ၊ ဒွါဒသ-တဆဲ့နှစ်ရက်မြောက်၌၊ ပြိန္ဒ- ကင်းပိန်ကို၊ န ဘုဠေ-မစားရာ၊ တြိ-သုံးရက်မြောက်၌၊ မိန္ဒ- ဟင်းကို၊ န ဘုဠေ- မစားရာ၊ ဘုဠေ- စားမိငြားအံ့၊ သိပ္ပံ- အတတ်သည်၊ ဝိနဿတိ-ပျောက်၏။

၁၉။ လောကေ - လောက၌၊ ကုလ သတ္တိ-အမျိုး၏ အကျိုး၌၊ ဧကံ- တယောက်သောသူကို၊ စဇေ - စွန့်ရာ၏၊ ဂါမ သတ္တိ-ရှာ၏အကျိုး၌၊ ကုလံ-အမျိုးကို၊ စဇေ-စွန့်ရာ၏၊ ဇန ပဒတ္တိ- ဇနပုဒ်အကျိုး၌၊ ဂါမံ-ရှာကို၊ စဇေ-စွန့်ရာ၏၊ အတ္တတ္တိ-မိမိ၏ အကျိုး၌၊ ပထဝီ- မြေအလုံးစုံကို၊ စဇေ- စွန့်ရာ၏။

၂၀။ လောကေ-လောကန္တံ သိဟော-ခြင်္သေ့ သည်၎င်း၊ သပ္ပုရိသော-သုတေသကောင်းသည်၎င်း၊ ဂဇော-ဆင်သည်၎င်း၊ ဣမေ-ဤသူ တို့သည်၊ ဒေသံ-အကျိုးမရှိသောအရပ်ကို၊ ဩသဇ္ဇ-စွန့်၍၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားကုန်၏၊ ကာကော-ကျီးသည်၎င်း၊ ကာ ပုရိသော-ယုတ်သောယောက်ျားသည်၎င်း၊ မိဂေါ-သမင်သည်၎င်း၊ ဣမေ - ဤ သတ္တဝါတို့သည်၊ တတ္ထေဝ-ထို မိမိကျင်လည်ရာအရပ်၌သာလျှင်၊ နိဓနံ-ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ယန္တိ-ရောက်ကုန်၏။

၂၁။ ယဗ္ဗိ ပဒေသေ-အကြင်အရပ်၌၊ န မာနော-မြတ်နိုးခြင်းလည်း မရှိ၊ န ပေမံ-ချစ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ န စ ဗန္ဓဝါ-အဆွေခင်ပွန်းလည်း မရှိကုန်၊ ကောစိ-တစုံတခုသော၊ န စ ဝိဇ္ဇာ ဂါဟော-အတတ် ပညာ သင်စိမ့် သောသူလည်း မရှိ၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊ စသန္တံ-နေခြင်းကို၊ န ကရေ-မပြုရာ။

၂၂။ ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိသဘောကား၊ ဇကေန ပါဒေန-လှမ်းသော ခြေတဘက်နှင့် တူသော အရပ်သစ်ကို မျှော်တင်းသောစိတ်ဖြင့်၊ စ ရတိ-သွား၏၊ ဇကေန ပါဒေန-ရပ်သော ခြေတဘက်နှင့် တူသော အရပ်ဟောင်းကို မခွါသောစိတ်ဖြင့် တိဋ္ဌတိ-ရပ်၏၊ ပရံ ဌာနံ-အရပ်သစ်ကို၊ အနိသမ္ဗ - မရူးစမ်းဘဲ၊ ယဗ္ဗိ မာလယံ-နေရပ်ဟောင်းကို၊ န ဇဟေ-မစွန့်တည်ရာ။

၂၃။ လောကေ-လောကန္တံ၊ နေ ခဏှ ပယောဂေသု-ဥစ္စာ စပါး ရောင်းဝယ်သော အခါတို့၌၎င်း၊ တထာ-ထိုမှ တပါး၊ ဝိဇ္ဇာဂမေသု စ- အတတ်သင်သော အခါတို့၌ ၎င်း၊ ဒုတေသု စ-တမန် အစေအပါး ခံသော အခါတို့၌၎င်း၊ အပ

စာရေသု-မေထုန် ဖြစ်သော အခါတို့၌၎င်း၊ တခါတေသု
ကာလေသု- ထိုအခါတို့၌၊ လဇ္ဇာ- အရှက် အကြောက်ကို၊
စန္ဒာ-စွန့်အပ်သည်၊ ဘဝေ-ဖြစ်၏။

၂၄။ ထိန်-မိန်းမတို့၏၊ အာဟာရေ-အစာစားခြင်းကား၊
ပုရိသာနံ-ယောက်ျားတို့ထက်၊ ဒွိဂုဏော- ရှစ်ဆ လွန်သည်၊
ဘဝေ-ဖြစ်၏၊ ဗုဒ္ဓိစာပိ-ပညာသည်လည်း၊ စတုဂ္ဂုဏော-
လေးဆ လွန်၏၊ ဝါယာမော-လုံ့လကား၊ ဆဂ္ဂုဏော-ခြောက်
ဆ လွန်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ကာမောတု- ကာမဂုဏ်ကို
တပ်မက်မောခြင်းကား၊ အဋ္ဌ ဂုဏော - ရှစ်ဆ လွန်သည်၊
ဘဝေ-ဖြစ်၏။

၂၅။ လောကေ-လောက၌၊ ဥစ္ဆန္တု-ကြံသည်၊ အဂ္ဂတော-
အများမှ၊ ကမေန-အစဉ်သဖြင့်၊ ပဗ္ဗေ ပဗ္ဗေ- အဆစ်တိုင်း
အဆစ်တိုင်း၊ ဝိသေသ ရသ ဝါ- လွန်ထူးသော အရသာရှိ
သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ သု မေတ္တိကော- ခင်ပွန်းကောင်းဖြစ်
သော၊ သာရ-သူတော်သူမြတ်သည်လည်း၊ တထာ-ထို ကြံ၏
အများမှ အရင်းတိုင်အောင် လွန်၍ရှိသည်နှင့်တူ၏၊ ဒုဇ္ဈနော-
ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းကား၊ ဝိပရိတော ဝ- အရင်း
အစသာရှိ၍ အများတိုင်လတ်သော်မချိုသောကြံ၏သဘော
တည်း။

၂၆။ ကဿကော-လယ်လုပ်သောသူ၎င်း၊ ဝါဏိဇော-
ကုန်သည်၎င်း၊ အမတ္တော- အမတ်၎င်း၊ သုတ သီလ ဝါ-
အကြားအမြင် သီတင်း သီလနှင့် ပြည့်စုံသော၊ သမဏော-
ရဟန်း၎င်း၊ တေသု-ထို လေးပါးတို့သည်၊ ဝိပုလ ဇာတေသု-

ပြန်ပြောစွာ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ ရဋ္ဌ-တိုင်းနိုင်ငံသည်လည်း၊
ဝိပုလံ-ပြန်ပြောသည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏။

၂၇။ မန္တာ- အတတ်ပညာသည်၊ အသဇ္ဇာယ မလာ-
ရွတ်အံသရဏ္ဍာယံခြင်း မရှိလျှင် ပျောက်ပျက်၏၊ ဗာရာ-အိမ်
ထောင် စီးပွား တို့သည်၊ အနုဋ္ဌာန မလာ- ထကြွ လုံ့လ မရှိ
ပျင်းရိလျှင် ပျက်စီးကုန်၏၊ ကောသဇ္ဇံ - ပျင်းရိခြင်းသည်၊
ဝဏ္ဏဿ-အဆင်းလှသောသူ၏၊ မလံ-အညစ်အကြေးတည်း၊
ပမာဒေါ-မေ့လျော့ခြင်းသည်၊ ရက္ခတော- ဣန္ဒြေကို စောင့်
ရှောက်သော ရဟန်း၏၊ မလံ-အညစ်အကြေးတည်း။

၂၈။ လောကေ-လောက၌၊ ဟိနာနံ-ချို့သော လုံ့လရှိ
ကုန်သော၊ ဇနာနံ-လူတို့၏၊ ဝိတ္တံ-ဥစ္စာသည်၊ ဝိရာနံ-ကြီးမား
သော လုံ့လ ရှိကုန်သော သူ တို့၏၊ သန္တကတ္တနံ- ဥစ္စာ၏
အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတေ- ရောက်တတ်၏၊ ဟိနာ ဇနာ-ယုတ်မာ
သော သူ တို့သည်၊ ပုဗ္ဗကမ္မပဋ္ဌာနကာ-ရှေးကံသာ ပဓာန ဟူ
၍၊ ဝဒန္တိ စ-ဆိုကုန်သလျှင်ကတည်း။

၂၉။ ဝိရာ-ပညာရှိတို့ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ န ဝဒန္တိ-မဆို
ကုန်၊ သဗ္ဗကမ္မေ-ခပ်သိမ်းသော အမှုကိစ္စတို့ကို၊ ဝါယမိံသု-
လုံ့လပြုကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ စေ-အကယ်၍၊ တံ ကမ္မံ-
ထို အမှုသည်၊ န သိဇ္ဇတိ-မပြီးခဲ့အံ့၊ အ ဖလံ ဧဝံ- ရည်တိုင်း
အကျိုးမဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ကိံဒေါသော- အဘယ်
အပြစ်ရှိအံ့နည်း။

၃၀။ ယော နရော- အကြံ ယောက်ျား မိန်းမသည်၊
နိစ ကုလံ-ယုတ်နိမ့်သော အမျိုး၌လည်း ဖြစ်၏၊ နိပ္ပညံ ဝါ-

နှုတ်ပညာ၊ လက်ပညာ အတတ်လည်း မရှိ၊ နိ ရှပ်- အရပ်
အရည်လည်း မတင့်တယ်၊ နိ ဗလံ သမံ- အစွမ်း ခွန်အား
လည်း မရှိ၊ တထာပိ-ထိုသို့ အပြစ်တင်သော်လည်း၊ ဣမံ
ကာလံ- ဤကာလကား၊ ဆုတ္တကာလံ- ကာလဆုတ်တည်း၊
နေ မေဝ- ဥစ္စာသည်သာလျှင်၊ ဝိသေသကံ- အထူးပြုသော
ကာလတည်း။

ပကိဏ္ဍက ကဏ္ဍံ-ပြီးပြီသည့်ကို ဆိုရာဖြစ်သော
အခန်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

နိဂုံး

က။ ပဏ္ဍိတော ကဏ္ဍော- ပညာရှိကို ဆိုရာ အပိုင်း၎င်း၊
သု ဇနော ကဏ္ဍော- သူတော်ကောင်းကို ဆိုရာ အပိုင်း၎င်း၊
ဒုဇ္ဇနော-သူယုတ်ကို ဆိုရာအပိုင်း၎င်း၊ မိတ္တ ဣတ္ထိ စ-အဆွေ
ခင်ပွန်းကို ဆိုရာအပိုင်း၊ မိန်းမ ကို ဆိုရာ အပိုင်း၎င်း၊ ရာဇ
ပကိဏ္ဍကော စ-မင်းကိုဆိုရာအပိုင်း၊ ပြီးပြီသောစကားကို
ဆိုရာဖြစ်သောအပိုင်း၎င်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သတ္တ ကဏ္ဍ ဝိဘူသိ
နော- ခုနစ်ပိုင်းတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော လောကနီတိ
ကျမ်း၏၊ “စက္ကိန္ဒာတိ သိရိ နာ- စက္ကိန္ဒာတိ သိရိ သဒ္ဓမ္မ ဓဇ
မဟာဓမ္မ ရာဇာ မိ ရာဇဂုရု” အမည်တော် ရှိသော မဟာ
အောင်မြေ ဘုံစံ အဋ္ဌကျောင်း ဆရာတော် သည်၊ သောမိ
တော-သုခိသင်အပ်သော၊ အယံ လောကနီတိ နိဿယော-
ဤ လောကနီတိ နိဿယသည်၊ ကာသိကေ သတေ ဆ နော
တျံ- ၁၁၉၆-ခု၊ ဒုတိယာ သဠေ - ဒုတိယ၊ ဝါဆိုလ၊ ၁၆၊

ကာလသတ္တမ အာဒိဟေ-လပြည့်ကျော် ခုနစ်ရက်,တနင်္ဂနွေ
နေ့၌၊ နိဗ္ဗိတော-ပြီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။

လောကနိတိ အနက် ပြီး၏။

ပရိတ်ကြီး ဟိန္ဒူ

ပရိတ္တ နိဒါန

- ၁။ သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊
အတြာဂန္ထိန္ဒ၊ ဒေဝတာ၊
သဒ္ဓမ္မံ မုနိရာဇဿ၊
သုဏန္တိ၊ သဂ္ဂ မောက္ခဒံ၊
- ၂။ ဓမ္မဿဝန ကာလော အယံ ဘဒ္ဒန္တာ၊
၃။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ၊
- ၄။ ယေ သန္တာ သန္တိ စိတ္တာ၊
တိ သရဏ သရဏာ၊
ဧတ္ထ လောကန္တရေဝါ၊
ဘုဗ္ဗာ ဘုဗ္ဗာ စ ဒေဝါ၊
ဂုဏ ဂဏ ဂဟဏ၊
ဗျာဝဋ္ဌာ သဗ္ဗ ကာလံ၊
ဧတေ အာယန္တိ ဒေဝါ၊

ဤအသင်းသူ အသင်းသားများ ဖြတ်၍ ဖြတ်၍ ရွတ်တတ်နိုင်ကြစေရန်
(၆) ဤကဲ့သို့ ကော်မတီ အမှတ်ဖြင့် ပြုထားပါသည်။

ဝရ ကနက မယေ၊
 မေရ ရာဇေ ဝသန္တော၊
 သန္တော သန္တော သ ဟေတု၊
 မုနိ ဝရ ဝစနံ၊
 သောတု မဂ္ဂံ သမဂ္ဂါ၊

၅။ သဗ္ဗေသု စက္ကဝါဠေသု၊
 ယက္ခာ ဒေဝါ စ ပြာဟ္မဏော၊
 ယံ အဗ္ဗေဟိ ကတံ ပုညံ၊
 သဗ္ဗ သမ္ပတ္တိ သာဓကံ၊

၆။ သဗ္ဗေသံ အနုမောဒိတွာ၊
 သမဂ္ဂံ သာသနေ ရတာ၊
 ပမာဒ ရဟိတာ ဟောန္တု၊
 အာက္ခာသု ဝိသေသတော၊

၇။ သာသနဿ စ လောကဿ၊
 ဝုဇီ ဘဝတု သဗ္ဗဒါ၊
 သာသနဗ္ဗိ စ လောကဉ္စ၊
 ဒေဝါ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ၊

၈။ သဒ္ဓိံ ဟောန္တု သုဝိ သဗ္ဗေ၊
 ပရိဝါရေပုဂ္ဂိ အတ္တနော၊
 အနိဗ္ဗာ သုမနာ ဟောန္တု၊
 သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉ္ဇတိဘိ၊

၆။ ရာဇတော ဝါ- စောရတော ဝါ, မနုဿတော ဝါ-
အမနုဿတော ဝါ, အဂ္ဂိတော ဝါ- ဥဒကတောဝါ, ဝိသာစ
တော ဝါ- ခါဏုကတော ဝါ, ကဏ္ဍကတော ဝါ- နက္ခတ္တ
တော ဝါ, ဇနပဒရောဂတော ဝါ- အသဒ္ဓမ္မတော ဝါ, အသန္နိဋ္ဌိ
တော ဝါ- အသပ္ပုရိသတော ဝါ, စဏ္ဍ-ဟတ္ထိ-အဿ-မိဂ-
ဂေါဏ- ကုက္ကုရ, အဟိ- ဝိန္တိက- မဏိသပ္ပ- နိပိ, အစ္ဆိ-
တရစ္ဆိ-သုကာရ- မဟိံသ- ယက္ခ-ရက္ခသာဒိပိ နာနာဘယ
တော ဝါ- နာနာရောဂတော ဝါ, နာနာဥပဒ္ဓဝတော ဝါ-
အာရက္ခံ ဂဏှန္တိ။

၁ - မင်္ဂလသုတ်

မင်္ဂလ နိဒါန

က။ ယံ မင်္ဂလံ ခုဒ္ဒိသဟိ၊
ဝိန္တယိံသု သဒေဝကာ၊
သောတ္ထာနံ နာဂိဂစ္ဆန္တိ၊
အဋ္ဌတိံသဉ္စ မင်္ဂလံ၊

ခ။ ဒေသိတံ ဒေဝ ဒေဝေန၊
သဗ္ဗ ပါပ ဝိနာသနံ၊
သဗ္ဗ လောက ဟိတဏ္ဍာယ၊
မင်္ဂလံ တံ ဘဏ္ဍာမ ဟေ၊

ဂ။ ဇေ မေ သုတံ၊ ဇေ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ၊
ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ၊ အနာထ ဝိဇ္ဇိကဿ အာရာမေ၊
အထခေါ အညတရာ ဒေဝတာ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ၊
အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ။

ဃ။ ယေန ဘဂဝါ တေ နုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ ကေမန္တံ
ဋ္ဌိတာခေါ၊ သာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ၊

ဒေဝတာ ယာစန

င။ ဗဟူဒေဝါ မနုဿာ စ၊
မင်္ဂလာနိ အပိန္တယံ၊
အာကင်္ခမာနာ သောတ္ထာနံ၊
ဗြူဟိမင်္ဂလ·မုတ္တမံ၊

၁။ အသေဝနာ စ ဗာလာနံ၊
ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ၊
ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊
ဇေတံ မင်္ဂလ·မုတ္တမံ၊

၂။ ပတိရူပ ဒေသ ဝါသော စ၊
ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ၊
အတ္တ သမ္မာ ပဏိမိ စ၊
ဇေတံ မင်္ဂလ·မုတ္တမံ၊

- ၃။ ဗာဟုဿစ္စဉ္စ သိပ္ပဉ္စ၊
ဝိနယော စ သုသိက္ခိတော၊
သုဘာသိတာစ ယာဝါစာ၊
ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊
- ၄။ မာတာ ဝိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊
ပုတ္တ ဒါရဿ သင်္ဂဟော၊
အနာကုလာ စ ကမ္မန္တာ၊
ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊
- ၅။ ဒါနဉ္စ ဓမ္မစရိယာ စ၊
ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော၊
အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊
ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ၊
- ၆။ အာရတိ ဝိရတိ ပါပါ၊
မဇ္ဇ ပါနာ စ သံယမော၊
အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု၊
ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ၊
- ၇။ ဂါရဝေါ စ နိဝါတော စ၊
သန္တုဋ္ဌိ စ ကထညုတာ၊
ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ၊
ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊
- ၈။ ခန္တိ စ သောဝစဿတာ၊
သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ၊
ကာလေန ဓမ္မသာကန္တော၊
ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ၊

ဇ။ တပေါ စ ဖြာဟ္မ စရိယဉ္စ၊
 အရိယ သစ္စာန ဒဿနံ၊
 နိဗ္ဗာန သန္တိကိရိယာ စ၊
 ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊

၁၀။ ဗုဒ္ဓဿ လောကဓမ္မေဟိ၊
 စိတ္တံ ယဿ န ကမ္ပတိ၊
 အ သောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊
 ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊

အာနိသံသ

က။ တောဒိသာနိ ကတွာန၊
 သဗ္ဗတ္ထ မပရာဇိတာ၊
 သဗ္ဗတ္ထ သောတ္ထိ ဂစ္ဆန္တိ၊
 ဇေတံ တေသံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊
 မင်္ဂလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၂- ရတနသုတ်
 နိဒါန

က။ ပဏိဓာနတော ပဋ္ဌာယ တထာဂတဿ ဒဿ
 ပါရမိယော၊ ဒဿ ဥပပါရမိယော ဒဿ ပရမတ္ထ ပါရမိ
 ယောတိ၊ သမတိံသ ပါရမိယော ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ၊
 လောကတ္ထ စရိယံ ဉာတတ္ထ စရိယံ ဗုဒ္ဓတ္ထ စရိယ-န္တိ၊
 တိဿော စရိယာယော ပဉ္စိမ ဘဝေ ဂစ္ဆဝေက္ကန္တိံ၊ ဇာ
 တိံ အဘိ နိက္ခမနံ ပဓာနစရိယံ၊ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ မာရ ဝိဇယံ

သဗ္ဗညုတ ဉာဏပ္ပဒိုဝေဝံ, ဓမ္မစက္က ပဝတ္တနံ, နဝ ဝေဓာ
ကုတ္တရ ဓမ္မေတိ, သဗ္ဗေပိ မေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ,
ဝေသာလိယာ တိသု ပါကာရန္တရေသု, တိယာမ ရတ္တိ
ပရိတ္တံ ကရောဇ္ဇော, အာယသ္မာ အာနန္ဒက္ကရော ဝိယ
ကာရည မိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ,။

ခ။ ကောဋိ သတ သဟသေသသု၊
စက္ကဝါဠေသု ဒေဝတာ၊။
ယဿာဏံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဌန္တိ၊
ယဉ္စ ဝေသာလိယာ ဗုရေ၊။

ဂ။ ရောဂါမနုဿ ဒုဗ္ဘိက္ခ၊
သန္တုတံ တိ ဝိဝံ ဘယံ၊။
ဝိပ္ပမန္တရဓာပေသိ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏ္ဍာမ ဟေ၊။

ဃ။ ယာနိဝ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေ၊။
သဗ္ဗေဝ ဘူတာ သု မနာ ဘဝန္တိ၊
အထောပိ သက္ကစ္စ သုဏန္တိ၊ ကာသိတံ၊။

င။ တသ္မာ ဟိ ဘူတာ နိသာမေထ သဗ္ဗေ၊
မေတ္တံ ကရေထ မာနုသိယာ ပဇာယ၊။
ဒိဝါ စ ရက္ခော စ ဟရန္တိ ယေ ဗလိ၊
တသ္မာ ဟိ နေ ရက္ခေ အ ပ္ဍမတ္တာ၊။

၁။ ဖံက်ပွဲ ဝိတ္တံ ဣဝ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သက္ကေသု ဝါ ယံ ရုတနံ ပဏိတံ၊
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒဗ္ဗိ ဗုဒ္ဓေ ရုတနံ ပဏိတံ၊
ဇေတေန သက္ကေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊

၂။ ခယံ ဝိ ရာဂံ အမတံ ပဏိတံ၊
ယဒဗ္ဗဂါ သက္ကမုနိ သမာဟိတော၊
န တေန ဓမ္မေန သမတ္ထိ ကိပ္ပိ၊
ဣဒဗ္ဗိ ဓမ္မေ ရုတနံ ပဏိတံ၊
ဇေတေန သက္ကေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊

၃။ ယံ ဗုဒ္ဓ သေဋ္ဌော ပရိဝဏ္ဏယိ သုဝိ၊
သမာဝိ မာနန္တရိကည မာဟု၊
သမာဝိနာ တေန သမော န ဝိဇ္ဇတိ၊
ဣဒဗ္ဗိ ဓမ္မေ ရုတနံ ပဏိတံ၊
ဇေတေန သက္ကေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊

၄။ ယေ ပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌ သတံ ပသတ္တာ၊
စတ္တာရိ တောနိ ယုဂါနိ ဟောန္တိ၊
တေ ဒက္ခိဏေသျှာ သုဂတဿ သာဝကံ
ဇေတသု ဒိန္နာနိ မဟပ္ပလာနိ၊
ဣဒဗ္ဗိ သံဃော ရုတနံ ပဏိတံ၊
ဇေတေန သက္ကေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊

- ၅။ ယေ သုပ္ပယုတ္တံ မနဿ ဒဋ္ဌေန၊
 နိက္ကာမိနော ဂေါတမ သာသနမိ၊
 တေ ပတ္တိ ပတ္တာ အမတံ ဝိဂယ၊
 လဒ္ဓါ မုခာ နိဗ္ဗုတိ ဘုဉ္ဇမာနာ၊
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏိတံ၊
 ဧတေန သဇ္ဈေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊
- ၆။ ယထိန္ဒြိလော ပထဝိသိတော သိယာ၊
 စတုတ္ထိဝါတေဟိ အသစ္စကမ္ပိယော၊
 တထူဝဓံ သပ္ပုရိသံ ဝဒါမိ၊
 ယော အရိယ သစ္စာနိ အဝေစ္စ ပဿတိ၊
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏိတံ၊
 ဧတေန သဇ္ဈေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊
- ၇။ ယေ အရိယ သစ္စာနိ ဝိဘာဝယန္တိ၊
 ဂန္တိရ ပညေန သုဒ္ဓေသိတာနိ၊
 ကိဉ္စာဝိ တေ ဟောန္တိ ဘုသံ ပမတ္တဿ၊
 န တေ ဘဝံ အဋ္ဌမမာဒိယန္တိ၊
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏိတံ၊
 ဧတေန သဇ္ဈေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊
- ၈။ သဟာ ဝဿ ဒဿန သမ္ပဒါယ၊
 တယာဿ မ္မော ဇဟိတာ ဘဝန္တိ၊
 သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိန္တိ တဉ္စ၊
 သိလဗ္ဗတံဝါပိ ယဒတ္ထိ ကိဉ္စိ၊

၆။ စတုဟ ပါယေဟိ စ ဝိပ္ပရတ္တော၊
 ဆတ္တာဘိဋ္ဌာနာနိ အဘဗ္ဗကာတုံ၊
 ဣဒဗ္ဗိ သံဃေ ရတနံ ပဏိတံ၊
 ဇေတန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊

၁၀။ ကိဉ္ဇာပိသော ကမ္မ ကရောတိ ပါပကံ၊
 ကာယေန ဝါစာ ဥဒ စေတသာဝါ၊
 အဘဗ္ဗသော တဿ ပဋိစ္ဆဒါယ၊
 အဘဗ္ဗတာ ဒိဋ္ဌပဒဿ ဝုတ္တာ၊
 ဣဒဗ္ဗိ သံဃေ ရတနံ ပဏိတံ၊
 ဇေတန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊

၁၁။ ဝန ပ္ဍဂုဗ္ဗေ ယထာ ဗုသိတ ဂ္ဂေ၊
 ဂိမ္မာန မာသေ ပဌမသ္မိံ ဂိဗ္ဗေ၊
 တထု ပမံ ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ၊
 နိဗ္ဗာန ဂါမိံ ပရမံ ဟိတာယ၊
 ဣဒဗ္ဗိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏိတံ၊
 ဇေတန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊

၁၂။ ဝရော ဝရညူ ဝရဒေါ ဝရ ဟရော၊
 အနုတ္တရော ဓမ္မ ဝရံ အဒေသယိ၊
 ဣဒဗ္ဗိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏိတံ၊
 ဇေတန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊

၁၃။ ဒီဏံ ပုရာဏံ နဝနတ္ထိ သန္တံ၊
 ဝိရတ္တံ ဝိတ္တာ ယတိကေ ဘဝသ္မိ၊
 တေ ဒီဏာ ဗိဇာ အဝိရုဋ္ဌိဆန္ဒာ၊
 နိဗ္ဗန္တိ ဝိရာ ယထာ ယံ ပဒိပေါ၊
 ဣဒဋ္ဌိ သံဃေ ရတနံ ပဏိတံ၊
 ဇေတန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊

နိဂမန

- က။ ယာနိ.စ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေ၊
 တထာဂတံ ဒေဝ မနုဿ ပူဇိတံ၊
 ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု၊
- ခ။ ယာနိ.စ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေ၊
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿ ပူဇိတံ၊
 ဓမ္မံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု၊
- ဂ။ ယာနိ.စ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေ၊
 တထာဂတံ ဒေဝ မနုဿပူဇိတံ၊
 သံဃံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု၊
 ရတနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ၊

၃ - မေတ္တသုတ်

နိဒါန

- က။ ယဿ နိဘာဝတော ယက္ခ၊
နေဝ ဒဿန္တိ ဘိံသနံ၊
*ယမိ စေဝါ နုယုဉ္ဇန္တော၊
ရတ္တိန္တိ ဝ မတန္တိတော၊
- ခ။ သုခံ သုပတိ သုတ္တော စ၊
ပါပံကိပ္ပိ န ပဿတိ၊
ဇေ မာဒိ ဂုဏူပေတံ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏ္ဍာမ ဟေ၊
- ဂ။ ကရဏီယ မတ္တကုသလေန၊
ယန္တိ သန္တိ ပဒံ အဘိသမေစ္စ၊
သက္ကော ဥဇ္ဇ စ သုဟုဇ္ဇ စ၊
သု ဝစော စ သမ မုဒု အန တိမာနိ၊
- ဃ။ သန္တုဿကော စ သုဘရော စ၊
အပ္ပ ကိစ္စော စ သလ္လဟုက ဂုတ္တိ၊
သန္တိန္ဒြိယော စ နိပကော စ၊
အပ္ပဂန္တော ကုလေသု န နှိဂိဇ္ဈေ၊
- င။ န စ ခုဒ္ဒ မာစရေ ကိပ္ပိ၊
ယေန ဝိညူ ပရေ ဥပဝဒေယျံ၊
သုခိနောဝ ခေမိနော ဟောန္တိ၊
သဗ္ဗ သက္ကာ ဘဝန္တိ သုခိတတ္တာ၊

* ယဉ္ဇိ။

- ၂။ ယေ ကေမိ ပါဏ ဘူတ ဣိ၊
 တသာဝါ ထာဝါ ရာ ဝ နဝ သေသာ၊
 ဒိဃာဝါ ယေဝ မဟန္တာ၊
 မဏ္ဍိမာ ရဿကာ အဏုက ထူလာ၊
- ၃။ ဒိဋ္ဌာဝါယေ ဝ အဒိဋ္ဌာ၊
 ယေဝ ဒူရေ ဝသန္တိ အဝိဒူရေ၊
 ဘူတာ ဝါ သန္တဝေသိ ဝ၊
 သဗ္ဗ သတ္တာ ဘဝန္တ သုဝိ တတ္တာ၊
- ၄။ န ပရော ပရံ နိကုဗ္ဗေထ၊
 နာ တိမညေထ ကတ္ထမိ န ကိဋ္ဌိ၊
 ဗျာရောသနာ ပဋိဃ သညာ၊
 နာ ည မညဿ ဒုက္ခ မိစ္ဆေယျ၊
- ၅။ မာတာ ယထာ နိယံ ပုတ္တ၊
 မာယုသာ ဧကပုတ္တ မနုရက္ခေ၊
 ဝေဋ္ဌိ သဗ္ဗ ဘူတေသု၊
 မာနသံ ဘာဝယေ အ ပရိမာဏံ၊
- ၆။ မေတ္တဉ္စ သဗ္ဗ လောကသ္မိံ၊
 မာသံ ဘာဝယေ အ ပရိမာဏံ၊
 ဥဒ္ဓံ အဓော စ တိရိယဉ္စ၊
 အ သမ္မာဓံ အ ဝေရ မ သပ္ပတ္တံ၊
- ၇။ တိဋ္ဌံ စရံ နိသိန္ဓော ဝ၊
 သယာနော ယာဝတာ သာ ဝိတ မိဒ္ဓေါ၊
 ဧတံ သတိံ အမိဒ္ဓေယျ၊
 ဗြာဟ္မ မေတံ ဝိဟာရ မိမောဟု၊

- ၈။ ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္ပ၊
သီလ ဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော၊
ကာမေသု ဝိနယ ဂေဓံ၊
န ဟိဇာတု ဂ္ဂဟ္တသေယျ ပုနဘရေတိ၊

မေတ္တသုတ္တံ ဒိဋ္ဌိတံ။

— ၀ —

၄-ခန္ဓသုတ်

နိဒါန

- က။ သဗ္ဗာ သိဝိသ ဇာတိနံ၊
ဒိဗ္ဗမန္တံ ဂဒံ ဝိယ၊
ယံ နာသေတိ ဝိသံ ဧသာရုံ၊
သေသဉ္ဇာပိ ပရိဏယံ၊
- ခ။ အာဏာခေတ္တံ သဗ္ဗတ္ထ၊
သဗ္ဗဒါသဗ္ဗ ပါဏိနံ၊
သဗ္ဗသောပိ နိဝါရေတိ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏ္ဍာမ ဟေ၊
- ၁။ ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဧရေပထေဟိ မေ၊
ဆဗျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ကဏ္ဍာ ဂေါတမကေဟိစ။

- ၂။ အ ပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ နှိပါဒကေဟိ မေ၊
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ၊
- ၃။ မာ မံ အ ပါဒကော ဟိံသိ၊
မာ မံ ဟိံသိ နှိပါဒကော၊
မာ မံ စတုပ္ပဒေါ ဟိံသိ၊
မာ မံ ဟိံသိ ဗဟုပ္ပဒေါ၊
- ၄။ သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊
သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ကေဝလာ၊
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဏန္တိ၊
မာ ကိဉ္စိ ပါပ မာဂမာ၊
- ၅။ အ ပွမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊
အပွမာဏော ဓမ္မော၊
အပွမာဏော သံဃော၊
ပမာဏဝန္တာနိ သရိသပါနိ၊
အဟိ ဝိဒ္ဓိကာ သတပဒိ၊
ဥဏ္ဏနာဘိ သရဗူ မူသိကာ၊
- ၆။ ကတာ မေ ရက္ခာ၊
ကတာ မေ ပရိတ္တံ၊
ပဋိက္ခမန္တိ ဘူတာနိ၊
သော ဟံ နမော ဘဂဝတော၊
နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ၊
ခန္ဓ ပရိတ္တံ နိဗ္ဗိတံ။

ဣ-မောရသုတ်

နိဒါန

- က။ ပူရေန္တံ ဗောဓိ သန္တာရေ၊
နိဗ္ဗတ္တံ မောရ ယောနိယံ၊
ယေန သံဝိဟိတာ ရက္ခံ၊
မဟာ သတ္တံ ဝနေစရာ၊
- ခ။ စိရသံ ဝါယမန္တာပိ၊
နေဝ သက္ကိံသု ဂဏ္ဍိတုံ၊
ပြာဟ္မမန္တန္တိ အက္ခာတံ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ၊
- ၁။ ဥဒေတယံ စက္ခုမာ ကောရာဇာ၊
ဟရိဿ ဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော၊
တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿ ဝဏ္ဏံ ပထဝိ ပ္ပဘာသံ၊
ထယာ ဇူ ဂုတ္တံ ဝိဟာရေမု ဒိဝသံ၊
- ၂။ ယေ ပြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗ ဓမ္မေ၊
တေ မေ နမော တေစ ဗံ ပါလယန္တိ၊
နမဏ္ဍု ဗုဒ္ဓါနံ နမဏ္ဍု ဗောဓိယာ၊
နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ၊
ဣဝံ သော ပရိတ္တံ ကတော၊
မောရော စရတိ သေနာ၊

- ၃။ အပေတယံ စက္ခုမာ ကောရာဇာ၊
 ဟရိဿဝဇ္ဇော ပထဝိ ပွဘာသော၊
 တံ တံ နမဿာမိ ဟရိ ဿ ဝဇ္ဇံ ပထဝိ ပွဘာသံ၊
 တယာ ဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ရတ္တိံ၊
- ၄။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗ ဓမ္မေ၊
 တေ မေ နမော တေစ ဖံ ပါလယန္တိ၊
 နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
 နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ၊
 ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတွာ၊
 မောရော ဝါသ မဏပ္ပယိ၊

မောရ ပရိတ္တံ နိဗ္ဗိတံ၊

— ၀ —

၆-ဝဋ္ဋသုတ်

နိဒါန

- က။ ပူရေန္တံ ဗောဓိ သန္တာရေ၊
 နိဗ္ဗတ္တံ ဝဋ္ဋ ဇာတိယံ၊
 ယဿ တေဇေန ဒါဝဂ္ဂိ၊
 မဟာ သတ္တံ ဝိဝဇ္ဇယိ၊
- ခ။ ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ၊
 လောက နာထေန ဘာသိတံ၊
 ကပ္ပ ဌာယိံ မဟာတေဇံ၊
 ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမု ဟေ၊

၁။ အတ္ထိ လောကေ သီလ ဂုဏော၊
သစ္စံ သောစေယျ နုဒ္ဒယာ၊
တေန သစ္စေန ကာဟာမိ၊
သစ္စ ကိရိယမနုတ္တရံ၊

၂။ အာဝဇ္ဇေတွာ ဓမ္မဗလံ၊
သရိတွာ ပုဗ္ဗကေ ဇိနေး၊
သစ္စ ဗလမဝဿာယ၊
သစ္စ ကိရိယမကာသဟံ၊

၃။ သန္တိ ပက္ခာ အပတနာ၊
သန္တိ ပါဒါ အဝဉ္ဇနာ၊
မာတာ ဝိတာ စ နိက္ခန္တာ၊
ဇာတဝေဒ ပဋိက္ကမ၊

၄။ သဟ သစ္စေ ကတေ မယှံ၊
မဟာ ပဇ္ဇလိတော သိဝိ၊
ဝဇ္ဇေသိ သောဠဿ ကရိသာနိ၊
ဥဒကံ ပက္ခာ ယထာ သိဝိ၊
သစ္စေန မေ သမော နုတ္ထိ၊
သော မေ သစ္စ ပါရမီ၊

ဝဇ္ဇ ပရိတ္တံ နိဋ္ဌိတံ၊

ဂ--ဇေဋ္ဌသုတ်

နိဒါန

က။ ယဿာနံဿရဏေနာပိ၊
 အန္တလိက္ခေပိ ပါဏိနော၊
 ပတိဋ္ဌမဝိဂစ္ဆန္တိ၊
 ဘူမိယံ ဝိယ သဗ္ဗဏှာ၊

ခ။ သဗ္ဗုပ္ပဒ္ဒဝ ဇာလဗျာ၊
 ယက္ခာ စောရာ ဒိ သန္တဝါ၊
 ဂဏနာ နစ မုတ္တာနံ၊
 ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ၊

ဂ။ ဇေံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ၊
 ဝိဟာရတိ ဇေတဝနေ၊ အနာထ ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ၊

၁။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ ဘိက္ခဝေါ
 တိ၊။ ဘဒ္ဒန္တေတိ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ၊
 ဘဂဝါ တေ ဒဝေါစ၊ ဘူတ ပုပ္ဖံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါ သုရသင်္ဂါ
 မော၊ သမုပဗျူဠော အဟောသိ၊။ အထခေါ ဘိက္ခဝေ၊
 သက္ကော ဒေဝါန မိန္ဒော၊ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ၊
 သစေ မာရိသာ ဒေဝါနံ သင်္ဂါမ ဂတာနံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဘယံ
 ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ လောမ ဟံသော ဝါ၊ မမေဝ တသ္မိံ
 သမယေ ဇေဋ္ဌံ ဥလ္လောကေယျာထ၊ မမံဟိ ဝေါ ဇေဋ္ဌံ
 ဥလ္လောကယတံ၊ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံဝါ
 လောမ ဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိုဿတိ၊။

၂။ နော စေ မေ ဇေဂ္ဂံ ဥဇ္ဈောကေယျာထ၊ အထ ပဇာ
ပတိဿ ဒေဝ ရာဇဿ ဇေ ဂ္ဂံ ဥဇ္ဈောကေယျာထ၊ ပဇာ
ပတိဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝ ရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ ဥဇ္ဈောကယတံ၊
ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ လောမ ဟံသော
ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ၊

၃။ နော စေ ပဇာပတိဿ ဒေဝ ရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ
ဥဇ္ဈောကေယျာထ၊ အထ ဝရဏဿ ဒေဝ ရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ
ဥဇ္ဈောကေယျာထ၊ ဝရဏဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝ ရာဇဿ
ဇေဂ္ဂံ ဥဇ္ဈောကယတံ၊ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ
ဝါ လောမ ဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ၊

၄။ နော စေ ဝရဏဿ ဒေဝ ရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ ဥဇ္ဈော
ကေယျာထ၊ အထ ဤသာနဿ ဒေဝ ရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ
ဥဇ္ဈောကေယျာထ၊ ဤသာနဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝ ရာဇဿ
ဇေဂ္ဂံ ဥဇ္ဈောကယတံ၊ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိ
တတ္ထံ ဝါ လောမ ဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ၊

၅။ တံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သက္ကဿ ဝါ ဒေဝါနုမိန္ဒဿ
ဇေဂ္ဂံ ဥဇ္ဈောကယတံ၊ ပဇာပတိဿ ဝါ ဒေဝ ရာဇဿ
ဇေဂ္ဂံ ဥဇ္ဈောကယတံ၊ ဝရဏဿ ဝါ ဒေဝ ရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ
ဥဇ္ဈောကယတံ၊ ဤသာနဿ ဝါ ဒေဝ ရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ
ဥဇ္ဈောကယတံ၊ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ
လောမ ဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယေထာပိ၊ နော ပဟိ
ယေထ၊

၆။ တံ ကိဿဟေတု, သက္ကော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနု
မိန္ဒော, အ ဝိတရာဂေါ အ ဝိတ ဧဒါသော အ ဝိတမောဟော,
ဘိရု ဆန္တိ ဥတြာသိ ပလာယိ တိ၊

၇။ အဟဉ္စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဇေံ ဝဒါမိ, သစေ တုမ္ဘာကံ
ဘိက္ခဝေ အရည ဂတာနံ ဝါ, ရုက္ခမူလ ဂတာနံ ဝါ သုညာ
ဂါရ ဂတာနံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ, ဘယံ ဝါ ဆန္တိတတ္ထံဝါ လော
ဟံသော ဝါ, မမေဝ တသ္မိံ သမယေ အနုဿရေယျာထ၊

၈။ ဣတိဝိ သော ဘဂဝါ အရဟံ, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ,
ဝိဇ္ဇာ စရဏ သစ္စန္ဒော, သုဂတော, လောကဝိဒု, အနုတ္တရော
ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ, သတ္တာ ဒေဝ မနုဿာနံ, ဗုဒ္ဓေါ, ဘဂဝါ
တိ၊

၉။ မမံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ, ယံ ဘဝိဿတိ
ဘယံ ဝါ ဆန္တိတတ္ထံ ဝါ ထောမ ဟံသော ဝါ, သော ပဟိ
ယိဿတိ၊

၁၀။ နော စေမံ အနုဿရေယျာထ, အထ ဓမ္မံ အနုဿ
ရေယျာထ၊

၁၁။ သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော, သန္တိဋ္ဌိကော--
အကာလိကော, ဖေါပဿိကော, ဩပနေယျိကော, ပစ္စတ္တံ
ဝေဒိတဇ္ဇော ဝိညူဟိ တိ၊

၁၂။ ဓမ္မံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရဟံ, ယံ ဘဝိဿတိ
ဘယံ ဝါ ဆန္တိတတ္ထံ ဝါ လောမ ဟံသော ဝါ, ထောပဟိ
ယိဿတိ၊

၁၃။ နော စေ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ, အထ သံဃံ
အနုဿရေယျာထ၊

၁၄။ သုပ္ပုပ္ဖိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက သံဃော၊
ဥဇုပ္ပုပ္ဖိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက သံဃော၊ ဣယုပ္ပုပ္ဖိ
ပန္နော ဘဂဝတော သာဝက သံဃော၊ သာမိမိပ္ပုပ္ဖိပန္နော
ဘဂဝတော သာဝက သံဃော၊ ယဒိဗံ စတ္တာရိ ပုရိသ
ယုဂါနိ အဋ္ဌပုရိသ ပုဂ္ဂလာ၊ ဧသ ဘဂဝတော သာဝက
သံဃော၊ အာဟုနေယျော၊ ပါဟုနေယျော၊ ဒက္ခိဏေယျော၊
အဗ္ဗလိကရဏိယော၊ အနိတ္တရံပညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ၊

၁၅။ သံဃံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ၊ ယံ ဘဝိဿ
တိ ဘယံ ဝါ ဆန္တိတတ္ထံဝါ လောမ ဟံသောဝါ၊ သောပဟိ
ယိဿတိ၊

၁၆။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ တထာဂတော ဟိ ဘိက္ခဝေ
အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိတ ရာဂေါ ဝိတ ဒေါသော ဝိတ
မောဟော၊ အဘိရ အဆန္တိ အနုတြာသိ အ ပလာယိတိ၊

၁၇။ ဣဒ မဝေါ စ ဘဂဝါ။

ဣဒံ ဝတ္တာန သုဂတော၊

အသာပရံ ဇေတဝေါစ သတ္တာ၊

၁၈။ အရညေ ရုက္ခ မူလေ ဝ။

သုညာဂါရေဝ ဘိက္ခဝေါ၊

အနုဿရေထ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊

ဘယံ တုမ္ဘာကံ နော သိယာ၊

၁၉။ နော စေ ဗုဒ္ဓံ သရေယျာထ၊

လောကဇေဋ္ဌံ နုရာသဘံ၊

အထ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊

နိယျာနိကံ သုအေဝိတံ၊

၂၀။ နော စေ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊
 နိယျာနိကံ သုဒ္ဓေသိတံ၊
 အထ သံဃံ သရေယျာထ၊
 ပုညေက္ခတ္တံ အနုတ္တရံ၊

၂၁။ ဧဝံ ဗုဒ္ဓံ သရန္တိန္ဒာနံ၊
 ဓမ္မံ သံဃဉ္စ ဘိက္ခဝေါ၊
 ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံဝါ၊
 လောမ ဟံသော န ဟေဿတိ၊

ဓမ္မေ ပရိတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

— ၀ —

၈-အာဇာနည်နိဋ္ဌိယသုတ်

နိဒါန

က။ အပ္ပသန္ဓေဟိ နာထဿ၊
 သာသနေ သာရ သမ္ပတေ၊
 အ မနုဿေဟိ စဇ္ဈေဟိ၊
 သဒါ ကိဗ္ဗိ သ ကာရိတိ၊

ခ။ ပရိသာနံ စတဿန္တံ၊
 အ ဟိံသာယ စ ဂုတ္တိယာ၊
 ယံ ဒေသေသိ မဟာဝိရော၊
 ပရိတ္တံ တံ ဘုဏ္ဏာမ ပေဓံ၊

- ၁။ ဝိပဿိဿ စ နမဿ္ဃ။
စက္ခုမန္တဿ သိရိမတော၊
သိဝိဿဝိ စ နမဿ္ဃ။
သဗ္ဗ ဘူတာနန္တကမ္ပိနော၊
- ၂။ ဝေဿဘုဿ စ နမဿ္ဃ။
နှာတကဿ တပဿိနော၊
နမဿ္ဃ ကကုသန္ဓဿ၊
မာရသေနာ ပမဒ္ဓိနော၊
- ၃။ ကောဏာဂမနဿ နမဿ္ဃ။
ဗြာဟ္မဏဿ ဝုသိမတော၊
ကဿပဿ စ နမဿ္ဃ။
ဝိ ပ္ဍမုတ္တဿ သဗ္ဗမိ၊
- ၄။ အင်္ဂီရဿဿ နမဿ္ဃ။
သက္ခ ပုတ္တဿ သိရိမတော၊
ယောဣန္ဒြိယံ ဓမ္မံ ဧဒေသေတိ၊
သဗ္ဗ ဒုက္ခာ ပနုဗ္ဗနံ၊
- ၅။ ယေစာ ဝိ နိဗ္ဗူတာ လောကေ၊
ယထာ ဘူတံ ဝိပဿိသုံ၊
ကေ ဇနာ အပိသုဏာထ၊
မဟန္တာ ဝိတ သာရဒါ၊
- ၆။ ဟိတံ ဧဝ မနုဿာနံ၊
ယံ နမဿန္တိ ဂေါတမံ၊
ဝိဇ္ဇာ စရဏ သဗ္ဗန္တံ၊
မဟန္တာ ဝိတ သာရဒံ၊

- ၇။ တေ စညေ စ သမ္ပုဒ္ဓါ၊
အနေက သတ ကောဋိယော၊
သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ သမ သမာ၊
သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ မဟိဒ္ဓိကာ၊
- ၈။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓ ဗလူပေတာ၊
ဝေသာရဇ္ဇေဟု ပါကတာ၊
သဗ္ဗေ တေ ပဋိဇာနန္တိ၊
အာသဘဏ္ဍာန မုတ္တမံ၊
- ၉။ သိဟ နာဒံ နဒဇ္ဇေ တေ၊
ပရိ သာသု ဝိသာရဓါ၊
ပြာဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တေန္တိ၊
လောကေ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ၊
- ၁၀။ ဥပေတာ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မေဟိ၊
အဋ္ဌာရသဟိ နာယကာ၊
ဗာတ္ထိံဆ လက္ခဏူပေတာ၊
သိတာ နုဗျဉ္ဇနာ ဓရာ၊
- ၁၁။ ဗျာမ ပွဘာယ သု ပွဘာ၊
သဗ္ဗေ တေမုနိ ကုဉ္ဇရာ၊
ဗုဒ္ဓါ သဗ္ဗညုနော ဇေတေ၊
သဗ္ဗေ ဝိဏာ သဝါ ဇိနာ၊
- ၁၂။ မဟာ ပဘာ မဟာ တေဇာ၊
မဟာ ပညာ မဟာ ဗ္ဗလော၊
မဟာ ကာရုဏိကာ ဝိရာ၊
သဗ္ဗေ သာနံ သုခါ ဝဟာ၊

- ၁၃။ ဒိပါ နာထာ ပတိဋ္ဌာ စ၊
တာဏာ လေဏာ စ ပါဏိနံ၊
ဂတိ ဗန္ဓု။ မဟေ·ဿာဿ၊
သရဏာ စ ဟိတေ·သိနော၊
- ၁၄။ သ ဒေဝကဿ လောကဿ၊
သဗ္ဗေ ဇေတေ ပရာယဏာ၊
တေသာ·ဟံ သိရဿာ ပါဒေ၊
ဝန္ဓာမိ ပုရိသုတ္တမေ၊
- ၁၅။ ဝစဿာ မနဿာ စေဝ၊
ဝန္ဓာမေ·တေ တထာဂတေ၊
သယံနေ အာသနေ ဌာနေ၊
ဂမနေစာ·ပိ သဗ္ဗဒါ၊
- ၁၆။ သဒါ သုခေန ရက္ခန္တိ၊
ဗုဒ္ဓါသန္တိ ကရာ တုဝံ၊
တေဟိ တွံ ရက္ခိတော သန္တော၊
မုတ္တော သဗ္ဗဘယေဟိစ၊
- ၁၇။ သဗ္ဗ ရောဂါဝိနိမုတ္တော၊
သဗ္ဗ သန္တာပ ဝဇ္ဇိတော၊
သဗ္ဗ ဝေရ·မတိက္ကန္တော၊
နိဗ္ဗုတော စ တုဝံ ဘဝ၊
- ၁၈။ တေသံ သစ္စေန သိသေန၊
ခန္တိ မေတ္တာ ဗလေန စ၊
တေပိ အဓမ္မ နုရက္ခန္တိ၊
အရောဂေန သုခေန စ၊

- ၁၉။ ပုရတ္တိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊
သန္တိဘူတာ မဟိဒ္ဓိကာ၊
ထေဝိ အမေ နိရက္ခန္တိ၊
အရောဂေန သုခေန စ၊
- ၂၀။ ဒက္ခိဏသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊
သန္တိ ဒေဝါ မဟိဒ္ဓိကာ၊
ထေဝိ အမေ နိရက္ခန္တိ၊
အရောဂေန သုခေန စ၊
- ၂၁။ ပုတ္တိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊
သန္တိ နာဂါ မဟိဒ္ဓိကာ၊
ထေဝိ အမေ နိရက္ခန္တိ၊
အရောဂေန သုခေန စ၊
- ၂၂။ ဥတ္တရသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊
သန္တိ ယက္ခာ မဟိဒ္ဓိကာ၊
ထေဝိ အမေ နိရက္ခန္တိ၊
အရောဂေန သုခေန စ၊
- ၂၃။ ပုရတ္တိမေန တေရဋ္ဌော၊
ဒက္ခိဏေန ဝိရုဋ္ဌကော၊
ပုတ္တိမေန ဝိရုပက္ခော၊
ကုဝေရော ဥတ္တရံ ဒိသံ၊
- ၂၄။ စတ္တာရော တေ မဟာ ရာဇာ၊
လောက ပါလာ ယသသိနော၊
ထေဝိ အမေ နိရက္ခန္တိ၊
အရောဂေန သုခေန စ၊

- ၂၅။ အာကာသဌာ စ ဘူမဌာ၊
ဒေဝါနာဂါ မဟိဒ္ဓိကာ၊
တေဝိ အဓေ နံရက္ခန္တိ၊
အ ရောဂေန သုခေန စ၊
- ၂၆။ ဣဒ္ဓိမန္တော စ ယေ ဒေဝါ၊
ဝသန္တာ ဣဝ သာသနေ၊
တေဝိ အဓေ နံရက္ခန္တိ၊
အ ရောဂေန သုခေန စ၊
- ၂၇။ သမ္ပိ တိ ယော ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊
သောကော ရောဂေါ ဝိနဿတု၊
မာ တေ ဘဝတိန္တရာယာ၊
သုဝိ ဒိဃာ ယုကော ဘဝ၊
- ၂၈။ အဘိဝါဒန သီလိဿ၊
နိစ္စံ ဝုဇာ ပစာယိနော၊
စတ္တာရော ဓမ္မာ ဝဗုန္တိ၊
အာယု ဝဏ္ဏော သုခံ ဗလံ၊

အာဇာနည်သုတ္တံ နိဗ္ဗိတံ။

၉ - အင်္ဂုလိမာလသုတ် နိဒါန

က။ ပရိတ္တံ ယံ ဘဏန္တဿ၊
 နိသိန္န ဌာန ဓောဝနံ၊
 ဥဒကဗ္ဗိ ဝိနာသေတိ၊
 သဗ္ဗ မေဝ ပရိဿယံ၊

ခ။ သောတ္ထိနာ ဂန္တ ဝုဋ္ဌာနံ၊
 ယဉ္ဇ သာဓေတိ တင်္ဂိဏေ၊
 ထေရဿ-ဂုံလိမာလဿ၊
 လောက နာထေန ဘာသိတံ၊
 ကပ္ပဌာယိ မဟာ တေဇံ၊
 ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ၊

၁။ ယတော-ဟံ ဘဂိနိ အရိယာယ ဇာတိယာ
 ဇာတော, နာ-ဘိ ဇာနာမိ သဗ္ဗိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရော
 ပေတာ, တေန သဇ္ဈေန သောတ္ထိတေ ဟောတု သောတ္ထိ
 ဂန္တဿ၊

အင်္ဂုလိမာလ သုတ္တံ နိဗ္ဗိတံ။

နိဒါန

- က။ သံသာရေ သံသရန္တာနံ၊
သဗ္ဗဒုက္ခ ဝိနာသနေ၊
သတ္တ ဓမ္မေ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊
မာရ သေနာ ပမဒ္ဒနေ၊
- ခ။ ဗုဒ္ဓိတွာ ယေဝိမေ သတ္တာ၊
တိ ဘဝါ မုတ္တကုတ္တမာ၊
အ ဇာတိမ ဇရာဗျာဓိံ၊
အ မတံ နိဗ္ဗယံ ဂတာ၊
- ဂ။ ဝေမာဒိ ဂုဏူပေတံ၊
အနေက ဂုဏ သင်္ဂဟံ၊
ဩသဓဉ္စ ဣမံမန္တံ၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂဉ္စ ဘဏ္ဍာမ ဟေ၊
- ဃ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါသတိ သင်္ခါတော၊
ဓမ္မာနံ ဝိစယော တထာ၊
ဝိရိယံ ဝိတိ ပဿဒ္ဓိ၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ တထာပရေ၊
- ၂။ သမာဓုပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊
သတ္တေ တေ သဗ္ဗဒဿိနာ၊
မုနိနာ သမ္ပ ဒက္ခာတာ၊
ဘာဝိတာ ဗဟူလီ ကတာ၊

- ၃။ သံဝတ္ထ နှိ အဘိညာဃ၊
 နိဗ္ဗာနာယ စ ဗောဓိယာ၊
 ဇေတန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ၊။
- ၄။ ကေသ္မိံ သမယေ နာထော၊
 မောဂ္ဂလာနဉ္စ ကဿပံ၊
 ဂိလာနေ ဒုက္ခိတေ ဒိသွာ၊
 ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သတ္တ ဒေသယိ၊။
- ၅။ တေ စ တံ အဘိနန္ဒိတွာ၊
 ရောဂါ မုတ္တိံသု တင်္ဂိဏေ၊
 ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ၊။
- ၆။ ကေဒါ ဓမ္မ ရာဇာပိ၊
 ဂေလညေနာဘိ ဝိဋ္ဌိတော၊
 ဂုန္ဒ ထေရေန တံ ယေဝ၊
 ဘဏ္ဍာပေတွာန သာဒရံ၊။
- ၇။ သမ္မောဒိတွာန အာဗာဓာ၊
 တမ္ဘာ ဂုဠာသိ ဌာနသော၊
 ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ၊။

- ၈။ ပဟိနာ တေ စ အာဗာဓာ၊
 တိဏ္ဍန္နိမ္မိ မဟေသိနံ၊
 မဂ္ဂါ ဟတာ ကိလေသာဝ၊
 ပတ္တာ နိပ္ပတ္တိ မ္ဗေတံ၊
 ဇေတန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ၊
 ဗောဇ္ဈင်္ဂ သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ၊

— ၀ —

၁၁-ပုဗ္ဗဏှသုတ်

- ၁။ ယံ ဒုန္နိမ္မိတ္တံ အဝ မင်္ဂလဉ္စ၊
 ယော စာမနာပေါ သကုဏဿ သဇ္ဈေါ၊
 ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အ ကန္တိ၊
 ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန ဝိနာသ မေတ္တိ၊
- ၂။ ယံ ဒုန္နိမ္မိတ္တံ အဝ မင်္ဂလဉ္စ၊
 ယောစာမနာပေါ သကုဏဿ သဇ္ဈေါ၊
 ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အ ကန္တိ၊
 ဓမ္မာနုဘာဝေန ဝိနာသ မေတ္တိ၊
- ၃။ ယံ ဒုန္နိမ္မိတ္တံ အဝ မင်္ဂလဉ္စ၊
 ယောစာမနာပေါ သကုဏဿ သဇ္ဈေါ၊
 ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အ ကန္တိ၊
 သံဃာနုဘာဝေန ဝိနာသ မေတ္တိ၊

- ၄။ ဒုက္ခပုတ္တာ စ နိဒုက္ခာ၊
ဘယပုတ္တာ စ နိဗ္ဗယာ၊
သောက ပုတ္တာ စ နိဿောကာ၊
ဟောန္တု သဗ္ဗေဝိ ပါဏိနော၊
- ၅။ ဣောဝိတာ စ အမေဟိ၊
သန္တတံ ပုည သမ္ပဒံ၊
သဗ္ဗေ ဒေဝါ နုပောဒန္တု၊
သဗ္ဗ သမ္ပတ္တိ သိဒ္ဓိယာ၊
- ၆။ ဒါနံ ဒေန္တု သဒ္ဓါယ၊
သီလံရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ၊
ဘာဝနာဘိရတာ ဟောန္တု၊
ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာဂတာ၊
- ၇။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဗလပုတ္တာ၊
ပစ္စေကာနုဉ္စ ယံ ဗလံ၊
အရဟန္တာနုဉ္စ တေဇေန၊
ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော၊
- ၈။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဝေါ ဟုရံဝါ၊
သဂ္ဂေသု စါ ယံ ရဇာနံ ပဏိဟံ၊
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒဉ္စိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏိတံ၊
ဇေတေန သဗ္ဗေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊

- ၉။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဝေါ ဟုရံဝါ၊
သက္ကေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏိတံ၊
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒဗ္ဗိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏိတံ၊
ဇေတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊
- ၁၀။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဝ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သက္ကေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏိတံ၊
န နောသမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒဗ္ဗိ သံဃော ရတနံ ပဏိတံ၊
ဇေတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု၊
- ၁၁။ ဘဝတု သဗ္ဗ မင်္ဂလံ၊
ရက္ခန္တံ သဗ္ဗ ဒေဝတာ၊
သဗ္ဗ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊
သဒါ သုဒ္ဓိ ဘဝန္တုတေ၊
- ၁၂။ ဘဝတု သဗ္ဗ မင်္ဂလံ၊
ရက္ခန္တံ သဗ္ဗ ဒေဝတာ၊
သဗ္ဗ ဓမ္မာ နုဘာဝေန၊
သဒါ သုဒ္ဓိ ဘဝန္တု တေ၊
- ၁၃။ ဘဝတု သဗ္ဗ မင်္ဂလံ၊
ရက္ခန္တံ သဗ္ဗ ဒေဝတာ၊
သဗ္ဗ သံဃာနုဘာဝေန၊
သဒါ သုဒ္ဓိ ဘဝန္တု တေ၊

၁၄။ မဟာ ကာရုဏိကော နာထော၊
 ဟိတာယ သဗ္ဗ ပါဏိနံ၊
 ပူရေတွာ ပါရမီ သဗ္ဗာ၊
 ပတ္တော သမ္မောဓိမုတ္တမံ၊
 ဇေတန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ၊

၁၅။ ဇယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊
 သက္ခာနံ နန္ဒိ ဝဇ္ဇနော၊
 ဇေမေဝ ဇယော ဟောတု၊
 ဇယသု ဇယ မင်္ဂလေ၊

၁၆။ အ ပရာဇိတ ပဏ္ဍကေ၊
 သီသေ ပုထု ဝိပုက္ခလေ၊
 အဘိသေကေ သဗ္ဗ ဗုဒ္ဓါနံ၊
 အဂ္ဂပ္ပတ္တော ပမောဒတိ၊

၁၇။ သု နက္ခတ္တံ သု မင်္ဂလံ၊
 သု ပဘာတံ သုဝုဠိတံ၊
 သု ခဏော သု မဟုတ္တော စ၊
 သုယိဋ္ဌံ ဗြဟ္မ စာရိသု၊

၁၈။ ပဒက္ခိဏံ ကာယ ကမ္မံ၊
 ဝါစာ ကမ္မံ ပဒက္ခိဏံ၊
 ပဒက္ခိဏံ မနော ကမ္မံ၊
 ပဏိဓိ တေ ပဒက္ခိဏေ၊

၁၉။ ပဒက္ခိဏာနိ ကတွာန၊
လန္တိန္တိ ဣပဒက္ခိဏေ၊
တေ အတ္ထလဒ္ဓါ သုခိတာ၊
ဝိရုဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓ သာသနေး၊
အရောဂါ သုခိတာ ဟောန္တိ၊
သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိသိ၊

ပုဗ္ဗဏှ သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။
ပရိတ်ကြီး ပါဠိတော် ပြီး၏။

ပရိတ်ကြီးအနက်
ပရိတ်ကြီး နိဒါန်း

၁။ သမန္တာ-ဤ စကြဝဠာ၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ စက္ကဝါ
ဧဠသု- တသောင်းသော စကြဝဠာတို့၌၊ ဝသန္တာ- နေကုန်
သော၊ နေတော-နတ်တို့သည်၊ အတြ-ဤ ပရိတ်ရွတ်ရာအရပ်
သို့၊ အာဂန္တိန္တိ-လာလှည့်ကုန်၊ မုနိရာဇဿ-မြတ်စွာဘုရား
၏၊ သဂ္ဂ မောက္ခဒံ-နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်ကို ပေးတတ်သော၊ သဒ္ဓမ္မံ-
သူတော်ကောင်း တရား တည်းဟူသော ပရိတ်တော်ကို၊ သု
ဏန္တိ-နာလှည့်ကုန်။

၂။ ဘဒ္ဒန္တာ-ဒေါ နတ်များတို့၊ အယံ-ဤ အခါကာ၊ ဓမ္မ-
ဿဝန ကာလော-တရားတော်ကို နာအံ့သော အခါတည်း။

၃။ အရဟတော-ပစ္စည်းလေးပါးကို ခံတော်မူထိုက်ထ
သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ- သမ္မာလေးပါးကို သယန္တုဉာဏ်
ဖြင့် သိတော်မူပြီးထသော၊ ထဿ ဘဂဝတော-ထို မြတ်စွာ
ဘုရားအား၊ နမော-ရှိခိုးပါ၏။

၄။ ဧတ္ထ ဝါ-ဤ စကြဝဠာ၌ ၎င်း၊ လောကန္တရေ ဝါ-
စကြဝဠာ တပါး၌ ၎င်း၊ ဝသန္တာ- နေကုန်သော၊ သန္တာ-
သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သန္တမိတ္တာ- ငြိမ်သက်သော
စိတ်ရှိကုန်သော၊ တိ ရသဏ သရဏာ-ရတနာသုံးပါးလျှင်
ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗကာလံ- အခါခပ်သိမ်း၊ ဂုဏ
ဂဏ ဂဟဏ ဗျာဝဇ္ဇာ - ဂုဏ်အပေါင်းကို ယူခြင်း၌ အား
ထုတ်ကုန်သော၊ ဘုမ္မာ-မြေ၌တည်ကုန်သော၊ ယေ ဒေဝါ စ-
အကြင် ဘုမ္မစိုးနတ်တို့သည် ၎င်း၊ သန္တိ ရှိကုန်၏၊ အ ဘုမ္မာ-
ကောင်းကင်၌တည်ကုန်သော၊ ယေ ဒေဝါ စ-အကြင် အာကာ
သစိုး နတ်တို့သည် ၎င်း၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏၊ ဒေတ ဒေဝါ စ-
ထို နတ်တို့သည် ၎င်း၊ ဝရ ကနက မယေ မြစ်သော ရွှေပိုင်
အတိပြီးသော၊ မေရ ရာဇေ-မြင့်မိုရ်တောင်မင်း၌၊ ဝသန္တော-
နေသော၊ သန္တော-သူတော်ကောင်းဖြစ်သော၊ ယော ဒေဝါ
စ-အကြင် နတ်အပေါင်းသည်လည်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ သော ဒေ
ဝေါစ- ထို နတ်အပေါင်းသည်လည်း၊ သန္တော သဟေတုံ-
ရောင့်ရဲခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော၊ အဂ္ဂံ-မြတ်သော၊ မုနိ ဝရ
စစနံ-မြတ်စွာဘုရား၏စကားတော်ကို သောတုံ-နာအံ့သော
၄။ သမဂ္ဂါ-အညီအညွတ်၊ အာယန္တု-လာလတ်ကုန်လော။

(ပကတိဆန်း- ၂၁-လုံးတွဲ၊ သဒ္ဓရာ ဂါထာအနက်)

၅-၆။ သဗ္ဗ သမ္ပတ္တိ သာဓကံ-အလုံးစုံသော လောကီ၊ လောကုတ္တရာ စည်းစိမ်ကို ပြီးစေတတ်သော၊ ယံ ပုညံ- အကြင်ကောင်းမှုကို၊ အဗ္ဗေဟိ-ငါတို့သည်၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ တံ ပုညံ-ထိုကောင်းမှုကို၊ သဗ္ဗေသု-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ စက္ကဝါဠေသု-စကြဝဠာတို့၌၊ ဌိတာ-တည်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ယက္ခာ စ- ဘိလူး တို့သည်၎င်း၊ ဒေဝါ စ- နတ်တို့သည်၎င်း၊ ပြာဟ္မဏာစ- ပြဟ္မာတို့သည်၎င်း၊ အနုမောဒိတွာ စမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သမဂ္ဂ-အညီအညွတ်၊ သာသနေ-သာသနာတော်၌၊ ရတာ-မွေ့လျော်ကုန်သည်၊ ဟောန္တု-ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ ဝိသေသတော-အထူးသဖြင့်၊ အာရက္ခာသု-စောင့်ရှောက်ခြင်းတို့၌၊ ပမာဒ ရဟိတာ- မေ့လျော့ခြင်းကင်းကုန်သည်၊ ဟောန္တု-ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၇။ သာသနဿ စ-သာသနာတော်၏၎င်း၊ လောကဿ စ-လူ၏၎င်း၊ သဗ္ဗဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ ဂုဗ္ဗိ-စည်ပင် ပြန့်ပွားများခြင်းသည်၊ ဘဝတု-ဖြစ်စေသတည်း၊ သာသနန္တိ စ-သာသနာတော်ကို၎င်း၊ လောကန္တု-လူကို၎င်း၊ ဒေဝါ-နတ်တို့သည်၊ သဗ္ဗဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ ရက္ခန္တု- စောင့်ရှောက်စေကုန်သတည်း။

၈။ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော သက္ကဝါ တို့သည်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ပရိဝါရေဟိ-အခြံအရံတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ သုဒ္ဓိ - ချမ်းသာခြင်း ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု- ဖြစ် စေ ကုန်သတည်း၊ သဗ္ဗေဟိ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဉာတိဘိ- အဆွေအမျိုးတို့နှင့်၊ သဟ-တကွ၊ အနိဃာ-ဆင်းရဲ မရှိကုန်သည်၊

သုမနာ- ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တု- ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၆။ ရာဇတော ဝါ-မင်းဘေးမှ၎င်း၊ စောရတော ဝါ-ခိုးသူဘေးမှ၎င်း၊ မနုဿတော ဝါ-လူရိုင်း၊ လူပျက်ဘေးမှ၎င်း၊ အမနုဿတော ဝါ-ဘီလူးဘေးမှ၎င်း၊ အဂ္ဂိတော ဝါ-မီးဘေးမှ၎င်း၊ ဥဒကတော ဝါ-ရေဘေးမှ၎င်း၊ ဗိဿာစတော ဝါ-မြေဘုတ် ဘီလူးဘေးမှ၎င်း၊ ခါဏုကတော ဝါ-သစ်ခုတ်ခလုတ်ဘေးမှ၎င်း၊ ကဏ္ဍကတော ဝါ-ဆူးပြောင့်ဘေးမှ၎င်း၊ နက္ခတ္တတော ဝါ-မကောင်းသော နက္ခတ်ဘေးမှ၎င်း၊ ဇနပဒရောဂတော ဝါ-ဇနပုဒ် ဖြစ်သော အဖျားအနာ ဘေးမှ၎င်း၊ အသဒ္ဓမ္မတော ဝါ-သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာတို့၏ အကျင့်ဘေးမှ၎င်း၊ အသန္နိဋ္ဌိတော ဝါ-မှားသောအယူဘေးမှ၎င်း၊ အသပ္ပုရိသတော ဝါ-သူတော်မဟုတ် သူယုတ်တို့၏ ဘေးမှ၎င်း၊ စဏ္ဍ-ကြမ်းသော၊ ဟတ္ထိ-ဆင်၊ အဿ-မြင်း၊ ဖိဂ-သားရဲ၊ ဂေါဏ-နွား၊ ကုက္ကုရ-ခွေး၊ အဟိ-မြွေ၊ ဝိန္တိကာ-ကင်းမြီးကောက်၊ မဏိသပ္ပ-မြွေမိမ်း၊ ဒိဗိ-သစ်၊ အန္တ-ဝံ၊ တရန္တ-အောင်း၊ သူရက-ဝက်၊ မဟိံသ-ကျွဲ၊ ယက္ခ-ဘီလူး၊ ရက္ခာသာဒိဟိ- ရေစောင့်ဘီလူး အစရှိသည် တို့ကြောင့်၊ ပဝတ္တာ-ဖြစ်သော၊ နာနာဘယတော ဝါ- အထူးထူးသော ဘေးမှ၎င်း၊ နာနာရောဂတော ဝါ-အထူးထူးသော ရောဂါမှ၎င်း၊ နာနာ ဥပ္ပဒ္ဒဝတော ဝါ- အထူးထူးသော ဥပ္ပဒ္ဒဝေါမှ၎င်း၊ ဒေဝါ-နတ်တို့သည်၊ အာရက္ခ-အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဂဏ္ဍန္တု-ယူစေကုန်သတည်း။

၂ - ရတနသုတ် နိဒါန်း

က။ ပဏိဓာနတော-ဘုရားဆုကိုတောင်းတော်မူသည်မှာ၊
ပဌာယ-စ၍၊ တထာဂတဿ- မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဒသပါရမီ
ယော စ-ဆယ်ပါးသော ပါရမီတော်တို့၎င်း၊ ဒသ ဥပပါ
ရမီယော စ- ဆယ်ပါးသော ဥပပါရမီတော်တို့၎င်း၊ ဒသ
ပရမတ္ထပါရမီယော စ-ဆယ်ပါးသော ပရမတ္ထပါရမီတော်
တို့၎င်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သမတိံ သ ပါရမီယော- အမျှသုံးဆယ်
သော ပါရမီတို့ကို၎င်း၊ ပဉ္စ မဟာပရိစ္ဆာဒဂ - ငါးပါးသော
စွန့်ခြင်းကြီးတို့ကို၎င်း၊ လောကတ္ထစရိယဉ္စ-လူတို့၏ အကျိုး
စီးပွားအလို၌ ကျင့်တော်မူခြင်း၎င်း၊ ဉာတတ္ထ စရိယဉ္စ-
ဆွေတော် မျိုးတော်တို့၏ အကျိုးစီးပွားအလို၌ ကျင့်တော်
မူခြင်း၎င်း၊ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယဉ္စ- ဘုရားဖြစ်ခြင်း၌ ကျင့်တော်မူ
ခြင်း၎င်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တိဿော-သုံးပါးကုန်သော၊ စရိယာ
ယော စ- အကျင့်တော်တို့ကို၎င်း၊ ပဉ္စိ မဘဝေ- အဆုံးစွန်
သော ကိုယ်တော်၏အဖြစ်၌၊ ဂန္တဝေါက္ကန္တိံ စ-ပဋိသန္ဓေ နေ
တော်မူခြင်းကို၎င်း၊ ဇာတိဉ္စ-ဘွားတော်မူခြင်းကို၎င်း၊ အဘိ
နိက္ခမနဉ္စ-မြတ်သော တောထွက်တော်မူခြင်းကို၎င်း၊ ပဓာန
စရိယဉ္စ- ဒုက္ကရ စရိယာ ကျင့်တော် မူခြင်းကို၎င်း၊ ဗောဓိ
ပလ္လင်္ဂ-ရတနာပလ္လင်-ဗောဓိပင်၌၊ မာရဝိဇယဉ္စ- မာရငါး
ပါးကို အောင်တော် မူခြင်းကို၎င်း၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏပုဋိဝေ
ဓဉ္စ- သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူခြင်းကို၎င်း၊
ဓမ္မ စက္ကပ္ပဝတ္ထနဉ္စ-ဓမ္မစကြာတရားဟောတော်မူခြင်းကို၎င်း၊

နဝ လောကုတ္တရဓမ္မ စ-ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရား
တို့ကို၎င်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သဗ္ဗပ္ပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊
ဣမေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ - ဤ ဖြတ်စွာ ဘုရား ကျေးဇူး တော် တို့ကို
အာဝဇ္ဇေတွာ- ဆင်ခြင် အောက်မေ့၍၊ ဝေသာလိယာ- ဝေ
သာလီပြည်၏၊ တိသု ပါကာရံ-န္တရေသု- တံတိုင်းသုံးထပ်
တို့၏ အကြားတို့၌၊ တိ ယာမ ရတ္တံ-ညဉ့်သုံးယာမ်ပတ်လုံး၊
ပရိတ္တံ-ရတနသုတ် ပရိတ်တော်ကို၊ ကရောန္တော-ရှုတ်တော်
မူသော၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒတ္ထေရော ဝိယ- အရှင် အာနန္ဒာ
မထေရ်ကဲ့သို့၊ ကာရုည ဗိတ္တံ-သနားခြင်းနှင့် ယှဉ်သောစိတ်
ကို၊ ဥပဌပေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊

ခ-ဂ၊ ကောဋိသတ သဟဿေသု-ကုရေ တသိန်းကုန်
သော၊ စက္ကဝါဠေသု - စကြဝဠာတို့၌၊ ဝသန္တာ- နေကုန်
သော၊ ဒေဝတာ-နတ်တို့သည်၊ ယဿ- အကြင် ရတနသုတ်
ပရိတ်တော်၏၊ အာဏံ - အာဏာစက်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ-
ခံကုန်၏၊ ယဉ္စ-အကြင် ရတနသုတ် ပရိတ်တော်သည်လည်း၊
ဝေသာလိယာ- ဝေသာလီ အမည်ရှိသော၊ ပုရေ- ပြည်၌၊
ရောဂါ-မနုဿ ဒုန္တိက္ခ သန္တုတံ- အနာနှိပ်စက်ခြင်း၊ ဘိလူး
ဘမ်းစားခြင်း၊ ငတ်မွတ်ခြင်း တို့ကြောင့် ဖြစ်သော၊ တိ ဝိဓံ-
သုံးပါးအပြားရှိသော၊ ဘယံ-ဘေးကို၊ ဝိပ္ပံ-လျင်စွာ၊ အန္တရ
ဓာပေသိ- ကွယ်ပျောက်စေ၏၊ တံ- ထို ရတနသုတ် ပရိတ်
တော်ကို၊ ဟေ- ဒို့ သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ- ငါတို့သည်၊
ဘဏာမ-ရှုတ်ကြကုန်အံ့၊

ဃ၊ ဣဝ-ဤ ပရိတ်ရှုတ်ရာ အရပ်၌၊ ဘုမ္မာနိ-မြေ၌တည်
ကုန်သော၊ ယာနိ ဘူဘာနိဝါ- အကြင် နတ်တို့သည်၎င်း၊

အန္တလိက္ခေ- ကောင်းကင်၌၊ ဌိတာ-တည်ကုန်သော၊ ယာနိ
ဘူတာနိ ဝါ-အကြင် နတ်တို့သည်၎င်း၊ သမာဂတာနိ-အညီ
အညွတ်လာကုန်၏၊ သဗ္ဗေဝ- အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊
ဘူတာ-နတ်တို့သည်၊ သုမနာ-ဝမ်းမြေ့ကုန်သည်၊ ဘဝန္တု-
ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ အထာပိ-ထိုမှ တပါးလည်း၊ ဘာသိ
တံ- ဟောတော်မူအပ်သော ပရိတ်တော်ကို၊ သက္ကစ္ဆ- ရှိသေ
စွာ၊ သုဏန္တု-နာစေကုန်သတည်း။

၁။ ဘူတာ-နတ်များတို့၊ ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်၊ တုမေ-
သင်တို့သည်၊ ဓမ္မဿဝနတ္ထံ-ပရိတ်တော်ကို နာအံ့သောငှာ၊
သမာဂတာ- အညီ အညွတ် လာကုန်၏၊ တသ္မာ-ဟိ-ထို့
ကြောင့်သာလျှင်၊ နိသာမေထ- နာကြကုန်လော့၊ သဗ္ဗေ-
ဝပ်သိမ်းကုန်သော နတ်တို့သည်၊ မာနုသိယာ- လူဖြစ်သော၊
ပဇာယ-သတ္တဝါအား၊ မေတ္တံ-ချစ်ခြင်းကို၊ ကရောထ-ပြုကုန်
လော့၊ ယေ-အကြင်သူတို့သည်၊ ဒိဝါ စ-နေ၌၎င်း၊ ရက္ခော စ-
ညဉ့်၌၎င်း၊ တုမေ-သင် နတ်တို့ကို၊ ဉဒ္ဓိဿ-ရည်မှတ်၍၊ ဗလိ-
ပူဇော်သကာကို၊ ဟရန္တိ- ဆောင်ကုန်၏၊ တသ္မာ-ဟိ-ထို့
ကြောင့်သာလျှင်၊ နေ- ထိုသူတို့ကို၊ အပ္ပမတ္တာ-မမေ့မလျော့
ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ရက္ခထ-စောင့်ရှောက်ကြကုန်လော့။

၁။ ဣမ ဝါ-ဤလူ့ပြည်၌၎င်း၊ ဟရံ ဝါ-နဂါးပြည်၊ ဂဠုန်
ပြည်တို့၌၎င်း၊ သဂ္ဂေယျ ဝါ- နတ်ပြည်တို့၌၎င်း၊ ယံကိဗ္ဗိ-
အလုံးစုံသော၊ ဝိတ္တံ- နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေ တတ် သော၊
ပဏိတံ- မွန်မြတ်သော၊ ယံ ရတနံ- အကြင် ရတနာသည်၊
အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တထာဂတေန- မြတ်စွာဘုရားနှင့်၊ သမံ- တူ
သော၊ နံ-ထို ရတနာသည်၊ နော အတ္ထိ-မရှိ၊ ဗုဒ္ဓေ- မြတ်စွာ

ဘုရား၏။ ဣဒ္ဓိ ရတနံ - ဤရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း၊
ပဏိတံ-မြတ်၏။ ဇေတန သစ္စေန- ဤ သစ္စာစကားကြောင့်၊
ပါဏိနံ - သတ္တဝါ တို့အား၊ သုဝဏ္ဏိ- ချမ်းသာခြင်းသည်၊
ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၂။ ခယံ - ကိလေသာတို့၏ ကုန်ရာဖြစ်သော၊ ဝိရာဂ-
ရာဂ ၏ ကင်းရာဖြစ်သော၊ အမတံ- သေခြင်း ကင်းသော၊
ပဏိတံ-မြတ်သော၊ ယံ နိဗ္ဗာနံ- အကြင် နိဗ္ဗာန်ကို၊ သမာပိ
တော-တည်ကြည်သော စိတ် ရှိတော်မူထသော၊ သကျမုနိ-
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဇ္ဈဂါ- ရတော်မူပြီ၊ တေန ဓမ္မေန-
ထို နိဗ္ဗာန်တရားနှင့်၊ သမံ-တူသော၊ ကိပ္ပိ- တစုံတခုသော
ရတနာသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဓမ္မေ-တရားတော်၏၊ ဣဒ္ဓိ ရတနံ-
ဤ ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏိတံ- မြတ်၏၊ ဇေတန
သစ္စေန- ဤ သစ္စာစကားကြောင့်၊ ဣမေသံ-ဤ သတ္တဝါတို့
အား၊ သုဝဏ္ဏိ- ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသ
တည်း။

၃။ ဗုဒ္ဓ သေဋ္ဌော-ဘုရားမြတ်သည်၊ ယံ သမာဓိံ-အကြင်
အရဟတ္တမဂ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို၊ သုစိံ- စင်ကြယ်၏
ဟူ၍၊ ပရိဝဏ္ဏယိ- ချီးမွမ်းတော်မူပြီ၊ ယံ သမာဓိံ- အကြင်
အရဟတ္တမဂ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို၊ အာနန္တရိကံ- မိမိ၏
အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးတတ်၏ဟူ၍၊ ဗုဒ္ဓါ- မြတ်စွာဘုရားတို့
သည်၊ အာဟု- ဟောတော်မူကုန်ပြီ၊ တေန သမာဓိနာ- ထို
အရဟတ္တမဂ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိနှင့်၊ သမော- တူသော
တရားသည်၊ န ပိဇ္ဇတိ-မရှိ၊ ဓမ္မေ-တရားတော်၏၊ ဣဒ္ဓိ ရတနံ-
ဤ ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏိတံ-မြတ်၏၊ ဇေတန

သစ္စေန- ကြောင့်၊ ဣမေသံ-ပါဏိနံ- ဤ သတ္တဝါတို့အား၊
သုဝဏ္ဏိ-ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၄။ သတံ-သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ ပသုဋ္ဌာ-ချီးမွမ်း
အပ်ကုန်သော၊ ယေ ပုဂ္ဂလာ-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အဋ္ဌ-
ရှစ်ယောက်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ တောနိ- ထို အရိ
ယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ စတ္တာရိ ယုဂါနိ-လေးယောက် အစုံတို့
သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ သုဂတဿ- မြတ်စွာဘုရား၏၊
သာဝကာ-တပည့်ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ပုဂ္ဂလာ- ထိုအရိယာ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဒက္ခိဏေယျာ-မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်
ကုန်၏၊ ဧတေသု-ထို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဒိန္နာနိ-လှူ အပ်
ကုန်သော အလှူတို့သည်၊ မဟပ္ပလာနိ-ကြီးသော အကျိုးရှိ
ကုန်၏၊ သံဇော-သင်္ဃာတော်၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ-ဤ ရတနာ၏
အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏိတံ - မြတ်၏၊ ဧတေန သစ္စေန-
ဤ သစ္စာစကားကြောင့်၊ ဣမေသံ- ဤ သတ္တဝါတို့အား၊ သု
ဝဏ္ဏိ-ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၅။ ဂေါတမ သာသနမ္ပိ - ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား သာ
သနာတော်၌၊ ယေ- အကြင် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်၊
ဒဇ္ဇေန- မြဲမြံစွာသော၊ မနဿာ- စိတ်ဖြင့်၊ သုပ္ပယုတ္တာ- လွန်
စွာ အားထုတ်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ တေ- ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ် တို့
သည်၊ ပတ္တိပတ္တာ - ရအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရကုန်
သည်ဖြစ်၍၊ အမတံ-သေခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝိဂယျ-
အာရုံပြုသော အားဖြင့် ယူကုန်၍၊ မဓာ- ကိလေသာ မရှိ
သဖြင့်၊ လန္ဈ-ရကုန်၏၊ နိဗ္ဗုတိံ-အရဟတ္တဖလသမာပတ်ကို၊

ဘုဉ္ဇမာနာ- ခံစားကုန်သည်။ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ သံဃော-
သင်္ဃာတော်၏။ ဣဒမ္ဗိရတနံ-ဤရတနာ၏အဖြစ်သည်လည်း။
ပဏီဘံ- မြတ်၏။ ဇေတန သစ္စေန- ကြောင့်၊ ဣမေသံ- ဤ
သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ- ချမ်းသာခြင်းသည်။ ဟောတု-
ဖြစ်စေသတည်း။

၆။ ယော-အကြင် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရိယ
သစ္စာနိ- မြတ်သော သစ္စာတို့ကို၊ အဝေတ္ထ - သောတာပတ္တိ
မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သက်၍၊ ပဿတိ-မြင်၏။ ပထဝိ-သမိတော-
မြေ၌မှီသော၊ ဣန္ဒြိယော- မြဲမြံစွာ စိုက်အပ်သော တံခါးတိုင်
သည်။ စတုတ္ထိ ဝါတေဟိ- အရပ်လေးမျက်နှာမှ လာကုန်
သော လေတို့သည်။ အသမ္ပကမ္ဘိယော- တုန်လှုပ်စေခြင်းငှာ
မစွမ်းနိုင်သည်။ သိယာ ယထာ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဣဒမ္ဗိသပ္ပုရိသံ-
ဤ သောတာပန်ဖြစ်သော သူတော်ကောင်းကိုလည်း။ တထူ
ပမံ-ထို တံခါးတိုင်နှင့်တူ၏ဟူ၍၊ ဝဒါမိ-ငါဘုရားဟောတော်
မူ၏။ သံဃော-၏။ ဣဒမ္ဗိ ရတနံ-သည်လည်း။ ပဏီနံ-မြတ်၏။
ဇေတန သစ္စေန-ကြောင့်၊ ဣမေသံ ပါဏီနံ-တို့အား၊ သုဝတ္ထိ-
ချမ်းသာခြင်းသည်။ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၇။ ယေ- အကြင် သက္ခတ္တုပရမ သောတာပန်တို့
သည်။ ဂန္တိရ ပညေန-နတ်နံသော ဉာဏ် ရှိတော်မူသော
မြတ်စွာဘုရားသည်။ သု ဒေသိတာ- ကောင်းစွာ ဟော
တော်အပ်ကုန်သော၊ အရိယ သစ္စာနိ- အရိယာသစ္စာတို့ကို၊
ဝိဘာဝယန္တိ - ပညာရောင်ဖြင့် ထင်ရှားခြင်းကို ပြုကုန်၏။
တေ- ထို သက္ခတ္တုပရမ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
ဘုသံ-ပြင်းစွာ၊ ပမတ္တာ - နတ်မင်း၊ အစရှိသည်ဖြစ်၍ မေ။

လျော့ကုန်သည်။ ကိဉ္ဇာဝိ ဟောန္တိ - အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏။ တထာဝိ-ထိုသို့ မေ့လျော့ကုန်သော်လည်း၊ တေ-ထိုသတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်။ အဠာ-ရှစ်ခုမြောက်သော၊ ဘဝံ-ဘဝကို၊ န အာဒိယန္တိ-မယူကုန်၊ သံဃော-၏။ ဣဒမ္ပိ ရတနံ- သည်လည်း၊ ပဏိတံ- မြတ်၏။ ဇေတန သစ္စေန - ကြောင့်၊ ဣမေသံ - ဤသတ္တဝါ တို့အား၊ သု ဝတ္ထိ-ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု-တည်း။

ဂ-၉။ အဿ- ထို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒဿန သမ္ပဒါယ- သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်းနှင့်၊ သဟာဝ- တပြိုင်နက်သာလျှင်၊ ဇဟိတာ-စွန့်အပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- ကိလေသာတရား တို့သည်၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ စ-သက္ကာယအယူ ၎င်း၊ ဝိဝိကိန္တိတဉ္စ - ရှစ်ပါးသောအရာ၌ ယုံမှားခြင်း၎င်း၊ သီလဗ္ဗတံဝါပိ- နား၊ ခွေး စသည် တို့၏ အလေ့အကျက်ဖြင့် သံသရာမှ ထွက်မြောက်၏ဟူသော အယူ၎င်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တယော-သုံးပါး တို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ကိဉ္ဇိ-စိုးစဉ်းမျှသော ကိလေသာသည်၊ ယဒိ အတ္ထိ-အကယ်၍ကားရှိသေး၏၊ တထာဝိ-ထိုသို့ ရှိသေးသော်လည်း၊ သော-ထို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စတုဟိ-လေးပါးကုန်သော၊ အပါယေဟိ-အပါယ်တို့မှ၊ ဝိမုတ္တာ-လွတ်ပြီ၊ ဆ-ခြောက်ပါးကုန်သော၊ အဘိဋ္ဌာနာနိ စ-ရန်ရင်းသော အနန္တ ရိယကံ ငါးပါးနှင့် နိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တို့ကိုလည်း၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှါ၊ အ ဘဗ္ဗော-မထိုက်၊ သံဃော-သံဃာတော်၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ-သည်လည်း၊ ပဏိတံ-မြတ်၏၊ ဇေတန သစ္စေန-ကြောင့်၊ ဣမေသံ-တို့အား၊ သုဝတ္ထိ-သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၀။ သော-ထို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကာယေန ဝါ-
 ကိုယ်ဖြင့်၎င်း၊ ဝါစာ ဝါစာယဝါ-နှုတ်ဖြင့်၎င်း၊ ဥဒ-ထိုမြို့၊
 စေတသာ ဝါ-စိတ်ဖြင့်၎င်း၊ ပါပကံ-ယုတ်မာသော၊ ကမ္မံ-
 မကောင်းမှုကို၊ ကိဉ္ဇာပိ ကရောတိ- အကယ်၍ ပြုစေကာမူ၊
 သော- ထို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တဿ- ထို ပြုအပ်ပြီး
 သော မကောင်းမှုကို၊ ပဋိစ္ဆဒါယ - ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ၊ အ
 ဘဗ္ဗော-မထိုက်၊ ဒိဋ္ဌ ပဒဿ-မြင်အပ်ပြီးသော နိဗ္ဗာန်ရှိသော
 သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အဘဗ္ဗတာ-ပြုအပ်ပြီးသောမကောင်း
 မှု တို့ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝုတ္တာ-
 ဟောတော်မူအပ်၏၊ သံဗော-သံဃာတော်၏၊ ဣဒမ္ဗိရတနံ-
 ဤ ရတနာ၏ အဖြစ် သည်လည်း၊ ပဏီတံ-မြတ်၏၊ ဇေတန
 သစ္စေန- ဤသို့ မှန်သော သစ္စာစကားကြောင့်၊ ဣမေသံ- ဤ
 သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ-ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု-
 ဖြစ်စေသတည်း။

၁၁။ ဂိမ္မာနံ-နွေလ တို့၏၊ ပဌမသ္မိံ ဂိမ္မေ-ရှေးဦးစွာသော
 နွေဖြစ်သော၊ မာသေ-တန်ခူးလ၌၊ ဗုဿိတဂ္ဂေ- ပွင့်သော
 အမျှားရှိသော၊ ဝနပ္ပဂုဗ္ဗေ- တောအုပ်သည်၊ သိရိမ တော
 ယထာ- အသရေရှိသကဲ့သို့၊ တထူပမံ- ထို တောအုပ်လျှင်
 ဥပမာရှိသော၊ နိဗ္ဗာနဂါမိံ-နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော၊
 ဓမ္မဝရံ - တရားတော်မြတ်ကို၊ ပရမံ ဟိတာယ- မြတ်သော
 နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ၊ အဒေသယိ - ဟောတော်မူပြီ၊ ဗုဒ္ဓေ-
 မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဣဒမ္ဗိ ရတနံ - ဤ ရတနာ၏ အဖြစ် သည်
 လည်း၊ ပဏီတံ-မြတ်၏၊ ဇေတန သစ္စေန - ဤသို့ မှန်သော

သစ္စာစကားကြောင့်၊ ဣမေသံ-ဤသတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ-
ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၂။ ဝရော-မြတ်တော်မူထသော၊ ဝရညု-မြတ်သော
နိဗ္ဗာန်ကို သိတော်မူထသော၊ ဝရဒေါ-မြတ်သော ကောင်း
ကျိုးကို ပေးတော်မူတတ်ထသော၊ ငရဟာရော-မြတ်သော
အကျိုးကို ဆောင်တော် မူတတ်ထသော၊ အနုတ္တရော- မိမိ
ထက် လွန်သောသူ ရှိတော် မမူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊
ဓမ္မဝရံ-မြတ်သောတရားတော်ကို၊ အဒေသယိ-ဟောတော်
မူပြီ၊ ဗုဒ္ဓေ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဣဒမ္ဗိ ရတနံ-ဤ ရတနာ၏
အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏိတံ-မြတ်၏၊ ဇေတန သစ္စေန-ဤသို့
မှန်သောသစ္စာစကားကြောင့် ဣမေသံ-ဤ သတ္တဝါတို့အား၊
သုဝတ္ထိ-သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၃။ ယေသံ-အကြင် ရဟန္တာတို့အား၊ ပုရာဏံ-အဟောင်း
ဖြစ်သော ကံသည်၊ ဝိဏံ-ကုန်ပြီ၊ နဝ သန္တဝံ-အသစ် ဖြစ်
သော ကံသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ အာယတိကေ-လာလတ္တံ့သော၊
ဘဝသ္မိံ-ဘဝ၌၊ ဝိရတ္တ ဝိတ္တာ-ဓာတ်ခြင်းကင်းသောစိတ် ရှိ
ကုန်၏၊ ဝိဏဗိဇာ-ကုန်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေ မျိုးစေ့ရှိကုန်၏၊
အဝိရုပ္ပိဆန္ဒာ - ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကင်းသော
ဆန္ဒ ရှိကုန်၏၊ အယံ ပဒိပေါ - ဤ ဆီမီးသည်၊ နိဗ္ဗူတော
ယထာ - ငြိမ်းသကဲ့သို့၊ ဝိရာ-ပညာရှိကုန်သော၊ တေ-ထို
ရဟန္တာတို့သည်၊ နိဗ္ဗန္တိ-ငြိမ်းကုန်၏၊ သံဇော-ရဟန္တာသံဃာ
တော်၏၊ ဣဒမ္ဗိ ရတနံ-ဤ ရတနာ၏အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏိ
တံ-မြတ်၏၊ ဇေတန သစ္စေန-ကြောင့် ဣမေသံ-ဤ သတ္တဝါ တို့
အား၊ သုဝတ္ထိ-သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

နိဂုံး :

က။ ဣ-ဧ-ဤ ပရိတ်တော်ရှုတ်ရာအရပ်၌၊ ဘုမ္မာနိ-မြေ၌ တည်ကုန်သော၊ ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ-အကြင် နတ် တို့သည် ၎င်း၊ အန္တလိက္ခေ-ကောင်းကင်၌၊ ဌိတာ-တည်ကုန်သော၊ ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ-အကြင် နတ် တို့သည်၎င်း၊ သမာဂတာနိ-အညီအညွတ်လာကုန်၏၊ တေ မယံ-ထို ငါ တို့သည်၊ တထာဂတံ - ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာခြင်း ကောင်းတော်မူသော၊ ဒေဝ မနုဿပူဇိတံ-နတ်, လူ တို့သည် ပူဇော်အပ်သော၊ ဗုဒ္ဓံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ နမဿာမ-ရှိခိုးကုန်၏၊ ဣမေသံ-ဤ သတ္တဝါ တို့အား၊ သုဝတ္ထိ-ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း။

ခ။ ဣ-ဧ-ဤ ပရိတ်တော်ရှုတ်ရာ အရပ်၌၊ ဘုမ္မာနိ- မြေ၌ တည်ကုန်သော၊ ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ-အကြင် နတ် တို့သည် ၎င်း၊ အန္တလိက္ခေ-ကောင်းကင်၌၊ ဌိတာ-တည်ကုန်သော၊ ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ-အကြင် နတ်တို့သည်၎င်း၊ သမာဂတာနိ-အညီအညွတ် လာကုန်၏၊ တေ မယံ-ထို ငါ တို့သည်၊ တထာဂတံ - ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော၊ ဒေဝ မနုဿ ပူဇိတံ- နတ်, လူ တို့သည် ပူဇော်အပ်သော၊ ဓမ္မံ-တရားတော်ကို၊ နမဿာမ-ရှိခိုးကုန်၏၊ ဣမေသံ-ဤ သတ္တဝါ တို့အား၊ သုဝတ္ထိ-ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း။

ဂ။ ဣ-ဧ-ဤ ပရိတ်တော်ရှုတ်ရာ အရပ်၌၊ ဘုမ္မာနိ-မြေ၌ တည်ကုန်သော၊ ယာနိဘူတာနိ ဝါ-အကြင်နတ် တို့သည်၎င်း၊

အန္တလိက္ခေ-ကောင်းကင်၌၊ ဌိတာနိ-တည်ကုန်သော၊ ယာနိ
ဘူတာနိ ဝါ-အကြင် နတ် တို့သည်၎င်း၊ သမာဂတာနိ-အညီ
အညွတ်လာကုန်၏၊ တေ မယံ-ထို ငါတို့သည်၊ တထာဂတံ-
မချွတ်မယွင်း ကျင့်ခြင်းရှိသော၊ ဒေဝ မနုဿ ပူဇိတံ- နတ်၊
လူတို့သည် ပူဇော်အပ်သော၊ သံဃံ-သံဃာတော်ကို၊ နမဿာ
မ-ရှိခိုးကုန်၏၊ ဣမေသံ-ဤ သတ္တဝါ တို့အား၊ သုဝတ္ထိ-ချမ်း
သာခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

ရတနသုတ္တံ-ရတနသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊
နိဠိတံ-ပြီးပြီ။

—:○:—

၂=မေတ္တသုတ် အနက်

နိဒါန်း

က-ခ။ ယဿ-အကြင် မေတ္တသုတ်၏၊ အာနုဘာဝတော-
အာနုဘော်ကြောင့်၊ ယက္ခာ-ဘိလူး တို့သည်၊ ဘိသနံ-
ကြောက်မက်ဘွယ်သော အဆင်းကို၊ နေဝ ဒဿန္တိ-မပြင်
ကုန်၊ ယမိ စေဝ-အကြင် မေတ္တသုတ်ပရိတ်တော်ကိုသာလျှင်၊
ရတ္တိဉ္စ-ညဉ့်၌၎င်း၊ ဒိဝဉ္စ-နေ့၌၎င်း။ အတန္ဒိတော--မပျင်း
သည်ဖြစ်၍၊ အနုယုဉ္စော-လုံ့လပြုသော သူသည်၊ သုခံ-
ချမ်းသာစွာ၊ သုပတိ-အိပ်ရ၏၊ သုတ္တော စ-အိပ်ပျော်သော်
လည်း၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခုသော၊ ပါပံ-မကောင်းသော အိပ်မက်
ကို၊ န ပဿတိ-မမြင်မက်၊ ဇေဝမာဒိဂုဏှပေတံ-ဤသို့ အစရှိ

သော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော၊ တံ ပရိတ္တံ-ထို မေတ္တသုတ်ပရိတ်
တော်ကို၊ ဟေ-အို သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ-ငါ တို့သည်
ဘဏာမ-ရွတ်ကြကုန်အံ့။

နိဗ္ဗာန် လိုချင်သူ

ဂ။ သန္တံ-ငြိမ်သက်သော၊ ယံ ပဒံ-အကြင်နိဗ္ဗာန်သည်၊
အတ္တိ-ရှိ၏၊ တံ-ထို နိဗ္ဗာန်သို့၊ အဘိသမေတ္တ-သစ္စာလေးပါးကို
သိသောအားဖြင့် ကောင်းစွာရောက်၍၊ ဝိဟရိတု ကာမေန-
နေခြင်းငှာ အလိုရှိသော၊ အတ္တ ကုသလေန- အကျိုးစီးပွား၌
ငြိမ်မာသော ရဟန်းသည်၊ ကရုဏီယံ - ပြုကျင့်အပ်၏၊
သက္ကော စ- ကိုယ်အသက်၌ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိ သစ္စာတရားကို
သိခြင်းငှာ ကျင့်စွမ်းနိုင်သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဥဇ္ဇ စ-
ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်ရှိသည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ သုဟု
ဇ္ဇ စ-ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိသည်လည်း၊ အဿ- ဖြစ်ရာ၏၊
သုဝစော စ-ဆိုဆုံးမ လွယ်သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊
မုဒု စ-နူးညံ့ သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ အနတိမာနိ စ-
မာန်ထောင်သွားခြင်းမရှိ သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

ဃ။ သန္တုဿကော စ- ပစ္စည်း လေးပါး တို့၌ ရောင့်ရဲ
သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ သုဘရော စ-မွေးမြူလွယ်
သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ အပ္ပ ကိစ္စော စ-နည်းသော
အမှုကိစ္စရှိသည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ သလ္လဟုကဝုတ္တိ စ-
ပေါ့သော အသက်မွေ ခြင်း ရှိသည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊
သန္တိန္ဒြေယော စ ငြိမ်သက်သော စက္ခု စသော ဣန္ဒြေရှိသည်

လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။ နိပကော စ-ရင့်သောပညာရှိ သည်
လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။ အဗ္ဗဂဗ္ဘော စ-ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး
ကြမ်းကြုတ်ခြင်း မရှိ သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။ ကုလေ
သု-ဒါယကာ တို့၌၊ အနုနုဂိဇ္ဈေ၊ စ - တပ်မက်မောခြင်း မရှိ
သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

၁။ ယေန-အကြင် ကာယ စသော သုံးပါးသော ဒုစရိတ်
ကြောင့်၊ ဝိညု- ပညာရှိ တို့သည်၊ ပရေ- သူတပါးတို့ကို၊
ဥပဝဒေယံ-ကဲ့ရဲ့ ကုန်ရာ၏။ ကိဉ္ဇိ-စိုးစဉ်းသော၊ ခုဒ္ဒိ-အနည်း
ငယ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း၊ တံ- ထို ဒုစရိတ်ကို၊ နစ အာစရေ-
မကျင့်ရာသည် သာတည်း၊ သဗ္ဗ သတ္တာ - ခပ်သိမ်းသော
သတ္တဝါတို့သည်။ သုခိနော ဝါ-ချမ်းသာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်
သည်၎င်း၊ ခေမိနော ဝါ- ဘေးကင်း ငြိမ်း ကုန် သည်၎င်း၊
ဟောန္တု- ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ သုခိတတ္တာ-ချမ်းသာသော
ကိုယ် စိတ် ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု-ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၂။ ယေနောစိ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ပါဏဘူတာ ဝါ-
ပဉ္စဝေါကာရ၊ စတုဝေါကာရ၊ ဧကဝေါကာရ သတ္တဝါ
တို့သည်၎င်း၊ အနဝသေသာ-အကြွင်းမရှိကုန်သော၊ တဿ
ဝါ-ထိတ်လန့်တတ်ကုန်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်၎င်း၊
ထာဝရာ ဝါ- မြဲမြံစွာ တည်ကြည်ကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်၎င်း၊ ဒိဃာ- ရှည်သော ကိုယ် ရှိကုန်သော၊ ယေ
သတ္တာဝါ - အကြင် နဂါး အစရှိသော သတ္တဝါ တို့သည်
၎င်း၊ မဟန္တာ-ကြီးသော ကိုယ် ရှိကုန်သော၊ ယေ သတ္တာဝါ-
အကြင် ငါး၊ လိပ်အစရှိသော သတ္တဝါ တို့သည်၎င်း၊ မဇ္ဈိမာ-
အလတ်ဖြစ်သော ကိုယ် ရှိကုန်သော၊ ယေ သတ္တာဝါ-အကြင်

နား,အစရှိသော သတ္တဝါ တို့သည်၎င်း၊ရသကာ-ပု,တို့,နိဗ္ဗ
ဇယသော ကိုယ် ရှိကုန်သော၊ယော သတ္တဝါ-အကြင် ကြက်
ဌက်,အစရှိသော သတ္တဝါ တို့သည်၎င်း၊ အဏုကာ-သေး ဖွဲ့
သိမ်မွေ့သော ကိုယ် ရှိကုန်သော၊ ယော သတ္တဝါ- အကြင်
ပိုးစု စသော သတ္တဝါ တို့သည်၎င်း၊ ယုလာ- ဆူပြီးသော
ကိုယ် ရှိကုန်သော၊ ယော သတ္တဝါ- အကြင် ဝက်, စသော
သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊အတ္တိ သန္တိ-ရှိကုန်၏၊တော သတ္တဝါ-
ထို သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။

၃။ ဒိဋ္ဌာ- မြင်ဘူးကုန်သော၊ ယော သတ္တဝါ- အကြင်
သတ္တဝါ တို့သည် ၎င်း၊ အဒိဋ္ဌာ- မမြင်ဘူးကုန်သော၊ ယော
သတ္တဝါ- အကြင် သတ္တဝါ တို့သည်၎င်း၊ ယော သတ္တဝါ-
အကြင် သတ္တဝါ တို့သည်၊ ဒုရေ-ဝေးသောအရပ်၌၊ဝသန္တိ-
နေကုန်၏၊ ယော သတ္တဝါ-အကြင် သတ္တဝါ တို့သည်၊ အဝိဒ္ဓု
ရေ မနီးမဝေးသောအရပ်၌၊ဝသန္တိ-နေကုန်၏၊တောသတ္တဝါ
ထို သတ္တဝါ တို့သည်၎င်း၊ ဘူတာဝါ-ရဟန္တာ တို့သည်၎င်း၊
သန္တဝေသီ ဝါ-ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော
ကံကို ရှာဖွေလေ့ ရှိကုန်သော ပုထုဇဉ်သေက္ခ တို့သည်၎င်း၊
သဗ္ဗ သတ္တဝါ- ခပ်သိမ်းကုန်သော သတ္တဝါ တို့သည်၊ သုခိ
တတ္တဝါ- ချမ်းသာသော ကိုယ်,စိတ် ရှိကုန်သည်၊ ဘဝန္တု-
ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၄။ ပရော-တယောက်သော သူသည်၊ ပရံ-တယောက်
သော သူကို၊ န နိကုပ္ပေထ-အမျက်မထွက်ရာ၊ ကတ္တမိ-တစုံ
တခုသောအရာ၌၊ ကိဉ္စိ-တစုံတယောက်သော၊နံ ဇနံ-ထို သူ
ကို၊ ဗျာရောသနာ-ဘောက်ပြန်သော ကာယကံ,ဝစိကံ, တို့

ဖြင့် ညှင်းဆဲ ချုပ်ချယ်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ပဋိဗ္ဗာသညာ-ရန်အမျက်
ယူသောစိတ်ဖြင့်၎င်း၊ နာတိမညေထ - မထေမဲ့မြင် မပြုရာ၊
အည-မညဿ-တယောက်သည်၊ တယောက်၏၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲ
ကို၊ န ဣစ္ဆေယျ-အလိုမရှိရာ။

၅-၆။ မာတာ-အမိသည်၊ နိယံ ပုတ္တံ-မိမိသားရင်း ဖြစ်
သော၊ ဧက ပုတ္တံ-တယောက်ထည်းသော သားကို၊ အာယု
သာ-အသက်ကြောင့်၊ အနုရက္ခ ယထာ-အစဉ်စောင့်ရှောက်
သကဲ့သို့၊ ဝေဗ္ဗိ-ဤအတူလည်း၊ သဗ္ဗဘူတေသု-ခပ်သိမ်းသော
သတ္တဝါတို့၌၊ အပရိမာဏံ-အတိုင်းအရှည်မရှိသော၊ မာနသံ-
မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ကို၊ ဘာဝယေ-အဖန်တလဲလဲ ပွား
စေရာ၏၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်ဘက်တိုင်အောင်၎င်း၊ အဓော-အောက်
အဝီစိတိုင်အောင်၎င်း၊ တိရိယံ-ရှစ်မျက်နှာ ဖီလာ၎င်း၊ ဣတိ
ဣမိနာ ပကာရေန- ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်၊ သဗ္ဗလောက
သ္မိံ-အလုံးစုံသော လောက၌၊ အသမ္မာဓံ-ကျဉ်းမြောင်းခြင်း
မရှိသည်ကို၊ အဝေရံ-ရန် မရှိသည်ကို၊ အသပတ္တံ-ဆန့်ကျင်
ဘက် မရှိသည်ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ အပရိမာဏံ အတိုင်းအရှည်
မရှိသော၊ မေတ္တံ-မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော၊ မာနသံ-စိတ်ကို၊ ဘာ
ဝယေ-ပွားစေရာ၏။

၇။ တိဋ္ဌံ ဝါ-ရပ်သော်၎င်း၊ စရံ ဝါ-သွားသော်၎င်း၊
နိသိန္နော ဝါ-ထိုင်သော်၎င်း၊ သယာနော ဝါ-လျောင်းသော်
၎င်း၊ ယာဝတာ- အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊
ဝိတ မိဒ္ဓေါ-အိပ်ချင်ခြင်း၊ ဝိတိယျည်းခြင်း ကင်းသည်၊ အဿ-
ဖြစ်ရာ၏၊ တာဝတာ- ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊
ဧတံ သတိံ-ထို မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော သတိကို၊ အဓိဋ္ဌေယျ-

ဆောက်တည်ရာ၏။ ဇေတံ ဝိဟာရံ-ထို မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော သတိဖြင့် နေခြင်းကို၊ ဗြဟ္မ - မြတ်သော၊ ဝိဟာရံ-နေခြင်း ဟူ၍၊ ဗုဒ္ဓါ-မြတ်စွာဘုရား တို့သည်၊ အာဟု-ဟောတော်မူ ကုန်ပြီ။

၈။ ဘိက္ခု-သံသရာဘေးကို ရှုလေ့ရှိသော သူသည်၊ ဒိဋ္ဌိဉ္စ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သို့လည်း၊ အနုပဋ္ဌမ္မ-မကပ်မှု၍၊ သီလဝါ-လောကုတ္တရာ သီလရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဒဿနေန-သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်နှင့်၊ သမ္ပန္နော-ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ ကာမေသု-တေ ဘုမ္မက၊ သင်္ခါရ တည်းဟူသော ဝတ္ထုကာမ တို့၌၊ ဂေဓံ-တပ်ခြင်းကို၊ ဝိနေယျ-ပျောက်ရာ၏၊ ဇာတု-စင်စစ်၊ ပုန-တဖန်၊ ဂတ္တသေယျ-အဝိဝမ်းတွင်း၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းသို့၊ န ဇေတိ-မရောက်ရလတံ။

မေတ္တ သုတ္တံ-မေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

— ၀ —

၃ - ခန္ဓသုတ် အနက်

နိဒါန်း

က-၁။ ဒိဗ္ဗ မန္တံ ဂဒံ-နတ်၏ မန္တရား၊ နတ်ဆေးဝါးသည်၊ သဗ္ဗာ သိဝိသ ဇာတိနံ-လျင်သောအဆိပ်ရှိသောသြွေခပ်သိမ်း တို့၏၊ ဧသာရံ-ပြင်းစွာသော၊ ဝိသံ-အဆိပ်ကို၊ ဝိနာသေတိ ဝိယ-ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့၊ ဇေတံ တထာ-ထို့အတူ၊ ယံ ခန္ဓ ပရိတ္တံ-အကြင် ခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထံ-အလုံးစုံသော၊ အာဏာခေတ္တမိ - အာဏာတော် နှံ့ ရာဖြစ်သော စကြဝဠာ ကုဋေတသိန်း၌၊ ဌိတာနံ - တည်ကုန်သော၊ သဗ္ဗ ပါဏိနံ-

ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါ တို့၏၊ ဝိသဗ္ဗ-အဆိပ်ကို၎င်း၊ အသေ
သံ - အကြွင်း မရှိသော၊ ပရိဿယဉ္ဇာပိ - ဘေးရန်ကို၎င်း၊
သဗ္ဗဒါ - ခပ်သိမ်းသော ကာလ၌၊ သဗ္ဗသောပိ - ခပ်သိမ်း
သော အခြင်းအရာဖြင့်လည်း၊ နိဝါရေတိ-တားမြစ်တတ်၏၊
တံ-ထို ခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်ကို၊ ဟေ-အို သူတော်ကောင်း
မေ မယံ—ငါ တို့သည်၊ ဘဏာမ-ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၁။ ဝိရူပက္ခေဟိ-ဝိရူပက္ခ နဂါးမင်း တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တက္က၊
မေ-ငါ၏၊ မေတ္တံ-ချစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း၊
ရောပထေဟိ-ရောပထ နဂါးမင်း တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တက္က၊ မေ-
ငါ၏၊ မေတ္တံ-ချစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း၊
ဆဗျာပုတ္တေဟိ-ဆဗျာပုတ္တ နဂါးမင်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တက္က၊
မေ-ငါ၏၊ မေတ္တံ-ချစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း၊
ကဏ္ဍာဂေါတမ ကေဟိစ-ကဏ္ဍာဂေါတမ နဂါးမင်း တို့နှင့်
လည်း၊ သဒ္ဓိံ-တက္က၊ မေ- ငါ၏၊ မေတ္တံ - ချစ်ခြင်းသည်၊
ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၂။ အ ပါဒကေဟိ-အခြေမရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-
တက္က၊ မေ-ငါ၏၊ မေတ္တံ-ချစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေ
သတည်း၊ နိ ပါဒကေဟိ-အခြေ နှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါ
တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တက္က၊ မေ-ငါ၏၊ မေတ္တံ-ချစ်ခြင်းသည်၊ ဟော
တု- ဖြစ်စေသတည်း၊ စတုပ္ပဒေဟိ- အခြေ လေးချောင်း ရှိ
သော သတ္တဝါ တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တက္က၊ မေ-ငါ၏၊ မေတ္တံ- ချစ်
ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း၊ ဗဟုပ္ပဒေဟိ- များ
သော အခြေရှိကုန်သော သတ္တဝါ တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တက္က၊ မေ-
ငါ၏၊ မေတ္တံ-ချစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၃။ အ ပါဒကော - အခြေ မရှိသော သတ္တဝါသည်။ မံ-
ငါ့ကို၊ မာဟိံသိ-မညွှင်းဆဲစေသတည်း၊ နှိ ပါဒကော-အခြေ
နှစ်ချောင်းရှိသောသတ္တဝါသည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ မာ ဟိံသိ-မညွှင်း
ဆဲစေသတည်း၊ စတုပ္ပဒေါ - အခြေ လေးချောင်း ရှိသော
သတ္တဝါသည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ မာ ဟိံသိ-မညွှင်းဆဲစေသတည်း၊
ဗဟုပ္ပဒေါ-များသော အခြေရှိသော သတ္တဝါသည်၊ မံ-ငါ့ကို၊
မာ ဟိံသိ-မညွှင်းဆဲစေသတည်း။

၄။ ကေဝလာ-အကြွင်းမရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်း
ကုန်သော၊ သတ္တာ စ-သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်း
ကုန်သော၊ ပါဏာ စ-ထွက်သက် ဝင်သက်ရှိသော သတ္တဝါ
တို့သည်၎င်း၊ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဘူတာ စ-ထင်ရှား
ရှိသော သတ္တဝါ တို့သည်၎င်း၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော
သတ္တဝါ တို့သည်၊ ဘဒြာနိ- ကောင်းသော အာရုံတို့ကို၊
ပဿန္တု-မြင်စေကုန်သတည်း၊ ကိဉ္စိ-တစုံတယောက်သော
သူကို၊ ပါပံ-မကောင်းကျိုးသည်၊ မာ အာဂမာ- မရောက်စေ
သတည်း။

၅။ ဗုဒ္ဓေါ-ဘုရားကျေးဇူးတော်သည်၊ အပ္ပမာဏော-
အတိုင်းအရှည် မရှိ၊ ဓမ္မော - တရားကျေးဇူးတော်သည်၊
အပ္ပမာဏော-အတိုင်းအရှည် မရှိ၊ သံဃော-သံဃာကျေးဇူး
တော်သည်၊ အပ္ပမာဏော-အတိုင်းအရှည် မရှိ၊ အဟိ-မြွေ
၎င်း၊ ဝိန္တိကာ-ကင်းမြီးကောက်၎င်း၊ သတပဒိ-ကင်းခြေများ
၎င်း၊ ဥဏ္ဏနာဘိ-ပင့်ကူ၎င်း၊ သရဗူ-တက်တူ၎င်း၊ မူသိကာ-
ကြွက်၎င်း၊ သဒ္ဓိသပါနိ - ကိုယ်ဖြင့် သွားတတ်ကုန်သော၊

ဣမာနိ-ဤ သတ္တဝါ တို့သည်၊ ပမာဏဝန္တာနိ - အတိုင်း အရှည်ကို ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာ ရှိကုန်၏။

၆။ မေ-ငါသည်၊ ရက္ခာ-အစောင့်အရှောက်ကို၊ ကတာ-ပြုအပ်ပြီ၊ မေ-ငါသည်၊ ပရိတ္တံ-အရံအထားကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဘူတာနိ-ရန်သူဖြစ်သော သတ္တဝါ တို့သည်၊ ပဋိက္ခမန္တိ-ဖဲစေကုန်သတည်း၊ သော အဟံ-ထို ငါသည်၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရားအား၊ နမော-ရှိခိုးပါ၏၊ သတ္တန္တံ-ခုနစ်ဆူကုန်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ- ဝိပဿီ၊ အစရှိကုန်သော မြတ်စွာဘုရား တို့အား၊ နမော-ရှိခိုးပါ၏။

ခန္ဓ ပရိတ္တံ-ခန္ဓ ပရိတ်တော်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

၅-မောရသုတ် အနက် နိဒါန်း

က-ခ။ ဗောဓိသန္တာရေ- အရိယာမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်ကုန်သော ပါရမီဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ် တို့ကို၊ ပူရေန္တံ-ဖြည့်တော်မူသော၊ မောရယောနိယံ-ဥဒေါင်းမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တံ-ဖြစ်ထသော၊ သံဝိဟိတာ ရက္ခံ-ကောင်းစွာစီရင်အပ်သော အစောင့်အရှောက်ရှိသော။ မဟာသတ္တံ- ဘုရားလောင်း ရွှေဥဒေါင်းမင်းကို၊ ဝနေစရာ-တောမုဆိုး တို့သည်၊ စိရဿံ-ကြာမြင့်စွာ အနှစ်ခုနစ်ဆူတို့ ပတ်လုံး၊ ဝါယမန္တာရိ- ဖမ်းအံ့သောငှါ လုံ့လပြုကုန်သော်လည်း၊ ယေန- အကြင် မောရပရိတ် အာနုဘော်ကြောင့်၊ ဂဏ္ဌိဘုံ-ဖမ်းယူအံ့သောငှါ၊ နေဝသက္ခိံသု- မတတ်နိုင်ကုန်

သည့်သာတည်း၊ ယဉ္ဇူ ပရိတ္တံ- အကြင် မောရသုတ် ပရိတ် ကိုလည်း၊ ဗြဟ္မမဏ္ဍိ-မြတ်သော မဏ္ဍိန်ဟူ၍ အက္ခာတံ- ဘုရားဟောတော်မူအပ်၏၊ တံ ပရိတ္တံ-ထို မောရသုတ် ပရိတ် တော်ကို၊ ဟေ-အို သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဘဏာမ-ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၁။ စက္ခုမာ- လူတို့၏ မျက်စိရှိသော၊ ဧက ရာဇာ- မြတ်သော မင်းလည်း ဖြစ်သော၊ ဟရိဿ ဝဇ္ဇော- ရွှေ အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းလည်း ရှိသော၊ ပထဝိ-ဥဘာ သော - မြေအပြင်၌ ထွန်းလင်းသော အရောင်လည်း ရှိသော၊ အယံ သူရိယော-ဤ နေမင်းသည်၊ ယသ္မာ- အကြင် ကြောင့်၊ ဥဒေတိ-တက်၏၊ တံ တသ္မာ-ထိုကြောင့်၊ ဟရိဿ ဝဇ္ဇံ - ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းလည်း ရှိသော၊ ပထဝိ-ဥဘာသံ-မြေအပြင်၌ ထွန်းလင်းသော အရောင်လည်း ရှိသော၊ တံ-အရှင်နေမင်းကို၊ အဟံ-ငါသည်၊ န မဿာမိ- ရှိခိုး၏၊ တယာ- ရှင်နေမင်းသည်၊ ဂုတ္တာ- စောင့်ရှောက်အပ် ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ အဇ္ဇ-ယနေ၌၊ ဣမံ ဒိဝသံ- ဤ နေ့ပတ်လုံး၊ ဝိဟရေမု-ချမ်းသာစွာ နေပါကုန်အံ့။

၂။ ဗြာဟ္မဏာ-မျှောအပ်ပြီးသော မကောင်းမှု ရှိတော် မူကုန်သော၊ ယေ ဗုဒ္ဓါ - အကြင် မြတ်စွာဘုရား တို့သည်၊ သဗ္ဗ ဓမ္မေ - အလုံးစုံသော ညေယျဓံ တရား ငါးပါး တို့ကို၊ ဝေဒဂူ - သိခြင်းသို့ ရောက်တော်မူကုန်ပြီ၊ တေ ဗုဒ္ဓါ - ထို မြတ်စွာဘုရား တို့သည်၊ မေ-ငါ၏၊ နမော-ရှိခိုးခြင်းကို၊ သမ္ပ နိစ္ဆိန္တိ- ခံတော်မူစေကုန်သတည်း၊ တေ ဗုဒ္ဓါ-ထို မြတ်စွာ ဘုရား တို့သည်၊ ဖံ-ငါ့ကို၊ ပါလယန္တိ-စောင့်လည်း စောင့်

တော်မူစေကုန်သတည်း။ ဗုဒ္ဓါနဉ္စ - မြတ်စွာဘုရား တို့အား
လည်း။ နမော- ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု- ဖြစ်စေသတည်း။
ဗောဓိယာ စ- မင်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်အားလည်း။ နမော-ရှိခိုး
ခြင်းသည်။ အတ္ထု-တည်း။ ဝိမုတ္တာနဉ္စ- ကိလေသာမှ လွတ်
တော်မူကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့အားလည်း။ နမော- ရှိခိုးခြင်း
သည်။ အတ္ထု-ဖြစ်စေသတည်း။ ဝိမုတ္တိယာ စ-အရိယာတို့၏
ဝိမုတ္တိ ငါးပါးအားလည်း။ နမော-ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု-ဖြစ်
စေသတည်း။ ဣတိ-ဤသို့။ သော မောရော-ထို ဘုရားလောင်း
ဥဒေါင်းမင်းသည်။ ဣမံ ပရိတ္တံ-ဤ အရံအတားကို၊ ကတွာ-
ပြု၍၊ ဒေသနာ-အစာရှာအံ့သောငှါ၊ စရတိ-သွား၏။

၃။ စက္ခုမာ-လူတို့၏ မျက်စိရှိထသော၊ ဧက ရာဇာ-မြတ်
သော မင်းလည်း ဖြစ်ထသော၊ ဟရိဿ ဝဇ္ဇော-ရွှေအဆင်း
နှင့်တူတော အဆင်းလည်း ရှိထသော၊ ပထဝိ-ဗွဘာသော-
မြေအပြင်၌ ထွန်းလင်းသောအရောင်လည်း ရှိထသော၊ အယံ
သုရိယော-ဤ နေမင်းသည်။ ယသ္မာ-အကြင်ကြောင့်၊ အပေ
တိ-ဝင်၏၊ တံ တသ္မာ-ထိုကြောင့်၊ ဟရိဿ ဝဇ္ဇံ-ရွှေအဆင်း
လည်း ရှိထသော။ ပထဝိ-ဗွဘာသံ - မြေအပြင်၌ ထွန်းလင်း
သော အရောင်လည်း ရှိထသော၊ တံ-အရှင် နေမင်းကို၊ အဟံ-
ငါသည်၊ နမဿာမိ- ရှိခိုးပါ၏၊ တယာ- ရှင်နေမင်းသည်၊
ဂုတ္တာ-စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ မယံ-ငါ တို့သည်၊
အဇ္ဇ- ယနေ့၌၊ ဣမံ ရတ္တိံ-ဤ ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဝိဟရေမ- ဝမ်း
သာစွာ နေပါကုန်အံ့။

၄။ ဗြာဟ္မဏာ-မျှောအပ်ပြီးသော မကောင်းမှု ရှိတော်မူ
ကုန်သော၊ ယေ ဗုဒ္ဓါ-အကြင် မြတ်စွာဘုရား တို့သည်၊ သဗ္ဗ

ဓမ္မေ- အလုံးစုံသော ညေယျဓံတရား ငါးပါး တို့ကို၊ ဝေဒဂူ-
သိခြင်းသို့ ရောက်တော်မူကုန်ပြီ၊ တေ ဗုဒ္ဓါ-ထို မြတ်စွာဘုရား
တို့သည်၊ မေ-ငါ၏၊ နမော - ရှိခိုးခြင်းကို၊ သမ္ပဒိန္နန္တု-
ခံတော်မူစေကုန်သတည်း၊ တေ ဗုဒ္ဓါ-ထို မြတ်စွာဘုရား တို့
သည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ ပါလယန္တု- စောင့်လည်း စောင့်တော်မူ
စေကုန်သတည်း၊ ဗုဒ္ဓါနုဉ္စ- မြတ်စွာဘုရား တို့အားလည်း၊
နမော-ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-ဖြစ်စေသတည်း၊ ဗောဓိယာ စ-
မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် အားလည်း၊ နမော- ရှိခိုးခြင်းသည်၊
အတ္ထု- ဖြစ်စေသတည်း၊ ဝိမုတ္တာနုဉ္စ - ကိလေသာမှ လွတ်
တော်မူကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့အားလည်း၊ နမော- ရှိခိုးခြင်း
သည်၊ အတ္ထု- ဖြစ်စေသတည်း၊ ဝိမုတ္တိယာ စ- အရိယာတို့၏
ဝိမုတ္တိငါးပါးအားလည်း၊ နမော-ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-ဖြစ်
စေသတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သော မောရော - ထို ဘုရား
အလောင်း ရွှေဥဒေါင်းမင်းသည်၊ ဣမံ ပရိတ္တံ - ကို၊ ကတွာ-
ပြု၍၊ ဝါသံ-ညဉ့်အိပ်နေခြင်းကို၊ ကပ္ပယိ-ပြုပြီ။
မောရ ပရိတ္တံ-မောရသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

— ဝ —

၆ = ဝဋ္ဋသုတ်

နိဒါနိး

က။ ဗောဓိသန္တာရေ-သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အဆောက်
အဦဖြစ်သော ပါရမီ ဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ် တို့ကို၊
ပူရေန္တံ - ဖြည့်တော်မူသော၊ ဝဋ္ဋ ဇာတိယံ- ၎င်း၏ အမျိုး၌၊
နိဗ္ဗတ္တံ- ဖြစ်တော်မူသော၊ မဟာသတ္တံ- ဘုရားလောင်း ၎င်း

သူငယ်ကို၊ ယဿ ပရိတ္တဿ-အကြင် ဝဋ္ဋသုတ် ပရိတ်တော်
၏။ ထေဇေန-တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်ကြောင့်၊ ဒါဝဂ္ဂိ-
တောမီးသည်၊ ဝိဝဇ္ဇယိ-ဖဲကြည့်လေ၏။

ခ။ သာရိပုတ္တဿ-သာရိပုတြာ အမည်ရှိသော၊ ထေ
ရဿ-လကျာရုံ မဟာထေရ်အား၊ လောကနာထေန-မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ ဘာသိတံ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ ကပ္ပဋ္ဌာယံ-
တကမ္ဘာပတ်လုံး တည်ထသော၊ မဟာတေဇံ - ကြီးသော
အာနုဘော်ရှိထသော၊ တံ ပရိတ္တံ-ထို ဝဋ္ဋသုတ် ပရိတ်တော်
ကို၊ ဟေ-အို သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဘဏာ
မ-ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၁။ လောကေ-လောက၌၊ သီလဂုဏော-သီလ တည်း
ဟူသော ကျေးဇူးသည်၎င်း၊ သစ္စံ- သစ္စာတရားသည်၎င်း၊
သောစေယျံ-ဖြူစင်သော အဖြစ်သည်၎င်း၊ အနုဒ္ဒယာ- ချစ်
ခြင်း မေတ္တာ၊ သနားခြင်း ကရုဏာသည်၎င်း၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊
ဧတေန သစ္စေန-ထို သစ္စာစကားဖြင့်၊ အနုတ္တရံ-မိမိထက်မြတ်
သော တရားမရှိသော၊ သစ္စကိရိယံ-သစ္စာပြုခြင်းကို၊ အဟံ-
ငါသည်၊ ကာဟာမိ ပြု၏။

၂။ ဓမ္မဗလံ - တရားတော်၏ အစွမ်းကို၊ အာဝဇ္ဇေတွာ-
ဆင်ခြင်၍၊ ပုဗ္ဗကေ- ရှေး၌ ဖြစ်တော်မူကုန်ပြီးသော၊ ဇိနေး-
မြတ်စွာဘုရားတို့ကို၊ သရိတွာ- အောက်မေ့၍ သစ္စ ဗလံ-
သစ္စာစကား၏ အစွမ်းကို၊ အဝဿာယ - အမှီပြု၍၊ သစ္စ
ကိရိယံ-သစ္စာပြုခြင်းကို၊ အဟံ-ငါသည်၊ အကာသိံ-ပြုပြီ။

၃။ မေ- ငါ့အား၊ ပက္ခာ- အတောင်တို့သည်၊ သန္တိ-
ရှိကုန်၏၊ အ ပတနာ-မပျံ့နှံ့ကုန်၊ မေ-ငါ့အား၊ ပါဒ-ခြေတို့

သည်။ သန္တိ-ရှိကုန်၏။ အ ဝဉ္စနာ-မသွားနိုင်ကုန်၊ မာတာ
ဝိတာ စ-ငါမိ, ငါ့ဘတို့သည်လည်း၊ နိက္ခန္တာ-ငါ့ကို စွန့်လျက်
ပျံ့ထွက်ကုန်ခဲ့ပြီ၊ ဇာတဝေဒ-တောမီး၊ ပရိက္ခမ- ဗဲကြည်လေ
လော့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သစ္စ ကိရိယံ-သစ္စာပြုခြင်းကို၊ အဟံ-
ငါသည်၊ အကာသိ-ပြုပြီ။

၄။ မယှံ-ငါ၏၊ သစ္စေ-သစ္စာကို၊ ကတေ- ပြုအပ်သည်
ရှိသော်၊ သဟ- ပြုသည်နှင့်တပြိုင်နက်၊ မဟာ ပဇ္ဇလိတော-
ကြီးသော အလျှံရှိသော၊ သိဒ္ဓိ- တောမီးသည်၊ သောဠသ
ကရိသာနိ-တဆဲ ခြောက်မင်းပါယ်စားတို့တိုင်တိုင်၊ ဝဇ္ဇေသိ-
ဗဲကြည်လေပြီ၊ သိဒ္ဓိ-မီးသည်၊ ဥဒကံ-ရေသို့၊ ပတွာ-ရောက်၍၊
နိဗ္ဗာယတိ ယထာ-ငြိမ်းသကဲ့သို့၊ တထာ-ထို့ အတူ၊ နိဗ္ဗာသိ-
ငြိမ်းလေ၏၊ မေ-ငါ၏၊ သစ္စေန- သစ္စာနှင့်၊ သမော- တူသော
တရားသည်၊ နုတ္တိ-မရှိ၊ သော- ဤသည်ကား၊ မေ-ငါ၏၊ သစ္စ
ပါရမီ-သစ္စာပါရမီတည်း။

ဝဇ္ဇေ ပရိတ္တံ - ဝဇ္ဇံသုတ် ပရိတ်တော်သည်
နိဗ္ဗိတံ-ပြီးပြီ။

၇-ဇေတုသုတ် အနက်

နိဒါန်း

က။ ယဿ-အကြင် ဇေတုသုတ်ပရိတ်တော်ကို၊ အနုဿရ
ဇောနာပိ - အောက်မေ့ကာမျှ ဖြင့်လည်း၊ အန္တလိက္ခေပိ-
ကောင်းကင်၌သော်လည်း၊ ပါဏိနော- သတ္တဝါ တို့သည်၊

ဘူဒိယံ ဝိယ-မြေ၌ကဲ့သို့၊ သဗ္ဗဒါ-အချင်းခပ်သိမ်း၊ ပတိဋ္ဌ-
တည်ရာကို၊ အမိဂစ္ဆန္တိ-ရကုန်၏။

ခ။ ယက္ခ စောရာဒိ သန္တဝါ- ဘိလူး ခိုးသူ အစရှိသည်
တို့ကြောင့် ဖြစ်သော၊ သဗ္ဗပ္ပဒ္ဒဝ ဇာလမှာ- အလုံးစုံသော
ဥပဒ္ဒဝေါတည်းဟူသော ကွန်ရက်မှ၊ မုတ္တာနံ - လွတ်ကုန်
သော သတ္တဝါတို့၏၊ ဂဏနာ စ-အရေအတွက်သည်လည်း၊
နတ္ထိ-မရှိ၊ တံ ပရိတ္တံ-ထိုဓဇ္ဈပရိတ်တော်ကို၊ ဟေ-ဒိုသူတော်
ကောင်းတို့၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဘဏာမ-ရွတ်ကြကုန်အံ့။

ဂ။ ဘန္တေ ကဿပ- အရှင်မဟာကဿပ၊ ဣဒံ သုတ္တံ-
ဤ ဓဇ္ဈသုတ်ကို၊ မေ-အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်၊ ဘဂဝတော-
မြတ်စွာဘုရား၏၊ သံမုခါ-အထံတော်မှ၊ သုတံ-ကြားလိုက်ရ
သည်ကား၊ ဇေ-ဤသို့ပါတည်း၊ ဇေတံ-တပါးသော၊ သမယံ-
အခါ၌၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သာဝတ္ထိယံ-သာဝတ္ထိ
ပြည်၏ အနီး၌၊ အနာထ ပိဏ္ဍိကဿ-အနာထပိဏ္ဍိ သေဌေး
၏၊ အာရာမေ-နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်ဘွယ်ရာဖြစ်သော၊ ဇေတ
ဝနေ-ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရတိ-နေတော်မူ၏။

ခ။ တတြခေါ-ထိုသို့ နေတော်မူသောအခါ၌၊ ဘဂဝါ-
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတို့ကို၊ ဘိက္ခုဝေါတိ-
ရဟန်းတို့ဟူ၍၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူ၏၊ တေ ဘိက္ခု-ထို
ရဟန်းတို့သည်၊ တေ- အရှင်ဘုရားအား၊ ဘဒ္ဒိ- ကောင်းခြင်း
သည်၊ အတ္ထု-ဖြစ်စေသတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘဂဝတော-
မြတ်စွာဘုရားအား၊ ပစ္စယောသု-စကားတုံ့ပြန် လျှောက်
ကြကုန်၏၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘိက္ခု- ရဟန်းတို့
ကို၊ ဇေတံ ဝစနံ-ဤ ဆိုလတံ့သော စကားကို၊ အဝေါ စ-မိန့်

တော်မူ၏။ ဘိက္ခုဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဘူတပုဗ္ဗံ- ရှေး၌ ဖြစ်ဘူး သည်ကား၊ ဒေဝါ-သုရ သင်္ခါမော-တာဝတိံသာနတ်အသုရာ နတ် တို့၏ စစ်ပွဲသည်။ သမုပဗျူဇ္ဇော-ကောင်းစွာ စုရုံး စည်း စေးသည်။ အဟောသိ - ဖြစ်ဘူးပြီ။ ဘိက္ခုဝေ- ရဟန်းတို့၊ အထခေါ-ထို အခါ၌၊ ဒေဝါနံ-စတုမဟာဘုရား တာဝတိံသာ နတ်တို့ကို၊ ဣန္ဒြော- အစိုးရသော၊ သက္ကော - သိကြားမင်း သည်၊ တာဝတိံသေ-တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ နေကုန်သော ဒေဝေ-နတ်တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်ဆို၏။ မာရိသာ- အချင်း နတ်များတို့၊ သင်္ခါမ ဂတာနံ- စစ်ပွဲသို့ ရောက်ကြကုန်သော၊ ဝေါ ဒေဝါနံ- သင်္ခါမနတ်များတို့အား၊ ယံ ဘယံ ဝါ- အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ယံ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ- အကြင် ကိုယ် ခက်တရော် ရှိခြင်းသည်၎င်း၊ ယော လောမ ဟံသော ဝါ- အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း၊ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇေ ယု-အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့၊ တသ္မိံသမယေ- ထိုအခါ၌၊ မမေဝ- ငါ သိကြားမင်း၏သာလျှင်၊ ဓဇ္ဇံ-တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကေ ယုာထ-ကြည့်ကြကုန်လော့၊ ဟိ သစ္စံ-မှန်၏။ မမ-ငါသိကြား မင်း၏။ ဓဇ္ဇံ-တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကယတံ-ကြည့်ကြကုန် သော၊ ဝေါ ဘုမ္မာကံ-သင် နတ်များ တို့၏။ ယံ ဘယံ ဝါ- အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ယံ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ-အကြင် ကိုယ်ခက်တရော် ရှိခြင်းသည်၎င်း၊ ယော လောမ ဟံသော ဝါ-အကြင် ကြက်သီး မွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝိဿ တိ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ သော-ထို ကြောက်ခြင်း၊ ကိုယ် ခက်တရော်ရှိ ခြင်း၊ ကြက်သီး မွေးညှင်း ထခြင်းသည်။ ပဟိယိဿတိ- ရောက်လတ္တံ့။

၂။ မေ-ဥါသိကြားမင်း၏၊ စေတု-တံခွန်ဖျားကို၊ နောစေ
ဥလ္လောကေယျာထ- အကယ်၍ မကြည့်ကုန်မိငြားအံ့၊ အထ-
ထိုသို့ မကြည့်ကုန်မိသည်ရှိသော်၊ ပဇာပတိဿ- ပဇာပတိ
အမည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ- နတ်မင်း၏၊ စေတု-တံခွန်ဖျား
ကို၊ ဥလ္လောကေယျာထ- ကြည့်ကြကုန်လော့၊ ဟိ သစ္စံ- မှန်၏၊
ပဇာပတိဿ- ပဇာပတိအမည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ- နတ်
မင်း၏၊ စေတု-တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကယထံ- ကြည့်ကြကုန်
သော၊ ဝေါတုမ္ဘာကံ- သင် နတ်များတို့အား၊ ယံ ဘယံဝါ
အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ယံ ဆန္ဒိတတ္ထံဝါ- အကြင်
ကိုယ်ခက်တရော် ရှိခြင်းသည်၎င်း၊ ယော လောမ ဟံသော
ဝါ- အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝိဿ
တိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ သော- ထို ကြောက်ခြင်း ကိုယ်ခက်တရော်
ရှိခြင်း ကြက်သီး မွေးညှင်း ထခြင်းသည်၊ ပဟိယိဿတိ-
ပျောက်လတ္တံ့။

၃။ ပဇာပတိဿ- ပဇာပတိ အမည်ရှိသော၊ ဒေဝ
ရာဇဿ- နတ်မင်း၏၊ စေတု-တံခွန်ဖျားကို၊ နောစေဥလ္လောကေ
ယျာထ- အကယ်၍ မကြည့်မိကုန်ငြားအံ့၊ အထ- ထိုသို့မကြည့်
မိကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝရုဏဿ- ဝရုဏအမည်ရှိသော၊ ဒေဝ
ရာဇဿ- နတ်မင်း၏၊ စေတု-တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကေယျာထ-
ကြည့်ကြကုန်လော့၊ ဟိသစ္စံ- မှန်၏၊ ဝရုဏဿ- ဝရုဏ အ
မည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ- နတ်မင်း၏၊ စေတု- တံခွန်ဖျားကို၊
ဥလ္လောကယထံ- ကြည့်ကြကုန်သော၊ ဝေါတုမ္ဘာကံ- သင်
နတ်များတို့အား၊ ယံ ဘယံဝါ- အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်
၎င်း၊ ယံ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ- အကြင် ကိုယ်ခက်တရော် ရှိခြင်း

သည်၎င်း၊ယော လောမ ဟံသောဝါ-အကြင် ကြက်သီးမွေး
ညှင်းထခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ သော-ထို
ကြောက်ခြင်း ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်း ကြက်သီး မွေးညှင်း
ထခြင်းသည်၊ ပဟိယိဿတိ-ပျောက်လတ္တံ့။

၄။ ဝရုဏဿ- ဝရုဏအမည်ရှိသော၊ ဒေဝ ရာဇဿ-
နတ်မင်း၏ ဓဇဂ္ဂံ-တံခွန်များကို၊ နောစေ ဥဇ္ဈောကေယျာထ-
အကယ်၍၊မကြည့်မိကုန်ငြားအံ့၊ အထ-ထိုသို့ မကြည့်မိကုန်
သည်ရှိသော်၊ ဤသာနဿ- ဤသာန အမည်ရှိသော၊ ဒေဝ
ရာဇဿ-နတ်မင်း၏၊ဓဇဂ္ဂံ-တံခွန်များကို၊ဥဇ္ဈောကေယျာထ-
ကြည့်ကြကုန်လော့၊ ဟိ သစ္စံ- မှန်၏၊ ဤသာနဿ- ဤသာန
အမည်ရှိသော၊ဒေဝရာဇဿ-နတ်မင်း၏၊ဓဇဂ္ဂံ-တံခွန်များကို၊
ဥဇ္ဈောကယတံ- ကြည့်ကြကုန်သော၊ ဝေါတုမှာကံ- သင်
နတ်များတို့အား၊ ယံ ဘယံ ဝါ- အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်
၎င်း၊ ယံ ဆန္ဒိတတ္ထံဝါ- အကြင် ကိုယ်ခက်တရော် ရှိခြင်း
သည်၎င်း၊ယော လောမ ဟံသောဝါ-အကြင် ကြက်သီးမွေး
ညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ သော- ထို
ကြောက်ခြင်း ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်း ကြက်သီးမွေးညှင်း
ထခြင်းသည်၊ ပဟိယိဿတိ- ပျောက်လတ္တံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊
အာမန္တေသိ-မိန့်ဆို၏။

၅။ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဒေဝါနံ-နတ်တို့ကို၊ ဣန္ဒဿ-
အစိုးရသော၊ သက္ကဿ-သိကြားမင်း၏၊ တံ ခေါ ပန ဓဇဂ္ဂံ-
ထို တံခွန်များကို၊ ဥဇ္ဈောကယတံ ဝါ- ကြည့်ကုန်သော နတ်
တို့အား၎င်း၊ ပဇာပတိဿ-ပဇာပတိ အမည်ရှိသော၊ ဒေဝ
ရာဇဿ- နတ်မင်း၏၊ တံ ခေါ ပန ဓဇဂ္ဂံ- ထို တံခွန်များကို၊

ဥဇ္ဈောကယတံ ဝါ- ကြည့်ကုန်သော နတ်တို့အား၎င်း၊ ဝရုဏဿ- ဝရုဏ အမည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ- နတ်မင်း၏၊ တံ ခေါ် ပန စေတံ- ထို တံခွန်ဖျားကို၊ ဥဇ္ဈောကယတံဝါ- ကြည့်ကုန်သော နတ်တို့အား၎င်း၊ ဤသာနဿ - ဤသာန အမည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ-နတ်မင်း၏၊ တံ ခေါ် ပန စေတံ- ထို တံခွန်ဖျားကို၊ ဥဇ္ဈောကယတံ ဝါ- ကြည့်ကြကုန်သော နတ်တို့အား၎င်း၊ ယံ ဘယံ ဝါ- အကြင် ကြောက်ခြင်းသည် ၎င်း၊ ယံ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ- အကြင် ကိုယ်ခက်တရော် ရှိခြင်း သည်၎င်း၊ ယော လောမ ဟံသော ဝါ-အကြင် ကြက်သီးမွေး ညှင်းထခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ သော- ထို ကြောက်ခြင်း၊ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်း၊ ကြက်သီး မွေးညှင်း ထခြင်းသည်၊ ပဟိယေထာဝိ-ပျောက်မူလည်း ပျောက်ရာ၏၊ နော ပဟိယေထာဝိ-မပျောက်မူလည်း မပျောက်ရာ။

၆။ တံ-ထို ပျောက်ခြင်း မပျောက်ခြင်းသည်၊ ကိဿ ဟေတု- အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်း တို့၊ ဟိ ယသ္မာ-အကြင်ကြောင့်၊ ဒေဝါနံ-နတ်တို့ကို၊ ဣန္ဒော- အစိုးရသော၊ သက္ကော-သိကြားမင်းသည်၊ အ ဝိတ ရာဂေါ- မကင်းသော ရာဂရှိ၏၊ အ ဝိတ ဒေါသော-မကင်းသော ဒေါ သရှိ၏၊ အ ဝိတ မောဟော-မကင်းသော မောဟရှိ၏၊ ဘိရူ- ကြောက်တတ်၏၊ ဆန္ဒိ-ကိုယ်ခက်တရော်ရှိတတ်၏၊ ဥဗြ- သိ-ထိတ်လန့်တတ်၏၊ ပလာယိ-ပြေးတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ- ထိုကြောင့်၊ ပဟိယေထာဝိ- ပျောက်မူလည်း ပျောက်ရာ၏၊ နော ပဟိယေထာဝိ-မပျောက်မူလည်း မပျောက်ရာ။

၇။ ဘိက္ခုဝေ-ရဟန်းတို့၊ အဟဉ္စခေါ-ငါဘုရားသည် ကား၊ဇေဝံ-ဤသို့၊ဝဒါမိ-ဟောတော်မူ၏၊ ဘိက္ခုဝေ-ရဟန်းတို့၊ အရညဂတာနံ ဝါ - တောသို့ ကပ်သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ရက္ခမူလဂတာနံ ဝါ-သစ်ပင်ရင်းသို့ကပ်သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သုညာဂါရဂတာနံ ဝါ-ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တုမ္မာကံ - သင်တို့အား၊ ဘယံ ဝါ-ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ-ကိုယ်ခက် တရော်ရှိခြင်းသည်၎င်း၊ လောမ ဟံသော ဝါ-ကြက်သီး မွေး ညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း၊သစေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ-အကယ်၍ ဖြစ်ငြား အံ၊ တသ္မိံ သမယေ-ထို အခါ၌၊ မမေဓ-ငါဘုရားဂုဏ်ကိုသာ လျှင်၊ အနုဿရေယျာထ- အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ကုန် လော။

၈။ သော ဘဂဝါ-ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ ဣမိ နာစ ကာရဏေန-ဤသို့ ခပ်သိမ်းသော ကိလေသာတို့မှ ဝေး တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အရဟံ - အရဟ မည်တော်မူ၏၊ သော ဘဂဝါ - ထို မြတ်စွာဘုရား သည်၊ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန- ဤသို့ ခပ်သိမ်းသောညေယျဇံ တရား ငါးပါး တို့ကို မဘောက်မပြန် သယန္တူ။ ဉာဏ်ဖြင့် အလိုလို ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူသောအကြောင်းကြောင့် လည်း၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊သော ဘဂဝါ- ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ဣတိပိ ဣမိနာစ ကာရဏေန- ဤသို့ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏ တဆဲ့ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဝိဇ္ဇာ စရဏ သမ္ပန္နော- ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊သော ဘဂဝါ-

ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏောန-ဤသို့
 ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်း
 ကြောင့်လည်း၊ သုဂတော - သုဂတ မည်တော်မူ၏။ သော
 ဘဂဝါ- ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရ
 ဏောန - ဤသို့ လောက သုံးပါးတို့ကို အကြွင်းမရှိ သိတော်မူ
 သော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ လောကဝိဒူ - လောကဝိဒူ
 မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ - ထို မြတ်စွာဘုရား သည်၊
 ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏောန - ဤသို့ လူယောက်ျား၊ နတ်
 ယောက်ျား၊ တိရစ္ဆာန်ယောက်ျားတို့ကို အတုမရှိ ဆုံးမတော်
 မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အနုတ္တရော ပုရိသ
 ဒဗ္ဗသာရထိ - အနုတ္တရော ပုရိသ ဒဗ္ဗသာရထိ မည်တော်မူ၏။
 သော ဘဂဝါ-ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာ
 ရဏောန - ဤသို့ လူ၊ နတ်၊ တို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော
 အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သတ္ထာ ဒေဝ မနုဿာနံ - သတ္ထာ
 ဒေဝ မနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ- ထို မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်၊ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏောန-ဤသို့ သစ္စာလေး
 ပါး တရားတို့ကို ကိုယ်တော်လည်းသိ၊ ဝေနေယျတို့ကိုလည်း
 သိစေတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဗုဒ္ဓေါ-
 ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ- ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊
 ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏောန-ဤသို့ ဘုန်းခြောက်ပါးရှိတော်
 မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဘဂဝါ - ဘဂဝါ မည်
 တော်မူ၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ အနုဿရေယျာထ - အဖန်တလဲလဲ
 အောက်မေ့ကြကုန်လော့။

၆။ ဟိ သစ္စံ-မှန်၏၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ မမံ-ငါဘုရား
 ဂုဏ်တော်ကို၊ အနုဿရတံ- အဖန်တလဲလဲအောက်မေ့ကုန်
 သော၊ ဝေါ တုမ္မာကံ- သင် ချစ်သားတို့အား၊ ယံ ဘယံဝါ-
 အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ယံ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ-အကြင်
 ကိုယ်ခက်တရော် ရှိခြင်းသည်၎င်း၊ ယော လောမ ဟံသော
 ဝါ-အကြင်ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝိဿတိ-
 ဖြစ်လတ္တံ့၊ သော- ထိုကြောက်ခြင်း၊ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်း၊
 ကြက်သီး မွေးညှင်း ထခြင်းသည်၊ ပဟိယိဿတိ- ပျောက်
 လတ္တံ့။

၁၀။ မံ-ငါဘုရားဂုဏ်တော်ကို၊ နောစေအနုဿရေယျာ
 ထ-အကယ်၍ မအောက်မေ့မိကုန်အံ့၊ အထ-ထိုသို့ မအောက်
 မေ့မိသည်ရှိသော်၊ ဓမ္မံ-တရားတော်ကို၊ အနုဿရေယျာထ-
 အောက်မေ့ကြကုန်လော့။

၁၁။ ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဓမ္မော- တရား
 တော်မြတ်ကို၊ သွာက္ခာတော-ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏၊
 ဓမ္မော-တရားတော်မြတ်သည်၊ သန္တုဋ္ဌိကော- မျက်မှောက်၌
 အကျိုးပေးခြင်းငှါထိုက်၏၊ ဓမ္မော-မဂ်လေးပါး တရားတော်
 သည်၊ အကာလိကော-မိမိအခြားမဲ့၌ အကျိုးကိုပေးတတ်၏၊
 ဓမ္မော-တရားတော်သည်၊ ဖေဟိပဿိကော-လားလှည့်ရှုလှည့်
 ဟူသော အစီအရင်ကိုခံထိုက်၏၊ ဓမ္မော-တရားတော်သည်၊
 ဩပနေယျိကော- နိဗ္ဗာန်သို့ဆောင်ခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ ဓမ္မော-
 တရားတော်ကို၊ ပစ္စတ္တံ-အသီးအသီး၊ ဝိညူဟိ-ပညာရှိတို့
 သည်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - သိအပ် ခံစားအပ်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊
 အနုဿရေယျာထ-အောက်မေ့ကြကုန်လော့။

၁၂။ ဟိ သစ္စံ-မှန်၏။ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဓမ္မံ-တရား
ဂုဏ်တော်ကို၊ အနုဿရတံ-အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ ကုန်
သော၊ ဝေါတုမှာကံ-သင်တို့အား၊ ယံ ဘယံ ဝါ-အကြင်
ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ယံ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ-အကြင် ကိုယ်
ခက်တရော် ရှိခြင်းသည်၎င်း၊ ယော လောမ ဟံသော ဝါ-
အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝိဿတိ-
ဖြစ်လတ္တံ့၊ သော- ထို ကြောက်ခြင်း၊ ကိုယ်ခက်တရော် ရှိ
ခြင်း၊ ကြက်သီး မွေးညှင်း ထခြင်းသည်၊ ပဟိယိဿတိ-
ပျောက်လတ္တံ့။

၁၃။ စေ-အကယ်၍၊ ဓမ္မံ-တရားတော်ကို၊ နောစေအနုဿ
ရေယျာထ- အကယ်၍ မအောက်မေ့ မိကုန်အံ့၊ အထ-ထိုသို့
မအောက်မေ့ မိကုန်သည်ရှိသော်၊ သံဃံ-သံဃာတော်၏ဂုဏ်
ကို၊ အနုဿရေယျာထ- အောက်မေ့ ကြကုန်လော့။

၁၄။ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာဝကသံဃော-
တပည့်ဖြစ်သော သံဃာတော်သည်၊ သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော-ကောင်း
စွာ ကျင့်တတ်၏၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာဝက
သံဃော-တပည့်ဖြစ်သော သံဃာတော်သည်၊ ဥဇ္ဈပ္ပဋ္ဌိပန္နော-
ဖြောင့်ဖြောင့် ကျင့်တတ်၏၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊
သာဝက သံဃော-တပည့်ဖြစ်သော သံဃာသည်၊ ဉာယပ္ပဋ္ဌိ
ပန္နော-အသင့်အားဖြင့် ကျင့်တတ်၏၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာ
ဘုရား၏၊ သာဝက သံဃော-တပည့်ဖြစ်သော သံဃာသည်၊
သာမိဗိပ္ပဋ္ဌိပန္နော - အရိုအသေ ပြုခြင်းကို ခံထိုက်အောင် ကျင့်
တတ်၏၊ စတ္တာရိ-လေးပါးကုန်သော၊ ယဒိဒံ ယာနိ ပုရိသ
ယုဂါနိ - အကြင် ယောက်ျားမြတ်၏ အစုံတို့သည်၊ သန္တိ-

ရှိကုန်၏။ တေ ပုရိသ ပုဂ္ဂလာ - ထို လေးပါးစုံ ဖြစ်သော
ယောက်ျားမြတ်တို့သည်ကား၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ယောက်တို့တည်း၊
ဘဂဝတော - မြတ်စွာဘုရား၏။ ဧသ ဧသော သာဝက သံ
ဃော- ထို တပည့်ဖြစ်သော သံဃာတော်သည်ကား၊ အာဟု
နေယျော- အဝေးမှဆောင်၍ ပူဇော်ခြင်းကို ခံထိုက်၏။ ပါဟု
နေယျော - ဧည့်သည်တို့အား ရည်မှတ်၍ထားသော ပစ္စည်း
အထူးကို ပူဇော်ခြင်းငှာ ခံထိုက်၏။ ဒက္ခိဏေယျော - မြတ်
သောအလှူကို ခံထိုက်၏။ အဗ္ဘလိကရဏိယျော - လက်အုပ်
ချီခြင်းကို ခံထိုက်၏။ လောကဿ-လူများ၏။ အနုတ္တရံ- အတု
မရှိသော၊ ပုညဓေတ္တံ-ကောင်းမှု၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်၊ ယာ၊
မြေကောင်းသဘွယ်ဖြစ်၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ သံဃံ-သံဃာတော်၏
ဂုဏ်ကို၊ အနုဿရေယျာထ-အောက်မေ့ကြကုန်လော။

၁၅။ ဟိ-သင့်စွ၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သံဃံ- သံဃာ
တော်ဂုဏ်ကို၊ အနုဿရတံ-အောက်မေ့ကုန်သော၊ ဝေါ-
သင်တို့အား၊ ယံ ဘယံ ဝါ- အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊
ယံ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ- အကြင် ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်
သည်၎င်း၊ ယော လောမ ဟံသော ဝါ-အကြင် ကြက်သီး
မွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ သော-
ထို ဘယ ဆန္ဒိတတ္ထ လောမ ဟံသ သည်၊ ပဟိယိဿတိ-
ပျောက်လတ္တံ့သတည်း။

၁၆။ တံ- ထို ဘယ ဆန္ဒိတတ္ထ လောမ ဟံသ ပျောက်
ခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု-အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ဘိက္ခဝေ-
ရဟန်းတို့၊ တထာဂတော-ဝိပဿီ အစရှိသော ရှေးဘုရား
တို့၏ လာခြင်းကဲ့သို့ ကောင်းသော လာခြင်းရှိသော သင်တို့

ဆရာ ငါ ဘုရားသည်။ အရဟံ - ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းငှာ မထိုက်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ- ကောင်းသောအကျင့်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးတရားကို သိတော်မူတတ်၏။ ဝိတ ရာဂေါ- ကင်းသော ရာဂရှိ၏။ ဝိတ ဒေါသော - ကင်းသော ဒေါသရှိ၏။ ဝိတ မောဟော- ကင်းသော မောဟရှိ၏။ အဘိဇ္ဈ- မကြောက်တတ်။ အဆန္တိ- ကိုယ်ခက်တရော် မရှိတတ်။ အနုတ္တရာသိ- မလန့်တတ်။ အပလာယိ-မပြေးတတ်။ ဣတိတဿာ- ထို့ကြောင့်။ ပဟိယိဿတိ - ပျောက်လတ္တံ့သတည်း။

၁၂။ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ-ဤသစေတုမှောက် ဘိက္ခဝေ စသော စကားကို၊ အဝေါ စ-မိန့်တော်မူ၏။ သုဂတော- မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ - ဤသို့သော စကားကို၊ ဝတ္ထာန-ဆို၍၊ အထ-ထိုနောက်မှ၊ အပရံ-တပါးသော၊ ဇေတံ ထို အရညေရုက္ခမူလေဝါ၊ စသောစကားကို၊ သတ္ထာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ-မိန့်တော်မူ၏။

၁၃။ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ အရညေ ဝါ- တော၌၎င်း၊ ရုက္ခမူလေ ဝါ- သစ်ပင်ရင်း၌၎င်း၊ သုညာဂါရေ ဝါ- ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်၌၎င်း၊ သမ္ဗုဒ္ဓံ - မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို၊ တုမေ- သင်တို့သည်။ အနုဿရေယျာထ- အောက်မေ့ကြကုန်လော့၊ တုမှာကံ-သင်တို့၏၊ ဘယံ- ကြောက်ခြင်းသည်၊ နော သိယာ- မဖြစ်ရာ။

၁၄။ လောကဇေဋ္ဌံ-လူတို့ထက်ကြီးတော်မူသော၊ နရာသဏံ-လူတို့ထက်မြတ်တော်မူသော၊ ဗုဒ္ဓံ-ငါဘုရားကို၊ နောစေ သရေယျာထ-အကယ်၍မအောက်မေ့မိကုန်သည်ဖြစ်အံ့။

အထ-ထိုသို့ မအောက်မေ့မိသည်ရှိသော်၊ နိယျာနိကံ- သံသရာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ သုဒ္ဓေသိတံ- ငါဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မံ- တရားတော်ဂုဏ်ကို၊ သရေယျာထ-အောက်မေ့ကုန်လော့။

၂၀။ နိယျာနိကံ- သံသရာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ သုဒ္ဓေသိတံ- ငါဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မံ- တရားတော်ဂုဏ်ကို၊ နောစေ သရေယျာထ- အကယ်၍ မအောက်မေ့မိကုန်သည် ဖြစ်အံ့၊ အထ- ထိုသို့ မအောက်မေ့မိသည်ရှိသော်၊ ပုညက္ခတ္တံ- ကောင်းမှုတည်းဟူသော မျိုးစေ့၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်၊ ယာ၊ မြေကောင်းသဘွယ်ဖြစ်သော၊ အနုတ္တရံ- အတုမရှိသော၊ သံဃံ- သံဃာဂုဏ်တော်ကို၊ သရေယျာထ- အောက်မေ့ကုန်လော့။

၂၁။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဧဝံ- ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓဉ္စ- ငါဘုရားဂုဏ်တော်ကို၎င်း၊ ဓမ္မဉ္စ- တရားဂုဏ်တော်ကို၎င်း၊ သံဃဉ္စ- သံဃာဂုဏ်တော်ကို၎င်း၊ သရန္တာနံ- အောက်မေ့ကုန်သော သင်တို့အား၊ ဘယံ ဝါ- ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ- ကိုယ်ခက်တရော် ရှိခြင်းသည်၎င်း၊ လောမ ဟံသော ဝါ- ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းသည်၎င်း၊ န ဟေဿတိ- မဖြစ်လတ္တံ့။

ဓဇ္ဈ ပရိတ္တံ- ဓဇ္ဈသုတ် ပရိတ်တော်သည်
နိဠိတံ- ပြီးပြီ။

နိဒါန်း

က-ခ။ နာထဿ-မြတ်စွာဘုရား၏။ သာရ သမ္မတ သူတော်ကောင်း တို့သည် ကောင်း၏ဟု သမုတ်အပ်သော၊ သာသနော- သာသနာတော်၌၊ အပ္ပသန္ဓေဟိ- မကြည်ညိုကုန်သော၊ စဇ္ဈေဟိ- ကြမ်းကြုတ်ကုန်သော၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ ကိဗ္ဗိ သကာရိဘိ - မကောင်းမှုကို ပြုလေ့ရှိကုန်သော၊ အမနုဿေဟိ-ဘိလူးတို့သည်၊ စတဿန္တိ- လေးပါးကုန်သော၊ ပရိသာနံ-ပရိသာတ်တို့ကို၊ အ ဟိံ သာယ စ-မညှင်းဆဲခြင်း ငှါ၎င်း၊ ဂုတ္တိယာ စ-စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ၎င်း၊ မဟာ ဝိရော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယံ ပရိတ္တံ- အကြွင် အာဇာနည်နိဗ္ဗာန်သုတ် ပရိတ်တော်ကို၊ ဒေသေတိ-ဟောတော်မူပြီ၊ တံ ပရိတ္တံ- ထို အာဇာနည်နိဗ္ဗာန်သုတ် ပရိတ်တော်ကို၊ ဟေ-အို သူတော်ကောင်းတို့ ၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ ဘဏာမ-ရှုတ်ကြကုန်အံ့။

၁။ စက္ခုမန္တဿ-စက္ခုငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ သိရိမတော - ဘုန်းကြွက်သရေ နှင့် ပြည့် စုံ တော် မူ သော၊ ဝိပဿိဿ စ- ဝိပဿီ မြတ်စွာ ဘုရား အား လည်း၊ မေ-အက္ခုန္တိ၏၊ နမော-ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-ဖြစ်စေသတည်း၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္မိနော- အလုံးစုံသော သက္ကဝါတို့ကို သနားတော်မူတတ်သော၊ သိခိဿာဝိ စ- သိခီမြတ်စွာဘုရားအား လည်း၊ မေ-အက္ခုန္တိ၏၊ နမော-ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-ဖြစ်စေသတည်း။

၂။ နှာတကဿ-ဆေးလျှော်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ
 ရှိတော်မူသော၊ တပဿိနော- ဖြိုးခြံသော အကျင့် ရှိတော်
 မူသော၊ ဝေဿဘုဿ စ- ဝေဿဘူ မြတ်စွာဘုရားအား
 လည်း၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ နမော-ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-
 ဖြစ်စေသတည်း၊ မာရသေနာ ပမဒ္ဒိနော- မာရ်စစ်ကို ဖျက်
 ဆီးပြီးသော၊ ကကုသန္ဓဿ စ- ကကုသန် မြတ်စွာဘုရား
 အားလည်း၊ မေ-အကျွန်ုပ်၏၊ နမော-ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-
 ဖြစ်စေသတည်း။

၃။ ဗြာဟ္မဏဿ - မကောင်းမှုကို မျှောပြီးထသော၊
 ဝုသီမတော- သုံးပြီးသော အကျင့် ရှိတော်မူထသော၊ ကော
 ဏာဂမနဿ စ - ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရား အားလည်း၊
 မေ-အကျွန်ုပ်၏၊ နမော - ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု - ဖြစ်စေ
 သတည်း၊ သဗ္ဗမိ-ခပ်သိမ်းသော အာရုံတို့၌၊ ဝိ-ပ္ပမုတ္တဿ-
 ကိလေသာတို့မှ ကင်းလွတ်တော်မူပြီးသော၊ ကဿပဿ စ-
 ကဿပမြတ်စွာဘုရားအားလည်း၊ မေ-အကျွန်ုပ်၏၊ နမော-
 ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-ဖြစ်စေသတည်း။

၄။ ယော- အကြင် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည်၊ သဗ္ဗ
 ဒုက္ခပနုဒနံ- အလုံးစုံသော ဆင်းရဲခြင်းကို ပယ်ဖျောက်တတ်
 ထသော၊ ဣမံ ဓမ္မံ-ဤတရားကို၊ ဒေသေသိ-ဟောတော်မူပြီ၊
 အင်္ဂါရသဿ- ကိုယ်တော်မှထွက်သော အရောင်ရှိထသော၊
 သိရိမတော-ဘုန်းကြွက်သရေ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ သကျ
 ပုတ္တဿ- သာကီဝင်မင်းသား ဖြစ်တော်မူသော၊ တဿ စ-
 ထို ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားအားလည်း၊ မေ - အကျွန်ုပ်၏၊
 နမော-ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-ဖြစ်စေသတည်း။

၅။ လောကေ- လောက၌၊ နိဗ္ဗုတာ- ငြိမ်းလေကုန်ပြီးသော၊ ယေဝိ ဇိနာ- အကြင် မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ ယထာဘူတံ- ဟုတ်သောအလျောက်၊ ဝိပဿိသုံ-မြင်ကုန်ပြီ၊ တေဇိနာ- ထို မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ အ ဝိသုဏာ-ချောပစ်သော စကားကို မဆိုကုန်၊ အထ-ထိုမြို့၊ မဟန္တာ-မြတ်ကုန်၏၊ ဝိတသာရဒါ-ကြောက် ရှုံ့ခြင်း ကင်းကုန်၏။

၆။ ဝိဇ္ဇာ စရဏ သမ္ပန္နံ- ဝိဇ္ဇာ သုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာ ရှစ်ပါး၊ စရဏ တဆဲ့ ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ မဟန္တံ- မြတ်စွာထသော၊ ဝိတ သာရဒံ - ကြောက်ရှုံ့ခြင်း ကင်းတော်မူသော၊ ဒေဝ မနုဿာနံ-နတ်၊ လူ၊ တို့၏၊ ဟိတံ-အစီးအပွားကို ဆောင်တော်မူတတ်သော၊ ယံ ဂေါတမံ- အကြင် ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒေဝမနုဿာ-နတ်၊ လူတို့သည်၊ နမဿန္တိ- ရှိခိုးကုန်၏။

၇။ ဧတေ သမ္ပုဒ္ဓါ စ- ထို ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၎င်း၊ အညေ-တပါးကုန်သော၊ အနေက သတကောဋိယော-ကုဋေအရာမက များလှစွာကုန်သော၊ သမ္ပုဒ္ဓါ စ- မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၎င်း၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ-မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ အ သမ သမာ- အတုမရှိသော ဘုရားတို့နှင့်သာ တူတော်မူကုန်၏။ သဗ္ဗေ - ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ မဟိဒ္ဓိကာ- ကြီးသော တန်ခိုးရှိတော်မူကုန်၏။

၈။ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ ဒသဗလူပေတာ- ကိုယ်တော်အားဆယ်ပါး၊ ဉာဏ်တော်အားဆယ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူကုန်၏၊ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ

လေးပါးသော ဝေသာရဇ္ဇ ဉာဏ်တော်တို့နှင့်၊ ဥပါဂတာ-
ပြည့်စုံတော်မူကုန်၏။ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ တေ ဗုဒ္ဓါ-
ထို မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊ အာသဘံ-
ပရိသ ဥသဘ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော၊ ဌာနံ - သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်တော်ကို၊ ပဋိဇာနန္တိ-ဝန်ခံတော်မူကုန်၏။

၉။ ပရိသာသု- ပရိသာတ် လေးပါး၊ ပရိသာတ် ရှစ်ပါး
တို့၌၊ ဝိသာရဒါ- ရွှံ့ရှားခြင်း ကင်းတော်မူကုန်သည်ဖြစ်၍၊
ဇေတေ ဗုဒ္ဓါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ သိဟနာဒံ- ခြင်္သေ့
မင်းကဲ့သို့ ရဲတင်းသော စကားတော်ကို၊ နဒန္တိ - ငြိတ်ဆို
တော်မူကုန်၏။ လောကေ- လောက၌၊ အပ္ပုဋိဝတ္တိယံ- တစုံ
တယောက် သော သူသည် ဟော ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော၊
ဗြဟ္မစက္ကံ-မြတ်သော ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို၊ ပဝတ္တေန္တိ-
ဟောတော်မူကုန်၏။

၁၀။ အဋ္ဌာရသဟိ-တဆဲ့ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မေ
ဟိ- ဘုရားကျေးဇူးတော်တို့နှင့်၊ ဥပေတာ- ပြည့်စုံတော်မူ
ကုန်၏။ နာယကာ- နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တော်မူတတ်ကုန်၏။
ဗာတ္တိံသ လက္ခဏူပေတာ- သုံးဆဲ့ရှစ်ပါးသော ယောက်ျား
မြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီးနှင့် ပြည့် စုံတော် မူ ကုန်၏။
သီတာနုဗျဉ္ဇနာ ဓရာ- ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့
ကို ဆောင်တော်မူကုန်၏။

၁၁။ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ တေ ဗုဒ္ဓါ- ထို မြတ်စွာ
ဘုရားတို့သည်၊ ဗျာမပ္ပဘာယ- တလံမျှလောက်သော ရောင်
ခြည်တော်ဖြင့်၊ သုပဘာ- ကောင်းစွာ ထွန်းတောက်ပတော်
မူကုန်၏။ မုနိကုဉ္ဇရာ- ရဟန်းတို့ထက် မြတ်တော်မူကုန်၏။

သဗ္ဗညုနော - ခပ်သိမ်းသော ညေယျခံ တရားငါး ပါး တို့ကို သိတော်မူကုန်၏။ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ တေ ဗုဒ္ဓါ- ထို မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ ဝိဏာသဝါ-ကုန်ပြီးသော အာသ ဝေါတရား လေးပါး ရှိတော်မူကုန်၏။ ဇိနာ-မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူကုန်၏။

၁၂။ မဟာ ပတာ- ကြီးမြတ်သော ကိုယ်တော်ရောင်၊ ဉာဏ်တော်ရောင် ရှိတော်မူကုန်၏။ မဟာတေဇာ- ကြီးမြတ် သော တန်ခိုးရှိတော်မူကုန်၏။ မဟာပညာ- ကြီးမြတ်သော ပညာ ရှိတော်မူကုန်၏။ မဟဗ္ဗလာ- ကြီးမြတ်သော ကိုယ် တော်အား ဆယ်ပါး၊ ဉာဏ်တော်အား ဆယ်ပါး၊ ရှိတော် မူကုန်၏။ မဟာကာရုဏိကာ- ကြီးမြတ်သော ကရုဏာတော် ရှိတော်မူကုန်၏။ ဓိရာ-ပညာ သမာဓိ ရှိတော်မူကုန်၏။ သဗ္ဗေ သာနံ-ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏။ သုခါဝဟာ- ချမ်းသာ ကို ဆောင်တတ်ကုန်၏။

၁၃။ ပါဏိနံ-သတ္တဝါတို့၏။ ဒိပါ စ-မြီရာကျွန်းသံဘွယ် လည်းဖြစ်တော်မူကုန်၏။ နာထာ စ-ကိုးကွယ်ရာလည်း ဖြစ် တော်မူကုန်၏။ ပတိဋ္ဌာ စ-တည်ရာလည်းဖြစ်တော်မူကုန်၏။ တာဏာ စ- သံသရာ ဝဋ် ဆင်း ရဲ မှ လည်း စောင့်ရှောက် တော်မူကုန်၏။ လေဏာ စ- ပုန်းအောင်းရာလည်း ဖြစ်တော် မူကုန်၏။ ဂတိ စ-လားရာလည်း ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ ဗန္ဓု စ- အဆွအမျိုးလည်း ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ မဟေဿာသာ စ- လေးသမားကြီးတို့နှင့်လည်း တူတော်မူကုန်၏။ သရဏာ စ- သတ္တဝါ တို့၏ ဆင်းရဲကိုလည်း ညွှင်းဆဲ ဖျက်ဆီးတော်မူ

တတ်ကုန်၏။ ဟိတေသိနော-စီးပွားကိုလည်း ရှာတော်မူတတ်ကုန်၏။

၁၄။ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဇေတေ ဗုဒ္ဓါ-ထို မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ သဒေဝကဿ-နတ်နှင့်တကွသော၊ လောကဿ-လူ၏၊ ပရာယနာ စ-မှီရာ၊ လည်းလျောင်းရာလည်း ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ ပုရိသုတ္တမေ-ပုရိသုတ္တမာနံ-ယောက်ျား မြတ် ဖြစ်တော်မူကုန်သော၊ တေသံ-ထို မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ ပါဒေ- ခြေတော် တို့ကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ သိရသာ-ဦးဖြင့်၊ ဝန္တာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၁၅။ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဇေတေ တထာဂတေ- ထို မြတ်စွာဘုရားတို့ကို၊ ဝစသာ စ-နှုတ်ဖြင့်၎င်း၊ မနသာစေဝ-စိတ်ဖြင့်၎င်း၊ သယနေစ-အိပ်သောအခါ၌၎င်း၊ အာသနေ စ-ထိုင်သောအခါ၌၎င်း၊ ဌာနေ စ-ရပ်သောအခါ၌၎င်း၊ ဂမနေ စာပိ-သွားသောအခါ၌၎င်း၊ သဗ္ဗဒါ- ခပ်သိမ်းသောအခါ၌၊ ဝန္တာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၁၆။ သန္တိ ကရာ- ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ-မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ သုခေန-ချမ်းသာသဖြင့်၊ တုဝံ-သင့်ကို၊ ရက္ခန္တု- စောင့်တော်မူစေကုန်သတည်း၊ တေဟိ-ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ ရက္ခိတော-စောင့်တော်မူအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ-စောင့်အပ်သော၊ ထွံ-သင်သည်၊ သန္တော စ- ငြိမ်းချမ်းသည်လည်း၊ ဘဝတု- ဖြစ်စေသတည်း၊ သဗ္ဗ ဘယေဟိ စ- ခပ် သိမ်း သော ဘေး တို့ မှ၊ မုတ္တော စ-လွတ်သည်လည်း၊ ဘဝတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၇။ တုဝံ-သင်သည်၊ သဗ္ဗ ရောဂါ-ခပ်သိမ်းသော အနာ ရောဂါမှ၊ ဝိမုတ္တော စ- ကင်းလွတ်သည်၎င်း၊ သဗ္ဗ သန္တာပ ဝဇ္ဇိတော စ-ခပ်သိမ်းသော ပူပန်ခြင်းမှလွတ်ကင်းသည်၎င်း၊ သဗ္ဗ ဝေရံ- ခပ် သိမ်း သော အတွင်း၊ အပ ဘေး ရန် ကို၊ အ တိက္ကန္တော စ- လွန်မြောက်နိုင်သည်၎င်း၊ နိဗ္ဗုတော စ- ကိုယ်၊ စိတ် ၏ ချမ်းသာ ခြင်း သည် ၎င်း၊ ဘဝ - ဖြစ်စေ သတည်း။

၁၈။ တေသံ-ထို မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ သစ္စေန စ-သစ္စာ အာနုဘော်ကြောင့်၎င်း၊ သီလေန စ-သီလ အာနုဘော်ကြောင့် ၎င်း၊ ခန္တိမေတ္တာ ဗလေန စ-ခန္တိ မေတ္တာအာနုဘော်ကြောင့် ၎င်း၊ တေဝိ-ထို မြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်း၊ အမှေ-ငါတို့ ကို၊ အ ရောဂေန စ-အနာမရှိသဖြင့်၎င်း၊ သုခေန စ-ချမ်းသာ သဖြင့်၎င်း၊ အနုရက္ခန္တု-အစဉ်စောင့်ရှောက်တော်မူစေကုန် သတည်း။

၁၉။ ပုရတ္ထိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ- အရှေ့မျက်နှာ အရပ် အဘို့၌၊ မဟိဒ္ဓိကာ-ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော၊ ဘူတာ- ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏၊ တေဝိ-ထို ဂန္ဓဗ္ဗ နတ်တို့ သည်လည်း၊ အမှေ-ငါတို့ကို၊ အ ရောဂေန စ-အနာမရှိသဖြင့် ၎င်း၊ သုခေန စ-ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း၊ အနုရက္ခန္တု- အစဉ် စောင့်ရှောက်စေကုန်သတည်း။

၂၀။ ဒက္ခိဏသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ- တောင်မျက်နှာ အရပ် အဘို့၌၊ မဟိဒ္ဓိကာ- ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော၊ ဒေဝါ- ကုမ္ဘဏ်နတ်တို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏၊ တေဝိ-ထိုကုမ္ဘဏ် နတ်တို့သည်လည်း၊ အမှေ-ငါတို့ကို၊ အ ရောဂေန စ-အနာမရှိ

သဖြင့်၎င်း၊ သုခေန စ-ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း၊ အနုရက္ခန္တိ-
အစဉ်စောင့်ရှောက်တော်မူပါစေကုန်သတည်း။

၂၁။ ပန္နိမသ္မိဒိသာဘာဂေ- အနောက်မျက်နှာ အရပ်
အဘို့၌၊ မဟိဒ္ဓိကာ-ကြီးသောတန်ခိုး ရှိကုန်သော၊ နာဂါ-နဂါး
တို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏၊ တေဝိ-ထို နဂါးတို့သည်လည်း၊
အမွေ-ငါတို့ကို၊ အရောဂေန စ-အနာမရှိသဖြင့်၎င်း၊ သုခေန
စ-ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း၊ အနုရက္ခန္တိ- အစဉ်စောင့်ရှောက်
စေကုန်သတည်း။

၂၂။ ဥတ္တရသ္မိဒိသာဘာဂေ- မြောက်မျက်နှာ အရပ်
အဘို့၌၊ မဟိဒ္ဓိကာ- ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော၊ ယက္ခာ-
ဘီလူးတို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏၊ တေဝိ-ထို ဘီလူးတို့သည်
လည်း၊ အမွေ-ငါတို့ကို၊ အရောဂေန စ-အနာမရှိသဖြင့်၎င်း၊
သုခေန စ-ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း၊ အနုရက္ခန္တိ-အစဉ် စောင့်
ရှောက်စေကုန်သတည်း။

၂၃။ ပုရတ္တိမေန- မြင့်မိုရ်တောင်မှ အရှေ့မျက်နှာ၌၊
တေရဋ္ဌော- တေရဋ္ဌ နတ်မင်းသည်၊ ဝသတိ-နေ၏၊ ဒက္ခိ
ဏေန- မြင့်မိုရ်တောင်မှ တောင်မျက်နှာ၌၊ ဝိရုဇ္ဈကော- ဝိရု
ဇ္ဈက နတ်မင်းသည်၊ ဝသတိ-နေ၏၊ ပန္နိမေန-မြင့်မိုရ်တောင်မှ
အနောက်မျက်နှာ၌၊ ဝိရူပက္ခော-ဝိရူပက နတ်မင်းသည်၊ ဝသတိ-
နေ၏၊ ဥတ္တရံ ဒိသံ-မြင့်မိုရ်တောင်မှ မြောက်မျက်နှာ၌၊ ကုဝေ
ရော- ကုဝေရ နတ်မင်းသည်၊ ဝသတိ-နေ၏။

၂၄။ စတ္တာရော- လေးယောက်ကုန်သော၊ တေ မဟာ
ရာဇာ- ထို စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးတို့သည်၊ လောက
ပါလာ-လူကို စောင့်တတ်ကုန်၏၊ ယသသိနော- များသော

အကြွေအရံရှိကုန်၏။ တေဝိ မဟာရာဇာ-ထို စတုမဟာရာဇ်
နတ်မင်းကြီးတို့သည်လည်း၊ အမွေ-ငါတို့ကို၊ အ ရောဂေ န စ-
အနာမရှိသဖြင့်၎င်း၊ သုခေန စ- ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း၊ အနု
ရက္ခန္တိ- အစဉ်စောင့်ရှောက်စေကုန်သတည်း။

၁၅။ မဟိဒ္ဓိကာ-ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော၊ အာကာ
သဌာစ- ကောင်းကင်၌လည်း တည်ကုန်သော၊ ဘူမဌာ စ-
မြေ၌လည်း တည်ကုန်သော၊ ဒေဝါ စ- နတ်တို့သည်၎င်း၊
နာဂါ စ-နဂါးတို့သည်၎င်း၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏။ တေဝိ- ထို နတ်
နဂါးတို့သည်လည်း၊ အမွေ-ငါတို့ကို၊ အ ရောဂေ န စ-အနာ
မရှိသဖြင့်၎င်း၊ သုခေန စ-ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း၊ အနုရက္ခန္တိ-
အစဉ်စောင့်ရှောက်စေကုန်သတည်း။

၁၆။ ဣမ သာသနေး- ဤသာသနာတော်၌၊ ဝသန္တာ-
နေကုန်သော၊ ဣဒ္ဓိမန္တာ - ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော၊
ယေ ဒေဝါ စ-အကြင် နတ်တို့သည်လည်း၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏။
တေဝိ ဒေဝါ ထို နတ်တို့သည်လည်း၊ အမွေ-ငါတို့ကို၊ အ ရော
ဂေ န စ-အနာမရှိသဖြင့်၎င်း၊ သုခေန စ-ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း၊
အနုရက္ခန္တိ-အစဉ် စောင့်ရှောက်စေကုန်သတည်း။

၁၇။ သမ္ပိတိယော- ခပ်သိမ်းကုန်သော ဥပဒ္ဒဝေါတို့
သည်၊ ဝိဝဇ္ဇန္တိ- ဖဲကြည်စေကုန်သတည်း၊ သောကော စ-
မိုးရိမ်ခြင်းသည်၎င်း၊ ရောဂေါ စ-အနာသည်၎င်း၊ ဝိနဿတု-
ပျောက်စေသတည်း၊ တေ-သင့်အား၊ အန္တ ရာယာ-အန္တ ရာယ်
တို့သည်၊ မာ ဘဝန္တိ-မဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ သုခိ စ- ချမ်း
သာသော ကိုယ် စိတ် ရှိသည်၎င်း၊ ဒိဃာယုကော စ- ရှည်
သော အသက်ရှိသည်၎င်း၊ ဘဝတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၈။ နိစ္စံ-အမြဲ။ ဂုဏာပစာယိနော- အသက်ဖြင့်ကြီးသော
 သူ, ဂုဏ်ဖြင့် ကြီးသောသူတို့ကို အရိုအသေ ပြုလေ့ရှိသော၊
 အဘိဝါဒန သိလိယာ- ရှိခိုးခြင်း အလေ့ ရှိသော သူ အား၊
 အာယု စ-အသက်ရှည်ခြင်း၎င်း၊ ဝဇ္ဇော စ- အဆင်းလွှဲခြင်း
 ၎င်း၊ သုခဉ္စ- ချမ်းသာခြင်း၎င်း၊ ဗလဉ္စ- ကိုယ်အား၊ ဉာဏ်
 အားကြီးခြင်း၎င်း၊ ဣတံ- ဤသို့၊ စတ္တာရော- လေးပါးကုန်
 သော၊ ဓမ္မာ- ကောင်းသော အကျိုးတရားတို့သည်၊ ဝနုဇ္ဈိ-
 ပွားများကုန်၏။

အာဇာနည်နာဠိယ သုတ္တံ-အာဇာနည်နာဠိယသုတ်သည်၊
 နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

— ၀ —

ဇု=အင်္ဂုလိမာလသုတ် အနက်

နိဒါန်း

က-ခ။ ယံ ပရိတ္တံ - အကြင် အင်္ဂုလိမာလ ပရိတ်တော်
 ကို၊ ဘဏန္တဿ-ရှုတ်သော သူ၏၊ နိသိန္နဋ္ဌာန ဓောဝနံ-နေရာ
 အင်းပျဉ်ကို ဆေးသော၊ ဥဒကမ္ပိ-ရေသည်လည်း၊ သဗ္ဗမေဝ-
 အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ပရိဿယံ-တေးရန်ကို၊ ဝိနာသေ
 တိ- ပျောက်စေတတ်၏၊ ယံ ပရိတ္တံ- အကြင် ပရိတ်တော်
 သည်၊ တင်္ဂဏေ-ထို ခဏ၌၊ သောတ္ထိနာ- ချမ်းသာသဖြင့်၊
 ဂန္တဝုဋ္ဌာနဉ္စ- ကိုယ်ဝန်မှ ထခြင်းကိုလည်း၊ သာဓေတိ- ပြီး
 စေတတ်၏၊ အင်္ဂုလိမာလဿ- အင်္ဂုလိမာလ အမည်ရှိသော
 ထေရုဿ- မထေရ်အား၊ လောကနာထေန - မြတ်စွာဘုရား

သည်။ ဘာသိတံ- ဟောတော်မူအပ်သော၊ ကပ္ပဋ္ဌာယိ-
တကမ္ဘာပတ်လုံး တည်ထသော၊ မဟာတေဇံ- ကြီးသော
အာနုဘော်ရှိထသော၊ တံ ပရိတ္တံ- ထိုအင်္ဂုလိမာလပရိတ်တော်
ကို၊ ဟေ-အို သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ ဘဏာမ-
ရုတ်ကြကုန်အံ့။

၁။ ဘဂိနိ-ရှမ၊ အဟံ- ငါသည်၊ ယတော-အကြံ အခါ
မှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ အရိယာယ-မြတ်သော၊ ဇာတိယာ-ဇာတ်
အားဖြင့်၊ ဇာတော-ဖြစ်၏၊ တတော-ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊
သဗ္ဗိစ္စ-သေစေလိုသော စေတနာဖြင့် အားထုတ်၍၊ ပါဏံ-
သတ္တဝါကို၊ ဇိဝိတာ-ဇိဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝေါရောပေတာ-ချဘူး
သည်ဟူ၍၊ နာဘိဇာနာမိ- ငါမသိ၊ တေန သစ္စေန-ကြောင့်၊
တေ-အား၊ သောတ္ထိ-ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေ
သတည်း၊ ဂစ္ဆဿ - ဝမ်း၌တည်သော သူငယ်အားလည်း၊
သောတ္ထိ-ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

အင်္ဂုလိမာလသုတ္တံ- အင်္ဂုလိမာလသုတ်သည်၊
နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

၁၀- မောဇ္ဈိမသုတ်

နိဒါန်း

က-ခ-ဂ။ သံသာရေ- သံသရာ၌၊ သံသရန္တာနံ-ကျဉ်
လည်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏၊ သဗ္ဗ ဒုက္ခ ဝိနာသနေ-အလုံးစုံ
သော ဆင်းရဲကိုပျောက်တတ်ကုန်သော၊ မာရသေနာဇမဒ္ဒနေ

မာရ်စစ်သည်ကို ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော၊ သတ္တ- ခုနစ်ပါး ကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ-ဗောဇ္ဈင်္ဂအမည်ရှိကုန်သော၊ ယေ ဓမ္မေ- အကြင် တရားတို့ကို၊ ဗုဒ္ဓါတွာ- သိကုန်သောကြောင့်၊ ဥတ္တမာ- မြတ်ကုန်သော၊ ဣမေ သတ္တာ- ဤ သတ္တဝါတို့သည်၊ တိဘဝါ- ဘဝသုံးပါးမှ၊ မုတ္တကာ- လွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အ ဇာတိ- ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမရှိသော၊ အ ဇရံ- အိခြင်းမရှိသော၊ အဗျာဓိ- ဖျားနာခြင်းမရှိသော၊ အ မတံ- သေခြင်းကင်းသော၊ နိဗ္ဗယံ- တေးမရှိသော နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဂတာ- ရောက်ကုန်၏၊ ဧဝမာဒိ ဂုဏူ ပေတံ- ဤသို့ အစရှိသော ဂုဏ်တို့နှင့်ပြည့်စုံသော၊ အနေက ဂုဏသင်္ဂဟံ- တပါးမက များလှစွာသော ဂုဏ်အပေါင်းတို့ ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော ဩသဓဉ္စ- ဆေးသဘွယ်လည်း ဖြစ် ထသော၊ မန္တဉ္စ- မြတ်သော မန္တာန်သဘွယ်လည်း ဖြစ်ထ သော၊ ဣမံ ဗောဇ္ဈင်္ဂ- ဤ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်ပရိတ်တော်ကို၊ ဟေ- အို သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ - ငါတို့သည်၊ ဘဏာမ- ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၁၊ ၂၊ ၃။ သတိ သင်္ခါတော- သတိ ဟုဆိုအပ်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ! စ-ဗောဇ္ဈင်္ဂ၎င်း၊ ဓမ္မာနံ ဝိစယော စ- သစ္စာ လေး ပါး တရားတို့ကို အနိစ္စ, အစရှိသော အခြင်းအရာဖြင့် ဆင် ခြင်တတ်သော ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်၎င်း၊ တထာ- ထိုမှတပါး၊ ဝိရိယံ- ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်၎င်း၊ ပီတိပဿဒ္ဓိဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ- ပီတိ သမ္ပောဇ္ဈင် ပဿဒ္ဓိ သမ္ပောဇ္ဈင်တို့၎င်း၊ တထာပရေ- ထိုမှ တပါးကုန်သော၊ သမာဓု ပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ - သမာဓိ သမ္ပောဇ္ဈင်, ဥပေက္ခာ သမ္ပောဇ္ဈင် တို့၎င်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သတ္တ - ခုနစ်ပါး ကုန်သော၊ သဗ္ဗဒဿိနာ - အလုံးစုံသော

တရားကို မြင်တော်မူပြီးသော၊ မုနိနာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ အက္ခာတာ- ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော၊ ဇေတ- ထို ဗောဇ္ဈင်္ဂတရား တို့သည်၊ ဘာဝိတာ- ပွားစေအပ် ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဗဟုလိကတာ- အကြွင်းများစွာ အလေ့ အလာ ပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ အဘိညာယ စ- ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ၎င်း၊ နိဗ္ဗာနာယ စ-နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ၎င်း၊ ဗောဓိယာ စ-မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်အကျိုးငှါ၎င်း၊ သံဝတ္ထန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန - ဤ သစ္စာ စကားကြောင့်၊ တေ-သင့်အား၊ သဗ္ဗဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ သောတ္ထိ- ချမ်းသာ ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၄၊ ၅။ ဧကသ္မိံ သမယေ-တပါးသောအခါ၌၊ နာထော- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မောဂ္ဂလာနဉ္စ-မောဂ္ဂလာန်ထေရ်ကို၎င်း၊ ကဿပဉ္စ-ကဿပ ထေရ်ကို၎င်း၊ ဝိလာနေ- နာကုန်သော၊ ဒုက္ခိတေ-ဆင်းရဲကုန်သော၊ တေ-ထို မထေရ် တို့ကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ သတ္တ-ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ- ဗောဇ္ဈင်္ဂတို့ကို၊ အဒေသယိ - ဟောတော်မူပြီ၊ တေ စ- ထို မထေရ်တို့သည် လည်း၊ တံ- ထို တရားတော်ကို၊ အဘိနန္ဒိတွာ- အလွန် နှစ် သက်ကုန်၍၊ တင်္ခဏေ-ထို ခဏ၌၊ ရောဂါ- အနာမှ၊ မုတ္တိံ သု- လွတ်ကုန်ပြီ၊ ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန - ဤ သစ္စာစကားကြောင့်၊ တေ- သင့်အား၊ သဗ္ဗဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ သောတ္ထိ- ချမ်းသာ ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၆၊ ၇။ ဧကဒါ - တပါး သော အခါ ၌၊ ဓမ္မ ရာဇာပိ- တရားမင်း ဘုရားသည်လည်း၊ ဂေလညေန - အနာသည်၊ အဘိဝိဋ္ဌိတော-အလွန်နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝုန္တထေရေန-

ရနံ့ထေရ်ကို၊ တံ ယေဝ- ထို ဗောဇ္ဈင်တရား ခုနစ်ပါးကို ပင်
လျှင်၊ သာဒရံ-ရိသေခြင်းနှင့်တကွ၊ ဘဏ္ဍာပေတွာန- ဟော
စေလတ်၍၊ သမ္မောဒိတွာန- နှစ်လို့တော်မူ၍၊ ဌာနသော-
ဟောသောခဏ၌၊ တဗ္ဗာ အာဗာဓာ- ထို အနာမ၊ ဝုဋ္ဌာသိ-
ထတော်မူ၏၊ ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန- ဤ သစ္စာစကားကြောင့်၊
သဗ္ဗဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ တေ-သင့်အား၊ သောတ္ထိ- ချမ်းသာ
ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၈။ တိဏ္ဍန္နဗ္ဗိ- သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မဟေသိနံ-
သီလက္ခန္ဓာ၊ စသည် ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ဆည်းပူး ရှာဖွေ
လေ့ကျက်ပြီးကုန်သော အရှင်မြတ်ဘို့အား၊ ပဟိနာ-ဗောဇ္ဈင်
တရားခုနစ်ပါး၏အာနန္တဘော်ဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသော၊ တေစ
အာဗာဓာ-ထို အနာတို့သည်လည်း၊ မဂ္ဂဟတာ-မဂ်ဖြင့် ပယ်
အပ်ကုန်သော၊ ကိလေသာဝ-ကိလေသာတို့ကဲ့သို့၊ အနုပ္ပတ္တိ
ဓမ္မတံ-ဘဖန်မဖြစ်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တာ-
ရောက်ကုန်ပြီ၊ ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန-ဤ သစ္စာစကားကြောင့်၊
တေ- သင့်အား၊ သဗ္ဗဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ သောတ္ထိ- ချမ်းသာ
ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

ဗောဇ္ဈင် သုတ္တံ-ဗောဇ္ဈင်သုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

— ၀ —

၁၁- မုဗ္ဗဏှသုတ်

နိဒါနိး

၁။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တဉ္စ-အကြင် ဥက္ကာကျခြင်း လကြိတ်ခြင်း၊
စသော မကောင်းသော နိမိတ်သည်၎င်း၊ ယံ အဝမင်္ဂလဉ္စ-

အကြင် အမြင်အကြား အတွေ့အားဖြင့် မင်္ဂလာမရှိခြင်းသည် ၎င်း၊ သက္ကဏဿ-ဌက်၏၊ အ မနာပေါ-နှလုံးကို မပွားစေ တတ်သော၊ ယော သဗ္ဗေ၊ စ-အကြင် အသံသည်၎င်း၊ ယော ပါပဂ္ဂဟောစ-အကြင် တနင်္ဂနွေ၊ အင်္ဂါ၊ စနေ၊ ရာဟု တည်းဟူ သော ပါပဂြိုဟ်သည်၎င်း၊ အ ကန္တိ-နှစ်သက်ဘွယ်မရှိသော၊ ယံ ဒုဿုပိနဉ္စ - အကြင် ကြောက် မက် ဘွယ် ထင် သော မကောင်းသော အိပ်မက်သည်၎င်း၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏၊ ဇေတ ဒုန္နိမိတ္တာ ဒယော- ထို မကောင်းသော နိမိတ် အစရှိသည်တို့ သည်၊ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန - ဘုရားရှင်တို့၏ ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စေတနာ၏အာနုဘော်ကြောင့်၊ ပိနာသံ-ဝေးစွာစင် ကင်း လွင့်ပျောက်ခြင်းသို့၊ ဇန္တု-ရောက်စေကုန်သတည်း။

၂။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တဉ္စ-အကြင် ဥက္ကာကျခြင်း၊ လကြတ်ခြင်း စသော မကောင်းသော နိမိတ်သည်၎င်း၊ ယံ အဝမင်္ဂလဉ္စ- အကြင် အမြင်၊ အကြား၊ အတွေ့အားဖြင့် မင်္ဂလာ မရှိခြင်း သည်၎င်း၊ သက္ကဏဿ-ဌက်၏၊ အ မနာပေါ-နှလုံးကို မပွား စေတတ်သော၊ ယော သဗ္ဗေ၊ စ- အကြင် အသံသည်၎င်း၊ ယော ပါပဂ္ဂဟော စ- အကြင် တနင်္ဂနွေ၊ အင်္ဂါ၊ စနေ၊ ရာဟု တည်းဟူသော ပါပဂြိုဟ်သည်၎င်း၊ အ ကန္တိ-နှစ်သက်ဘွယ် မရှိသော၊ ယံ ဒုဿုပိနဉ္စ-အကြင် ကြောက်မက်ဘွယ် ထင် သော မကောင်းသော အိပ်မက်သည်၎င်း၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏၊ ဇေတ ဒုန္နိမိတ္တာ ဒယော - ထို မကောင်းသော နိမိတ် အစရှိ သည်တို့သည်။ ဓမ္မာနုဘာဝေန-ဆယ်ပါးသော တရားတော် တို့၏ ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စေတနာ၏ အာနုဘော်

ကြောင့်၊ ဝိနာသံ-ဝေးစွာစင်ကင်း လွင့်ပျောက်ခြင်းသို့၊ နှောင့်-
ရောက်စေကုန်သတည်း။

၃။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တဉ္စ-အကြင် ဥက္ကာကျခြင်း၊ လကြတ်ခြင်း
စသော မကောင်းသော နိမိတ်သည်၎င်း၊ ယံ အဝမင်္ဂလဉ္စ-
အကြင် အမြင်၊ အကြား၊ အတွေ့အားဖြင့် မင်္ဂလာ မရှိခြင်း
သည်၎င်း၊ သကုဏဿ-ဌက်၏၊ အ မနာပေါ-နှလုံးကို မပွား
စေတတ်သော၊ ယော သဒ္ဓေါ စ-အကြင် တနင်္ဂနွေ၊ အင်္ဂါ၊ စနေ
ရာဟုတည်းဟူသော ပါပပြိုဟ်သည်၎င်း၊ အကန္တိ-နှစ်သက်
ဘွယ် မရှိသော၊ ယံ ဒုဿုပိနဉ္စ-အကြင် ကြောက်မက်ဘွယ်
ထင်သော မကောင်းသော အိပ်မက်သည်၎င်း၊ သန္တိ- ရှိ
ကုန်၏၊ ဇေတ ဒုန္နိမိတ္တာ ဒယော- ထို မကောင်းသော နိမိတ်
အစရှိသည် တို့သည်၊ သံဃာ-နုဘာဝေန - သံဃာတော်၏
ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော စေတနာ၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊
ဝိနာသံ-ဝေးစွာစင်ကင်း လွင့်ပျောက်ခြင်းသို့၊ နှောင့်-ရောက်
စေကုန်သတည်း။

၄။ ဒုက္ခပ္ပတ္တာ-ကိုယ်၊ စိတ်,ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ကုန်
သော၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပါဏိနော-
သတ္တဝါတို့သည်၊ နိဒ္ဒုက္ခာ စ-ဆင်းရဲ ကင်းကုန်သည်လည်း၊
ဟောန္တိ-ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ ဘယပတ္တာ-ဘေးဥပါဒ် နှိပ်
စက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်
ကုန်သော၊ ပါဏိနော-သတ္တဝါတို့သည်၊ နိစ္ဆယာ စ-ဘေး
ဥပါဒ် ကင်း ကုန် သည် လည်း၊ ဟောန္တိ - ဖြစ် စေ ကုန်
သတည်း၊ သောကပတ္တာ-ဆွေမျိုး ပျက်စီးခြင်း စသည်ဖြင့်

စိုးရိမ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေဝိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပါဏိနော-သတ္တဝါတို့သည်၊ နိဿောကာ စ-စိုးရိမ်ခြင်း ကင်းကုန်သည်လည်း၊ ဟောန္တု - ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၅။ ဣတ္တာဝတာ စ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သဒ္ဓါအစဉ် အနက်အစဉ်ဖြင့်လျှင်၊ အမေဟိ-ငါတို့သည်၊ သမ္ဘ တံ-ဆည်းပူးအပ်သော၊ ပုညသမ္ပဒံ- ကောင်းမှု၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဒေဝါ-နတ်တို့သည်၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိ သိဒ္ဓိယာ-ခပ်သိမ်းသော လောကီ၊ လောကုတ္တရာ စည်းစိမ်၏ ပြီးခြင်းအကျိုး၌၊ အနုမောဒန္တု - ဝမ်းမြောက် စေ ကုန်သတည်း။

၆။ သဒ္ဓါယ-ကံ·ကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်သဖြင့်၊ ဒါနံ-ဆွမ်း၊ စသော ဒါနဝတ္ထုကို၊ ဒဒန္တု-ပေးလှူစေကုန်သတည်း၊ သဗ္ဗဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ သီလံ-ပဉ္စ သီလ စသည်ကို၊ ရက္ခန္တု-စောင့်စေကုန်သတည်း၊ ဘာဝနာဘိရတာ-ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာ၌ လွန်စွာ မွေ့လျော်ကုန်သည်၊ ဟောန္တု- ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ အာဂတာ-ပရိတ်တော်ကို နာအံ့သော၌ လာကုန်သော၊ ဒေဝတာ-နတ် တို့သည်၊ ဂစ္ဆန္တု- ပြန်သွားကြကုန်လော့။

၇။ ဗလပတ္တာ - ကိုယ်တော်အား ဆယ်ပါး၊ ဉာဏ်တော်အား ဆယ်ပါးသို့ ရောက်တော်မူကုန်သော၊ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ စ- မြတ်စွာဘုရားတို့၏၎င်း၊ ပစ္စေကာနဉ္စ-ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏၎င်း၊ ယံ ဗလံ-အကြင် အာနုဘော်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဇေတေန ဗလေန စ-ထို အာနုဘော်အားဖြင့်

၎င်း၊ အရဟန္တာနံ-ရဟန္တာတို့၏၊ တေဇေန စ- အာနုဘော်
တော်အားဖြင့်၎င်း၊ သဗ္ဗသော- ခပ်သိမ်းသော အရပ် ဆယ်
မျက်နှာမှ၊ ရက္ခံ-အစောင့်အရှောက်ကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊
ဗန္ဓာမိ-ဘွဲ့၏။

၈။ ဣမ ဝါ-ဤ လူ့ပြည်၌၎င်း၊ ဟုရံ ဝါ-နဂါးပြည်၊ ဂဠုန်
ပြည်တို့၌၎င်း၊ သဂ္ဂေသု ဝါ-နတ်ပြည်တို့၌၎င်း၊ ယံ ကိဉ္စိ-အလုံး
စုံသော၊ ဝိတ္တံ-နှစ်သက်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော၊ ပဏိတံ-
မွန်မြတ်သော၊ ယံ ရတနံ-အကြင် ရတနာသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊
တထာဂတေန-မြတ်စွာဘုရားနှင့်၊ သမံ-တူသော၊ နံ-ထို ရတ
နာသည်၊ နော အတ္ထိ-မရှိ၊ ဗုဒ္ဓေ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ-
ဤ ရတနာ၏အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏိတံ-မြတ်၏၊ ဇေတန-
သစ္စေန-ဤ သစ္စာစကားကြောင့်၊ ပါဏိနံ- သတ္တဝါတို့အား၊
သုဝတ္ထိ-ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၉။ ဣမ ဝါ-ဤ လူ့ပြည်၌၎င်း၊ ဟုရံ ဝါ-နဂါးပြည်၊ ဂဠုန်
ပြည်တို့၌၎င်း၊ သဂ္ဂေသု ဝါ- နတ်ပြည်တို့၌၎င်း၊ ယံ ကိဉ္စိ-
အလုံးစုံသော၊ ဝိတ္တံ - နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊
ပဏိတံ- မွန်မြတ်သော၊ ယံ ရတနံ- အကြင် ရတနာသည်၊
အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တထာဂတေန- မြတ်စွာဘုရား တရားတော်နှင့်၊
သမံ-တူသော၊ နံ-ထို ရတနာသည်၊ နော အတ္ထိ-မရှိ၊ ဓမ္မေ-
တရားတော်၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ-ဤ ရတနာ၏အဖြစ်သည်လည်း၊
ပဏိတံ-မြတ်၏၊ ဇေတန သစ္စေန- ဤ သစ္စာစကားကြောင့်၊
ပါဏိနံ- သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ - ချမ်း သာ ခြင်း သည်၊
ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၀။ ဣဝါ-ဤလူ့ပြည်၌၎င်း၊ ဟုရံဝါ-နဂါးပြည်၊ ဂဠုန်ပြည်တို့၌၎င်း၊ သဂ္ဂေယျ ဝါ- နတ်ပြည်တို့၌၎င်း၊ ယံ ကိဗ္ဗိ- အလုံးစုံသော၊ ဝိတ္တံ - နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ပဏိတံ - မွန်မြတ်သော၊ ယံ ရတနံ- အကြင် ရတနာသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တထာဂတေန - မြတ်စွာဘုရား တပည့်သား သင်္ဃာတော်နှင့်၊ သမံ-တူသော၊ နံ-ထို ရတနာသည်၊ နော အတ္ထိ-မရှိ၊ သံဃော-သံဃာတော်၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ-ဤ ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏိတံ-မြတ်၏၊ ဇေတေန သစ္စေန-ဤသစ္စာ စကားကြောင့်၊ ပါဏိနံ-သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ-ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၁။ သဗ္ဗမင်္ဂလံ-~~ခပ်သိမ်းသော~~ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ ချမ်းသာ စီးပွားများ~~ခြင်း၏~~အကြောင်း ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု- ဖြစ်စေသတည်း၊ သဗ္ဗ ဒေဝတာ- ခပ်သိမ်းသော နတ်တို့သည်၊ ရက္ခန္တု- စောင့်စေကုန်သတည်း၊ သဗ္ဗ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန-ခပ်သိမ်းသောဘုရားရှင်တို့၏ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စေတနာ၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊ ~~တေထိသတ္တ~~ ဝါတို့သည်၊ သဒ္ဓါ-အခါခပ်သိမ်း၊ သုခိ-ကိုယ်စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဘဝန္တု-ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၁၂။ သဗ္ဗ မင်္ဂလံ- ခပ်သိမ်းသော ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ ချမ်းသာ စီးပွား များခြင်း၏ အကြောင်း ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု- ဖြစ်စေသတည်း၊ သဗ္ဗ ဒေဝတာ- ခပ်သိမ်းသောနတ်တို့သည်၊ ရက္ခန္တု-စောင့်စေကုန်သတည်း၊ သဗ္ဗ ဓမ္မာနုဘာဝေန-ခပ်သိမ်းသော တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော စေတနာ၏အာနုဘော်ကြောင့်၊ ~~တေထိ~~

~~သတ္တဝါ~~ သည်၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ သုခိ-ကိုယ်,စိတ် ၏
ချမ်းသာခြင်းရှိကုန်သည် ဘဝန္တု-ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၁၃။ သဗ္ဗမင်္ဂလံ-ခပ်သိမ်းသော ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ ချမ်း
သာစီးပွား များခြင်း၏အကြောင်း ကောင်းမြတ်သောမင်္ဂလာ
သည်၊ ဘဝတု-ဖြစ်စေသတည်း။ သဗ္ဗေ ဒေဝတာ-ခပ်သိမ်း
သော နတ်တို့သည်၊ ရက္ခန္တု-စောင့်စေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗ
သံဃာ-နုဘာဝေန - ခပ်သိမ်းသော သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို
အာရုံပြု၍ဖြစ်သော စေတနာ၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊ ~~အထို~~
~~သတ္တဝါ~~တို့သည်၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ သုခိ-ကိုယ်,စိတ် ၏
ချမ်းသာခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဘဝန္တု-ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၁၄။ မဟာ ကာရုဏိကော-ကြီးမြတ်သော ကာရုဏာ ရှိ
တော်မူသော၊ နာထော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သဗ္ဗ ပါဏီနံ-
ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏၊ ဟိတာယ- အစီးအပွား အကျိုး
ငှါ၊ သဗ္ဗာ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ပါရမီ-ပါရမီတို့ကို၊ ပူရေတွာ-
ဖြည့်တော်မူ၍၊ ဥတ္တမံ-မြတ်သော၊ သမ္ပောမိ-အရဟတ္တမဂ်
ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်သို့၊ ပတ္တော- ရောက်တော်မူပြီ၊
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန-ဤသို့ မှန်သောစကားကို ဆိုခြင်းတည်း
ဟူသော သစ္စာ စကားကြောင့်၊ ^{ဗုဒ္ဓ}ဧတေ-သင့်အား၊ သဗ္ဗဒါ-
အခါခပ်သိမ်း၊ သောတ္ထိ - ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု-
ဖြစ်စေသတည်း။

၁၅။ သကျာနံ- သာကီဝင်မင်းတို့၏၊ နန္ဒိဝုဗ္ဗေနာ-နှစ်
သက်ခြင်းကို ပွားစေတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗောဓိ
ယာ-ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်၏၊ မူလေ-အနီးဖြစ်သော အပရာဇိတ

ပလ္လင်တော်၌၊ဇတန္တော ယထာ-မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်
မူသကဲ့သို့၊ ဇေမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ဇယော-အောင်ခြင်း
သည်၊ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း၊ဇမ္မမင်္ဂလေ-ရန်ကို အောင်
ကြောင်း ကောင်းမှုမင်္ဂလာကြောင့်၊ဗုဒ္ဓံ-သင်သည်၊ ဇယဿု-
အောင်စေသတည်း။

၁၆။ သဗ္ဗ ဗုဒ္ဓါနံ - ခပ်သိမ်းသော ဘုရားသခင် တို့၏၊
အဘိသေကေ- အဘိသိက် ခံ တော် မူ ရာ ဖြစ် သော၊ ပုထု
ဝိဗုက္ခလေ- မြေအပြင်၌ သန့်ရှင်း စင်ကြယ် တင့်တယ်သော၊
သီသေ-မြေတို့၏ အ ထွ နှိ အ လိပ် ဖြစ် သော၊ အ ပရာဇိတ
ပလ္လင်္ဂေ-အ ပရာဇိတ ပလ္လင်တော်၌၊အဂ္ဂပတ္တော- မြတ်သော
ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ ပမောဒတိ- ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏၊ ဇေမေဝ-
ဤအတူသာလျှင်၊ အဂ္ဂပတ္တော-မြတ်သော အလိုသို့ ရောက်
သည်ဖြစ်၍၊ ဗုဒ္ဓံ-သင်သည်၊ ပမောဒဿု- ဝမ်းမြောက်စေ
သတည်း။

၁၇။ သု နက္ခတ္တံ -- ကောင်းသော နက္ခတ် သည်၎င်း၊
သု မင်္ဂလံ- ကောင်းသော မင်္ဂလာသည်၎င်း၊ သု ပဘာတံ-
ကောင်းသော မိုးသောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ သု ဝုဠိတံ-ကောင်း
စွာထရခြင်းသည်၎င်း၊ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း၊သုခဏော-
ကောင်းသောခဏသည်၎င်း၊သု မဟုတ္တော စ-ကောင်းသော
မဟုတ်သည်၎င်း၊ ဖြဟ္မစာရိသု-မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်
လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သုယိဋ္ဌံ- ကောင်းစွာ ပူဇော်ခြင်း
သည်၎င်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၈။ ပဒက္ခိဏံ- မြတ်သော၊ ကာယကမ္ပံ- ကာယယံ
သည်၎င်း၊ ပဒက္ခိဏံ-မြတ်သော၊ ဝါစာကမ္ပံ-ဝစီကံသည်
၎င်း၊ ပဒက္ခိဏံ- မြတ်သော၊ မနောကမ္ပံ- မနောကံသည်၎င်း၊
ပဒက္ခိဏေ-မြတ်သောကံ၌၊ ပဏိမိ-ဆောက်တည်ခြင်းသည်
၎င်း၊ ~~ဓာ~~-သင်အား၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၉။ ယေ သတ္တိ-အကြင် သတ္တဝါတို့သည်၊ ပဒက္ခိဏာ
နိ- မြတ်သော ကံ တို့ကို၊ ကတွာန-ပြုကုန်၍၊ ပဒက္ခိဏေ-မြတ်
ကုန်သော၊ အတ္ထေ-အကျိုးတို့ကို၊ လဘန္တိ- မျှကုန်၏၊ ~~ဓာ~~
~~သတ္တိ-ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊~~ အတ္ထ လဒ္ဓါ-ကောင်းမြတ်သော
အကျိုးကို ရကုန်သည် ဖြစ်၍၊ သုခိတာ - ချမ်းသာခြင်းသို့
ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဗုဒ္ဓသာသနေး-မြတ်စွာဘုရား သာသ
နာတော်၌၊ ဝိရုဋ္ဌာ- စည်ပင်ပြန့်ပွား များကုန်သည်ဖြစ်၍၊
သဗ္ဗေဟိ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဉာတိဘိ-ဆွေမျိုးတို့နှင့်၊ သဟ-
တကွ၊ အရောဂါ-အနာကင်းကုန်သည်၊ သုခိတာ-ချမ်းသာ
ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တု-ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

ပုဗ္ဗဏှ သုတ္တံ-ပုဗ္ဗဏှသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။
ပရိတ်ကြီးပါဠိတော်နိဿယ ပြီး၏။

— ၀ —

စကားကြီး ဆယ်ခွန်း လင်္ကာ

၁= ရေကူးညာတင် မြွေခနည်း

ရေကူးညာတင်၊ ထုံးပုံပြင်ကို၊ လင်္ကာကျဉ်းရုံး၊ မိပ္ပါယ်
ကုံးသော်၊ အူထုံးလေငြား၊ သေဋ္ဌေးသားကို၊ သမားဇီဝက၊

ရက်သတ္တ,ဝယ်၊ ကုမည်ရှယ်လည်း၊ မလွယ်လေဟန်။
 အကျယ်ဉာဏ်ဖြင့်၊ ကယ်မှန်ခုနစ်လ၊ အိပ်ဆော်မှလျှင်၊ ကုမ
 နိုင်မည်၊ သို့ဆိုသည်ကို၊ အလီနိမ့်ချ၊ လေး၊ ငါးလနှင့်၊ သုံးလ၊
 နှစ်လ၊ တလတိုင်အောင်၊ မစွမ်းဆောင်မှ၊ ရက်သတ္တတွင်၊
 မချမလွဲ၊ အိပ်ပျော်ဆဲဝယ်၊ ဝမ်းခွဲပြီးခါ၊ အူထုံးရာကို၊ လွယ်
 ကာဖြေရှင်း၊ သွင်းမြဲသွင်း၍၊ နေရင်းတိုင်းသာ၊ ပြီးစေရာ
 သည်၊ ညာတင်ရေကူး စကားတည်း။

၂= ကောက်ပင်ရိတ်လှီးမြောနည်း

ကောက်ပင်ရိတ်လှီး၊ ဗုံတနည်းမှာ၊ ရှေးအခါတွင်၊ ဥစ္စာ
 ကြွယ်ငြား၊ သေဋ္ဌေးသားသည်၊ မြားပစ်ရာဝယ်၊ မျိုင်းသူငယ်
 ကို၊ အလွယ်ဖြင့်သာ၊ ရနဲ့ပါသော်၊ အာသာရှိငြား၊ တဦးသား
 က၊ ငါ့မျိုင်းမှန်လျက်၊ သင့်လက်နက်ကြောင့်၊ အသက်ခန္ဓာ၊
 ဆုံးရရှာပြီ၊ သာမညမျိုင်း၊ ဘောမပိုင်းနှင့်၊ နေ့တိုင်းရက်စဉ်၊
 ရွှေစဉ်တကျပ်၊ ချီလာတတ်၍၊ မပြတ်ငါ့အား၊ ပေးလေငြား၏၊
 စကားထိုသို့၊ ဆိုတုံမြို့သော်၊ မချို့ကေနံ၊ အကယ်မှန်မူ၊
 ယမန်လူက၊ ထို့တူပေးငြား၊ နှစ်လများကို၊ မိန့်ကြားစမ်းပါ၊
 ဆိုသောခါလျှင်၊ ရှည်ကြာလှပြီ၊ အခါလည်ဟု၊ ပြောသည်
 ခဏ၊ ရေတွက်ဆသော်၊ သုံးရာ့ခြောက်ဆယ်၊ ထိုရက်ဝယ်
 တွင်၊ ရွှေစင်သုံးရာ၊ ခြောက်ဆယ်သာပ၊ ငါ့အိမ်ရှေ့တွင်၊ ထား
 သည့်အင်ကို၊ နေ့စဉ်ခိုးယူ၊ သင်မူလကွံ၊ သို့ဖြစ်ဟန်ကြောင့်၊
 အမြန်ပေးပေ၊ ဆိုတုံလေသော်၊ မနေရွံ့ကြောက်၊ ပေးရ
 မြောက်သည်၊ ကောက်ပင်ရိတ်လှီး စကားတည်း။

၃-- ရေစီးဘောင်ဆန်ပြောနည်း

ရေစီးဘောင်ဆန်၊ ပြောဆိုဟန်မှာ၊ နွါရာဝတီ၊ ရွှေပြည်
သေဌ်နင်း၊ ဘုရင်မင်းသည်၊ တနင်းသာရီ၊ စစ်မက်ချိ၍၊ နေ
တည်ခဏ၊ တပ်ကြီးချလျှင်၊ ရာဇမိရာဇ်၊ သိတုံလစ်သော်၊
တားမြစ်အံ့၌၊ တောင်းပန်စာဖြင့်၊ ပညာရှိမတ်၊ စေလွှတ်လတ်
လျှင်၊ ထိုစာတွင်သော်၊ အဆွေတော်ဟု၊ ရေးဖော်လက်ချက်၊
မနှစ်သက်၍၊ အမျက်ပြင်းစွာ၊ ထွက်သောခါဝယ်၊ ရာဇမိရာဇ်
သံတော်စစ်က၊ အနှစ်ရသာ၊ အထူးပါအောင်၊ မြတ်စွာဗုဒ္ဓ၊
ပမာပြု၍၊ ဘုရားနောင်တော်၊ ဤသို့ခေါ်ဟု၊ ဆွေတော်စစ်
လည်း၊ မင်းမဖြစ်မီ၊ အကြည်တော်ဟု၊ မခေါ်ထိုက်ပေ၊ မင်း
ကေရာဇ်၊ ထီးဆောင်းဖြစ်မှ၊ ကေရာဇ်ချင်း၊ ဆက်စာသွင်း
သော်၊ အကြည်တော်ဟု ရေးဖော် မြဲပေ၊ လျှော့တင်လေသော်၊
ရွှေပြည်ဘုရင်၊ သဘောဝင်၍၊ ပြောအင်ဆိုနည်း၊ လွန်မြောက်
ချီးသည်၊ ရေစီးဘောင်ဆန် စကားတည်း။

၄-- ဒိုးတန်ဆန်ခပ် ပြောနည်း

ဒိုးတန်ဆန်ခပ်၊ စကားရပ်ကို၊ မှတ်စိမ့်သော၌၊ အ
လင်္ကာဖြင့်၊ မယ်ပါရိက၊ ဒုက္ခလတို့၊ ဖြစ်ကြပျက်အင်၊ မျက်
မမြင်ကို၊ လက်ငင်ဆွဲခါ၊ သုဝဏ္ဏာလျှင်၊ တောမှာတစေ၊ လုပ်
ကျွေးနေ၍၊ ရှေ့ကြာကာလ၊ တိုင်ရောက်မှလျှင်၊ ဗာရာဇ်ပြည်
ရှင်၊ မုဆိုးသွင်က၊ တောခွင်လည်ရာ၊ သုဝဏ္ဏာကို၊ မြင်ပါသော်
ငြား၊ ထိုလူအားကို၊ သားကောင်အသွင်၊ စိတ်ဝယ်ထင်၍၊

မဆင်ခြင်လစ်၊ လေးနှင့်ပစ်သော်၊ ဆိုးညစ်ကြမ္မာ၊ ကံကြောင့်
သာဟု၊ ပစ္ဆာမတင်၊ မွေးမိခင်နှင့်၊ ဘခင်ကိုသာ၊ လုပ်ကျွေး
ပါဟု၊ သာယာသံချို၊ လျှောက်ပါဆို၍၊ ထိုခဏတွင်၊ ဇီဝ
မျက်ကြွ၊ သားကောင်သေမှ၊ မိနှင့်ဘဝို့၊ ရောက်ကြလာလျှင်၊
သိကြားမြင်သော်၊ ပူပင်သောက၊ မရှိကြလင့်၊ သားလွှသက်
ရှင်၊ မျက်စိမြင်နှင့်၊ ရွှေစင်သဗျာ၊ အိုးရတနာကို၊ လိုရာတခု၊
လျှောက်တောင်းပြုလော့၊ ယခုအလို၊ ပြည့်အံ့ဆိုလျှင်၊ လိုရာ
မတ၊ ရွှေအိုးရ၍၊ သားလွှမျက်နှာ၊ မြင်လိုပါဟု၊ သုံးဖြာလုံးကို၊
သိမ်းပိုက် ဆိုသည်၊ ဉာဏ်ကို အားကိုး၊ စကားမျိုးသည်၊
အိုးတန်ဆန်ခပ် ပြောနည်းတည်း။

၅-ဆိပ္ပတ်ကျည်ပွေ့ ပြောနည်း

ဆိပ္ပတ်ကျည်ပွေ့၊ ပြောဆိုလေ့မှာ၊ မင်းရာဇာသည်၊
မဟာစေတီ၊ တည်ရာကြံ့ခိုင်၊ ပိန္နဲတိုင်ကို၊ အလိုရှိလစ်၊
မကျည်းနှစ်လျှင်၊ ကျစ်လစ်အသား၊ မာဖိုလားဟု၊ မေးငြား
သောခါ၊ ကျွန်းလည်းမာဟု၊ ပညာအလျောက်၊ ဆိုဟုံမြောက်
၍၊ နောက်ထပ်တခါ၊ ရှားနှစ်သားလျှင်၊ မာပါလိမ့်လား၊ မေး
ပြန်ငြားသော်၊ ရှားနှစ်ကားမာ၊ ကျွန်းလည်းမာဟု၊ ထပ်ခါမနေ၊
လျှောက်တင်လေ၍၊ မင်းဧကရာဇ်၊ ကျွန်းသားစစ်ကို၊ နှစ်
သက် ချမ်းမြေ့၊ ဘောဝယ်တွေသည်၊ ကျည်ပွေ့ ဆိပ္ပတ်
ပြောနည်းတည်း။

၆-ဆင်ငွေ့ရန်ရှောင် ပြောနည်း

ဆင်ငွေ့ရန်ရှောင်၊ ပမာဆောင်သော်၊ ဘုန်းခေါင်ညီရင်း
 အိမ်ရှေ့မင်းသည်၊ ကြည်ခြင်းသဒ္ဓါ၊ ကျောင်းဆောက်ရာ
 တွင်၊ တွင်း၊ ပြင်၊ ထက် အောက်၊ မြေသို့ ရောက်အောင်၊
 တပြောင်ပြောင်ပင်၊ အရောင်စီးစီး၊ ယိုစီးမတတ်၊ ရွှေချလတ်
 လျှင်၊ မြို့ဝန်မြင်သော်၊ မလျော်လေချက်၊ တိုက်ပွတ်ဖျက်၍၊
 ယက်မ၊ အောက်က၊ မြေသို့ကျမှ၊ သိရသောခါ၊ ဒါယကာလျှင်၊
 ပြင်းစွာအမျက်၊ ဒေါသထွက်၍၊ ချက်ခြင်းသတ်မည်၊ ခေါ်စေ
 သည်တွင်၊ ရှိဦးတင်လျက်၊ အရှင်ဘုရား၊ သတို့သားလျှင်၊
 မင်းဧကရာဇ်၊ ဖြစ်မည် ဧကန်၊ မချမှန်၍၊ ထိုယံကာလ၊
 ကျောင်းဆောက်မှလျှင်၊ ရွှေချသို့ရာ၊ ချင်းသည်သာ ဟု၊
 ပညာရှေ့ဆောင်၊ ရန်ငွေ့ရှောင်သည်၊ နောက်နောင်
 မှတ်ရန်စကားတည်း။

— ၀ —

၇-တောင်သူယာခုတ် ပြောနည်း

တောင်သူယာခုတ်၊ မိန့်ထုတ်ဝစန၊ ပုံဆိုပြသော်၊ ရဋ္ဌဝိဒေ၊
 မိမိပြေ၌၊ ဝိဒေဟရာဇ်၊ မင်းစစ်နရိန်၊ ဘုန်းရာဇိန်၏၊ သုခမိန့်
 ကျော်၊ မဟော်ပညတ်၊ သိန်းအမတ်တို့၊ ဆိုလတ်များစွာ၊
 စကားမှာ၌၊ ပညာ ခန့်၊ ထိုနှစ်ဝတွင်၊ ခန့် အမြတ်၊ သိန်းအမတ်
 က၊ ဆိုလတ်သောခါ၊ ပညာသာမြတ်၊ မဟော်မတ်က၊ ထပ်၍
 တဖန်၊ ဆိုလေပြန်သော်၊ မဟော်သခင်၊ ငယ်နုစွာမို့၊ မှန်ရာ
 မသိ၊ ဥစ္စာရှိမှ၊ ခယ၊ ဝပ်တွား၊ လူအများတို့၊ စကားနာခံ၊ သိန်း
 ဆိုပြန်သော်၊ မဟော်ဝိနု၊ သိသသူက၊ ခန့်ဥစ္စာ၊ ရှိပေရှာလည်း။

ရောဂါဥပါဒ်၊ ကပ်ငြိသောခါ၊ မသိပါလျှင်၊ ပညာရှိရှေ့၊
 ဆည်းကပ်၍သာ၊ ဖိုခိုလာ၏၊ ပြောပြန်ဘိကာ၊ သေနကလည်း၊
 ဝိဒေဟရာဇ်၊ ရှင်မင်းစစ်သည်၊ အနှစ်ဥစ္စာ၊ ရတနာနှင့်၊ ပြည်
 ရွာရဋ္ဌ၊ အစိုးရ၍၊ များစွာလူပေါင်း၊ ခပ်ညောင်းသည်၊
 စကားချီသော်၊ မဟောသခါ၊ ပဏ္ဍိတက၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ စိန္တေ
 ယျာမှာ၊ ဥစ္စာမရှိ၊ သို့ဖြစ်ဘိလည်း၊ ဉာဏ်ကြီးမြဲစေ၊ ထွန်း
 တောက်စေ၍၊ ဒေဝဗြဟ္မာ၊ မနုဿာဘို့၊ ပူဇာမြို့သို့၊ ဗဟုဝ
 စနာ၊ ပြောကြရာတွင်၊ ရှေးလျှင်အစ၊ သိမ်ငယ်ပဟု၊ နောက်
 မှကြီးလျက်၊ သီးသီးတက်၍၊ မိန့်မြွက်ထူထောင်၊ ဉာဏ်စွမ်း
 ပြောင်သည်၊ ၊ တောင်သူယာခုတ် စကားတည်း၊

ဂ - ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ် ပြောနည်း

ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ်၊ ပြောလွှတ်ဝစန၊ ရက္ခပုရံ၊ တိုင်းနိုင်ငံ
 က၊ ဉာဏ်ပညာရှိ၊ မတ်ကဝိနှင့်၊ ပြည်ကြီးအင်းဝ၊ နဂရတွင်၊
 မတ်လုလင်တို့၊ နိုင်ဘို့စကား၊ စစ်ထိုးငြားသော်၊ နှစ်ပါးပြည်
 ရွာ၊ စည်ပင်သာယာ၊ နှစ်ဖြာနှစ်ဝ၊ ပြောကြလေရာ၊ ရာသီ
 ဆွဲနှစ်လ၊ လူသိုမျှတို့၊ ပွဲမှမချဉ်း၊ အင်းဝကဝိ၊ ဆိုလတ်ဘိကာ၊
 ဧညဝတိ၊ တိုင်း ရွှေပြည်မှ၊ မတ်ကျော်လှလည်း၊ များစွာလူ
 ပေါင်း၊ သောင်း သောင်း အုပ် အုပ်၊ ကျွန်ုပ်တို့ကို၊ ကြည့်
 သည်ဆိုသော်၊ ထို အင်းဝမတ်၊ ပညာတတ်လည်း၊ ကြီးလတ်
 ငယ်စု၊ ကြည့်ရှုဆိုရာ၊ ဟုတ်ပါလိမ့်မည်၊ နောက်ဆုတ်သည်
 ရှေ့၊ အချက်တွေကို၊ ကြိုး၍စာခါ၊ တို့ပြည်ရွာမှာ၊ ဂဇာ
 ပြောင်ဆင်၊ ကကြိုးပြင်၍၊ တနေ့သုံးခါ၊ ရေချပါလည်း၊

ကြည့်လာမရောက်၊ တောဆင်ပေါက်သို့၊ ရောက်လာသော
ခါ၊ ကြည့်တို့ပါ၏၊ ပမာသုံသွင်၊ အမတ်သင်လည်း၊ တောဆင်
အလား၊ မယဉ်ပါး၍၊ အများအားထုတ်၊ ကြည့်လိမ့်ဟုတ်
သည်၊ ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ် စကားတည်း။

၉-ရေစစ်ကရားပြောနည်း

ရေစစ်ကရား၊ စကားရ၌၊ ပြောကြမည်ဟု၊ ကြံစည်ပြု
ငြား၊ လေးယောက်သားနှင့်၊ တပါးသူအို၊ သစ္စာဆို၍၊ အလို
မတူ၊ မယုံသူကို၊ ကျွန်မူမသွေ စေစားလေဟု၊ အပြိုင်ပြုကာ၊
လေးဝယောက်ျား၊ သူငယ်များတို့၊ စကားပေါ့သွပ်၊ မပြော
တတ်လျှင်၊ ထပ်၍တဖန်၊ မြွက်ပြန်လေတုံ၊ စကားပျံ့မှာ၊ ငါ့ခါ
ပင်ပေါက်၊ လေးယောက်သင်တို့၊ ဆိုလေမြို့သော်၊ မယုံတို့ပါ၊
ပြန်ပြောခါလည်း၊ ကျွန်သာအစစ်၊ နှစ်အံ့ကျွန်တွင်း၊ အရင်း
အဖျား၊ ဘိုးသက်ကြားလျှင်၊ ဆီးတားပတ်ရစ်၊ စကားမြစ်
သည်၊ ရေစစ်ကရား ပြောနည်းတည်း။

၁၀-ခက်တင်မောင်းနင်း ပြောနည်း

ခက်တင်မောင်းနင်း၊ ပြောဆိုရင်းမှာ၊ ယမန်ရှေးခါ၊ မတ်
မိုလ်ပါတို့၊ ယုတ်မာဆိုးညစ်၊ သူခိုးစစ်ကို၊ သတ်ပစ်အံ့ငှါ၊
ဘမ်းယူရာတွင်၊ သာမညသူ၊ မဟုတ်မူ၍၊ တောင်ဗလူဆရာ၊
တူရင်းချာဟု၊ ဆိုရှာအတွင်း၊ မတ်ခပင်းလည်း၊ ကပ်ချည်း
ဆရာ၊ လျှောက်တို့ပါသော်၊ ဆရာတော်လည်း၊ မြွက်ဖော်

ငါ့တူ၊ ပြောလိုက်မူက၊ ငါ့မှာမူသား၊ မလွတ်ငြားချေ၊ မပြော
 နေလည်း၊ သေအံ့လုလင်၊ ဉာဏ်ဆင်ခြင်၍၊ လုလင်တူရင်း၊
 မဟုတ်ခြင်းကို၊ ဘယ်သူဆိုဟု၊ မြွက်လိုမိန့်ဟ၊ မျက်မှောင်ချ
 ၍၊ မကျမတင်၊ ပြောသောသွင်သည်၊ ခက်တင်မောင်းနှင်း
 စကားတည်း။

စကားကြီးဆယ်ခွန်း လင်္ကာ ပြီး၏။

ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ဆုံးမခန်း

- ၁။ လက်သစ်တောင်တာယူစနာပေါင်း၊ တာပြန်လောင်း
 သော်၊ ရှစ်သောင်းသေထောင်၊ အမြင့်ဆောင်သား၊
 တောင်မြင့်မိရရှိ၊ ဂုဏ်ကြီးသိသည်၊ မွေးမိ၊ အခင်၊
 ကျေးဇူးရှင်နှင့်၊ ထို့ပြင်တခြား၊ ဘိုးနှင့်ဘွားကို၊ ဘုရား
 စာဆူ၊ ဂူတလုံးသွင်၊ စိတ်က ထင်လျက်၊ ဦးတင်
 သက်ထား၊ အစားအစတ်၊ မလွတ်ရစေ၊ ရေပူ၊ ရေဇေး၊
 လိုရာပေး၍မွေးကျွေးကြပေ၊ တထွေမှတ်သား၊ အခါ
 အချို့၊ သူတို့ဆိုလည်း၊ ဘိုးဘွားမိဘ၊ ဆရာစသည်၊
 ပြသဆိုထွေ၊ မျှတတ်စေ။
- ၂။ အစ်ကိုကြီးအား၊ ညီငယ်များလည်း၊ စကားနှုတ်ဆက်၊
 ဘက်၍မဆို၊ ရိုသေကြစေ၊ ကိုကြီး-အမ၊ သည်နှစ်ဝ
 ကို၊ မိဘကဲ့သို့ မှတ်ပါလေ။

- ၃။ ဆွေကြီး မျိုးကြီး၊ အဘကြီးနှင့်၊ ဦးရီး သားချင်း၊
ဘထွေးရင်းက၊ ဟူသမျှကို၊ ဂုဏ်ဂုဏ်၊ ပစာယန၊
စိတ်ကိုသိစေ၊ ပြစ်မှားမိက မသင့်ချေ။
- ၄။ ပေါက်ဘော် သားချင်း၊ တဝမ်းတွင်းမှ၊ အရင်းအနှစ်
တွေစိစစ်၍၊ အပြစ်ရပု၊ မခြားတုံသည်၊ အူတုံဖြစ်က၊
ချစ်ကြလေ။
- ၅။ ထေတူရှင်ဘက်၊ ဆောင်ရွက်မကင်း၊ အချင်းချင်း
တွင်း၊ အခင်းကြီးငယ်၊ ရှိခါဝယ်လည်း၊ မဖယ်မသွေ၊
ညီညာကုန်း၍၊ ရုန်းကြလေ။
- ၆။ ရှေးကစွန့်ကြ၊ ကံရင်းနဲ၍၊ ဆင်းရဲနဲတုံ၊ ကိုယ်မလုံ၍၊
သူ့ဂုဏ်ပိုင်ပိုင်၊ မဆပ်နိုင်သော်၊ ကိုယ်တိုင်သူ့အိမ်၊
ရောက်ခဲ့ကြိမ်က၊ မထိမ်မမြူး၊ ဘုရားဖူးသို့၊ ကျေး
ဇူးရှိထွေ၊ သိတတ်စေ။
- ၇။ ထယောက်စကား၊ ထယောက်နားမှာ၊ မခါးရအောင်၊
သတိဆောင်၍၊ မောင်တို့ ဆိုလေ၊ ပျားသကာသို့၊
ချိုလှစေ။
- ၈။ မတွေ့ခိုက်ရန်၊ မကျူးလွန်နှင့်၊ မျက်မာန် နေသ၊
မထွက်ရအောင်၊ မာန်မာန်ကို၊ ချုပ်ကြလေ။
- ၉။ သေနှင့် အရက်၊ စီးပွားဖျက်ကို၊ တစက်ကယ်မျှ၊
မသောက်ကြနှင့်၊ ရှောင်ကြပါလေ၊ ရှင်တော် ဟော
သည့်၊ အဆိပ်ရေ၊
- ၁၀။ ကိုယ်နှင့်လည်းစာ၊ သတ္တဝါကို၊ ကြင်နာ လှစေ၊
သူ့အသက်ကိုလည်း၊ ချစ်ပါလေ။

- ၁၁။ သူ၏ဥစ္စာ၊ သူ့ဘဏ္ဍာကို၊ မေတ္တာမရှေး၊ သူမပေးကာ၊
ဆေးတအိုးမျှ၊ မယူကြနှင့်၊ ရှောင်ကြပါလေ၊ ကာမ
မိစ္ဆာ၊ သူ့အိမ်ရာကို၊ မြင်ခါခဏ၊ သူသတ်ကြူး
သည့်၊ ဘီလူးမသို့၊ စိတ်ကမသွေ-ထင်မိစေ။
- ၁၂။ သူ့ကိုမမှား၊ မလှည့်စားနှင့်၊ စကား၊ စမြည်၊ မြွက်
သည်စစ၊ ပြောသမျှကို၊ မှန်လှစေ။
- ၁၃။ အပါယ်လေးပါး၊ လားမည့်အကြောင်း၊ မကောင်း
မှုမှ၊ စပ်သမျှကို ရှောင်ကြပါလေ၊ ဘွေစိစစ်၍၊ အပြစ်
စုပုံ၊ မခြားတုံသည်၊ သေလှုံထုတ်ချောက်၊ ငရဲရောက်
မည် ရှုံကြောက်ကြ။
- ၁၄။ ဘုရားတရား၊ မြတ်ဖျားသင်္ဃာ၊ အရိယာတို့၊ မကွာ
နေ့ည၊ ဟတ္ထအဉ္ဇလီ၊ မြှောက်ပင့်ချီသည်၊ ကိုယ်စီ
နေ့ည၊ ကိုးကွယ်ကြ။
- ၁၅။ အနိစ္စနှင့်၊ ဒုက္ခ အနုတ္တာ၊ လက္ခဏာသုံးပါး၊ ဤတရား
ကို၊ ဖွားဖွားနှုတ်ဝယ်၊ သရဏ္ဍာယ်၍၊ ကိုးကွယ်စောင့်
ရှောက်၊ ဆောက်တည်ကြလေ၊ လည်တွင် ဆွဲသည့်
ပုလဲကဲ့သို့ မြဲလှစေ။
- ၁၆။ စာတတ်၊ စာသင်၊ ရှင်သာမဏေ၊ ထွေထွေကောင်းမှု၊
စုံတခုကို၊ ပြုရကြပေ၊ မသွေမဘောက်၊ ကြီးရာရောက်
သော်၊ လျောက်လျောက် ပတ်ပတ်၊ သူတော်မြတ်၏၊
ကျင့်ဝတ်ပီထွေ၊ ကိုယ်ကိုထိမ်း၍၊ သိမ်းဆည်းလေ။
- ၁၇။ ဇုနီးတောင်း ယာစကာ၊ ခံရောက်လာသော်၊ သဒ္ဓါ
သုံးဝ၊ ထက်လှစေ၊ ပေးစွန့်ကြသည်-လှူရဲစေ။

- ၁၈။ နောင်သံသရာ၊ ရိက္ခာအတူ၊ ကံကျွေးဟူသည်၊ အလှူ၊ ဆိုက၊ မဆုတ်ကြနှင့်၊ ရဲလှပါစေ၊ တံစက်အောက်တွင်၊ ခံသောက်ရေလား၊ ကျဖန်များက၊ ပြည့်ငြားသည်သာ၊ ထုံးဟောင်းစာကို၊ ထောက်ပါလေ၊
- ၁၉။ သူတော်ကောင်းနှင့်၊ ပေါင်းဘော်ယှဉ်တွဲ၊ သူမိက်မဲကို၊ ရှောင်လွှဲပါလေ၊ ဤသူအမြတ်၊ ဤသူလတ်ဟု၊ ညစ်ကတ် ကြမ်းကြုတ်၊ ဤ သူယုတ်ဟု၊ အဟုတ် အမှန်၊ မသွေလွန်သည်၊ ကေနံဆတ်ဆတ်၊ လူသုံးရပ်တို့-သိတတ်စေ၊
- ၂၀။ ကဲ့ရဲ့သဖြိုဟ်၊ ဆိုလည်း မသိ၊ မသတိအောင်၊ ဟိဒိုဩတ္တရ်၊ စောင့်ကြပ်မဆို၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ပစ္စုဒ္ဓိရ်လျှင်၊ ဖြစ်လိုဖြစ်စေ၊ ငါမထေရ်ဟု၊ သရေမဆောင်၊ လူမုန်းအောင်လျှင်၊ မောင်တို့-မကျင့်လေနှင့်၊
- ၂၁။ ငြိမ်သက်စူးနွဲ့၊ တည်ကြည်ထွေဖြင့်၊ သန္ဓေကောင်းမွန်၊ တော်လွန်မွန်လျက်၊ စိတ်မှာမနှောင့်၊ နှုတ်လက်စောင့်သည်၊ သူကောင်းသွေးရေ-ပြီလှစေ၊
- ၂၂။ ရပ်သူရွာသား၊ သူကောင်းများအား၊ နားမှာမဆံ့၊ မခန့်မလေး၊ သူမုန်းဆေးလျှင်၊ ဆဲရေးညစ်ညမ်း၊ ကိုယ်လက်နွမ်းအောင်၊ မသွမ်းမကျင့်ကြလေနှင့်၊
- ၂၃။ မုန်းဘွယ်လည်း တတ်၊ မျောက်မျက်မိကို၊ မျက်စဉ်းခပ်သို့၊ လျှပ်, လျှပ်, ပေါ်ပေါ် လောင်လောင်, လည်လည်၊ မတည်မျောက်နှယ်၊ စက်ဆုတ်ဘွယ်ဟု၊ သည့်နှယ်မဆိုရစေနှင့်၊

- ၂၄။ ကွယ်ရာမရွေး၊ မျက်နှာဝေးက၊ တွေးလေကြံဘိ၊ မိမိသဘော၊ သို့ကျင့်သောဟု၊ ပြောရလူချင်း၊ မေတ္တာကင်းအောင် သတင်းမပုပ်ပါစေနှင့်။
- ၂၅။ အရောင်းအဝယ်၊ အသွယ်သွယ်လျှင်၊ လိုဘွယ်ရရန်၊ ဘိုးထိုက်တန်လျှင်၊ မှန်သည်ကိုလိုက်၊ လောဘဘိုက်၍၊ လူမိုက်မဆိုရစေနှင့်။
- ၂၆။ နှလုံး သည်းခြေ၊ သန္ဓေလည်း တန်၊ မမှန် စကား၊ လူဖြစ်မှားဟု၊ အများမဆိုရစေနှင့်။
- ၂၇။ မဖြောင့်ရ သား၊ မတရားကို၊ လားလား၍သူ၊ မပြုဟူ၍၊ မိုလ်လူခပ်သိမ်း၊ မေတ္တာလိမ်းသည်၊ ချီးမွမ်းဆိုထွေ၊ ရတတ်စေ။
- ၂၈။ အတည်အကျွေး၊ အပေးအကမ်း၊ သေခင်း၊ ရှင်ခမ်း၊ သူတို့တမ်းက၊ အော်အမ်းနိုင်ထွေ၊ လောက ဝတ်ကိုလည်း၊ သိတတ်စေ။
- ၂၉။ ရဟန်းသင်္ဃာ၊ အရိယာ သူတော်ကောင်း၊ အပေါင်းစည်းဝေး၊ ပြောရေးဆိုတမ်း၊ စွဲလမ်းကြိုငြား၊ အသွားအလာ၊ လှူဒါန်းခါလည်း၊ လက်ျာဘက်က၊ အင်္ကျီလက်ကို၊ တဘက်ကျလျက်၊ ကပ်ထအပါး၊ ဝပ်လျှိုးတွား၍၊ ကျောင်းသားပြီထွေ၊ ယဉ်ကျေးပါစေ။
- ၃၀။ ကြီးသူတဖြာ၊ ပညာရှိအား၊ သူကောင်းများနှင့်၊ စကားထွေလာ၊ ပြောသောခါလည်း၊ မျာမျာကျွန့်ပ်၊ ပုဆစ်တုပ်လျက်၊ ဖုံးအုပ် ခြေ လက်၊ လွန်ငြိမ်သက်သည်၊ ကျောင်းထွက်လူပေ-ဆိုရစေ။

- ၃၁။ အဋ္ဌာရသ၊ သိပ္ပမကြွင်း နှလုံးသွင်း၍ အခင်းအရာ၊
ရှိသော ခါလည်း၊ နှုတ်ပါ လက်ရေး၊ ဇယ် ထောင်
သောင်းကို ခိုးကောင်းပြေးသို့၊ လူရေးလူရာ-ပိလ္လစေ၊
- ၃၂။ အပေါ်အလွင်၊ ပျော်ရွှင်မပါး၊ လောင်းစား ကြိတ်
ငှက်၊ မလေ့ကျက်နှင့်၊ အသက်မွေးမှု၊ တခုခုကို၊ လုပ်မှု
ဆောင်ခင်း၊ မပျင်းမရိ၊ မိမိတို့တွင်၊ အကြင်လက္ခဏာ၊
လူမှသာလျှင်၊ ဥစ္စာရကြောင်း၊ အရောင်းအဝယ်၊ ကုန်
စလယ်သွား၊ မနေနားဘဲ၊ ပျားပိတုန်းတူ၊ ဝတ်ရက်
ယူသို့၊ လူစဉ်မှီအောင်-ကြိုးစားလေ၊
- ၃၃။ အသုံးအဆောင်၊ အိမ်ထောင်ခမ်းနား၊ အပါးပါးကို၊
ပြန့်ပွားလေအောင်၊ ကြောင်ပုဇွန်စား၊ ကျွတ်ကျွတ်
ဝါးသို့၊ ယောက်ျားပြီထွေ၊ ပိရိယနှင့်၊ လုံးလကိုလည်း
ရှိလှစေ၊
- ၃၄။ သူ၏ စီးပွား၊ ငါ့ စီးပွားကို၊ ထောက်ထားမိစေ၊ ကြိုး
လောဘကိုလည်း-မျှတစေ၊
- ၃၅။ မမွေ့ မနှောင့်၊ မကောက် မကျစ်၊ မလိမ်လစ်ဘဲ၊
မစဉ်းလဲနှင့်၊ စိတ်ထဲဖြောင့်စေ၊ သူ့ အကျင့်ကိုလည်း
သိတတ်စေ၊
- ၃၆။ ဟုတ်သောအကြံ၊ မှန်သောအကျင့်၊ သင့်သောအယူ၊
ဖြူသော နှလုံး၊ သူတော် ထုံးကို၊ စွဲသုံးသောထွေ၊
မှန်လှစေ၊
- ၃၇။ ကျိုးကြောင်းစကား၊ ပြောဆိုငြားသော်၊ လျင်လျား
ဆွေးနွေး၊ ဆိုရေးလိမ္မာ၊ ပညာရှိအား၊ ကိုယ်တိုင်သွား
၍၊ စကားလိုက်လျော၊ စစပြော၍-နှိုးနှောလေ၊

၃၈။ ငါ၏စိတ်တွင်၊ ထင်၏မလွဲ၊ လိပ်ခဲတန်းလည်း၊ ဟုတ်
အည်းကေန၊ အာမသန်နှင့်၊ မှန်သည်တစေ၊ မရှိချေက၊
မှတ်ဘွယ် မှတ်ရာ၊ ထိုထိုစာကို၊ ရှာ၍မပြတ်-အိမ်
တွင်ဘတ်။

၃၉။ ဘတ်ပြန်သော်ကား၊ ဘတ်ပါများက၊ သားမယားပင်၊
မိုက်မှားခဲ့စွာ၊ မလိမ်မာလည်း၊ စာပေစကား၊ နေ့တိုင်း
ကြားက၊ ထူးခြားလိမ်မာ၊ ရှိသည်သာတည့်၊ နားမှာ
မဝင်၊ မသိမြင်က၊ သမင်ကျွန်း၊ တောင်သူလားသို့၊
မပွားပညာ၊ မလိမ်မာဘဲ၊ မိစ္ဆာစိတ်ခိုင်း၊ လူထိုင်းမှိုင်း
သည်၊ ရိုင်းစိုင်းတောင်သူ၊ မိလက္ခဏာနှင့်-တူလိမ့်မည်။

၄၀။ ရင်ဝယ်ဖြစ်ငြား၊ မွေးသည့်သားကို၊ မယ်ဘွားမိခင်၊
ဆုံးမသင်သို့၊ အကြင်ဆရာ၊ တို့သူငါကို၊ လိမ္မာစေ
ကြောင်း၊ ကောင်းပါစေလို၊ ဆိုပါသမျှ၊ ဩဝါဒကို၊
နားမျှမထောင်၊ မကြားယောင်သို့၊ မောင်တို့ ပြုက၊
ယခုပစ္စုပ္ပန်၊ နောင်သံသရာ၊ ဆက်များစွာ၌၊ ချမ်းသာ
မည့်ရေး၊ အလွန်ဝေးသည်၊ သေတေးမလွဲ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ
မှ၊ ရွှေခဲဘယ်နှယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ လွဲဖယ်ကြံစည်၊
လွတ်ပါမည်။

၄၁။ နားလည်စေကြောင်း၊ သို့ကျင့်ကောင်းစွာ၊ သောင်း
ပြောင်းနှံစပ်၊ သည်တိုင်းမှတ်ဟု၊ ထေရ်မြတ်ဆရာ၊
ရဋ္ဌာသာလျှင်၊ ပညာရကြောင်း၊ ဉာဏ်နှင့်လောင်း၍၊
ရုံးပေါင်းဆင်ခြင်၊ ဆုံးမသင်သည်၊ ဤတွင်တခဏ်း
ပြီး၏သော်။

ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ဆုံးမခန်း ပြီး၏။

ရှင်မဟာ သီလဝံသ ဆုံးမခန်း

- ၁။ တိလောကဟု၊ မရနိုင်ဘူး၊ ဘက်မပြုသည်။ သုံးဆူ
ရတနာ၊ မာတာပိတ၊ ဆရာ၊ စသား၊ အရှင်များကို၊
ပြစ်မှားမဆို၊ ရှိသေကြစေ၊ သာမဏေက၊ သူငယ်၊
စသား၊ တပည့်များတို့၊ မှတ်သားကြပ်ကြပ်၊ မပြတ်သို့
ပင်၊ ဆုံးမ၊ သင်သည်၊ ဝမ်းတွင်ကြပ်ကြပ်-စွဲ၍မှတ်။
- ၂။ ဂယောက်ဂယက်၊ ကျက်ကျက်ပျောက်ပျောက်၊ စား
သောက် အိပ်နေ၊ မရှိစေနှင့်၊ သေသေသပ်သပ်၊ စိတ်
ယူစွဲ၍-အမြဲမှတ်။
- ၃။ ဆရာသမား၊ မိ၊ ဘအားကို၊ နိုးကြားမပြတ်၊ မျက်သစ်
ဒန်ပူ၊ လုံးလကူသည်၊ ယူ၍မပြတ်၊ နေ့တိုင်းကပ်။
- ၄။ ဘုရားခြေရင်း၊ ကျောင်းတလင်းတွင်၊ မြက်သစ်ပင်
ကို၊ မြင်လျှင်မဖွယ်၊ မသပ်ပယ်သော်၊ လယ်၍မပြတ်၊
တံမြက်ခတ်။
- ၅။ သုံးဆောင်ရေနှင့်၊ သောက်ရေအိုးတွင်၊ ရေနည်းမြင်
သော်၊ ခေါင်ညီညွတ်၊ သွား၍ခပ်။
- ၆။ ရေခပ်သွားလည်း၊ ကစား၍သာ၊ ရေမှာကြာသော်၊
သဲဒဏ်ရေဒဏ်၊ ပေးရမှန်သည်၊ ခံမည်သာကြံလော၊
မင်းတို့ကျော။
- ၇။ နေ့ညဉ့်၊ နံနက်၊ ကိန်းစက်မွေ့ရာ၊ သင်ဖြူးဖျာကို၊
ခင်းလာယူငြား၊ သွင်းခေါက်ထား။
- ၈။ သင်္ကန်းသင်္ဃိတ်၊ ပရိက္ခရာ၊ ကြွသွားခါသော်၊ ယူရာ
သည်များ-ပြင်၍ထား။

- ၉။ ခရီးပမ်းပင်၊ လာသည် မြင်သော်၊ အလျင် လှမ်းယူ၊
ဝတ်သင်္ကန်းကို၊ ချွေးစွန်းမှုကား၊ နေပူ ဖြန့်လွှား၊ သွင်း
ခေါက်ထား။
- ၁၀။ ရေချမ်းကပ်လျက်၊ ခြေလက်ဆုပ်နယ်၊ မှုကြီးငယ်ကို၊
လွှဲဖယ်မသွား၊ ယပ်လေခပ်၍၊ နေထံပါး။
- ၁၁။ ကိုယ်လက်ဖိန်း၍၊ ကိန်းစက်သောခ၊ တစာစာနှင့်၊
ပြု-ပြုလောင်လောင်၊ တဖေါင်ဖေါင်သည်၊ ခေါ်ခေါ်
ကြမ်းကို မနှင်းနှင့်။
- ၁၂။ ရိုင်းစိုင်း နိုးကပ်၊ မကိုင်းညွတ်ဘဲ၊ မတ်တတ်တိုး၍
မသွားနှင့်။
- ၁၃။ စားဘွယ်သောက်ရာ၊ ကပ်သောခါလည်း၊ ချဉ်းလာ
နိုးစေ၊ ခြေစုံနေ၍၊ ရှိသေကိုင်းညွတ်၊ ချဉ်း၍ကပ်။
- ၁၄။ ဘုဉ်းပေးဆိုတန်း၊ ရဟန်းတို့အား၊ စားမည်လားဟု၊
စကားသည့်နှုတ် မမေးနှင့်။
- ၁၅။ မိဦး၊ ဘဦး၊ ဆရာဦးကို၊ ခူး၍အလျှင်-မစားနှင့်။
- ၁၆။ မိဘ၊ ဆရာ၊ ထားသည့်ဟာကို၊ မျက်နှာ ကွယ်လျှင်၊
မယူငင်နှင့်၊ လိုချင်သောအား၊ စားချင်ငြားက၊ ဝပ်
တွား ခယ-တောင်းပါကြ။
- ၁၇။ သပိတ်ဆွမ်းခွက်၊ ဆောင်ရွက်မပြတ်၊ ဆွမ်းဟင်းဗျတ်
ကို၊ ပွတ်တုံညစ်ကြေး၊ မြူမတင်အောင်၊ စင်စင်ဆေး။
- ၁၈။ ကျောင်းတွင်၊ အိမ်တွင်၊ မသင့်မြင်သော်၊ ယူငင်သိမ်း
ဆည်း ၊ အထည်းသိုငြား၊ ကောင်းကောင်းထား။

- ၁၆။ အမှုနည်းများ၊ ခန့်ထားရှိသော်၊ တခွန်းခေါ်ကာ၊ ကြားသော်ခဏ၊ ချဉ်းကပ်ကြ။
- ၂၀။ ကိစ္စရှိငြား၊ သွားသည်များ၌၊ လျှင်လျားခဏ၊ လာပါကြ။
- ၂၁။ တပါးတပို၊ သွားကြလိုသော်၊ ဆရာကိုပန်မှ၊ သွားပါကြ။
- ၂၂။ မိ,ဆ,ဖူးမြင်၊ ရှာသို့ဝင်လည်း၊ ခြေမြင်လက်မြင်၊ ချိန်ခါတွင်၌၊ လျှင်လျှင်ခဏ၊ ပြန်ပါကြ။
- ၂၃။ ဖျားနာကျောင်းတွင်၊ ရှိခဲ့လျှင်သော်၊ ကြင်ကြင်နာနာ၊ ညီညာဖြဖြ၊ ဆေးဝါးပေး၍-လုပ်ကျွေးကြ။
- ၂၄။ သိတင်းသုံးချင်း၊ ချစ်ဟုံပြင်းဆည်း၊ ပဉ္စင်းနှင့် ရှင်၊ ညီတွင်အကို၊ လွန်ကြည်ညိုသည်၊ ငါ့ကို အဆ-မှတ်ပါကြ။
- ၂၅။ အသက်ကြီး,ငယ်၊ ဝါ ကြီး, ငယ်ကို၊ ထွဲဖယ်နှိမ့်ချ၊ ရိတုပ်ကွ။
- ၂၆။ ကြီးသူ ခေါ်ကာ၊ ကြွကြွလည်းလာ၊ ဗျာဗျာ ကျွန်ုပ်၊ ပုဆစ်တုတ်လျက်၊ လက်အုပ်ချီကြွ၊ ပြုကုန်ကြ။
- ၂၇။ တရားပေစာ၊ ဟောသောခါလည်း၊ နှုတ်မှာမစောင့်၊ အလွန်မှောင့်၍၊ တထောင့်စကား-မပြောနှင့်။
- ၂၈။ လှူဘွယ်,ဒါန်းဘွယ်၊ ကြီးငယ်တည်တည်၊ ရောက်လာဝယ်လည်း၊ လဲလှယ်ခဏ၊ သူ့ဘွယ်ယောက်ကို၊ ပေးလိုက်ကြ။
- ၂၉။ ကွမ်းနှင့်ဆေးလျှင်၊ ဧည့်သည်မြင်သော်၊ အလျှင်ခဏ၊ တည်ပါကြ။

- ၃၀။ မင်းသွား၊ ငါသွား၊ အငြင်းပွား၍၊ စကား တောက်
ဆတ်၊ မဆိုအပ်။
- ၃၁။ မပြတ်မချော၊ ဆူလည်လာ၍၊ ငါ၏ထံပါး၊ စေစားလို
ရ-နေပါကြ။
- ၃၂။ ရဟန်းသံဃာ၊ တည်းခိုလာသော်၊ သင့်ရာအထူး၊
သင်ဖြူးနှင့်ဖျာ၊ လာ၍ဖျဖျ၊ ခင်းပါကြ။
- ၃၃။ ပရိသတ်လည်း၊ မပြတ်ကျောင်းတွင်၊ ရှိလျှင်တထွေ၊
တပြည်တရွာ၊ သွားသောခါလည်း၊ ညီညာလျောက်
ပတ်၊ လက်ကတော့ကို၊ ကောင်းကောင်း ထိုးကုန်
လတ်။
- ၃၄။ မလျှပ် မပေါ်၊ ခေါ်လျှင် လည်းရ၊ ထကြွ မွေ့သိမ်း၊
ဣန္ဒြေနှင့်၊ ငြိမ်ငြိမ်နေဘိ၊ မျက်စိမငြိမ်း၊ နားမငြိမ်းတည့်
ဟိန်းဟဲ မဆိုရစေနှင့်။
- ၃၅။ မျက်မှောက် ကောင်းငြား၊ ပြင် တပါးမှာ၊ တခြား
မကျင့်ကြလေနှင့်။
- ၃၆။ မသင့်တတ်ငြား၊ ရန် စကားဖြင့်၊ ထွေပြား ပွေလီ၊
တစိစိနှင့်၊ ဟိဟိသည်များ၊ ကျီစား၍လည်း-မနေနှင့်။
- ၃၇။ ဟိနနတ္ထ၊ မဆဲကြနှင့်၊ ကြီးက၊ ငယ်သည်၊ နင်၊ ဟယ်
ကိုမျှ၊ မဆိုကြနှင့်၊ ရန်စချုပ်ချည်၊ ရှောင်လွှဲဖိ၍၊ သတ်
မည်ကိုထား၊ ထက်ဖျားနှင့်မျှ၊ မတို့ကြနှင့်၊ ချစ်ခင်
ရိသေ၊ အချင်းချင်းကို သိတတ်စေဟု၊ မအေ၊ ဘ၊ ရင်း၊
ထဝမ်းတွင်းသို့၊ သားရင်းတူကွ၊ မှတ်ကုန်ကြ။

- ၃၈။ သင်္ကန်းအဝတ်၊ ချွတ်ထားပစ်လေ၊ မရှိသေ၍၊ ကလေး
ကဝ၊ စုတ်ရှလတ်လည်း၊ သူ့အဝတ်ကို မဝတ်နှင့်။
- ၃၉။ တယောက်ကိစ္စ၊ ကိုင်တွယ်ကြသော်၊ ကြည့်ကြလျက်
သာ၊ မနေရာသည်၊ တတ်ပါသမျှ ညီညာကြ။
- ၄၀။ ဆရာနေခင်း၊ အင်းပျဉ်ညောင်စောင်း၊ လည်းလျောင်း
ထုံ၍၊ လိုလိုထက်မှာ၊ မနေရာသည်၊ မြင့်ရာမသင့်၊
မထိုင်နှင့်။
- ၄၁။ ရှေ့ကဗူးစူး၊ ခူးလက်ကိုထောင်၊ ထိုင်ဆောင့်ကြောင့်
နှင့်၊ ပေါင်ထောင် လက်ကား၊ အပါး ကြပ်ကြပ်၊
မနေအပ်။
- ၄၂။ ရှင်နှင့်သူငယ်၊ သောက်ရေအိုးကို၊ တခြားတယ်၊ သုံး
ဘွယ်မသင့်၊ ကျောင်းဦးရေကိုလည်း မသောက်နှင့်။
- ၄၃။ ရဟန်းသံဃာ၊ အရိယာကို၊ လူသာမဏေတို့ ကြို့ကြို့
ငဲ့ငဲ့ ကဲ့ရဲ့ကျီစား၊ လှည့်စားမပြု၊ တုဘက်မဆို၊ ရှိသေ
ကြစေ၊ မြွေပွေး၊ မြွေဟောက်၊ မထည့်စောက်သို့၊
ခွံကြောက်စေ။
- ၄၄။ မွေတော်၊ ဓာတ်တော်၊ ရုပ်ထုတော်ကို၊ ဖူးမျှော်မပြတ်၊
ရှေ့ကျောင်းဦးမှာ၊ ဖြည့်ကြ ဝတ်တက်၊ နံနက် မိုး
သောက် ချိန်ခါရောက်သော်၊ ဝတ်လျှောက် မပြတ်၊
လက်အုပ်တင်ထား၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ရတနာ
သုံးပါး၊ ဂုဏ်တော်များကို၊ ကြိုးစားလုံ့လ၊ ဆောက်
တည်ကြ။

- ၄၅။ ငါကားသည်စာ၊ သည်ဂါသာကို၊ ဖြစ်ာ ကြပ်မတ်၊
ဆရာအပ်သော်၊ တတ်လှစေခြင်၊ ငါ့ကိုထင်ဟု၊ ထိပ်
တင်လည်းရှက်၊ လျင်လျင်ရအောင်၊ ကြိုးစားကျက်၊
- ၄၆။ အချိန်တန်၍၊ စာအံဆိုလျှင်၊ မအံတခါ၊ အံတခါနှင့်၊
မျက်နှာ တပါး၊ စာ တခြားလည်း၊ စကားပြောဟော၊
တသောသောသည်၊ ရယ်မော၍လည်း မနေနှင့်၊
- ၄၇။ မပြတ်အသံ၊ တညံ့ညံ့သည်၊ စာအံ စာဘတ်၊ ကျက်
မှတ်၍သည်၊ တညံ့လည်း၊ ညသတ်၊ ပြတ်ပြတ် သား
သား၊ စကားဆိုထွေ-ပြီလှစေ၊
- ၄၈။ သင်ပုန်း ထန်းရှက်၊ ပေထက် စဉ်ကာ၊ ရေးသောခါ
လည်း၊ အက္ခရာကို၊ သေချာလှစေ၊ စာလုံးကိုလည်း
လှလတ်စေ၊
- ၄၉။ မပျင်းမရိ၊ လုံ့လရှိ၍၊ သတိအထဲ၊ နှလုံးစွဲအောင်၊
တဖေါင်ဖေါင်လျှင်၊ သန်းခေါင်ညဉ့်နက်၊ သင်ကျက်
သမျှ၊ စ၊ စ၊ ကုန်စေ၊ ညဉ့်ကိုအလွတ်- ရှုတ်နိုင်စေ၊
- ၅၀။ ရဟန်းမောင်ရှင်၊ လူငယ်သွင်သို့၊ မသင်မရွတ်၊ မဘတ်
စာပေ၊ မရေးမရာ၊ နေ့သာ ကုန်ငြား၊ ရက်သာ များ
အောင်၊ စကားဖေါင်ဖွဲ့၊ တုံ့လွှဲ ကျယ်ပွား၊ စကား
ပြောဟော၊ တသောသောသည်၊ ရယ်မော၍လည်း
မနေနှင့်၊
- ၅၁။ တယောက်တခြား၊ စကား မဆို၊ ကိုယ်စီ ကိုယ်ငါ၊
သင်ပုန်းပေမှာ၊ လက်မကွာအောင်-စာရေးကြ၊

- ၅၂။ နားပန်းဆံ့နှင့်၊ နောက်ဆံလည်းထား၊ ဖြူထွား ခေါင်း
ပေါင်း၊ နားခောင်းဝတ်ခါ၊ ပန်းပန်ခါနှင့်၊ သိခါဖြူး
ရွှင်၊ ရွှေငွေဆင်၍၊ သင်တို့ သည့်နှယ် မကျင့်နှင့်။
- ၅၃။ သင်္ကန်းမှာလဲ၊ ဝိန်းနဲအပြင်၊ လှစေခြင်၍၊ လွင်လွင်ပပ၊
ပြုကြမသင့်၊ နှင်းဆိုးနှင့်၊ တိန်းညက် ဆိုးကိုလည်း၊
မဝတ်နှင့်။
- ၅၄။ ဒသသိ ဆယ်ပါး၊ ဘုရား မုခပါဌ်၊ ရှင်ကျင့်ဝတ်ကို၊
စောင့်ကြမြဲထွေ၊ ညီလှစေ။
- ၅၅။ ဗဟုသုတ၊ တတ်ပချင်လျှင်၊ သင်သာခိုက်ကို၊ သင်
လိုက်ကြ။
- ၅၆။ သို့ပင်တစေ၊ မနေရသာ၊ ကျောင်းက ခွါသော်၊ နောင်
ခါ နောင်တ၊ ရှိတတ်စွ။
- ၅၇။ အတတ်ပညာ၊ တတ်မှသာလျှင်၊ ကျောင်းမှာနေကျိုး
နပ်မည်ပ။
- ၅၈။ သားတို့မှာလည်း၊ ပညာလိုချင်၊ ကျောင်းကန် ဝင်
သော်၊ မသင်တခါ၊ သင်တခါနှင့်၊ မလာတနေ၊ လာ
တနေလည်း၊ ဆို၍မနိုင်၊ ဖျင်းခေါင်တိုင်သည်၊ တွေ့မှိုင်
လျက်သာ၊ နေ့ရက်ကြာလျှင်၊ တခါရိုက်လေ၊ ညက်
ညက်ကြေမည်၊ သားရေလွမ်းတော့၊ မင်းတို့ကျော။
- ၅၉။ ဆုံးမစကား၊ ဆိုသည် များကို၊ မှတ်သား ဝမ်းထဲ
စိတ် မစွဲလျှင်၊ သဲဒဏ်၊ ရေဒဏ်၊ ပေးရ မှန်သည်၊
ခံမည်သာကြံလော၊ မင်းတို့ကျော။

၆၀။ ယခုအခါ၊ သာသနာတွင်၊ လူဖြစ်မည်မျှ၊ လွန်ခဲ့လှ၏၊
လူထက်သာမထေ၊ ဖြစ်ပေမြတ်ခြင်း၊ ပဉ္စင်းသဃ်၊
ဖြစ်ပြန်ပါမူ၊ ဆိုရာမရှိ၊ မြတ်ခေါင်ထိဟု၊ သိကြပါစေ၊
သည့်ထက်သည်သာ၊ မြတ်ရာရာကို၊ လွယ်ကာခဏ၊
လွမ်းပါကြ။

၆၁။ ဆရာမြတ်မွန်၊ သီလဝံသ၊ ထေရ်အကျော်၊ မိန့်တော်
နှုတ်ထွက်၊ ဆုံးမချက်ကို၊ သက်သက်သာသာ၊ ပါဠိ
ဂါထာနှင့်၊ လင်္ကာမဟုတ်၊ ကျမ်းရိုးထုတ်ကို၊ နှုတ်ဖြင့်
မှတ်တွယ်၊ များသူငယ်မှာ၊ လွယ်ပါစေကြောင်း၊ စိတ်
ဖြင့်ကြံ၍၊ ဉာဏ်ဖြင့်လောင်းသည်၊ ကောင်းကောင်း
ကြက်မှတ်ကြစေသော။

ရှင်မဟာသီလဝံသ ဆုံးမစာ ဤတွင်ရှေ့ပြီးပြီ။

ဘိုးသူတော် ဦးနု စကားပုံ

မြန်မာ့ပေါ်၊ ဉာဏ်ယူမျှော်သည်၊ သူတော်ကျွန်ုပ်၊ နား၏
စာန်းဆာ၊ နားဝင်သာအောင်၊ လင်္ကာပုဒ်ဖြင့်၊ အာလုပ်ချိုမြ၊
စကားပုံသရုပ်၊ အမျိုးထုတ်ပြီးလျှင်၊ အချုပ်ပြခဲ့မည်။

ဗုဒ္ဓဆာယာကို တွယ်ရမည်၊ ရုပ်လွှတာကို ပယ်ရမည်၊
ဗုဒ္ဓဆာယာကို တွယ်မှ-မြေရာသည်၊ ရုပ်လွှတာကို ပယ်မှ-
ဘေးပ, ကွာသည်။

သေရည်ကို မသောက်နှင့်၊ ရေကြည်ကို မနှောက်နှင့်၊
သေရည်ကို သောက်က-အပယ်တုံသို့ ကျတတ်သည်၊ ရေ
ကြည်ကို နှောက်က-အနယ်အမှတ်တို့ ထ, တတ်သည်။

ထင်တိုင်းလည်း နှိပ်၍မဆိုနှင့်၊ ဝင်တိုင်းလည်း သိပ်၍ မမျှီနှင့်၊ ထင်တိုင်း နှိပ်၍ဆိုက- ရန်အသွယ်သွယ် ပွားတတ် သည်၊ ဝင်တိုင်း သိပ်၍မျှီက-အန္တရာယ်များတတ်သည်။

ဂေါဏ မံသံကိုလည်း မစားနှင့်၊ ကောဓ ခြံရံကိုလည်း မပွားနှင့်၊ ဂေါဏမံသံကို စားက-မိဘသဘွယ်ဖြစ်ပေသည်၊ ကောဓခြံရံကိုပွားက-အဓိကရ အပါယ်နစ်ချေသည်။

အယုတ်တရားကို အလိုမရှိနှင့်၊ မဟုတ်စကားကို မဆိုဘဲ နှင့်၊ အယုတ်တရားကို အလိုရှိက- ဘဂဝါ၏စကားကို- ပယ် ရာကျချေသည်၊ မဟုတ်စကားကို ဆိုဘိက-သမာဓိတရား ကို ကွယ်လွှာရခြေသည်။

မြှူသလိုပုံနှင့် ကလေးကို မစနှင့်၊ လူကိုယုံသဖြင့်-အကြွေး မချနှင့်၊ မြှူသလိုပုံနှင့် ကလေးကို စက- ကလေးအမိုက်မို့ ဆဲတတ်သည်၊ လူကိုယုံသဖြင့် အကြွေးချက- အရေးမစိုက် သမို့ ဖွဲတတ်သည်။

အမျိုးယုတ်သူ အဆင်းလှလျှင် သတိထား၊ တန်ခိုးနှုတ်သူ ထမင်းဝလျှင် မကြံည့်စားနှင့်၊ အမျိုးယုတ်သူ အဆင်းလှက စာဂ,တန်တတ်သည်၊ တန်ခိုးနှုတ်သူ ထမင်းဝက-မာန, ထန် တတ်သည်။

အဟုတ်အမှန်ကိုလည်း-သိမှ၊ အလုပ်အကြံလည်း-ရှိမှ၊ အဟုတ်အမှန်ကို သိက- သံသရာဘေးပ၍ အနေကျယ်ကြ မည်၊ အလုပ်အကြံရှိက- ဆန်ရှာရေး လှ၍ အခြေတယ်ကြ မည်၊

သေဌေးလို ကြွယ်သော်လည်း-မာန်စွယ်မထနှင့်။ မြွေပွေး
ကို ငယ်သော်လည်း- အလွယ်မပြနှင့်။ သေဌေးလို ကြွယ်
သည်ဟု မာန်စွယ်ထက-အရို အသေနဲ့လို့ ပြေမုန်းတတ်သည်။
မြွေပွေးကို ငယ်သည်ဟု အလွယ်ပြက-ထိုမြွေခဲလို့ မကြာ
ခဏ သေဆုံးတတ်သည်။

မတော်ဘဲ မဝယ်နှင့်။ မခေါ်ဘဲ မလယ်နှင့်။ မတော်ဘဲ
ဝယ်လေက-အသပြာနေ ရှုံးတတ်သည်။ မခေါ်ဘဲ လယ်ချေ
က- မကြာခဏ မုန်းတတ်သည်။

မတော်တာကို မမြီး မစားနှင့်။ အဘော် မပါလျှင် ခရီး
မသွားနှင့်။ မတော်တာကို မြီးစားက-ဘေးရဲလို့ ရောဂါပွား
တတ်သည်။ အဘော်မပါဘဲ ခရီးသွားက-အရေးမလှသမို့
သောက၊ များတတ်သည်။

ခရီးကိုလည်း အပြင်းမသွားနှင့်။ မီးကိုလည်း အကြွင်း
မထားနှင့်။ ခရီးကို အပြင်းသွားက-မှားတတ်သည်။ မီးကို
အကြွင်းထားက-ပွားတတ်သည်။

ဆရာ ပြောသမျှကို အပြီးမမှားလေနှင့်။ အနာရောဂါကို
မကြီးပွားစေနှင့်။ ဆရာပြောသမျှကို အပြီးမှားက-မချမှောက်
တတ်သည်။ အနာရောဂါကို ကြီးပွားက- ဒုက္ခရောက်တတ်
သည်။

စကား၊ စကား ပြောပါများ- စကားထဲက ဇာတိပြု၍
မာန်တခွန်ထူတတ်သည်။ ဘုရား၊ တရား၊ ဟောဖန်များက
တရားထဲက ပါဠိရ၍ ဒါနအလွန်လှူတတ်သည်။

အမျိုးမြတ်မှ အရိုးကို ကြံရာသည်။ ထန်ခိုးလျှပ်မှ-အဘိုး
တန်ပါသည်။

သံသရာ,လောက၊ နှစ်ဝအကျိုး၊ ပွားတိုးစေမှု၊ အာရုံပြု
လျက်၊ ဦးနှု မည်ခေါ်၊ ငါ သူတော်လျှင်၊ နာပျော်ဘွယ်ရာ၊
ဆုံးမ စာကို၊ တကာ,တကာမ၊ မှတ်သားကြ၍၊ နေ့,ည-
လေ့ကျက်ကြပါလော့။

ဘိုးသူတော် ဦးနှု စကားပုံ ငြီး၏။

သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ်- ကျင့်ဝတ်လင်္ကာ

တလောကလုံး၊ ညွတ်ရုံး ဦးချ၊ နှိုင်းမမျှသား၊ ဘုရား ရွှေ
စက်၊ ရောင်ပြုံးပြက်ကို၊ ဦးထက်တင်ထား၊ ရိညွတ်တွား၍
သားနှင့်မိဘ၊ တပည့်စသည် ပြုရသောဝတ်၊ ချွတ်မူပါယ်ရွာ၊
လားမည့် တာကြောင့်၊ သုတ်ပါထေယျ၊ ကျမ်း၌ပြသည်၊
လောက ကျင့်ရာ၊ အကျိုးမှာပိဋံ၊ နတ်ရွာဘို့ လုံးလုံး၊ ကျက်
၍သုံး။

သား-သွီး-ကျင့်ဝတ် ငါးပါး

ကျွေးမွေးမပျက်၊ ဆောင်ရွက်စိမံ၊ မွေခံထိုက်စေ၊ လှူမျှ
ဝေ၍၊ စောင့်လေမျိုးနွယ်၊ ဝတ်ငါးသွယ်၊ ကျင့်ဘွယ် သား
တို့တာ။

မိ,ဘ ကျင့်ဝတ် ငါးပါး

မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာညွန့်လတ်၊ အတတ်သင်
စေ၊ ပေးဝေနှိုးရင်း၊ ထိမ်းမြားခြင်းလျှင်၊ ဝတ်ငါးအင်၊ ဘခင်
မယ်တို့တာ။

တပည့် ကျင့်ဝတ် ငါးပါး

ညီညာထကြွ၊ ဆုံးမနာယူ၊ လာမူကြို၊ ဆီး၊ ထံနီးလုပ်ကျွေး၊
သင်တွေ့အံ့ရှုတ်၊ တပည့်ဝတ်၊ မချွတ် ငါးခုသာ။

ဆရာကျင့်ဝတ် ငါးပါး

အတတ်လည်းသင်၊ ပဲ့ပြင်ဆုံးမ၊ သိပ္ပမချနဲ့၊ ဘေးရန်ဆီး
ကာ၊ သင့်ရာအပ်ပို့၊ ဆရာတို့၊ ကျင့်တို့ ဝတ်ငါးဖြာ။

ဆင် ကျင့်ဝတ် ငါးပါး

မထေမဲ့ကင်း၊ အပ်နှင်းဥစ္စာ၊ မိစ္ဆာမမှား၊ ဝတ်စားဆင်
ယဉ်၊ မြတ်နိုးကြင်၊ ငါးအင် လင်ကျင့်ရာ။

မယား ကျင့်ဝတ် ငါးပါး

အိမ်တွင်းမှုလုပ်၊ သိမ်းထုပ်သေချာ၊ မိစ္ဆာကြည်ရှောင်၊
လျှော်အောင်ဖြန့်ချိ၊ ပျင်းရိမမူ၊ ဝတ်ငါးဆူ၊ အိမ်သူ ကျင့်
အပ်စွာ။

မိတ်ဆွေ ကျင့်ဝတ် ငါးပါး

ပေးကမ်းချီးမြှင့်၊ ကိုယ်နှင့်ယှဉ်ထား၊ စီးပွားဆောင်ရွက်၊
နှုတ်မြှောက်ချိုသာ၊ သစ္စာမှန်စေ၊ ဝတ်ငါးထွေ၊ ကျင့်လေ မိတ်
သဟာ။

သခင် ကျင့်ဝတ် ငါးပါး

ဝစ္စာကျွေးမွေး၊ ပြုရေးစီရင်၊ နာလျှင်ကုစေ၊ ဌဝေရသာ၊
အခါကိုလွှတ်၊ အရှင်ဝတ်၊ မချွတ် ငါးခုသာ။

ကျွန် ကျင့်ဝတ် ငါးပါး

အိပ်သော် နောက်ကျ၊ ထသော်ကား ရှေး၊ ပေးမှယူအပ်၊
စေ့စပ်ဆောင်ရွက်၊ ကျေးဇူးမြှောက်၊ ငါးချက် ကျွန်ကျင့်ရာ။

ဒါယကာကျင့်ဝတ် ငါးပါး

မေတ္တာစိတ်သက်၊ ဆောင်ရွက် ချစ်ကြည်၊ ခင်မင် နှုတ်ချို၊
လိုလျှင်ဖိတ်ထား၊ တတ်အားလှူစေ၊ ဝတ်ငါးထွေ၊ ပြုလေ
ဒါယကာ၊

ရဟန်းကျင့်ဝတ်-၆-ပါး

မကောင်းမြစ်တား၊ ကောင်းရာ ညွှန်လစ်၊ အသစ်ဟော
ကြူး၊ နာဘူးထပ်မံ၊ နတ်ထံတင်ရာ၊ မေတ္တာသည်းပြု၊ ရဟန်း
မှု၊ ခြောက်ခု လွန်သေချာ၊

ကျမ်းသိင်္ဂါလ၊ သုတ်ဝယ်ပြု၊ သုံးဝ မြတ်ဆရာ၊
ကျင့်ဝတ်မပြု၊ ပါယ်လေးထွေ၊ လားလေမြင့်ရှည်ကြာ၊
ဤသည်ဝတ်ကုန်၊ ဆွေမျိုးစုံ၊ ခြောက်ဆုံ ထက်နတ်ရွာ၊

လှည်းဆီးပြင်က၊ နားစောင့်ချ၍၊ မိ,ဘနှင့်သား၊ မယား၊
နှင့် လင်၊ အရှင်နှင့် ကျွန်၊ ထေရ်မွန် တကာ၊ မိတ်သဟာနှင့်၊
ဆရာတပည့်၊ တည့်တည့်မချွတ်၊ ကျင့်ဝတ်စုံလင်၊ ဖြူသန့်
စင်မှု၊ ရှင်လည်းမကွေ၊ သေလည်းမကွာ၊ နတ်ရွာ လှူပြည်၊
လှည့်လည်အတူ၊ စံစားမှု၍၊ နိဗ္ဗာန်ရပြည်၊ ဝင်အံ့သည်တည့်၊
မတည်ကျင့်ဝတ်၊ ချွတ်သူတို့မှာ၊ မလွတ်သာသည်၊ လေးရွာ
တို့ လုံးလုံး-လူဖြစ်ရှုံး၊

သိင်္ဂါလေး ဝါဒသုတ် ကျင့်ဝတ်လင်္ကာ ပြီး၏။

ဒဂုန်-ဦးထွန်းမြို့၏ မင်္ဂလာကဗျာများ

“အသေခံခဲ့မိလောနံ”

- ၁။ လူမိုက်ဆိုလျှင် ရှောင်သွေလွှဲလို့၊
မရှိဘဲနှင့် ကင်းအောင်နေ၊
ပညာရှိကို အရှည်တွဲလို့၊
မှီဝဲဆည်းကပ် နည်းယူစေ၊
သုံးပါးရတနာ မိဘများနှင့်၊
ဆရာသမားကို ပူဇော်လေ၊
ချမ်းသာကိုပေး ဆက်ဆံရေး၊
မျှော်တွေး သုံးချက်ပေ၊

ဆဲဒါမှ “ဗုဒ္ဓဝါဒ” ကမ္ဘာ့ မင်္ဂလာတွေ၊

“ ပဏိရူပ ”

- ၂။ ကုသိုလ်ပညာ ဥစ္စာရအို့၊
သင့်ရာဒေသ အမြဲနေ၊
ရှေးက တင်ကြို ပြုခဲ့ဘူးသည့်၊
ကောင်းမှုအထူး ရှိပါစေ၊
မိမိ ကိုယ်ကို ကောင်းအောင်ထိန်းလို့၊
မတိမ်းစေနဲ့ ဆောက်တည်လေ၊
ဥစ္စာကိုပေး နေထိုင်ရေး၊
မျှော်တွေး သုံးချက်ပေ၊

ဆဲဒါမှ “ဗုဒ္ဓဝါဒ” ကမ္ဘာ့ မင်္ဂလာတွေ၊ ....

“ဗာဟုသဒ္ဓန္တံ”

- ၃။ တတ်ကောင်း တတ်ရာ ဟူသမျှကို၊
 ကြားမြင် သုတ ရှိပါစေ၊
 ဒိုင်းဒိမ် တည်ထောင် ဝမ်းစာရေးနဲ့၊
 အသက်မွေးဘို့ အတတ်သင်လေ၊
 လူနှင့်ဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များကို၊
 ကောင်းစွာသင်ကြား နားလည်စေ၊
 မှန်ကန်ယဉ်ကျေး ချိုသာအေး၊
 ဆိုရေးတတ်ပါစေ၊

အဲဒါမှ “ဗုဒ္ဓဝါဒ” ကန္တံ မင်္ဂလာတွေ၊

“မာတာ ဝိတု”

- ၄။ မြင်းမိုရ်ရွှေတောင် မိဘကြွေးကို၊
 ကောင်းစွာဆပ်ပေး ဝတ်ကျေကျေ၊
 ကြွေးသစ်ချကာ သားနှင့် မယား၊
 မြှောက်စားချီးမြှင့် ဝတ်ကုန်စေ၊
 အလုပ်တာဝန် မလစ်ဟင်းနဲ့၊
 အပြစ်ကင်းအောင် လုပ်ပါလေ၊
 စည်းစိမ်လိုပေး ပြုစုရေး
 မျှော်တွေ့ သုံးချက်ပေ၊

အဲဒါမှ “ဗုဒ္ဓဝါဒ” ကန္တံ မင်္ဂလာတွေ၊

“ဒါနဉ္စ”

၅။ သုံးတန်စေတနာ ဖြူစင်လန်းလျှို၊
ပေးကမ်းဝေမျှ လှူနိုင်စေ၊
ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြံ မရိုက်မှားနဲ့၊
သုစရိုက်တရားကို ကျင့်ပါလေ၊
ဆွေမျိုးတွေကို ပြင်ပ မထားနဲ့၊
သင်္ဂဟတရားနှင့် ချီးမြှောက်လေ၊
သန့်စင်ပြစ်မျိုး လူထုအကျိုး၊
သည့်ပိုး ရှက်ဆောင်စေ၊

ဆဲဒါမှ “ဗုဒ္ဓဝါဒ” ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

“အာရတီ ပီရတီ”

၆။ မကောင်းမှုတွေ ဟူသမျှကို၊
မတွေ့ခင်က ရှောင်ကြဉ်လေ၊
တွေ့ကြိုလာလျှင် မလွန်ကျူးနဲ့၊
အထူးသဖြင့်စောင့်စည်းနေ၊
အရက်သေစာ မသောက်စားနဲ့၊
မှောက်မှားတတ်တဲ့ အရာပေ၊
လုပ်ကိုင်ပြောကြား သတိထား၊
တရားမမေ့စေ၊

ဆဲဒါမှ “ဗုဒ္ဓဝါဒ” ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

“ဂါရဝေါဓ”

၇။ အသက်ဂုဏ်ဝါ ကိုယ်ထက်ကြီးက၊
 ဆည်းကပ်စား ရှိသေသေ၊
 မာနတံခွန် ဂုဏ်မကြွနဲ့၊
 ကိုယ်ကိုနှိမ့်ချ အမြဲနေ၊
 လောဘအပို လိုမလိုက်နဲ့၊
 ကိုယ်ထိုက်တာနဲ့ ကျေနပ်လေ၊
 ကိုယ်ပေါ်ပြုဘူး သူ့ကျေးဇူး၊
 အထူး သိတတ်စေ၊
 ကောင်းကျိုးဆင့်ပွား မြတ်တရား၊
 နာကြား မပြတ်ပေ၊
 ဆဲဒါမှ “ဗုဒ္ဓဝါဒ” ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

“ဓန္တိဓ”

၈။ ဝတ်စားနေထိုင် ရန်ခပ်သိမ်း၊
 စိတ်ကိုချုပ်ထိန်း သည်းခံလေ၊
 ကျိုးကြောင်းပြည့်နဲ့ ဆုံးမစကားကို၊
 ပြောကြားလာက နာလွယ်စေ၊
 သူမြတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသမျှ၊
 မကြာခဏ တွေ့ဆုံလေ၊
 သဘာဝတွေ မှန်ကန်ရေး၊
 ဆွေးနွေးမပြတ်ပေ၊
 ဆဲဒါမှ “ဗုဒ္ဓဝါဒ” ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

“ဓာပေါဓ”

၉။ လောကီအာရုံ ဇိမ်ယဇ်မူးလို့၊
 ပျော်မကြူးနဲ့ ခြိုးခြံသေ၊
 မေတ္တာ ဗြဟ္မစိုရ် လက်ကိုင်သုံးလို့၊
 သူမြတ်ကျင့်ထုံး ယွင်းမသွေ၊
 လေးပါးသစ္စာ ဉာဏ်မြင်ကြည့်လို့၊
 အမှန်သိအောင် ကြိုးစားလေ၊
 ဒုက္ခလွတ်ကင်း နိဗ္ဗာန်ချဉ်း၊
 အသင်း ပေါက်နိုင်စေ၊

အဲဒါမှ “ဗုဒ္ဓဝါဒ” ကန္တာ မင်္ဂလာတွေ။

“ဗုဒ္ဓဿ”

၁၀။ ဆင်းရဲ ချမ်းသာ သဘာဝ၊
 တွေ့ကြုံနေကြ လူတိုင်းပေ၊
 ကောင်းဆိုး နှစ်တန် အစုံတွဲလို့၊
 တလဲစီလွှဲ အမြဲနေ၊
 လောကဓံကြို မဖြုန်တမ်းပေါ့၊
 မတုန်လှုပ်စမ်းနဲ့ စိတ်ခိုင်စေ၊
 သောကကိုထိန်း ရမ္မက်သိမ်း၊
 အေးငြိမ်းချမ်းသာနေ၊

အဲဒါမှ “ဗုဒ္ဓဝါဒ” ကန္တာ မင်္ဂလာတွေ။

“မင်္ဂလာ၏ အကျိုး”

၁၁။ သုံးဆယ် ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာကုံးကို၊
 လိုက်နာကျင့်သုံး ပန်သူတွေ၊
 စီးပွားချမ်းသာ ကြက်သရေတိုးလို့၊
 ကောင်းကျိုးစည်ပွင့် တဝေဝေ၊
 ဘေးကင်းရန်ကွာ ချစ်သူပေါလို့..
 စိတ်ရောကိုယ်ရော ချမ်းသာမလေ၊
 ပြောဆိုကြံဆ ဆောင်သမျှ၊
 အောင်ရမည် ကိန်းသေ၊
 ဆဲဒါကြောင့် ပန်ကြ ဆင်ကြ၊
 “မင်္ဂလာ ပန်းခိုင်တွေ”

“နိဂုံး ကဗျာ”

၁၂။ သုံးဆယ် ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာတရားတို့၊
 ပျက်ပြားနေကြ ကမ္ဘာမြေ၊
 ဟိုတိုင်း ဒီပြည် ရန်စစ်ခင်းလို့..
 လူနှင့် လူချင်း သတ်ခါနေ၊
 ငြိမ်းချမ်းပါစေ အာသိသနဲ့..
 စွမ်းနိုင်ရာက ကူညီသလေ၊
 သုံးဆယ် ရှစ်ပါး မင်္ဂလာတရား၊
 ရေးသားဖြန့်ကာစေ၊
 အဖိုးတန်တဲ့ “ဗုဒ္ဓဝါဒ” ကမ္ဘာက သိပါစေ။
 ဒဂုန်-ဦးထွန်းမြို့

မင်းတို့စစ်ဆင်အပ်သည့် နဝရတ်ကိုးပါးအကြောင်း

မဟာမတ္တာဘဝေကုန္တော၊ ပုရဿဘာရဝါဟိနော။
ဓဇောဘိက္ခု၊ ဓမ္မပ္ပဘာ၊ ဓမ္မိကာဓမ္မယောဂီနော။
ဗေဒေါသဓမ္မသုဝေယျတ္တာ၊ ဂါရဝေါနယနံဘဝေ။
ကဏ္ဍောစာရာဂုတ္တဝစာ၊ ပရေသံပုတ္တဇာနနာ။
ဒါဌာသုရဗလာရာဇ၊ ကနိဋ္ဌပုတ္တဉာတယော။
အဘိရူပါယုဝတိယော၊ ဘဝေပုရဿအာနနံ။
ကုစ္ဆိဝေဿာမဟာဘောဂါ၊ ပါဒေါသေနာရိမဒ္ဒနာ။
ဓန္ဒာဒိအာဝုဓာဟတ္ထော၊ နဝရတနံ မတံ ဣမေ။
နုကုန္တာတိက္ကမေဗာဓေ၊ ဓဇံဒါရက္ခိပိဒဟေ။
ကဏ္ဍိဘဉ္ဇေယျဒါဌဉ္စ၊ အထာနနံပိဆာဒယေ။
နခေါဘေယျဒရံဘိန္ဒေ၊ ပါဒိဟတ္ထဉ္စဆိန္ဒယေ။
ဣတိဘူသေယျမုရိန္ဒော၊ ဣမံနဝပဿာဒနံ။

ဘာရဝါဟိနော၊ သက်စွန့်ကြိုးနွဲ့ အရှင်ဝန်ကို အားသွန်
လုံ့လ ဆောင်ရွက်ကြကုန်သော။ မဟာမတ္တာ၊ အရေးအခွင့်
အဝေးအမြင့်ကို တွေးချင့်လိမ်မာ ပြည်ရေးသာဘို့ ပညာစုံပြီး
အမတ်ကြီးတို့သည်။ ပုရဿ၊ ထီးနှင့်ခရိုင် နိုင်ငံနှံ့သီး တိုင်း
ပြည်ကြီး၏။ ကုန္တော၊ မင်းနှင့်တိုင်းသား အကျိုးများဘို့ မေ့
မှားမယွန်း ရှေ့ဖျားညွှန်း၍ ဦးစွန်းဦးကင်းမည်သည်။ ဘဝေ၊
ဖြစ်၏။ ဓမ္မပ္ပဘာ၊ ပိဋကတ်မြိုင်ချောင် တောသုံးထောင်၌
ပြောင်ပြောင်ပဝင်း ဉာဏ်ရောင်လင်းနိုင်ကုန်သော။ ဓမ္မိကာ၊
လေးဖြာသုဒ္ဓိ နှိုင်းချိန်ညှိ၍ ဂတိမထောင့် တရားစောင့်ကုန်
သော။ ဓမ္မယောဂီနော၊ သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာကို ရံခါ
မဆုတ် ခန္ဓာရုပ်၌ အားထုတ်လေ့ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊
သမုပ္ပါဒ်ဖြို ရဟတ်ဘုံကို ပြတ်ကုန်စေမှု အာရုံပြု၍ ဘိက္ခု၊
မည်ခေါ် ရဟန်းတော်တို့သည်။ ဓဇော၊ ထက်အောက်သင်းယုံ

သတင်းနှံ့၍ မဆန့်ကြညာ သိလဝါသူမွန် ပြည်တမ်းခွန်
မည်သည်။ဘဝေ၊ဖြစ်၏။

ဗေဒေါသဓေသု၊ ဗေဒင်သုံးထပ် အရပ်ရပ်နှင့် ဆေးဓာတ်
မန္တရား အပါးပါးတို့၌။ ဝေယျတ္တာ၊ လိမ်မာလျှမ်းတောက်
တကမ်းပေါက်အောင် စွမ်းမြောက်လေပြီး ပညာကြီးကုန်
သော။ဂါရဝေါ၊သမားဟူလောက် သူတယောက်ဟု ထက်
အောက်ကျော်ဟီး ဆရာကြီးတို့သည်။ နယနံ၊ သာရေးနာမူ
အစုစု၌ ထောက်ရှုမြော်သိ စွမ်းသတ္တိဖြင့် ပြည်မျက်စိမည်
သည်။ဘဝေ၊ဖြစ်၏။ အာစာရဂုတ္တဝစာ၊ သိလသမာ ကျင့်
အာစာနှင့် ပညာစွမ်းဟုန် စခန်းကုန်လျက် လွှမ်း၍ အသင့်
အစုံဘင့်၍ မတွင့်သောစကားရှိကုန်သော၊ ပရေသံ၊ တနယ်
တတွင်း နန်းနေမင်းတို့၏။ ဂုတ္တဇာနနာ၊ သိနိုင်ခဲ့ကော် အကြံ
ဌာတ်ကို အချက်ဘိတိ လက်ကိုင်မိအောင် နှိုင်းညှိ မြင်မြော်
သူလျှိုတော်တို့သည်။ ကဇ္ဈော လွင်ပြင်စကား ထင်မြင်ကြား
၍ ပြည်နားမည်သည်။ဘဝေ၊ဖြစ်၏။

သူရဗလော၊မျှားစွာစစ်မက် ရန်တဘက်ကို ချိုးဖျက်ပယ်
ရှား ရဲမာန်အားနှင့် စွမ်းပကားသတ္တိ ထက်မြက်ခြင်းရှိကုန်
သော။ ရာဇကနိဋ္ဌပုတ္တညာတယော၊ မင်းညီမင်းသား မင်း
အမျှားနှင့် ထံပါးနီးရင်း မိတ်သားချင်းတို့သည်။ ဒါဠာ၊သူပုန်
ရန်နွယ် တိုက်လွှင့်ဖယ်၍ ပြည်စွယ်မည်သည်။ ဘဝေ၊ဖြစ်၏။
အသိရူပါ၊ ရှုကြည့်စဘွယ် ရုပ်နိကာယ်နှင့် တင့်တယ် ရူပ
အဆင်းလှကုန်သော။ ယုဝတိယော၊ ခြောက်ပြစ်မထင် ကျန်
ငါးအင်နှင့် သန့်စင်ပျိုရွယ် ကညာငယ်တို့သည်။ ပုရဿ၊
နန်းနေထီးဆောင်း မင်းအပေါင်းတို့ ကိန်းအောင်း ပျော်ဖွိုး

တိုင်းပြည်ကြီး၏။ အာနနံ၊ တင့်တောင်းတင့်တယ် တနန်းနယ်
က ရွာကွယ်စရာ ပြည်မျက်နှာမည်သည်။ဘဝေ၊ဖြစ်၏။

မဟာဘောဂါ၊ ရွှေဥဥစ္စာ ရတနာနှင့် လယ်ယာကျွန်း
သား စည်းစိမ်များကုန်သော။ ဝေဿာ၊ကုန်စလယ်ကဲ့ ဂုဏ်
နယ်ချဲ့၍ ဆောင်သို့သိုမှီး သေဋ္ဌေးကြီးတို့သည်။ကုန္တိ၊ငတ်
ရန်မွတ်ကြောင်း အရေးကောင်းဝယ် လူပေါင်းရှင်လန်း
စာရေးကမ်း၍ ပြည်ဝမ်းမည်သည်။ဘဝေ၊ဖြစ်၏။ အရိမဒ္ဒနာ၊
နန်းနေသီးဆောက် တမီးတောက်၍ ကြီးမြောက်မာန်တင်း
တရန်မင်းကို နှိပ်နင်းတတ်ကုန်သော။သေနာ၊အခေါ်ဘိနိ မာန်
ညွန့်ချီလျက် အောင်စည်ရှန်းခါ စစ်ဗိုလ်ပါတို့သည်။ ပါဒေါ၊
တိုင်းကြီးခရိုင် မြေမဏ္ဍိုင်ကို ယိမ်းယိုင်ချောက်ချား မမှောက်
မှားအောင် ထောက်ထားဆောက်တည် ပြည်မြေမည်သည်။
ဘဝေ၊ဖြစ်၏။ ခန္ဓာဒိအာဂုဓာ၊ လေးနှင့်မြားလှံ တမင်းရန်ကို
နင်းလွန်တိုက်မောင်း လက်နက်ကောင်းတို့သည်။ ဟတ္ထော၊
ရန်သူတဘက် အောင်ယူဆက်၍ပြည်လက်မည်သည်။ဘဝေ၊
ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ဤသို့ဆိုပြီး အသီးသီးဖြင့်။ဣမေ၊ ရေတွက်ပိုင်း
ခြား ဂဏန်းသား၍ ထင်ရှားလှစွာ ဤကိုးပါးသောအခြင်း
အရာတို့ကို။ နဝရတနံ၊ မင်းတို့ဆင်အပ် လွန်ထူးမြတ်သည့်
နဝရတ်တန်းဆာ ရတနာဟူ၍၊ မတံ၊ဉာဏ်ဖြင့်စွဲလျက် အမြဲ
ယှဉ်ကပ် သိမြင်အပ်၏။

ကုန္တိ၊ တိုင်းသူရှေ့နေ မင်းကဝေဟု ရှိသေဝပ်ဆင်း
ပြည်ဦးကင်းကို။ နအတိတ္တမေ၊ကြောင်းကျိုးမြော်မြင် ကောင်း
နိုးထင်၍ လျှောက်တင်သမျှ အဝဝကို ဒေါသဟူးဟူး ကောဓ
ရူး၍ လွန်ကျူးပြင်းထန် မငြင်းဆန်ရာ။ ခဏံ၊ အကျင့်မသွမ်း

အမြင့်လွှမ်းသည့် ရဟန်းသီလဝန် ပြည်တမ်းခွန်ကို။ နဗာခေ၊
ညှင်းဆဲပိတ်ရှက် မနှိပ်စက်ရာ။ 'အက္ခိ'၊ ဗေဒင်ဟူးရား ဂုဏ်
ထူးများသည့် သမားကဝိ ပြည်မျက်စိကို။ နဒါနေ၊ နှိပ်စက်က
လူ အမျက်မူ၍ ငြူရှုခြင်းချောက် မခွဲဖောက်ရာ။ ကဏ္ဍိ၊ သူလျှို
ကျင့်၍ အခွင့်သိသည့် ပဏ္ဍိတပါး ပြည်၏နားကို။ နဝိဒဟေ၊
မြစ်တားလျှိုသိပ် မဆို ပိတ်ရာ။ ဒါဠဉ္စ၊ မင်းညီမင်းသား မင်း
အများနှင့် ဆွေသားမျိုးနွယ် ပြည်အစွယ်ကိုလည်း။ နဘဉ္စေယျ၊
အမျက်ပြင်းထန် ရာဇမာန်ဖြင့် ပယ်လွန်ချိုးဖြတ်မပုတ်ခတ်ရာ။
အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အာနနိ၊ ဆင်းဝါမူလ ကျင့်ဖြူဆွနှင့် ရှုပ
ကလျာ ပြည်မျက်နှာကိုလည်း။ နဆာဒယေ၊ မပိုင်ကလက် နိုင်
အထက်ဖြင့် စိတ်ရမက်တန်း မဖုံးရာ။

ဥဒရံ၊ သေဋ္ဌေးသူကြွယ် အရေးကြယ်သည့် ကုန်သွယ်ခွန်
ထမ်း ပြည်၏ဝမ်းကို။ နခေါဘေယျ၊ ကောဓဟုန်တောက် လော
ဘနှောက်၍ ဟိန်းဟောက်ချုပ်ခြား မလှုပ်ရှားစေရာ။ ပါဒံ၊
နိုင်ငံဘေးလှုပ် အရေးရှုပ်က ဇေးချုပ်တတ်ပေ ရဲမက်ခြေကို။
နဘိန္ဒေ၊ ရမက်လောင်မီး အမျက်ကြီး၍ တားဆီးကန့်ကွက်
မချိုးပျက်ရာ။ ဟတ္ထဉ္စ၊ သူပုမီးပွား ရန်ဆီးတားသည့် လေး
မြားအနက် ပြည်၏လက်ကိုလည်း။ နဆိန္ဒယေ၊ မျက်ပွားမာန်
ရောက် မဖြတ်တောက်ရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမံနဝပသာဒနံ၊ နန်း
နေသီးဆောင်း မင်းအပေါင်းတို့ ကောင်းစွာဆင်အပ် လွှဲနံ
ထူးမြတ်သည့် နဝရတ်တန်းဆာ ဤကိုးဖြာကို။ ပုရိန္ဒေ၊ ပြည်
ကြီးသနင်း ဘုရင်မင်းသည်။ ဘူသေယျ၊ ပညာရှိက်နံ လက်
ကိုင်စွဲ၍ အမြဲမကွာ ဆင်ဝတ်ရာ၏။

နဝရတ်ကိုးပါး ပါဌအနက်ပြီး၏။

ရတနာသုံးစုံ၊ ပန်းနှယ်ငုံ၊ ကြည်ယုံဦးနှိုင်းချ။ ။ ဂဏန်း
လက်၊ သံပေါက်စာ၊ မှတ်ပါလေကုန်ကြ။ ။ ရွေးကိုသဝေ၊
ဝဆွေလေ၊ မသွေရေးကာလ။ ။ ဝဲနှင့်စလယ်၊ ပယ်၌ဝယ်၊ တင့်
တယ်နောက်ပစ်မှ။ မူးကိုနှစ်ချောင်း၊ ငင်တုံရှောင်း၊ အပေါင်း
မှတ်ကုန်ကြ။ ။ လက်သစ်မတ်လျှင်၊ သေးသေးတင်၊ မြီပင်
မှန်မချ။ ။ ဝဆွေကသတ်၊ ခွက်ဟုမှတ်၊ ဆတ်ဆတ်မလွဲရ။ ။
ပြည်မှာမူကား၊ တန်ခွန်လွှား၊ အများမှတ်ကုန်ကြ။ ။ ကျပ်
စိတ်မိုက်လျှင်၊ လုံးကြီးတင်၊ ရေးလျှင်တခဏ။ ။ နောက်ပစ်
ဝဆွေ၊ ခေါ်တခွဲ၊ မလွဲကေန္တ။ ။ တင်းနှင့်တောင်းလျှင်၊ ကင်းစီး
ချင်-မှန်ပင်ယွင်းမခွ။ ။ ထွာမှာဝဆွေ၊ ချစမြီ၊ တနဲမှတ်ကုန်ကြ။
ရေး၍သင်္ချာ-ချသည်မှာ၊ ပိဿာမှတ်လေကြ။ ။ တပါးနှစ်ပါး၊
ရေးမှတ်သား၊ ချထားပေါက်ဝစ္စ။ ။ စာတအင်္ဂါ၊ ရေးသောခါ၊
ချကာကင်းစီးကြ။ ။ အခွက်တဆယ်၊ ရေးခါဝယ်၊ မှတ်တွယ်
တစ်သည။ ။ ရှာမှာနှစ်လုံး၊ ထောင်သုံးလုံး၊ ရေးထုံးမလွဲရ။ ။
လေးလုံးသောင်းပင်၊ ငါးလုံးမြင်၊ သိန်းလျှင်မှတ်လေကြ။ ။
ခြောက်လုံးသန်းပေ၊ ရေးကုဋေ၊ သုညေခုနစ်ပြီ။ ။ သင်္ချာ
ဂဏန်း၊ ရေးထုံးတမ်း၊ ဆုံးခန်းနိဗ္ဗိတ။ ။

ဂဏန်းသင်္ချာ သံပေါက် ပြီး၏။

မြန်မာသံပေါက် သတ်ပုံ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ရရစ်-၁၈-ပုဒ်

၁။ ငါးမည်ရွှေကြာ၊ ခက်ညွန့်ဖြာ၊ စိမ်းပြာကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၂။ ယာဉ်ပျံစကြာ၊ ရွှေလိပ်ပြာ၊ ကြိုးကြာကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၃။ ဓမ္မ၊ သပြေ၊ အသီးကြွ၊ မိဗန်းမြေကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၄။ စည်းစိမ်မပြေ၊ ကြိုးနွယ်ဖြေ၊ လက်ခြေကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၅။ ကောင်းကင်မှာကြယ်၊ လွန်ဆန်းကြယ်၊ စင်ကြယ်ကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၆။ မွန်းမံစိခြယ်၊ စည်းစိမ်ကြွယ်၊ မပြယ်ကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၇။ ပြည်ရွာမြို့ပြ၊ မျက်ရှင်မြ ကြိုးကြွကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၈။ ရွှေစက်ဖြန့်ကြွ၊ အာဏာပြ ကြောင့်ကြကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၉။ မင်္ဂလာထိမ်းမြား၊ လွန်ဆန်းပြား၊ ပိုင်းခြားကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၁၀။ စွမ်းအံကြွားကြွား လွန်မြောက်မြား၊ လျှောက်ကြားကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၁၁။ ၎င်း-ခါ ခို-ကြက်၊ ကြောင်နှင့်ကြွက်၊ ထက်မြက်ကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၁၂။ အလျှံမြိုးပြက်၊ လျှပ်နွယ်ပြက်၊ ကွယ်ပြက်ကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၁၃။ နီလာစိန်ကြောင်၊ စိခြယ်မြှောင် ဝင်းပြောင်ကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၁၄။ ကျားဆရာကြောင်၊ တောမှာပြောင်၊ ဆင်ပြောင် ကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၁၅။ အရေးအကြောင်း၊ ပြည်ရွာပြောင်း၊ ကျဉ်းမြောင်းကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၁၆။ ဓမ္မသတ်ကြောင်း၊ မှတ်သည့် ပြောင်း၊ ရေမြောင်းကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၁၇။ အဟုန်ပြင်းပြင်း သိန္ဓောမြင်း၊ ကျန်ကြွင်းကိုလည်း ရစ်ရမည်။ ၁၈။ နွမ်းရိဟောင်းမြင်း၊ ဓားနှင့်မြှင်း၊ ငါးကြွင်းကိုလည်း ရစ်ရမည်။

ယပဋိ- ၁၅ - ပုဒ်

၁။ အထက်ရာကျော်၊ စည်းစိမ်ပျော်၊ မွေ့လျော်ကိုလည်း
ပင့်ရမည်။ ၂။ မတော်မလျော်၊ မယံ့မျက်ဖျော်၊ ကြည့်မှော်
ကိုလည်းပင့်ရမည်။ ၃။ ဧါနုလ္လမျိုး၊ စိုက်ချပျိုး၊ ကောင်းကျိုး
ကိုလည်းပင့်ရမည်။ ၄။ နွမ်းရိခေါက်ချိုး၊ နတ်မယ်မျိုး၊ ဆွေ
မျိုးကိုလည်းပင့်ရမည်။ ၅။ သူဝရွှေကျေး၊ ယဉ်ကျေးကျေး
ကပ်ကျေးကိုလည်းပင့်ရမည်။ ၆။ မြို့ပြရွာကျေး၊ ကြေးငွေ
ချေး၊ ကံကျေးကိုလည်းပင့်ရမည်။ ၇။ ကြံ့-ဆင်-သစ်-
ကျား၊ အလွန်များ၊ နာဖျားကိုလည်းပင့်ရမည်။ ၈။ သကာ
ချိုဖျား၊ ထန်းလျက်ဖျား၊ လျှာဖျားကိုလည်း ပင့်ရမည်။ ။
၉။ ငါမွေးသည့်မှောက်၊ ငါ့ကိုချောက်၊ ပယ်ဖျောက်ကိုလည်း
ပင့်ရမည်။ ၁၀။ ပတ္တမြားကျောက်၊ ဥစ္စာပျောက်၊ ခန်းချော
ကိုလည်းပင့်ရမည်။ ၁၁။ ဘုန်းကံမမှ၊ နှုန်းနှိမ့်ချ၊ လျှောကျ
ကိုလည်းပင့်ရမည်။ ၁၂။ ညှင်းညှင်းပျပျ ဟိန်ဟဲချ ဖျောင်း
ဖျကိုလည်းပင့်ရမည်။ ၁၃။ စိုရိမ်ချုပ်ချာ၊ သင်ဖြူးဖျာ၊
သေချာကိုလည်းပင့်ရမည်။ ၁၄။ ရွှေရင်ကလျော၊ နွဲ့နွဲ့ချော၊
နစ်မျောကိုလည်းပင့်ရမည်။ ၁၅။ လူလည်းမမျော၊ ရေခွံ
မျော၊ ငှက်ပျောက်လည်းပင့်ရမည်။

တသတ်သက်သက်-၁၂-ပုဒ်

၁။ သုံးပုံပိဋကတ်၊ ကျမ်းရိုးတတ်၊ စွဲမှတ်ကိုလည်း တ
သတ်မည်။ ၂။ တရားဆုံးဖြတ်၊ ဓမ္မသတ်၊ ဖြောင့်မတ်ကို
လည်း တသတ်မည်။ ၃။ ရွှေရင်သာ၊ မြတ်၊ နှုထွတ်ထွတ်၊

ချေမွတ်ကိုလည်းတသတ်မည်။ ၄။ မျက်ရှင်ကျောက်မြတ်၊
 နဝရတ်၊ ရာပြတ်ကိုလည်းတသတ်မည်။ ၅။ ပွင့်ညွှာ ပွင့်
 ဝတ်၊ ပင်လုံးညွတ်၊ လွမ်းဆွတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။ ။
 ၆။ ဘန်တီဘန်တွတ်၊ ဆိုခရရွတ်၊ လွမ်းဆွတ် ကိုလည်း တ
 သတ်မည်။ ၇။ စကြာရဟတ်၊ လေးကျွန်းပတ်၊ မိုဃ်းနတ်ကို
 လည်း တသတ်မည်။ ၈။ မင်းကချဝတ်၊ ငွေတမတ်၊ ရိုက်
 ခတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။ ၉။ တညီတညွတ်၊ ခုံသမတ်၊
 လျောက်ပတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။ ၁၀။ ကြက်တိုက်အန်
 ခတ်၊ ခါးစီးပတ်၊ ယွင်းချွတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။ ၁၁။ စက်
 နှယ်ပိုင်းဖြတ်၊ လောကဝတ်၊ မလွတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
 ၁၂။ လုံခြုံသေသပ်၊ တံဆိပ်ခတ်၊ ပညတ်ကိုလည်း တသတ်
 မည်။

လုံးကြီးအဓိ တသတ်- ၁၁-ခုနိ

၁။ တွန်ကျူးကရိတ်၊ မိန့်ဗျာဓိတ်၊ နိမိတ် ကိုလည်း တ
 သတ်မည်။ ၂။ ဦးဆံမုတ်ဆိတ်၊ ပယ်ဖြတ်ရိတ်၊ သပိတ် ကို
 လည်း တသတ်မည်။ ၃။ ပြောဆိုတိတ်တိတ်၊ နှုတ်သံပိတ်၊
 ဆိတ်ဆိတ်ကိုလည်းတသတ်မည်။ ၄။ မျက်စိကိုမှိတ်၊ လည်
 ကိုညှိတ်၊ တို့ဆိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။ ၅။ ရွှေသိင်္ဂီနိတ်၊
 အရောင်တိတ်၊ ဂေါ်မိတ်ကိုလည်းတသတ်မည်။ ၆။ တရား
 စရိတ်၊ ငွေအပိတ်၊ ရုံးပိတ်ကိုလည်းတသတ်မည်။ ၇။ ဝါဘန်
 ဝါကြိတ်၊ အိမ်လုံးတိတ်၊ မဆိတ် ကိုလည်း တသတ်မည်။ ။
 ၈။ ပညာပဏ္ဍိတ်၊ ပရောဟိတ်၊ ကျော်ဟိတ်ကိုလည်းတသတ်
 မည်။ ၉။ ဆင်မြင်းနွားဆိတ်၊ ကျင့်စရိတ်၊ အတိတ်ကိုလည်း

တသတ်မည်။ ၁၀။ သမာသ်တဒ္ဓိတ် အာချာတ်ကိတ်၊ စဒိတ်
ကိုလည်း တသတ်မည်။ ၁၁။ တဘက်ရွှေမြိတ်၊ နန္ဒမိတ် လန့်
ထိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။

တချောင်းငါး တသတ်—၁၂-ပုဒ်

၁။ အားအန်လည်းထုတ်၊ မီးကိုမှုတ်၊ ချက်ပြုတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။ ၂။ အသံလည်းထုတ်-ရှဉ့်ကိုထုတ်၊ ဂါသုတ်
ကိုလည်း တသတ်မည်။ ၃။ လိုက်၍သုတ်သုတ်၊ သိန်းနွယ်
ကုတ်၊ ထိုးခုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။ ၄။ တံရုန်းသစ်ငုတ်၊
ငြောင့်ခလုတ်၊ ငင်နွတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။ ၅။ သူတော်
မဟုတ်၊ လူသူယုတ်၊ နှိုင်းထုတ် ကိုလည်း တသတ်မည်။ ။
၆။ မင်္ဂလသုတ်၊ ကျမ်းရိုးထုတ်၊ ဝေဝုတ် ကိုလည်း တသတ်
မည်။ ၇။ ပြာသာဒ်လိုဏ်မုတ်၊ လေပြင်းသုတ်၊ စမုတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။ ၈။ ဆယ်တင်းဝင်ပုတ်၊ အနားပြုတ်၊ စမုတ်ကို
လည်း တသတ်မည်။ ၉။ မြန်မြန်သုတ်သုတ်၊ လေညှိဖြုတ်၊
နောက်ဆုတ် ကိုလည်း တသတ်မည်။ ၁၀။ ပင်လယ် ဝေ
ဝုတ်၊ ဒီလှိုင်းမုတ်၊ သမုတ် ကိုလည်း တသတ်မည်။ ၁၁။
မုဆိုးလူနွတ်၊ အလတ်ယုတ်၊ တံသုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
၁၂။ ယုန်အရေဆုတ်၊ ဌက်နှံသုတ်၊ ကြမ်းကြုတ် ကိုလည်း
တသတ်မည်။

နသတ် ဆက်သက် - ၁၄-ပုဒ်

၁။ ကြက်သျှာရွက်စွန်၊ မိုဗ်းတိမ်စွန်၊ တမ်းခွန်ကိုလည်း
နသတ်မည်။ ၂။ ဝတ်ယတ်သဏ္ဌာန်၊ ယာဉ်ဆဒ္ဓန်၊ ဆင်းကြန်

ကိုလည်း နသတ်မည်။ ၃။ ဘုံနန်းဝေယန၊ နေရပ်ထံ၊ ဗိမာန်
 ကိုလည်း နသတ်မည်။ ၄။ အခါးအငန၊ စပ်ဖန်ဖန်၊ သင်္ကြန်
 ကိုလည်း နသတ်မည်။ ၅။ မြခြည်စိန်းဖန်၊ ရွှေခားပန်၊ ဖြိုးမှန်
 ကိုလည်း နသတ်မည်။ ၆။ အဘိုးသိန်းတန်၊ ရွှေကုန္တဘန်၊
 ဆင်ရန်ကိုလည်း နသတ်မည်။ ၇။ တန်ခူးသင်္ကြန်၊ အခါတန်၊
 နက်ဖြန်ကိုလည်း နသတ်မည်။ ၈။ ရတုရကန်၊ စာသဝန်၊
 ကာရန်ကိုလည်း နသတ်မည်။ ၉။ အမိန့်တော်ပြန်၊ မဟာ
 ဒါန၊ တမန်ကိုလည်း နသတ်မည်။ ၁၀။ စောက်ထိုးပြောင်း
 ပြန်၊ မြေကိုလွန်၊ စွမ်းအန်ကိုလည်း နသတ်မည်။ ၁၁။ အောက်
 ထက်စုန်ဆန်၊ အဘန်ဘန်၊ အော့အန် ကိုလည်း နသတ်မည်။
 ၁၂။ နေ့လလုပ်ခွန်၊ ကြင်လေဟန်၊ ကျေးကျွန် ကိုလည်း န
 သတ်မည်။ ၁၃။ ဒေါသစိတ်မာန်၊ လွန်ပြင်းထန်၊ မြို့ဝန်ကို
 လည်း နသတ်မည်။ ၁၄။ သီဒါခုနစ်တန်၊ တောင်ယုဂန်၊
 ကုန္တဘန်ကိုလည်း နသတ်မည်။

နသတ်ဒိသန္ဓနီတိုး- ၁၄ - မုဒိ

၁။ ရွှေပြည်ကြွင်း၊ ဗာရာနန်း၊ သိမ်းမြန်းကိုလည်း နသတ်
 မည်။ ၂။ ဖလားလင်ပန်း၊ ခွက်ယောက်စွန်း၊ မုန်းလွန်း ကို
 လည်း နသတ်မည်။ ၃။ ပြောက်စုံခြယ်သန်း၊ ကာသညပန်း၊
 ယက်ကန်းကိုလည်း နသတ်မည်။ ၄။ ဖန်ဝါနီမြန်း၊ ပန်း
 သင်္ကန်း၊ ဆေးစွန်း ကိုလည်း နသတ်မည်။ ၅။ ပတ်ပတ်ရံ
 ဝန်း၊ ပိုက်နှယ်တန်း၊ စောင်ရန်းကိုလည်း နသတ်မည်။ ၆။ ကံ
 ကော်ရွက်ချွန်း၊ ပင်ရိပ်ဝန်း၊ နွဲ့ရွန်း ကိုလည်း နသတ်မည်။ ၊

၇။ စဉ်လာဥဒါန်း၊ သက်သေညွှန်း၊ မော်ကွန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၈။ အာရုံစိတ်မှန်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ စီးဖြန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၉။ သံချိုနှုတ်ခွန်း၊ ဆိုတိုက်တွန်း၊ လူလန်း ကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၁၀။ ဘိသိက်မြှောက်သွန်း၊ ဘမရာမြန်း၊ ဦးစွန်း ကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၁၁။ တေဇာဘုန်းတန်း၊ နေနှယ်ထွန်း၊ သိန်းသန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၁၂။ ခါးကြိုး၊ ခါးပန်း၊ ချည်နှောင်ပန်း၊ ထူးဆန်း ကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၁၃။ စွမ်းအန်ကြိုးလွန်း၊ မြတ်ရာကွန်း၊ ကိုခန်း ကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၁၄။ သရက်အုန်းထန်း၊ ဟင်းကစွန်း၊ ရွှင်လန်း ကိုလည်း နုသတ်မည်။

လုံးကြီးတင်နုသတ် - ၉ - ပုဒ်

၁။ ရတနာစိန်၊ ဝင်းလျှံထိန်၊ ရောင်ရှိန်ကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၂။ အသက်ဖိစိန်၊ စုတေ့ချိန်၊ ညှိုးပိန်ကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၃။ ပဉ္စအာလိန်၊ တာဝတ်န်၊ ဒေဝိန်ကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၄။ မိုးဃ်းကြိုးပုဆိန်၊ ဝရဲဖိန်၊ ပစ်ချိန်ကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၅။ လူသုခမိန်၊ ပြက္ခဒိန်၊ နှိုင်းချိန်ကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၆။ သင်္ကန်းကဟိန်၊ ဖုန်းမသိန်၊ ငွေချိန်ကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၇။ ပညာကဝိန်၊ ရှာမဟိန်၊ ကျော်ရှိန် ကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၈။ မင်းစောဥတိန်၊ စေယျာသိန်၊ နရိန်ကိုလည်း နုသတ်မည်။ ၉။ နှုတ်သစ္စာကျိန်၊ လူမှိန်မှိန်၊ ချိုမြိန်ကိုလည်း နုသတ်မည်။

လုံးကြီးတင်နုသတ် ဝိသဇ္ဇနီထိုး - ၉ - ပုဒ်

၁။ မျှော်ရှုစိန်းစိန်း၊ တမှိန်းမှိန်း၊ စောင့်ထိန်းကိုလည်း နုသတ်

မည်။ ၂။ ရှင်ပျော်စက်ကျိန်း၊ တဖန်းဖန်း၊ လူပြိန်းကိုလည်း
 နှသတ်မည်။ ၃။ သင်္ချာသောင်းသိန်း၊ ရေတွက်ကိန်း၊ ချိန်း
 ချက်ကိုလည်းနှသတ်မည်။ ၄။ အသံထိန်းထိန်း၊ ပူစပ်ကျိန်း၊
 တိန်းညှက်ကိုလည်းနှသတ်မည်။ ၅။ ကလက်ကလိန်း၊ မြင်း
 ဆင်ထိန်း၊ ထိန်းကျောင်းကိုလည်းနှသတ်မည်။ ၆။ ပိန်းနဲ
 လှေပိန်း၊ စားသည့်ပိန်း၊ လူပြိန်းကိုလည်းနှသတ်မည်။ ၇။
 မိန်းမပျော်မှိန်း၊ ကောင်းလို့မှိန်း၊ မိန်းမကိုလည်းနှသတ်မည်။
 ၈။ အမတ်ကာမိန်း၊ ထောင်သည့်မှိန်း၊ ဒေဝိန်း ကိုလည်း
 နှသတ်မည်။ ၉။ မြည်သံဟိန်းဟိန်း၊ ဆရာသိန်း၊ သိန်းဇိုး
 ကိုလည်း နှသတ်မည်။

တချောင်းငါးနှသတ်-၆-ပုဒ်

၁။ တောင်ရှိန်ပြင်းဟုန်၊ ဌက်ဂဠုန်၊ သုန်သုန် ကိုလည်း
 နှသတ်မည်။ ၂။ မလည်မသုန်၊ ရေကြောရုန်၊ ဒဂုန် ကိုလည်း
 နှသတ်မည်။ ၃။ ရောင်းဘောက်သည့်ကုန်၊ ကြေးငွေကုန်၊
 လာကုန်ကိုလည်းနှသတ်မည်။ ၄။ သူပျက်သူပုန်၊ လမ္ဘာယုန်၊
 ဆင်မုန်ကိုလည်းနှသတ်မည်။ ၅။ ဂိမ္မာန်ကဆုန်၊ လနယုန်၊
 လှုပ်တုန်ကိုလည်း နှသတ်မည်။ ၆။ ဆီးနှင်းမြူမှုန်၊ မိဗင်း
 ဝဇ္ဇုန်၊ မြူးရုန် ကိုလည်း နှသတ်မည်။

တချောင်းငါး နှသတ်မိသဇ္ဇနီထိုး - ၈ - ပုဒ်

၁။ ရှင်ဘုရင်ဘုန်း၊ မိဗင်းသို့ချုန်း၊ ပျက်ပြုန်း ကိုလည်း
 နှသတ်မည်။ ၂။ တောင်းပန်ရှုန်းရှုန်း၊ တဟုန်းဟုန်း၊ ပိတုန်း
 ကိုလည်း နှသတ်မည်။ လူမြင်တိုင်းမုန်း၊ တစ္ဆေရုန်း၊ ဆုန်းဆ

ကိုလည်း နသတ်မည်။ ၄။ ၎င်းလေ ဇုန်းဇုန်း၊ ကျွဲနွားရုံး၊
မျက်မုန်းကိုလည်း နသတ်မည်။ ၅။ ခါသင့်ချိန်ဆုန်း၊ တန်
ဆောင်မုန်း၊ ပျော်တုန်းကိုလည်း နသတ်မည်။ ၆။ သဇင်
ဂမုန်း၊ ထန်းနှင့်အုန်း။ ကုန်းပေါ်ကိုလည်း နသတ်မည်။ ၇။
ခွေခွေနှုန်းနှုန်း၊ စာသင်ပုန်း၊ နှိုင်းနှိုင်းကိုလည်း နသတ်မည်။
၈။ ပျံလေဖြုန်းဖြုန်း၊ လေသင်ရန်း၊ ရှုန်းရှုန်းကိုလည်း နသတ်
မည်။

ပသတ်သက်သက် ၁၄ မုဒ်

၁။ ရှေ့ရင်စမ်းသပ်၊ ဆွဲငါးကျပ်၊ ပေါ်လျှပ် ကိုလည်း ပ
သတ်မည်။ ၂။ ရှေ့ရင်ချင်းစပ်၊ ပါးချင်းအပ်၊ လက်ထပ်ကို
လည်း ပသတ်မည်။ ၃။ ရှေ့ပေနားကပ်၊ ဆောင်ခေါ်အပ်၊ အ
ကြပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၄။ အင်္ကျီလတ်ကျပ်၊ ပါးလျှပ်
လျှပ်၊ လက်စွပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၅။ ကိုယ်ဟန်သွယ်
သပ်၊ တခုလပ်၊ နှုတ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၆။ အိမ်ခြေ
ချင်းစပ်၊ အရပ်ရပ်၊ မလပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၇။ ကြယ်
သီးရှေ့အပ်၊ အရပ်အပ်၊ တည်းစပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ။
၈။ ရှေ့ကြာပွင့်ချပ်၊ ကမ္ဘာကပ်၊ တင့်အပ်ကိုလည်း ပသတ်
မည်။ ၉။ တရားစေ့စပ်၊ ဆင်ခြေတပ်၊ ရိုးစွပ် ကိုလည်း
ပသတ်မည်။ ၁၀။ မြေမှာတုပ်ပျပ်၊ ကြောက်၍ဝပ်၊ ပျပ်ဝပ်
ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၁၁။ ပါးပါးချပ်ချပ်၊ ငှက်ပျောဖပ်၊
သစ်တပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၁၂။ ခြေနင်းဘိနပ်၊ သား
မြီးယပ်၊ မွေးညွှပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၁၃။ ထမင်းမနပ်၊
မီးဝယ်နှပ်၊ သနပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၁၄။ တိမ်နှစ်
ဘက်ညွှပ်၊ ပြက်သည့်လျှပ်၊ ကြက်စွပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။

လုံးကြီးတင်ပသတ်-၈-ပုဒ်

၁။ ကမ္ဘည်းတံဆိပ်၊ ရွှေပလိပ်၊ ထိပ်ထိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၂။ ငါးမည်မာရ်နီပ်၊ ပလ္လင်ထိပ်၊ ညောင်ရိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၃။ စကားတံဆိပ်၊ တင်းခွန်ရိပ်၊ တောင်ထိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၄။ မိန်းမနှစ်ကျိပ်၊ ပျော်ကြောင်းထိပ်၊ စက်အိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၅။ မကျွမရိပ်၊ သစ်ပင်ရိပ်၊ တိမ်ရိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၆။ မတွန့်မလိပ်၊ ကြာတံဆိပ်၊ လက်ထိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၇။ သည်းခြေသလိပ်၊ သွေးလေ့နီပ်၊ ခြွေဆိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၈။ လက်ဖြင့်နယ်ထိပ်၊ ဖြစ်ကုန်းထိပ်၊ ငါးလိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။

တချောင်းငါးပသတ်-၂၆-ပုဒ်

၁။ ဝိညာဏ်လုပ်လုပ်၊ မိဗန်းနတ်ချပ်၊ မြေမြှုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၂။ ကေသာဆံအုပ်၊ လှခေါင်ချပ်၊ လည်ကုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၃။ ခြေကသည်းပျပ်၊ ချွန်းကအုပ်၊ စောင့်ချပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၄။ ယပ်ခပ်ခြေဆုပ်၊ ရံကိုယ်လုပ်၊ ပိုက်ထုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၅။ ပေါင်းမြတ်ဆုပ်ဆုပ်၊ ဟင်းလက်ဆုပ်၊ ပလုပ်ပလောင်းကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၆။ ညှီစော်နံပုပ်၊ ဖက်နှံထုပ်၊ စက်ဆုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၇။ အမျက်ချပ်ချပ်၊ မိုးလေချပ်၊ ချပ်ချပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၈။ သစ်ပင်ကန့်ချပ်၊ ပူချပ်ချပ်၊ ပမြုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၉။ စာရင်းပေါင်းချပ်၊ တန်း

မာချုပ်၊ စာချုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၁၀။ မိန့်တော်အာ
လုပ်၊ လယ်ယာလုပ်၊ လုပ်ဆေးကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၁၁။
စဉ်းဖြတ်နှပ်နှပ်၊ ရေသန့်၊ လူနှပ် ကိုလည်း ပသတ်မည်။
၁၂။ ကမ္မဇရပ်၊ ပွဲသိမ်းရပ်၊ နာမ်ရပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
၁၃။ အထွေးအရှုပ်၊ နှုတ်ထည့်ရှုပ်၊ နမ်းရှုပ်ကိုလည်း ပသတ်
မည်။ ၁၄။ အရေတွန့်ရှုပ်၊ ကောင်ဘားပြွပ်၊ စပ်ပုပ်ကိုလည်း
ပသတ်မည်။ ၁၅။ မိုဗ်းကတိမ်ပုပ်၊ ဟင်းလျာပုပ်၊ သစ်ပုပ်
ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၁၆။ သစ်ပင်ခင်ပုပ်၊ ချုံဆူးပုပ်၊ ခင်
ပုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၁၇။ ရေမြှုပ်မြေမြှုပ်၊ တိမ်ကော
မြှုပ်၊ တိမ်မြှုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၁၈။ ပုဆစ်လည်
တုပ်၊ ဗုဒ္ဓနီတုပ်၊ ချည်ထုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၁၉။ တံခါး
မင်းတုပ်၊ ပျပ်ဝပ်တုပ်၊ တုပ်ကွကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၂၀။
သိမ်းထုပ်ပိုက်ထုပ်၊ အဝတ်ထုပ်၊ လျှောက်ထုပ်ကိုလည်း ပ
သတ်မည်။ ၂၁။ မလံမကုပ်၊ စာရင်းကုပ်၊ တင်းကုပ်ကို
လည်း ပသတ်မည်။ ၂၂။ လှည်းပေါင်းကုပ်ကုပ်၊ ထောင်
သည့်ကုပ်၊ လည်ကုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။ ၂၃။ မည်း
နက်ကြုပ်ကြုပ်၊ ကြောင်ညှိရပ်၊ လက်ရပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
၂၄။ တသီးတအုပ်၊ ခဲလက်အုပ်၊ ဖုံးအုပ်ကိုလည်း ပသတ်
မည်။ ၂၅။ ကုလားဦးထုပ်၊ ကုလားအုပ်၊ ပိတ်အုပ်ကိုလည်း
ပသတ်မည်။ ၂၆။ တောအုပ်ချုံအုပ်၊ ညဏ်ချုံအုပ်၊ ခွက်
အုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။

မသတ်ဒိသန္တနီဆိုသိုး- ၂၀-ပုဒ်

၁။ ပါးကိုလည်းနမ်း၊ ရင်ကိုစမ်း၊ ဘက်ရမ်း ကိုလည်း

မသတ်မည်။ ၂။ တယောက်ကကင်း၊ တယောက်လှမ်း၊
ယာကွင်းကိုလည်းမသတ်မည်။ ၃။ မကျင်မကွင်း၊ လှမ်း
ရှမ်း၊ စုံစမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။ ၄။ မျက်စွက်ပြည့်လှမ်း၊
မျက်ရေလှမ်း၊ အလွမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။ ၅။ မိအောင်
လည်းဘင်း၊ အရိပ်ဖမ်း၊ ဖမ်းဆီးကိုလည်း မသတ်မည်။ ၆။
ပျမ်းမျှမြီးပျမ်း၊ ရောရောငြိမ်း၊ စင်ငြိမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။
၇။ ဆင်းရဲညှိုးနွမ်း၊ ရှုံးသွပ်နှမ်း၊ နှမ်းပင်ကိုလည်း မသတ်
မည်။ ၈။ နီနှမ်းမည်နှမ်း၊ လွန်ကြိုးပင်း၊ လက်ပမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။ ၉။ သန်စွမ်းရဲစွမ်း၊ တတ်မြောက်စွမ်း၊ အစွမ်း
ကိုလည်း မသတ်မည်။ ၁၀။ ကြမ်းတင်းဝန်ထမ်း၊ အမှုထမ်း
နို့စမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။ ၁၁။ ကွဲလမ်းကြောင်းလမ်း
ခရီးလမ်း၊ ခွင့်လမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။ ၁၂။ ဝဲကြီး
ဝဲလွမ်း၊ ပိုးလောက်လမ်း၊ ငယ်ကွင်းကိုလည်း မသတ်မည်။
၁၃။ ဆိုစမ်းပြောစမ်း၊ အရည်ဆမ်း၊ စားဆွမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။ ၁၄။ စုံစမ်းစူးစမ်း၊ ဆင်သည်ငြိမ်း၊ ညစ်ညမ်း
ကိုလည်း မသတ်မည်။ ၁၅။ ငြိမ်းချမ်းခွဲချမ်း၊ ညနေချမ်း၊
မြေ့ချမ်း ကိုလည်း မသတ်မည်။ ၁၆။ မနီးမကင်း၊ မြစ်
သောင်ကင်း၊ ကွဲလမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။ ၁၇။ မိတ်ကွင်း
ကျင်ကွင်း၊ ထိုးသည့်ကွင်း၊ ဝါငွင်း ကိုလည်း မသတ်မည်။
၁၈။ ယက်ကင်းစင်ရွှမ်း၊ လူမျိုးရွှမ်း၊ လောက်လမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။ ၁၉။ အပြည့်တင်းကျင်း၊ တံသုတ်ကျင်း၊ စာ
ကျင်းကိုလည်း မသတ်မည်။ ၂၀။ စီခင်းသည့်ကြမ်း၊ လွန်
ကြော့ကြမ်း၊ ကြမ်းထမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။

လုံးကြီးဘင် မသတ်- ၈-မုနီ

၁။ လောကီစည်းစိမ်၊ နန်းရွှေအိမ်၊ ရိပ်ငြိမ် ကိုလည်း
မသတ်မည်။ ၂။ ဆေးလေးငြိမ်ဆိပ်၊ လွန်မွေ့သိမ်၊ ဂုဏ်သိမ်
ကိုလည်း မသတ်မည်။ ၃။ ငယ်ငယ်သိမ်သိမ်၊ နန်းချည်လိမ်၊
ပန်းထိမ်ကိုလည်း မသတ်မည်။ ၄။ မဖျင်းမသိမ်၊ ရေမှာစိမ်
တင်းတိမ်ကိုလည်း မသတ်မည်။ ၅။ နှလုံးမငြိမ်၊ အကြိမ်ကြိမ်၊
စိုးရိမ်ကိုလည်း မသတ်မည်။ ၆။ အနက်အတိမ်၊ ကွယ်ဝှက်
ထိမ်၊ သိမ်ပင်ကိုလည်း မသတ်မည်။ ၇။ ရန်ကိုနှင်းနှိမ်၊ ရှိဦး
နှိမ်၊ ဖျင်းသိမ်ကိုလည်း မသတ်မည်။ ၈။ ကျောင်းဘုရား
သိမ်၊ ဝါးနွယ်ကြိမ်၊ လိမ်မော်ကိုလည်း မသတ်မည်။

တချောင်းငါး သေးသေးတင် မသတ်- ၂၁-မုနီ

၁။ တဲအုံဆေးအုံ၊ သောသောအုံ ပျားအုံကိုလည်းသေး
သေးတင်။ ၂။ သုံးစားမကုံ၊ လွန်ကုလုံ၊ ကုငကိုလည်းသေး
သေးတင်။ ၃။ ယုံကျုံနှုတ်ကျုံ၊ သည်နှစ်ကျုံ၊ ပင့်ထုံကို
လည်း သေးသေးတင်။ ၄။ ကြိုက်ကြိုဆုကြို၊ ဝိသုကြို၊ ရစ်
တုံကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၅။ မြေခုံမှောက်ခုံ၊ တရားခုံ၊
စည်းခုံကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၆။ မြတ်ကောဏာဂုဏ်၊ ဟင်း
ရွက်ဂုဏ်၊ တောချွမ်ကိုလည်း ပင့်မသတ်။ ၇။ ပန်းခြံလုံခြံ၊
ပိုက်ထွေးခြံ၊ သည်ခြံကိုလည်း ရစ်မသတ်။ ၈။ ရေငုံ
နှုတ်ငုံ၊ ပွင့်ဖူးငုံ၊ မောင်ငုံကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၉။ စေ့
စုံပြည့်စုံ၊ တောရပ်စုံ၊ စုံစမ်းကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၁၀။
လက်ဆုံပေါင်းဆုံ၊ ကျည်ပွေ့ဆုံ၊ မဇ္ဈကိုလည်း သေးသေး
တင်။ ၁၁။ ပြုထုံမူထုံ၊ ရွှေခုံထုံ၊ ကျိုင်းထုံကိုလည်းသေးသေး

တင်။ ၁၂။ မွေးထုံညာထုံ၊ နိဃထုံ၊ တိတ္ထကြိုလည်း သေး
 သေးတင်။ ၁၃။ မီးပုံထင်းပုံ၊ စ၍ပုံ၊ ထုံးပုံကိုလည်း သေး
 သေးတင်။ ၁၄။ ပုတောင်အပု၊ တီးသည့်အပု၊ ရုပ်ပုကို
 လည်း သေးသေးတင်။ ၁၅။ လူ့ဘုံနတ်ဘုံ၊ နိမာန်ဘုံ၊
 ကြာမုံကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၁၆။ မုလာကြေးမုံ၊
 အိမ်ရိပ်မြို့၊ မုံညှင်းကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၁၇။ မိန်းမ
 အမြုံ၊ အနာမြုံ၊ ကြတ်မြုံကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၁၈။ ကြည်
 ယုံဝန်းရုံ၊ တော်တန်ရုံ၊ ကျူရုံ ကိုလည်း သေးသေးတင်။
 ၁၉။ ကုသိနာရုံ၊ ထူပါရုံ၊ အာရုံ ကိုလည်း သေးသေးတင်။
 ၂၀။ ပဒုအလုံ၊ အချမ်းလုံ၊ သက်လုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
 ၂၁။ ဘေးလုံရန်လုံ၊ ယွန်းစလုံ၊ မီးလှုံကိုလည်း သေးသေးတင်

တချောင်းငါးငါးသေးသေးတင် မသတ် မိသန္ဓေခိုထိုး-၁၄-ပုဒ်

၁။ ခေါင်းအုမ်းမီးအုမ်း၊ မြို့ပြကျွမ်း၊ ဆင်ကျွမ်းယူကျွမ်း
 ပင့်မသတ်။ ၂။ ကြိုးဝါးသံကြိုး၊ လူပခုံး၊ ညှိုးချိုးကိုလည်း
 သေးသေးတင်။ ၃။ မြုတ်လေစုံးစုံး၊ တကိုယ်လုံး၊ ဌက်ငုံး
 ကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၄။ အစအဆုံး၊ အမြတ်ဆုံး၊ ပျောက်
 ဆုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၅။ ရွှံ့နှစ်မြေနှုံး၊ ထည့်သည့်
 ပု၊ ပိတ်ဖုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၆။ နတ်ကြီးတောင်ပြုံး၊
 ပွားမျှပြုံး၊ ရွှင်ပြုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၇။ ရင်ဖုံး မီး
 ဖုံး၊ ရွာရမုံး၊ သမုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၈။ ငါးထောင်
 သည့်မျှ၊ စု၍ရုံး၊ ရုံးပင်ကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၉။ စုရုံး
 ပေါင်းရုံး၊ ပန်းညက်ရုံး၊ လွှတ်ရုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။
 ၁၀။ ဆေးလုံးဝါးလုံး၊ ခြေသလုံး၊ မှိုင်းလုံးကိုလည်း သေး

သေးတင်။ ၁၁။ လဲလေဘုံးဘုး၊ တလလုံး၊ သစ်လုံးကိုလည်း
သေးသေးတင်။ ၁၂။ စိုးသုံးမင်းသုံး၊ စွဲလက်သုံး၊ ကျင့်သုံး
ကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၁၃။ အားသုံးဖျင်းသုံး၊ ကုန်
အောင်သုံး၊ သုံးကဏန်းကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၁၄။ သံ
ပဟုးစုံး၊ တောကျားဟုး၊ ဟုးနတ်ကိုလည်း သေးသေးတင်။

သေးသေးတင် ဆက်သက် - ၁၁ - မုဒိ

၁။ စကြာရွှေလှံ၊ နတ်မြင်းပျံ၊ တိမ်ယံကိုလည်း သေးသေး
တင်။ ၂။ တခါတရံ၊ လောကဓံ၊ ဆက်ဆံကိုလည်း သေး
သေးတင်။ ၃။ ချစ်ကျွမ်းရည်ငံ၊ လက်ထပ်ခံ၊ မောင်နှံ ကို
လည်း သေးသေးတင်။ ၄။ အသက်ရပ်နံ၊ ကိုယ်တလံ၊ ဘုန်း
ကံကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၅။ ရွှေပြည်ပုဂံ၊ တိုင်းနိုင်ငံ၊
ဆိတ်ညံကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၆။ ယပ်လေညှင်းခံ၊
ငှက်နှယ်ပျံ၊ ဝေးလံကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၇။ ရှေးက
ထူးစံ၊ ဆွမ်းတော်ခံ၊ စိမ့်ကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၈။ ကြိုး
ကြိုးခွံခွံ၊ စာပေအံ၊ ညံညံကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၉။ လူ
စိမ်းလူဆွံ၊ လက်မ ရှံ၊ ဝက်ဝံကိုလည်း သေးသေးတင်။ ၁၀။
ပုပ်စပ်ညှိနံ၊ စက်ဆုပ် ရှံ၊ ရေနံကိုလည်း သေးသေးတင်။
၁၁။ ရွှေတောင်မင်းဝံ၊ ကျောက်ဂဝံ၊ ဂဝံပတေ့ ကိုလည်း
သေးသေးတင်။

မြန်မာသံပေါက်သတ်ပုံ ပြီးပြီ။

ပရိတ်ကြီးဝတ္ထု

ရတနသုတ်ပရိတ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ရှေ့စုဂြိုဟ်ပြည်၊ ဝေဠုဝန်
ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ၊ ဝေဿာလီ
ပြည်ကြီး၌၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်းဘေး၊ အနာရောဂါဘေး၊
ဘီလူးဘေး ဟူသော ဘေးကြီးသုံးပါး ဆိုက်ရောက်သဖြင့်၊
များစွာသောပြည်သူပြည်သားတို့သည် သေကြေပျက်စီးကြ
ကုန်၏။ ထိုအခါ၊ ပြည်သူပြည်သား မင်းညီမင်းသားအပေါင်း
တို့သည် တခုသော မင်းရင်ပြင်၌ စည်းဝေးကြ၍၊ ငါတို့ပြည်
ကြီး၌၊ ဤကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းလှသော ဘေးကြီးကို
မည်သို့မည်ပုံ ပြုမှ ချမ်းသာရာရမည်နည်းဟု ပြောဆို မေး
မြန်းကြရာတွင် အချို့သောသူတို့က၊ ဒီဒီတို့ကိုးကွယ်ယုံကြည်
ရာ နတ်ကို ပူဇော်ကြရန် ဣန္ဒြာခြင်း၊ အချို့သောသူတို့က
လည်း မက္ခလိ၊ ဂေါသာလ၊ ပုရာဏကဿပ၊ နိဂဏ္ဌာပုတ္တ
အဓိတကောသကဗ္ဗလ၊ ပကုဓကစွာယန၊ ဗေသဋ္ဌသဉ္ဇယ ဟု
ဆိုအပ်သော၊ ထိုခြောက်ပါးသောဘုရားကြီးတို့သည်၊ အလွန်
တန်ခိုးကြီးသဖြင့်၊ ထိုဘုရားကြီးတို့ကိုပင့်၍ ပူဇော်ရလျှင်၊ ဤ
ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသော ဘေးကြီးမှ ချမ်းသာရာ ရကြ
ကုန်အံ့ဘုဆိုလေ၏။ ထိုအခါ သောတာပန်ဖြစ်သော မဟာလီ
အမည်ရှိသည့် လိန္တဝီမင်းတပါးက ပြောသည်မှာ၊ အို
အမောင်တို့၊ ဥက္ကာမုက္ခမင်းမှစ၍၊ သကျန္တယံလာ မဟာ
အသန္တိန္ဒ ခတ္တိယ အစစ် ဖြစ်တော်မူသော ဂေါတမ မြတ်စွာ

ဘုရားသည်။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ သီတင်းသုံးတော်မူလျက်ရှိလေသည်။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါအများကို သနားခြင်းကရုဏာဖြင့်တရားရေအေးအမြိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးကာယ်တင်တော်မူလေသည်။ အတုမရှိသော တန်ခိုးတော်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူလေသည်။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ငါတို့ပြည်သို့ ကြွရောက်တော်မူလျှင် ဤကြောက်မက်ဘွယ်သောဘေးကြီး သုံးပါး ပြေပျောက်လိမ့်မည် မလွဲတည်းဟု ဆိုသောစကားကို မင်းညီမင်းသားနှင့် ပြည်သူအများနှစ်သက်ကြ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ပင့်ရန် မဟာလိမင်းသားနှင့် ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား၏ သားကို စေလွှတ်ကြသဖြင့် မဟာလိမင်းသားနှင့် ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားတို့သည် နောက်ပါ အချွေအရံများစွာနှင့် တကွ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာတို့ကိုယူဆောင်၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ သွားကြလေ၏။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ရောက်ကြသောအခါလက်ဆောင်ပဏ္ဏာနှင့်တကွ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးထံ ဝင်၍ ဆက်သကြပြီးလျှင် ဘုရားရှင်ကို ပင့်လိုကြောင်းဖြင့် လျှောက်ထားသောအခါ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးကလည်း အမောင်မဟာလိလူနတ်တို့၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားကို ငါအစိုးမရချေ။ အမောင်တို့ကိုယ်တိုင်သာလျှင် ကျောင်းတော်သို့သွား၍ အကြောင်းအားဖြင့် လျှောက်ထားပါမူ ကြွတော်မူလတ္တံ့ဟုဆို၏။ ထိုအခါ မဟာလိမင်းသားနှင့် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဘုရားကျောင်းတော်သို့သွား၍ ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ ဂုဏ်တော်အနန္တနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောမြတ်စွာဘုရား ဝေသာလီပြည်ကြီး၌ ငတ်မွတ်သောဘေး၊ အနာရောဂါဘေး၊ ဘီလူးဘေး တည်းဟူသော ဘေးကြီးသုံးပါး ဆိုက်ရောက်လျက် ရှိသောကြောင့်

များစွာသော ပြည်သူပြည်သားအပေါင်းတို့သည် အလောင်း
 ချင်းထပ်မျှ သေပျောက်ဆုံးပါးကြပါသည်။ ကရုဏာအရှင်
 သခင်မြတ်စွာဘုရားနှင့်တကွ တပည့်သံဃာကိုပါ ဒါယကာ
 တို့၏စံရာ ဝေသာလီပြည်ကြီးသို့ ကြွရောက်ဟန့်တား တရား
 ရေအေး အမြှိုက်ဆေးဖြင့် ဘိုက်ကျွေး ကယ်တင်တော်မူပါ
 ဘုရားဟု လျှောက်ထားလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း ဝေသာ
 လီပြည်တွင် ရတနာသုတ်ကိုဟောကြားသဖြင့် ဘေးကြီးသုံး
 ပါးငြိမ်းအံ့သည်ကို၎င်း၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော သတ္တ
 ဝါတို့ အကျွတ်တရားရကြမည်ကို၎င်း၊ စကြဝဠာ ကုဋေ
 တသိန်းတိုင်အောင် ရတနာသုတ်၏ နှို့အံ့သည်ကို၎င်း မြင်
 တော်မူ၍ ဝန်ခံတော်မူလေ၏။ ဗိဇ္ဇိသာရမင်းကြီးသည် မြတ်
 စွာဘုရားကြွတော်မူအံ့သည်ကိုသိလျှင် ပြည်အလုံးကို စည်
 လည်နှိုးဆော်၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်နှင့် ဂင်္ဂါမြစ်ကြား ငါးယူဇနာ
 ရှိသောခရီးတွင် ကျောင်းကြီးတဆောင်တဆောင်ဖြင့် ဆေခံ
 လုပ်ပြီးမြောက်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ထား
 သဖြင့် ဘုရားမြတ်စွာသည် သဃ်တော်အများနှင့် ကြွသွား
 သောအခါ မြတ်စွာဘုရားကို ထီးဖြူတော်နှစ်လက်၊ သဃ်တော်
 တပေါ်လျှင် ထီးဖြူတော်တလက်ကျ ဆောင်းမိုးစေ၍
 မင်းနှင့်မိဖုရား မင်းညီ မင်းသား ပြည်သူ ပြည်သားအပေါင်း
 တို့သည်လည်း သောင်းသောင်းညာညာ ပူဇော်ကာပို့ကြ၍
 စည်ကြီး၊ ခွက်ခွင်း၊ ခရသင်း စသော တူရိယာငါးပါးတို့ကို
 မြေကြီးပဲ တင်ထပ်မျှ တီးမှုတ်ခြင်း၊ ပန်းနံ့သာ အထုံတို့ဖြင့်
 အမျိုးမျိုးပူဇော်ကာ တယူဇနာခရီး ကျောင်းတော်ကြီးတို့ကို
 ဆိုက်ရောက်လေလျှင် တညဉ့်မျှစီ တည်းခိုတော်မူစေ၍ များ

စွာသောအလှူတော်ကြီးကို လှူကပ်ကျွေးမွေးလေ၏။ ငါးရက်
 ကြာသောအခါ ဂင်္ဂါမြစ်ဆိပ်သို့ရောက်လျှင် မြတ်စွာဘုရား
 နှင့် သံဃာတော်ငါးရာစီးရန် လှေဘောင်တို့ကို တင့်တယ်စွာ
 တန်းဆာဆင်ယင်ပြုလုပ်စေလေ၏။ ဝေသာလီပြည်သို့လည်း
 ဘုရားနှင့်တကွ သံဃာတော် ငါးရာ ကြွလာမည့်အကြောင်း
 ကြားလိုက်လျှင် ဝေသာလီမင်း တို့ကလည်း ဝမ်းမြောက်
 ဝမ်းသာကြိုဆိုရန် ဂင်္ဂါမြစ်နှင့်ဝေသာလီပြည်အကြား သုံး
 ယူဇနာခရီးကို ပြုပြင် တန်းဆာဆင်လျက် စောင့်ဆိုင်းနေကြ
 လေ၏။ မိမိသာရမင်း ပြုလုပ်စေသော လှေဘောင်ပြီးလျှင်
 မြတ်စွာဘုရားနှင့် သံဃာတော်တို့စီးသောလှေဘောင်ကို မင်း
 ကြီးကိုယ်တိုင် ကိုင်၍ ဂင်္ဂါမြစ်ရေ လည်ပင်းနစ်မျှ တွန်းပို့၍
 အရှင်ဘုရား ဝေသာလီပြည်သို့ ကြွတော်မူပါလော့၊ အရှင်
 ဘုရား ပြန်လည် ကြွရောက်တော်မမူသမျှ ကာလ ပတ်လုံး
 ဘုရားတပည့်တော်သည် ဤဂင်္ဂါမြစ်ဆိပ်မှာနေပါမည်ဘုရား
 ဟု လျှောက်ထား၍ လှေဘောင်ကို လွှတ်လိုက်၍ နေရစ်လေ
 ၏။ မြတ်စွာဘုရားနှင့် သံဃာတော် ငါးရာတို့ စီးနင်းသော
 လှေဘောင်သည် ဝေသာလီပြည်၏ ဆိပ်ကမ်းသို့ မဆိုက်မီ
 ဝေသာလီပြည် လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည် ရေသို့ လည်ပင်းနစ်မျှ
 ဆင်း၍ ဆီးကြိုဆွဲယူခါ ကမ်းတဘက်သို့ ကပ်ကြလေ၏။
 မြတ်စွာဘုရား နှင့် သံဃာတော်များ လှေဘောင်မှ ဆင်း၍
 မြစ်ကမ်းထိပ်လွန်ကာမျှတွင် ဝေသာလီပြည်နယ် အားလုံး
 ထစ်ချုံးရိုက်ဟီးလျက် ပေါက္ခရမိဗန်းကြီးစွာသဖြင့် ပေါင်
 ပုဆစ်မျှရေတို့သည် စီးသွားသောအခါ များစွာသောသူသေ
 အကောင်ပျက်တို့သည်၎င်း မကောင်းသော အညစ်အကြေးတို့

သည်၎င်း ရေ၌ပါ၍ ဂင်္ဂါမြစ်သို့ဝင်ကြလေ၏။ မြေပြင်အရပ်
တို့သည် သံနံ့ရှင်း စင်ကြယ်လေ၏။ လိန္ဒဝိမင်း တို့သည်
မြတ်စွာဘုရား နှင့် သံဃာတော်မြတ်များတို့အား၊ ဗိမ္ဗိသာရ
မင်းကြီးထက် နှစ်ဆသာအောင် အမျိုးမျိုးပူဇော်ကြ၍၊ တယူ
ဇနာ ကြား ဆောက်လုပ်ထားသော ကျောင်းတော်ကြီးတို့၌
တညဉ့်စီ တည်းခို၍ သုံးရက် ခနီးဖြင့် ဝေသာလီပြည်သို့
ရောက်လေ၏။

ထိုအခါ သိကြားမင်းသည်၎င်း၊ တန်ခိုးကြီးသော နတ်
မင်းကြီးတို့သည်၎င်း အခြွေအရံများစွာတို့နှင့် ဘုရားသံဃာ
ကို ဆည်းကပ်ပူဇော်လာရောက်ကြသော် လူကို ဘမ်းစား
တတ်သော ပြိတ္တာ မိစ္ဆာ ဘီလူး တို့သည် ထွက်ပြေး တိမ်း
ရှောင်ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းသောအခါ မြို့
တံခါး၌ ရပ်တော်မူ၍ အာနန္ဒာ ရတနသုတ်ကို ငါဘုရားထံ
သင်ကြားနာခံပြီးလျှင် လိန္ဒဝိမင်းသားတို့နှင့် မြို့ရိုးသုံးထပ်
တို့၏ အကြား၌ ပရိတ်ရွတ်ချေဟု မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်း
ညီတော်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားဟောကြားသောရတန
သုတ်ပရိတ်တော်ကို သင်ကြားဆောင်ယူ၍၊ မြတ်စွာဘုရား
သပိတ်တော်ဖြင့်ရေကိုဆောင်ယူပြီးလျှင် တခုသောမြို့တံခါး၌
ရပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားဆုကို တောင်းသည်မှစ၍၊ အလုံးစုံ
သော ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်တို့ကို အောက်မေ့၍ မြို့ရိုး
သုံးထပ်တို့၏အကြားအကြား၌ ညဉ့်သုံးယာမ်ပတ်လုံး ရတန
သုတ် ပရိတ်တော်ကိုရွတ်၍၊ ပရိတ်ရေတို့ဖြင့် ဖြန်းပတ်လေ၏။
အရှင်အာနန္ဒာသည် ယာနီဘူတာနီ-ဂါထာကို ရွတ်သည်မှ
စ၍၊ အထက်သို့ပတ်သောရေပေါက်တို့သည် ငွေဦးဆောက်

ပန်းကဲ့သို့ ကောင်းကင်သို့သွား၍ သူနာတို့အထက်သို့ကျလျှင် ထိုခဏ၌ပင် သူနာတို့သည် အနာရောဂါမှ ငြိမ်း၍ အရှင် အာနန္ဒာအထံသို့ လာရောက်ခြံရံကာနေကြကုန်၏။ ယံကိပ္ပိ ဟူသော ဂါထာကို ရွတ်သည်မှစ၍ အထက်သို့ ပက်သော ရေပေါက်တို့သည် ကြွင်းကျန် ခိုကပ်လျက်ရှိနေသေးသော ဘီလူး ပြိတ္တာတို့ အထက်သို့ကျလျှင် ထို ဘီလူး ပြိတ္တာတို့ သည် မြို့ရိုးကို ဖျက်ဆီး၍ ခရီးဝေးသို့ ပြေးရှာကြလေ၏။ လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည် မြို့၏အလယ် တင့်တယ်ဆန်းကြယ်သော မဏ္ဍပ်ဆောက်လုပ်၍ ဘုရားရဟန္တာတို့ကို ပင့်ဆောင် လှူဒါန်းပြီးလျှင် တရားနာကြသောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရတနသုတ်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အဆုံး၌ ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့သည်အကျွတ် တရားရကြကုန်၏။ ဤအတူ ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင်ရတနသုတ်ကို ဟောတော်မူသဖြင့် ဝေသာလီပြည်ကြီး၌ ဆိုက်ရောက်သော ဘေးသုံးပါးတို့သည် ထင်ရှားငြိမ်းသည့်ပြင် အလွန်စည်ပင် သာယာဝပြောလေ၏။

ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာကျမ်းထွက်။

— ၀ —

ဓမ္မတ္တသုတ်ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသောအခါ ငါးရာ သော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအထံတော်၌ ရဟန္တာ ဖြစ်သည်တိုင်အောင်ပြီးစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို

သင်ကြား နာခံ၍ ရဟန်းတရားတော်ကို အားထုတ်ခြင်းငှါ
 လျောက်ပတ်သော နေရာဌာနကို တွေ့ရှာလို၍ သွားကြသည်
 ရှိသော် သာဝတ္ထိပြည်မှ ယူဇနာတရားကွာဝေးသောအရပ်၌
 အိမ်ခြေတထောင်ရှိသော ပစ္စန္နရွာသို့ရောက်လေ၏။ ထိုရွာ၌
 နေသော လူတို့သည် ရဟန်း ငါးရာတို့ကို မြင်လျှင် အလွန်
 ကြည်ညိုသည် ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သော နေရာ၌ နေစေလျက်
 ကောင်းမွန်လှစွာသော ယာဂုဆွမ်းဘောဇဉ်တို့ဖြင့်လုပ်ကျွေး
 လှူဒါန်းပြီးလျှင် အရှင်ဘုရားတို့ အဘယ်အရပ်သို့ ကြွတော်မူ
 ကုန်အံ့နည်းဟု လျှောက်ကုန်၏။ လျောက်ပတ်သောအရပ်သို့
 သွားလိုကြောင်းကို ရဟန်းတို့ကဆိုလေသော် ဤအရပ်ဌာန၌
 ပင် ဝါကပ်တော်မူပါဟုတောင်းပန်ကုန်၏။ အန္တရာယ်ကင်း
 လွတ်လျှင် နေမည်ဟုဝန်ခံကုန်သော် ထိုရွာနှင့် မနီးမဝေးဖြစ်
 သောအရပ်ဌာန၌ ဟိမဝန္တာနှင့် တစပ်တည်းနေသော တော
 အုပ်ကြီးသည်ရှိ၏။ ထိုတောအုပ်ကြီးအတွင်း၌ တပါးစီ နေ
 လောက်သော ကျောင်းငါးရာ ဆောက်လုပ်၍ ရဟန်းတို့
 အသုံးအဆောင်နှင့်တကွ လှူဒါန်းကြကုန်၏။ ရဟန်းငါးရာတို့
 လည်း တောအုပ်သို့ဝင်၍ ရဟန်းတရားကို ပွားနေလျက် နှစ်
 သက်ဝမ်းမြောက်စွာနေကြလေကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့၏ သီလ
 တော် တန်ခိုးကြောင့် ရုက္ခဗိုးနတ်တို့သည် ဗိမာန်ထက်တွင်
 မနေဝံ့ သဖြင့် သားမယားနှင့်တကွ မြေသို့ဆင်းသက်၍ ထိုမှ
 ဤမှ လှည့်လည်လျက် နေရကုန်၏။ ယင်းသို့ပင် နေရသော်
 လည်း မကြာခင်သွားလိမ့်မည်မှတ်ထင်၍ သည်းခံကြကုန်၏
 လခွဲကိုလွန်သည်ရှိသော် အရှင်ကောင်းတို့သည် ဤအရပ်၌
 ပင် ဝါကပ်မည်ဟန်ရှိချေသည်။ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး မြေ

ခွံသာ နေရချေလျှင် ငါတို့အားလုံး ကြီးစွာသော ဆင်းရဲဒုက္ခ
 ရောက်ကြမည်။ ကြောက်မက်ဘွယ် ကောင်းသော အဆင်း
 စသည်ဖြင့် လွန်ချောက်၍ ပြေးသွားစေမှသင့်မည်ဟု တိုင်ပင်
 ကြပြီးလျှင် နေ့သန့်ရာ၊ ညဉ့်သန့်ရာ စကြိုအစွန်းတို့၌ ဦးခေါင်း
 ပြတ်သော ရုပ်သဏ္ဌာန် ပြောက်ကျားသော အဆင်းရှိသော
 ရုပ်သဏ္ဌာန်တို့ကိုပြကုန်၏။ ကြောက်လန့်ဘွယ်သော ဘီလူး
 သံကိုလည်း ကြွေးကြော်ကုန်၏။ မကောင်းသော အနံ့ကိုလည်း
 လွှတ်ကုန်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့အား စိတ်မတည်ကြည်သ
 ဖြင့် ခြေဆတ်သောရောဂါ၊ ချောင်းဆိုးနာ၊ ခေါင်းခဲနာရောက်
 ၍ ကြုံလှီညှိုးနွမ်းသော ကိုယ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ တနေ့သ၌
 အညီအညွတ်စည်းဝေး၍ မထေရ်ကြီးထံဆည်းကပ်ကြသည်
 ရှိသော် မထေရ်ကြီးတို့သည် ရဟန်းတို့၏ အဆင်းသဏ္ဌာန်
 ဘောက်ပြန်သည်ကိုမြင်၍၊ ငါ့ရှင်တို့အား အဘယ်သို့သော
 ရောဂါဝေဒနာရှိသနည်းဟုမေး၏ ရဟန်းတို့လည်း ကြောက်
 မက်ဘွယ်သောအရပ်အဝါကိုမြင်ရကြောင်း ထိတ်လန့်ဘွယ်
 သော အသံကို ကြားရကြောင်း မကောင်းသော အနံ့ကို ခံရ
 ကြောင်းနှင့်တကွ၊ ခြေဆတ်သောရောဂါဖြစ်ဟန် ချောင်းဆိုး
 နာဖြစ်ဟန် ခေါင်းခဲနာဖြစ်ဟန်တို့ကို အသီးအသီးပြောဆိုကြ
 ကုန်၏။ ထိုစကားကိုကြား၍ မထေရ်ကြီးသည် ငါ့ရှင်တို့
 ဘုရားသခင်သည်အန္တရာယ်ကင်း၍ သပ္ပာယ်ဖြစ်မှ ပထမဝါ
 ဒုတိယဝါ တည်းဟူသော ဝါကပ်ခြင်း နှစ်ပါးကို ပညတ်
 တော်မူချေသည်။ ဤအရပ်၌ကား အန္တရာယ် မကင်းသော
 ကြောင့် သပ္ပာယ်မဖြစ်ချေ။ သပ္ပာယ်ဖြစ်မည့်နေရာကို မေး
 လျှောက်ရအောင် ဘုရားအထံတော်သို့ ယခုပင်သွားကြကုန်

အံ့ဟုဆို၏။ ရဟန်းအပေါင်းတို့သည် ကောင်းပြီဟုဝန်ခံကြ၍ တကာတို့၌ မက်မောခြင်း မရှိသောကြောင့် မပြောမဆိုဘဲ အိပ်ရာ နေရာ သိမ်းပြီးလျှင် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူ လျက် ဘုရားရှိရာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွားကြလေကုန်၏။ ဝါ ကပ်ချိန်နီးမှသွားသောကြောင့် လမ်းခရီး၌ပင် ဝါကပ်နေကြို ကြိုက်ခဲ့သော်လည်း ဝါမကပ်မူ၍ အစဉ်အတိုင်းသွားသည်ရှိ သော် ဝါမကျွတ်မီ ဘုရားအထံတော်သို့ရောက်ကြ၍ ရှိသေ စွာရှိခိုးလျက် လျှောက်ပတ်ရာကနေကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား သည်လည်း ချစ်သားတို့ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ဒေသစာရီ မသွားအပ်ဟူ၍ ငါဘုရားပညတ်တော်မူသည်မဟုတ်လော။ ဝါတွင်းဖြစ်လျက် အဘယ်ကြောင့် လာခဲ့ကုန်ဘိသနည်းဟု မေးတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့လည်း အကြောင်းရှိသရွေ့ စေ့စုံ အောင် ပြန်ကြားလျှောက်ထားပြီးမှ ဘုရားတပည့်တော်တို့ အား လျှောက်ပတ်ရာဌာနကို မိန့်တော်မူပါဟု-လျှောက်ကြ ကုန်၏။ ဘုရားသခင်လည်း ဓမ္မဒိပ်ကျွန်းအလုံး၌ ထိုရဟန်း တို့အား လျှောက်ပတ်သောနေရာကိုကြည့်တော်မူသော် နေ ရာဟောင်းမှ တပါး ညောင်စောင်းတခု ထားလောက်ရုံမျှ လျှောက်ပတ်သောအရပ်ကို မြင်တော်မမူသောကြောင့် ချစ် သားတို့ သင်တို့နှင့် လျှောက်ပတ်သောဌာနကား နေရာ ဟောင်းမှတပါးမရှိ။ ထိုနေရာဟောင်းသို့သာ ပြန်သွားကြလေ လော့ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ အန္တရာယ် မကင်းသောကြောင့် နေရာဟောင်းသို့ မပြန်ဝံ့ကြောင်းကို လျှောက်သည်ရှိသော် ချစ်သားတို့- ချစ်သားတို့သည် ရှေးအခါက လက်နက်ကို မယူဘဲသွားသောကြောင့် အန္တရာယ်ရှိလေသည်။ ယခုကား

လက်နက်ကိုယူ၍သွားကြလေ။ အန္တရာယ်ကင်းငြိမ်မည်ဟု
 မိန့်တော်မူလေ၏။ အဘယ်လက်နက်ပါနည်းဟု ရဟန်းတို့က
 လျှောက်ပြန်ရာတွင် လက်နက်ကို ငါဘုရားပေးလိုက်မည်ဟု
 မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ကရုဏိယ မတ္တကုသလေန အစရှိသော
 မေတ္တသုတ်ကိုဟောတော်မူ၏။ ချစ်သားတို့ ဤမေတ္တသုတ်ကို
 တောအုပ်ဝကစ၍ရွတ်လျက် ကျောင်းသို့ ဝင်ကြလေဟု မှာ
 တော်မူပြီးမှ လွှတ်တော်မူလိုက်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်
 စွာဘုရားကို ရိုသေစွာရှိခိုးလျက် အစဉ်အတိုင်း ပြန်လည်၍
 လာကြသဖြင့် တောအုပ်သို့ ရောက်သည်မှစ၍ မေတ္တသုတ်
 ကို ရွတ်လျက် နေရာဟောင်းသို့ ဝင်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ
 မေတ္တသုတ်၏ အာနုဘော်ကြောင့် တောအုပ်၏အတွင်း၌ ရှိ
 သော နတ်အပေါင်းတို့သည် ချစ်မြတ်နိုးသောစိတ် ရှိကုန်
 သည်ဖြစ်၍ ရဟန်းငါးရာတို့ကို ခရီးဦးကြိုဆိုလျက် လက်
 တွင်ပါသော သပိတ်သင်္ကန်းတို့ကို လှမ်းယူ၍ ဖြင့် ခြေဆုတ်
 လက်နယ်အမှုကိုပြုကြကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့အား အန္တရာယ်
 ကင်းစေခြင်းငှါ ထိုထိုသော အရပ်တို့၌ အစောင့်အရှောက်
 ကိုလည်းစီရင်ကုန်၏။ ထိုနတ်အပေါင်းတို့သည် ရဟန်းငါးရာ
 တို့နှင့် ကျက်ပြီးသော ပျားရေကဲ့သို့ ရောနှောဆက်ဆံလျက်
 ငြိမ်သက်ချမ်းမြေ့စွာနေကုန်၏။ ရဟန်းငါးရာတို့သည်လည်း
 ရှေးကကဲ့သို့ ကြောက်မက်ဘွယ်သော အဆင်း အသံ အနံ့
 တို့ကို မမြင် မကြား မနံရသောကြောင့် စိတ်၏ တည်ကြည်
 ခြင်းကိုရ၍ ဝိပဿနာကို အားထုတ်သည်ရှိသော် ငါတို့၏
 ခန္ဓာကိုယ်သည် ပျက်စီးတတ်သော သဘော၊ ကြာမြင့်စွာ
 မတည်တတ်သောသဘောရှိသောကြောင့် မြေအိုးနှင့်တူစွာ

တကားဟူ၍ နှလုံးသွင်းကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် စေတနာကျောင်းတော် ဂန္ဓကုဋ်တိုက်၌ နေတော်မူလျက် ထိုရဟန်းတို့၏ နှလုံးသွင်းခြင်းကို သိတော်မူ၍ ယူဇနာ တရာ ကွာဝေးသော်လည်း မျက်မှောက်တူရူ၌ နေတော်မူသကဲ့သို့ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်တို့ကို တပြိုင်နက်လွှတ်သဖြင့် ကိုယ်တော်ကို ထင်ရှားစွာ ပြတော်မူပြီးလျှင်။ (ကုမ္ဘာပမံ ကာယမိမံဝိဒိတွာ၊ နဂရူပမံ ဗိတ္တမိဒံထပေတွာ၊ ယောဓေထ မာရံပညဝုဓေန၊ ဇိတဉ္စရက္ခအနိဝေသနောသိယာ)။ ။ ဟူသော ဂါထာကိုဟောတော်မူသည်။ ။ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဣမံကာယံ-ဤခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ကုမ္ဘာပမံ-မြေအိုးနှင့်တူချေ၏ ဟူ၍၊ ဝိဒိတွာ-ညဏ်ဖြင့်သိမြင်ပြီး၍၊ ဣဒံဗိတ္တံ-ဤစိတ်ကို၊ နဂရူပမံ- မြို့ကဲ့သို့ မြဲမြံခိုင်ခန့်စွာ၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ ပညာဝုဓေန- ဝိပဿနာပညာ အရိယာမဂ် ပညာ တည်းဟူသော လက်နက်ဖြင့်၊ မာရံ- ကိလေသာမာရ်ကို၊ ယောဓေထ- ပုဂံခတ်ဖျက်ချိုး စစ်ထိုးရာ၏၊ ဇိတဉ္စ-ရပြီးအောင်ပြီးချာန်သမာပတ်ကိုလည်း၊ ရက္ခ- စောင့်ရာ၏၊ အနိဝေသနော- ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်းမရှိသည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏။ ။ ဤဂါထာကို ဟောတော်မူသောအဆုံး၌၊ ငါးရာသောရဟန်းတို့သည် နေမြဲအရပ်၌ နေလျက်ပင် ပဋိသန္ဓိဒါလေးပါးနှင့်တကွ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်၍ ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်ကိုချီးမွမ်းအံ့ဩသဖြင့် ရိုသေစွာရှိခိုးလျက် ဘုရားအထံတော်သို့ ပြန်လည်လာရောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းငါးရာတို့သည် မေတ္တသုတ်ပရိတ်တည်းဟူသောလက်နက်ကို အဖို့ပြု၍ အန္တရာယ်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြသဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်

သို့ ရောက်ကုန်သည်။ မေတ္တာသုတ် တရားတော်သည်ကား
မေတ္တာဘာဝနာကို ပွားစေခြင်းကိစ္စ၊ ဘေးဥပါဒ်အန္တရာယ်
တို့ကို စောင့်ရှောက်တားမြစ်ခြင်းကိစ္စ၊ ဝိပဿနာနှင့် အခြေ
ဖြစ်သော ပါဒကဗျာန်ကိစ္စ၊ ဤသုံးပါးသောကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်
သည်။ (ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ စသော
ကျမ်းတို့မှာ လာသည်။)

ခန္ဓသုတ် ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသခင်သည်၊ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတ
ဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ၊ မထင်
ရှားသော ရဟန်းတဦးသည် မြွေကိုက်သောကြောင့် အနိစ္စ
ရောက်လေ၏။ ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းတို့က မြတ်စွာဘုရား
အား ကြားလျှောက်ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း ချစ်သား
တို့ ထို ထေလွန်သော ရဟန်းသည် မြွေမျိုးလေးပါးတို့ကို
မေတ္တာစိတ်ဖြင့် မနှံ့စေသည်ဖြစ်ရာ၏။ ချစ်သားတို့ ထိုထေ
လွန်သော ရဟန်းသည် မြွေမျိုးလေးပါးတို့ကို မေတ္တာစိတ်
ဖြင့် နှံ့စေသည်ဖြစ်ပါမူ မြွေမကိုက်ရာ။ ကိုက်သော်လည်း
မသေရာ။ ချစ်သားတို့ မြွေမျိုးအပြား လေးပါးရှိသည်၊ လေး
ပါး ဟူသော်ကား ဝိဇ္ဇာပက္ခ မြွေမျိုးတပါး၊ ဇရာပထ မြွေမျိုး
တပါး၊ ဆဗျာပုတ္တ မြွေမျိုးတပါး၊ ကဏ္ဍာဂေါတမ မြွေမျိုး
တပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် လေးပါးတည်း။ ဆိုခဲ့ပြီးသော မြွေမျိုး
လေးပါးတို့ကို မေတ္တာစိတ်မနှံ့သောကြောင့်သာ မြွေကိုက်
၍ ထေလွန်ရလေသည်။ မေတ္တာစိတ်နှံ့ပါမူကား မြွေကိုက်၍

မသေရာ။ ချစ်သားတို့ ယခုနေ့မှစ၍ ကိုယ်ကို လုံစေခြင်းငှါ
 မြွေမျိုးလေးပါးတို့ကို မေတ္တာစိတ်နှံ့စေကြကုန်ဟု မိန့်တော်
 မူပြီးသော် ဝိရူပက္ခေဟိမေမေတ္တံ အစရှိသော ခန္ဓသုတ်ပရိတ်
 တော်ကို ဟောတော်မူလေသည်။

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ၊ ငါတို့ဘုရားအလောင်းတော်
 သည် ရသေ့ရဟန်းပြု၍ တပည့်ငါးရာနှင့်တကွ ဂင်္ဂါမြစ်
 အနီး တောအရပ်၌နေသည်ရှိသော် တယောက်သောရသေ့
 သည် မြွေကိုက်သဖြင့် သေလွန်၏။ ထိုအကြောင်းကို တပည့်
 ရသေ့တို့က ဆရာဖြစ်သော ဘုရားအလောင်း ရှင်ရသေ့
 အား လျှောက်ကြကုန်၏။ ဘုရားအလောင်း ရှင်ရသေ့သည်
 ငါ့ရှင်ရသေ့တို့ မြွေလေးပါးကို မေတ္တာပို့သပါမူကား ထို
 ရသေ့ကို မြွေမကိုက်ရာ၊ ကိုက်သော်လည်း အဆုတ်မတက်
 နိုင်သဖြင့် သေလွန်မည်ကို ထားဘိ၍ အဏုဩဝါဒကွမဖြစ်
 ရာ။ မေတ္တာမပို့သောကြောင့်သာ ထိုရသေ့ မြွေကိုက်၍သေ
 လွန်ရလေသည်။ ငါ့ရှင်တို့ ယခုမှစ၍ မြွေကင်း၊ သန်း စ
 သော သတ္တဝါတို့ကြောင့် ဘေးရန်မရှိစေခြင်းငှါ မြွေလေး
 ပါးနှင့်တကွ အန္တရာယ်ပြုတတ်သော သတ္တဝါတို့ကို မေတ္တာ
 ပို့သကြကုန်ဟူ၍ဆုံးမတော်မူပြီးလျှင် ဝိရူပက္ခေဟိမေမေတ္တံ
 အစရှိသော ခန္ဓသုတ်ပရိတ် ကိုပင် သင်ကြားတော် မူလေ
 သည်။ ရသေ့အပေါင်းတို့လည်း ဘုရားအလောင်း သင်
 ကြားတော်မူသော ခန္ဓသုတ်ပရိတ်ကို နေ့ညဉ့်မပြတ် ရွတ်
 အံသရဏ္ဍယ်ကြလျက် မြွေမျိုးလေးပါးနှင့်တကွ အန္တရာယ်
 ပြုတတ်သော သတ္တဝါတို့ကို မေတ္တာပို့ကြကုန်၏။ ထိုအခါ
 မြွေကင်း၊ သန်း စသော သတ္တဝါတို့သည် မေတ္တာပို့သဖြင့်

ရွတ်အံ သရဇ္ဈာယ်သော ခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်၏ အာနုဘော်ကြောင့် မိမိတို့ကို ထိပါးတိုက်ခိုက်မိသော်လည်း အန္တရာယ်မပြုကြကုန် ဝေးစွာလွတ်ရာအရပ်သို့သာရှောင်ခွါထွက်သွားကြကုန်၏။ ရသေ့အပေါင်းတို့လည်း ဖြွေကင်း၊ သန်း အစရှိသည်တို့ကြောင့် အန္တရာယ်မရသဖြင့် သင့်ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်း၊ စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းကိုရ၍ ကသိုလ်းပရိကံ ဗြဟ္မဝိဟာရ တရားတို့ကို ပွားစေသည်ရှိသော် ဈာန်အဘိညာဏ် သမာပတ်ကို ရကြသဖြင့် ဘဝ ပြောင်းသွားသော အခါ ဘုရားလောင်း ရှင်ရသေ့နှင့်တကွ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့လားရကုန်၏။

စတုတ္ထနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် ဒုကနိပါတ် ခန္ဓဇာတ်တို့၌ လာသည်။

မောရသုတ်ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသခင်သည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သာသနာတော်၌ မမ္ဘေ့လျော်သော ရဟန်းတဦးကို အကြောင်းပြု၍ မောရဇာတ်ကို ဟောတော်မူသည်။ ဟောတော်မူဟန်ကား လွန်လေပြီးသောအခါ ကာသိကရာဇ်တိုင်း ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်အမည်ရှိသောမင်းသည် တရားနှင့်အညီ မင်းပြုသည်ရှိသော် ငါ့ဘို့ဘုရားအလောင်းသည် ရွှေဥဒေါင်းမင်းဖြစ်၍ ဟိမဝန္တာတော၏အတွင်း ခုနစ်ထပ်သောတောင်တန်းအစဉ်တို့တွင် လေးခုမြောက်သောတောင်တန်းအစဉ်၌နေ၏။ ထိုရွှေဥဒေါင်းသည် နံနက်မိုးသောက်၍ အစာရှာသွားခါနီး

ကာလ၌ နေရာမှထသဖြင့် အရှေ့အရပ်ကထွက်သောနေကို ကြည့်၍ ဥဒေတယံ၊ အစရှိသော ဂါထာကို အရံအတား အလို၌ သရဏ္ဍာယ်ပြီးမှ ကျက်စားလေရာအရပ်သို့သွား၍ သစ်သီးသစ်ဥတို့ကို သုံးဆောင်လျက် နေ့အတို လွန်သည်ရှိသော် နေမြေဌာနသို့ပြန်ခဲ့သဖြင့် ညချမ်းကာလ၌ အနောက်အရပ်သို့ ဝင်ရောက်သော နေရာကို ကြည့်မျှော်လျက် အပေတယံ အစရှိသော နှစ်ဂါထာကို အရံအတားအလို၌ သရဏ္ဍာယ်ပြီးမှအိပ်၍ ညဉ့်အတိုကို လွန်စေသည်။ ဤသို့သော နည်းဖြင့် တနေ့မပြတ် အရံအတားပြုသောကြောင့် ကျက်စားရာအရပ် ကိန်းအောင်းရာအရပ်၌ တဆံခြည်ခန့်မျှ ဘေးရန်အန္တရာယ်မရှိဘဲ အလွန်တရာ ချမ်းမြေ့သာယာစွာ နေထောင်မှုသည်။ တနေ့သ၌ ဗာရာဏသီပြည်ကို အစိုးရသော ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏မိဖုရားကြီးသည် မိုးသောက်ယာမ်အချိန်တွင် ရွှေဥဒေါင်းမင်း လာ၍ တရားဟောသည်ကို နာရဟန် အိပ်မက်မြင်သဖြင့် ရွှေဥဒေါင်းမင်းဟောပြောသောတရားကို နာလိုသော ဆန္ဒရှိသောကြောင့် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကို အကြောင်းကြား၍တောင်းပန်သည်ကာလ ဗြဟ္မဒတ်မင်းက ရွှေဥဒေါင်းနေရာဌာနကို ကြားဘူးသော မုဆိုးတယောက်ကို စေလွှတ်၍ ဘမ်းစေပါသော်လည်း ဥဒေတယံ အပေတယံ-အစရှိသော အရံအတားဂါထာတို့ကို နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် သရဏ္ဍာယ်သောကြောင့် မမိနိုင်ချေ။ မုဆိုးလည်းတောအရပ်၌ပင် သေလေ၏။ မိဖုရားလည်း တောင့်တသော အာသာကို မရသောကြောင့် အနိစ္စရောက်လေ၏။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းလည်း ရွှေဥဒေါင်းကြောင့် ငါ့မိဖုရားသေဆုံးရလေသည်ဟု ရန်ညှိုးဘွဲ့ထား၍ နောင်မင်း

တို့ လက်ထက် ဖျက်ဆီးရစ်စေခြင်းငှါ ဤမည်သောအရပ်၌
ရှိသော ရွှေဥဒေါင်းအသားကို စားရသောသူတို့သည် မဒို
မသေ နေရ၏။ ရွှေဥဒေါင်းမင်းကို ရအောင် ဘင်းယူပြီးလျှင်
သတ်စားကြကုန်ဟု စာရေး၍ ထားခဲ့သဖြင့် စုတေလေ၏။
နောင်မင်းသည် ထိုစာကိုမြင်လျှင် မဒို မသေ နေလိုသော
ကြောင့် မုဆိုးတဦးကို ဘင်းစေသည်။ အရံအတားပရိတ်၏
အာနုဘော်ကြောင့် မမိနိုင်၊ မုဆိုးနှင့် မင်းနှစ်ဦးလုံးပင် သေ
ဆုံးပြန်၏။ ဤသို့သောနည်းဖြင့် မင်းခြောက်ဆက်တိုင်အောင်
မုဆိုးခြောက်ယောက်တို့ လုံးလပြု၍ဘင်းသော်လည်း မမိနိုင်
ရှိလေသည်။ ခုနစ်ဆက်မြောက်သောမင်းလက်ထက် ဘင်းယူ
ခြင်းငှါလုံးလပြုသောမုဆိုးလည်း အရံအတားပရိတ်၏အာနု
ဘော်ကြောင့် မမိနိုင် ရှိသည်ကိုသိ၍ ဥဒေါင်းမကို လွှတ်ရာ
တွင် တဏှာမြွေးယွက်သဖြင့် အရံအတားမပြုမီ သတ်လစ်
ချေသောကြောင့် မုဆိုးထောင်သောညွှတ်ကွင်း၌ငြိ၍ ဘင်းမိ
လေလျှင် ဗာရာဏသီပြည်သို့ဆောင်ယူ၍ မင်းကြီးထံရောက်
သည်ရှိသော် တရားစကားဖြင့် ကြည်ညိုစေပြီးမှ နေရပ်ဌာန
ဟိမဝန္တာသို့ပြန်လည်၍ ချင်းမြေစွာနေရကြောင်းနှင့်တကွ
မောရဇာတ်ကိုအကုန်အစင်တောတော်မူသည်။

(ဒုကနိပါတ် မောရဇာတ်ထွက်)

—:၀:—

ဝဇ္ဇသုတ်ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် အခါတပါး ရဟန်းအပေါင်း
မြီရံလျက် ဒေသစဉ်ရှိကြွတော်မူသည်ရှိသော် မဂဓနိုင်ငံ ၏

အတွင်း တခုသော တောအုပ်သို့ ရောက်သောအခါ အရိုး
 အလျှံနှင့်တကွ ကြီးစွာသော တောမီးလောင်၍လာသည်ကို
 ပုထုဇ္ဇန်ရဟန်းတို့မြင်လျှင်သေဘေးမှ ကြောက်သောကြောင့်
 မီးကြို၍တိုက်မည်ကြံစီသဖြင့် ပွတ်ခုံပွတ်ကျေပြုပြင်၍မီးပွတ်
 ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ပညာရှိသောရဟန်းတို့က ငါ့ရှင်တို့မြေ၌
 ရပ်လျက် ကောင်းကင်ထက်က တက်ထွန်း တောက်ပသော
 နေလကို မမြင်သကဲ့သို့၊ မြင့်မိုရ်တောင်ကို မြင်လျက် မြင့်မိုရ်
 တောင်ကို မမြင်သကဲ့သို့၊ လောကသုံးပါး၌ အတုမရှိသော
 ဘုရားသခင်နှင့် အဘူနေပါလျက် ဘုရား၏တန်ခိုးအစွမ်းကို
 မသိပါကုန်တကားဟုဆိုကြရာတွင်၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့
 လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အနီးသို့လျှင်ပြေးသွားကြ၍ နောက်
 တော်သို့လိုက်ကြလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း ရဟန်း အ
 ပေါင်းနှင့်တကွ တခုသောတောအုပ်၌ရပ်တော်မူ၏။ တောမီး
 သည်လည်း ဘုရားရပ်တော်မူရာဌာန၏ထက်ဝန်းကျင်တဆဲ့
 ခြောက်မင်းပယ်စာထုတ်ခြင်း၊ လျှိုသုံးဆဲ့နှစ်မင်းပယ်စာပမာဏ
 ရှိသောအရပ်သို့ရောက်လျှင် မြက်မီးရှူးတို့ကိုရေမှာ နှစ်သ
 ကဲ့သို့ တခဏခြင်းငြိမ်းစေ၏။ ရဟန်းအပေါင်းတို့သည်လည်း
 မီးငြိမ်းသည်ကိုမြင်၍ စိတ်စေတနာမရှိသော တောမီးသည်
 ဘုရားအနီးသို့ရောက်လျှင်တခဏခြင်းငြိမ်းလေသည်။ ဘုရား
 ၏ တန်ခိုးအာနုဘော် မည်သည်ကား အံ့ဖွယ်ရှိပေစွဟု ချီး
 မွမ်းပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စကားကို ဘုရားသခင်
 ကြားတော်မူ၍၊ ချစ်သားတို့ ဤတောမီးငြိမ်းခြင်းသည်ကား
 ယခုအခါ၌ ငါ့ဘုရား၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့် မဟုတ်၊
 ရှေးအခါ၌ ငါပြုသော သစ္စာ၏အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့်သာ

ဖြစ်သည်။ ဤတောအုပ်ကို တကမ္ဘာပတ်လုံး မီးမလောင်နိုင်
 ရာ၊ သစ္စာ၏အာနုဘော်ကြောင့် တကမ္ဘာပတ်လုံးတည်သော
 အံ့ဘွယ်တပါးဖြစ်သည်ဟုမိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ အရှင်အာ
 နန္ဒာသည် ဒုက္ခကို လေးထပ်ခေါက်၍ခင်း၏။ ယင်းသို့ ခင်း
 သောနေရာ၌ မြတ်စွာဘုရား ထက်ဝယ် ဘွဲ့ခွေ နေတော်မူ
 သည်ရှိသော် သံဃာတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး
 လျက် ဝန်းရံ၍ထိုင်နေပြီးလျှင် ရှေးအကြောင်းကို ထင်ထင်
 ရှားရှား ဟောကြားတော်မူပါဘုရားဟု လျှောက်တောင်းပန်
 သဖြင့် ရှေးအကြောင်းကို ဟောတော်မူသည်။ ရှေးလွန်လေ
 ပြီးသောအခါ မဂဓတိုင်း၏အတွင်းဖြစ်သော ဤတောအုပ်၌
 ငါဘုရားအလောင်းတော်သည် ၎င်းမျိုး၌ဖြစ်၍ ဥစ္ဆာတွင်းမှ
 ပေါက်သဖြင့် အတောင်အလက်မရံမီ တောမီးလောင်သည်
 ရှိသော် ဌာနအပေါင်းတို့သည် သေဘေးကို ကြောက်သော
 ကြောင့် နေရာအသိုက်မှထွက်ပြေးကြကုန်၏။ ဘုရားလောင်း
 ၏ မိဘသည်လည်း ဘုရားလောင်းကို စွန့်၍ပြေးလေကုန်၏။
 ဘုရားလောင်း၎င်းမင်းသည် နေရာအသိုက်မှဦးခေါင်းထောင်
 ကြည့်လျှင် တောမီးလွှမ်းမိုး၍လာသည်ကိုမြင်သဖြင့် ငါ့အား
 အတောင်ရှိသော်လည်း မပျံနိုင်ချေ၊ ခြေရှိသော်လည်းမသွား
 နိုင်ဘိ၊ ငါ၏မိဘတို့သည်လည်း ငါ့ကိုစွန့်ပစ်၍သွားကြလေပြီ၊
 ယခု ငါ့မှာ ကိုးကွယ်ရာမရှိဖြစ်ခဲ့ပြီ အဘယ်ကဲ့သို့သော အ
 ကြောင်းဖြင့် သေဘေးမှလွတ်ပါအံ့နည်းဟု ဆင်ခြင် အောက်
 မေ့သည်ရှိသော် (အတ္ထိလောကော သီလဂုဏော) အစရှိ
 သော နှစ်ဂါထာလာသည့်အတိုင်း၊ ဤလောက၌ သီလဂုဏ်
 ကျေးဇူး၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူပြီးသော ရှေးရှေးဘုရားတို့

၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး, တရားတော်၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည့် ထင်
 ရှားစွာရှိကုန်၏။ ငါ၌လည်း တခုသောသစ္စာတရားရှိ၏။ ထို
 ကြောင့် ဘုရား တရား သီလ ဂုဏ်ကျေးဇူး တို့ကို ဆင်ခြင်
 အောက်မေ့လျက်သစ္စာပြုသဖြင့် တောမီးကိုငြိမ်းစေ၍ ငါနှင့်
 တကွ ဌာနအပေါင်းတို့၏ချမ်းသာခြင်းကိုပြုအံ့ဟု ကြံပြီးလျှင်
 (သန္တိပက္ခာအပတနာ) အစရှိသော ဂါထာလာသည့်အတိုင်း
 ငါ့အား အတောင်ရှိသော်လည်း မယုံနိုင်လေ၊ ခြေရှိလေလည်း
 မသွားတတ်ဘိ၊ အမိအဘတို့သည်လည်း ငါ့ကို စွန့်ပစ်၍ပြေး
 သွားကြလေပြီ။ ဤစကားသုံးခွန်းသည် မချွတ်မယွင်း မှန်
 သော သဘောရှိပါ၏။ ဤသို့ မချွတ်မယွင်း မှန်သော သစ္စာ
 စကားကိုဆိုသဖြင့် ထိုသစ္စာ၏ အာနုဘော်ကြောင့် တောမီး
 သည် ဤအရပ်မှ ဖယ်သည်ဖြစ်စေသောဟု သစ္စာပြုလေ၏။
 ယင်းသို့သစ္စာပြုသည်ရှိသော် (သဟသစ္စေ ကတေမယံ) အစ
 ရှိသော ဂါထာလာသည့်အတိုင်း အခိုးအလျှံနှင့်တကွ ငြင်း
 ထန်စွာသော တောမီးသည် ဆွဲခြောက်မင်းပယ်စားပမာဏ
 ရှိသောအရပ်ကိုရှောင်လွှဲ၍ ရေ၌နှစ်ချအပ်သော မြက်မီးရှူး
 ပမာဏ တခဏခြင်းငြိမ်းလေ၏။ ထိုတောအရပ်သည် ဘုရား
 လောင်း ငှက်မင်း ၏ သစ္စာ အာနုဘော်ကြောင့် ဤကမ္ဘာဆုံး
 သည်တိုင်အောင် မီးမလောင်နိုင်သောအံ့ဘွယ်တပါးဖြစ်လေ
 သည်။ ၎င်းမင်းသည်လည်း အသက်တိုင်းနေ၍ စုတေသည်ရှိ
 သော် ကံအားလျော်စွာလားလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေး
 ၌ ဖြစ်ဘူးသော အတ္တပ္ပတ္တိကို အကျယ်ဟောတော်မူပြီးလျှင်
 သစ္စာလေးပါးကို ပြတော်မူလေသည်။ သစ္စာလေးပါးတရား
 ဆုံးသောအခါ ရဟန်းအပေါင်းတို့တွင် အချို့ သောတာပန်၊

အချို့ သကဒါဂါမ်၊ အချို့ အနာဂါမ်၊ အချို့ ရဟန္တာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းမင်း၏အမိသည် မယ်တော်မာယာ မိဖုရားကြီး ၎င်းမင်း၏အဘသည် ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၊ ၎င်းမင်း မူကား ငါဘုရားဖြစ်လာ၏ဟု အတိတ်ပစ္စုပ္ပန် နှစ်ပါးကိုစပ်၍ ဇာတ်ကို ပေါင်းတော်မူသည်။ ။ ဧကန်ပါတ်စရိယပိဋကတ် ကျမ်းထွက်။

ဇေတိသုတ်ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသခင်သည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ၊ ရဟန်းအပေါင်းတို့ကိုခေါ်တော်မူပြီးလျှင် (ဘူတပုဗ္ဗံတိက္ခဝေ ဒေဝါ သုရသင်္ဂါခမာ သမုပဗျူဠော အဟောသိ) အစရှိသည်ဖြင့် ဇေတိသုတ်ပရိတ်တော်ကို ဟောတော်မူသည်။ ထိုဇေတိသုတ်ပရိတ်၌ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ချစ်သားရဟန်းတို့ ရှေးဖြစ်ဘူးသည်ကို ငါဘုရားဟောတော်မူအံ့၊ တာဝတိံသာနတ်တို့နှင့် အသူရာ နတ်တို့ စစ်ဆိုင်ကြသောအခါ၊ သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာနတ်တို့ကို ဤသို့ဆို၏။ အချင်းနတ်သားတို့စစ်မြေပြင်၌ စည်းဝေး၍နေသောနတ်သားတို့အား ကြောက်ခြင်းကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်း၊ ဖြစ်သည်ရှိသော် ငါ၏ တင်းခွန်ဖျား၊ ပဇာပတိနတ်မင်း၏တင်းခွန်ဖျား၊ ဝရုဏနတ်မင်း၏တင်းခွန်ဖျား၊ ဤသာန နတ်မင်း၏ တင်းခွန်ဖျား၊ ဤလေးခုသော တင်းခွန်ဖျား တို့တွင် တခုခုကို မျှော်ကြည့်ကြကုန်လော့။ ယင်းသို့ မျှော်ကြည့်သော သင်နတ်သား

တို့အား ကြောက်ခြင်း, ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်း, ကြက်သီးမွေး
 ညှင်းထခြင်း ကင်းငြိမ်း ကွယ်ပျောက်လတ္တံ့ ဟူ၍ ဆို၏။
 သိကြားမင်းဆိုတိုင်းကြည့်ရှုသော်လည်း သိကြားမင်းသည်
 ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ, မကင်းသေးသည်ဖြစ်၍၊ ကြောက်ခြင်း,
 ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်း, ကြက်သီးမွေးညှင်းထသော သဘောရှိ
 ချေသောကြောင့် ကြောက်ခြင်း စသော အန္တရာယ်သုံးပါး
 ကင်းငြိမ်းသည်လည်းဖြစ်ရာ၏၊ မကင်းငြိမ်းသည်လည်းဖြစ်
 ရာ၏။ ချစ်သားတို့ ငါဘုရားသည် သိကြားမင်းကဲ့သို့ ဟော
 တော်မူအံ့၊ တောအရပ် သစ်ပင်ရင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့
 ကပ်သော ရဟန်းယောက်ျား, ရဟန်းမိန်းမ, လူယောက်ျား
 လူမိန်းမတို့အား ကြောက်ခြင်း ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်း, ကြက်
 သီးမွေးညှင်းထခြင်း ဖြစ်သည်ရှိသော် (အရဟတာ) အစရှိ
 သော ငါဘုရား၏ ဂုဏ်, (သွာက္ခာတာ) အစရှိသော တရား
 တော်၏ဂုဏ်, (သုပ္ပဋိပန္နတာ) အစရှိသော သံဃာတော်၏
 ဂုဏ်, ဤ သုံးပါးသော ဂုဏ်ကို အောက်မေ့ကြည့်ရန်လော့၊
 ယင်းသို့အောက်မေ့သည်ရှိသော် ငါဘုရားသည် ရာဂ, ဒေါ
 သ, မောဟကင်းငြိမ်းပြီးသည်ဖြစ်၍ ကြောက်ခြင်း ကိုယ်တုန်
 လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်း သဘော မရှိချေသော
 ကြောင့် ကြောက်ခြင်း စသော အန္တရာယ် သုံးပါး သည်
 ကေန့်စင်စစ် ကင်းငြိမ်း ကွယ်ပျောက်သည်သာ ဖြစ်ရာ၏၊
 မကင်းငြိမ်း မကွယ်ပျောက်ဟူ၍ မရှိရာပြီ၊ ဤသို့ တိုက်ရိုက်
 အဓိပ္ပါယ်လာသည်။ အထူးအားဖြင့်ကား ဤစင်သုတ်ပရိတ်
 သည် အောက်မေ့ကာမျှဖြင့် ကောင်းကင်၌ပင် ပကတိ မြေ
 ၌ကဲ့သို့ တည်ရာကိုရစေတတ်၏၊ အဘယ်သူသည် တည်ရာ

ကို ရဘူးလေသနည်းဟူမူကာ ၊ သိဟိန္ဒုက္ခန်း၌ သာမဏေ၊
 ငယ် တဦးသည် မဟာစေတီကိုတက်၍ မြင့်ရာအရပ်သို့ရေခံ
 လျှင် ခြေချွတ်သဖြင့် ကျလေသည်။ ထိုသာမဏေလည်း၊ ကျ
 စဉ်အတွင်း၌ပင် ဇေတီသုတ်ပရိတ်တွင် ဆင်ခြင်အောက်မေ့
 မိလေ၏။ ယင်းသို့ ဆင်ခြင် အောက်မေ့မိချေသောကြောင့်
 အောက်သို့ မကျဘဲ ကောင်းကင်ထက်တွင် ပကတိ မြေမှာ
 ရပ်သကဲ့သို့ ရပ်တန့်၍နေသည်ကို နောက်အတန်ကြာမှ မွေ့
 မွေ့သာသာလျှောသက်၍ မြေပြင်သို့ရောက်လေသဖြင့် ဘေး
 ရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းဘူးလေသည်။ တည်ရာမှီခိုရာ မရှိသော
 ကောင်းကင်၌လည်း အောက်မေ့ကာမျှပင် ပကတိမြေ၌ကဲ့သို့
 တည်ရာမှီခိုရာကိုရစေတတ်သည်။ မြေ၌ ရပ်တည်နေထိုင်၍
 ဆင်ခြင် အောက်မေ့သောသူ၊ ရွတ်အံ သရဏ္ဍာဟ်သောသူ၊
 ဆောင်ရွက်သောသူ၊ နာခံသောသူတို့မှာကား ဆိုဘွယ်ရာမရှိ
 ဖြီ၊ တည်ရပ်ရာ မှီခိုရာကို ကေနိမချွတ်ရ၍ ရန်ခပ်သိမ်း ကင်း
 ငြိမ်းရာသည်။ ဤအကြောင်းကား၊ သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ်
 ပါဠိတော်၊ ၎င်းအဋ္ဌကထာ ပရိတ်ကြီး ဒုကာဘို့မှာလာသည်။

—:၀:—

အာရုံနာဠိယသုတ်ပရိတ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အနီး
 ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ နတ်ဘိ
 လူး စစ်သည် ကုဇေ တသိန်းရှိသော ဝေဿဝဏ်နတ်မင်း၊
 ဂန္ဓဗ္ဗ စစ်သည် ကုဇေတသိန်းရှိသော တေရဠ နတ်မင်း၊
 ကုန္တလ်စစ်သည် ကုဇေတသိန်းရှိသော ဝိရုဠက နတ်မင်း၊

နဂါးစစ်သည် ကုဋေတသိန်း ရှိသော ဝိဇ္ဇာပက္ခ နတ်မင်း၊ ဤ
လေးယောက်သော စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီးတို့သည် မိမိ
တို့အချွေအရံ စစ်သည် ကုဋေတသိန်းစီနှင့်တကွ ညဉ့်-သန်း
ခေါင်အချိန်တွင် ကိုယ်ရောင်-တန်းဆာရောင်တို့ဖြင့် ဝိဇ္ဇာကုဋ
တောင်အလုံး ထွန်းလင်းတောက်ပစေလျက် မြတ်စွာဘုရား
အထံတော်သို့လာ၍ ဆည်းကပ်စားကုန်၏။ ထိုအခါ ဝေဿ
ဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍
ဤသို့နားတော်လျှောက်၏။ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးရှင် သခင်
ဘုရား များစွာသော နတ်ဘီလူးအပေါင်းတို့တွင် အချို့သော
နတ်ဘီလူးတို့သည် ကိုယ်တော်အရှင်မြတ်ကို ကြည်ညို နှစ်
သက်ကုန်၏။ အချို့သော နတ်ဘီလူးတို့သည် ကိုယ်တော်
အရှင်မြတ်ကို မကြည်ညို မနှစ်သက်ကုန်။ ရဟန်းယောက်ျား
ရဟန်းမိန်းမ လူယောက်ျား လူမိန်းမ ဤပရိသတ်လေးပါး
တို့သည် ကိုယ်တော်အရှင်မြတ်၏ ဩဝါဒ ကို နာခံ၍ တော
တောင် သစ်ပင်ရင်း အစရှိသော ဆတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌နေ၍
သူတော်ကောင်းတရားကို ပွားစေသည်ရှိသော် ကိုယ်တော်
အရှင်မြတ်ကိုမကြည်ညို မနှစ်သက်သော နတ်ဘီလူးတို့သည်
ညှင်းဆဲနှိပ်စက် နှောင့်ယှက်ခြင်းကို ပြုပါသည်။ ပရိသတ်
လေးပါးကို နတ်ဘီလူးတို့ မညှင်းဆဲ မနှိပ်စက်စေခြင်းငှါ
အာဇာနည်အမည်ရှိသော အရံအတားအစောင့်အရှောက်
ကို တပည့်သားတော်တို့အား သင်ကြားလေ့ကျက်ဆောင်
ရွက် ရွတ်အံ့ သရဏ္ဍာယ်ပါစေဟုလျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရား
လည်း ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းလျှောက်သောစကားကို ဆိတ်
ဆိတ်နေသဖြင့် ဝန်ခံတော်မူသည်။ ထိုနောက် စတုမဟာရာဇ်

နတ်မင်းကြီး လေးယောက် တို့သည် အချွေအရံနှင့် တကွ မြတ်စွာဘုရားကို ရိသေ့စွာရှိခိုးပူဇော်၍ စတုမဟာရာဇ်နတ် ပြည်သို့ ပြန်ကြလေ၏။ ထိုနေ့ မိုးသောက်သောအခါ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ရဟန်းအပေါင်းကိုခေါ်တော်မူ၍ စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည် အခြံအရံနှင့်တကွ လာ ရောက်ကြောင်း ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းက ပန်လျှောက်သည် ကို ဝန်ခံတော်မူလိုက်ကြောင်း ရှိခိုးပူဇော်၍ ပြန်သွားကြသေ ကြောင်းများကို စေ့စုံစွာ မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ချစ်သားတို့ ယနေ့မှစ၍ ပရိသာတ်လေးပါး တို့ကို နတ်ကြမ်း၊ ဘီလူး သားရဲတို့ မညှင်းဆဲ မနှိပ်စက်စေခြင်းငှါ အာဇာနည်ဗုဒ္ဓိယ အမည်ရှိသော အရံအတား အစောင့်အရှောက်ကို သင်ကြား လေ့ကျက် ဆောင်ရွက် ရွတ်အံသရဏ္ဍာယ်ကြကုန်ဟု တိုက် တွန်းတော်မူပြီးမှ (ဝိပဿိဿစ နမတ္ထု) အစ (မဟန္တံ ဝိတ သာရဒံ အဆုံးရှိသော ခြောက်ဂါထာကို ဟောတော်မူသည်။ ရဟန်းတို့လည်း အာဇာနည်ဗုဒ္ဓိယ ပရိတ်တော် ခြောက်ဂါထာ ကို ဘုရားဟောတော်မူသည့်အခိုင်း သင်ကြားလေ့ကျက် ဆောင်ရွက်သဖြင့် တောတောင်သစ်ပင်အစရှိသောဆိတ်ငြိမ် ရာအရပ်တို့၌ ရွတ်အံသရဏ္ဍာယ်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ရဟန်း ယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမ လူယောက်ျား လူမိန်းမဟုဆိုအပ် သောပရိသာတ်လေးပါးတို့အား နတ်ကြမ်း၊ ဘီလူးကြမ်း၊ သားရဲတို့ ညှင်းဆဲ နှိပ်စက် နှောင့်ရှက်ခြင်းကို မပြုသဖြင့် ချမ်းမြေ့သာယာစွာ သူတော်ကောင်းတရားကို ပွားများပြည့် စုံအောင် ရွက်ဆောင်အားထုတ်နိုင်ကြကုန်၏။

သုတ်ပါထေယျ ကျမ်းထွက်။

ဤသုတ်၌ ဝိပဿိဿစ နမတ္ထု၊ စသော ဂါထာမှစ၍ ဟိတံဒေဝမနုဿာနံ စသော ခြောက်ဂါထာလျှင် အာဇာနာ နိဿသုတ်ပါဠိတော်က လာရင်းဖြစ်လေသည်။ ဇေတစညေ စ၊ အစရှိသော နောက်ဂါထာတို့မှာ သိဟိန္ဒုဆရာကြီးဘွဲ့ နောက်မှရေးသွင်းပြန်ကြသောဂါထာတို့ဖြစ်သည်။ ထိုဂါထာ တို့တွင် သဗ္ဗိတိယောဝိဝဇ္ဇန္တု၊ အစရှိသော ဂါထာကား ဗုဒ္ဓ ဝင် ပါဠိတော်၌ လာသည်။ အဘိဝါဒနသီလိဿ စသော ဂါထာကား ဓမ္မပဒ ပါဠိတော်၌လာသည်။ ကြွင်းဂါထာ နှစ်ဆယ်တို့မှာ ရတနာသုံးပါး နတ် နဂါးတို့ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်း ဖြွတ်ဆို၍ အာသီသပြေသော လက္ခဏာ အဓိပ္ပါယ်ပါအောင် ဆရာကြီးတို့ သိကုံး ရေးသားကြသော ဂါထာတို့ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ပါဠိတော်လာရင်း မဟုတ်သော်လည်း ရှုတ်အံ့ သရဏ္ဍာယ်သူ၊ နာခံသူတို့မှာ အကျိုးရှိပါ၏။ ဂါထာ နှစ်ရာ့ငါး ဆယ်ကို တဘာဏဝါရဆိုသည်။ ဤ အာဇာနာနိဿသုတ်၌ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးလျှောက်သောပါဠိအစဉ်တဘာဏ ဝါရ၊ ဘုရားဟောတော်မူသော ပါဠိတော်အစဉ် တဘာဏဝါ ရအားဖြင့်နှစ်ဘာဏဝါရရှိသော်လည်း အရံအတားအစောင့် အရှောက်ဖြစ်သော ခြောက်ဂါထာကို သာ ရှေးဆရာကြီးတို့ ထုတ်နှုတ်၍ ပရိတ်ကြီးတွင်ရေးသွင်းထားတော်မူကြသည်။

အင်္ဂုလိမာလသုတ် ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသခင်သည် သာဝတ္ထိပြည်ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ၊ အင်္ဂုလိမာ

လသုတ် ပရိတ်ကို ဟောတော် မူသည်။ ဟောတော်မူဟန်
 ကား ..... သာဝတ္ထိပြည်တွင် ပဿနဒီကောသလမင်း၏
 ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားအိမ်၌ သားငယ်ကို ဘွားမြင်သောအခါ
 သူငယ်၏တန်ခိုးကြောင့် နန်းတော်မှစ၍ ပြည်လုံးတို့၌ရှိသော
 လက်နက် တို့သည် တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သဖြင့်
 ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား ကောင်းကင်ကို ကြည့်လေသည်ရှိသော်
 စောရနက္ခတ်နှင့် ယှဉ်သည်ကိုမြင်၍ မိုးသောက်လျှင် နန်း
 တော်သို့သွား၍ ချမ်းသာစွာအိပ်ရပါ၏လောဟု၊ မင်းကြီးကို
 မေးလျှောက်၏။ လက်နက်ရောင်တောက်သောကြောင့် စိုး
 ရိမ်၍ ချမ်းသာစွာ မအိပ်ရ အဘယ်သို့ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း ဟု
 မင်းကြီးက မေးပြန်လေသော် စိုးရိမ်တော်မမူပါလင့်။ ယနေ့
 ည ဘွားမြင်သော အကွန့်ဝ်၏ သားငယ်ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်
 ဟုလျှောက်၏။ ဤသူငယ် အဘယ်သို့ဖြစ်လတ္တံ့နည်းဟု မေး
 ပြန်လျှင် စိုးသူကြီးဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဟုလျှောက်ပြီးမှ မင်းကြီး
 ၏ စိတ်ကို နှစ်သိမ့်စေလိုသောကြောင့် ဖျောက်ဖျက်မည်ကြံ
 ကြောင်းကိုလျှောက်၏။ တယောက်ထည်းသာဖြစ်မည်လော
 အခြွေအရံတို့နှင့် တကွဖြစ်မည်လောဟု မေးပြန်သည်ရှိသော်
 တယောက်ထည်းသာဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဟုလျှောက်၏။ ယင်းသို့
 သော်ကား အပန်းမကြီးလှချေ။ မဖျက်ဆီးနှင့်တော့ဟု ဆို
 သဖြင့် ကောင်းမွန်စွာပင်မွေးမြူလေ၏။ မင်းကြီးစိတ်ကိုညှင်း
 ဆဲလျက် ဘွားသည်ဖြစ်ရကား ထိုသူငယ်ကို ဟိံသက ဟူ၍
 အမည်မှည့်၏။ ထို ဟိံသက သတို့သားသည် အရှယ်ရောက်
 သောအခါ တခုသော သုညကမ္ဘာတွင် လယ်ထွန်သားဖြစ်၍
 အချမ်းရှိပ်စက်သော အရှင်ပုံရွှေကဗုဒ္ဓ၊ အား ထင်းမီးပြု၍လှူ

ခွဲဘူးသော ကောင်းမှုကြောင့် ဆင်ပြောင်ငါးစီး၏ အားကို
 ဆောင်နိုင်ချေ၏။ ပေါ့ပါးလျှင်မြန်၏။ အရှိန်အဝါ အာဏာ
 တန်ခိုးကြီး၏။ သုံးယူစနာခရီးကို မနားဘဲ တဟုန်တည်း ပြေး
 သွားနိုင်၏။ တက္ကသိုလ်ပြည်သို့သွား၍ ဒိသာပါမောက္ခဆရာ
 အထံ အတတ်ပညာသင်ရာတွင် ဆရာသွီးခင်ပွန်းနှစ်ယောက်
 တို့၏အမှုကိစ္စကို ကဲလွန်စွာရှုက်ဆောင်သောကြောင့် ဆရာ၏
 မယားက အထူးသဖြင့် မစ,ချီးမြှင့် ထောက်ပံ့သည်ကို အ
 ပေါင်းအဘော်တပည့်က မရှုမိမ့် သဖြင့် ဆရာကို ဂုံးတိုက်ကြ
 လျှင် ဆရာအမျက်ထွက်၍ ဤအရပ်၌ငါသတ်ချေသော်၊ ဒိသာ
 ပါမောက္ခဆရာသည် အတတ်ပညာ သင်ရာသောတပည့်ကို
 ပင် သတ်သိသည်ဟု မကောင်းသောသတင်း ဖြစ်ရာ၏။ ခွန်
 အားကြီးလှသောကြောင့်လည်း အလွယ်တကူမသတ်နိုင်ရာ
 သူတပါးလက်တွင် သေစေအံ့ဟုကြံ၍ အတတ်ပညာ စုံလင်
 သဖြင့် မိဘထံ ပြန်ပါတော့မည်ဟု ခွင့်ပန်သည်တွင် ဆရာ
 နှစ်သက်မြတ်နိုးသောဝတ္ထုကိုပေးမှ ပေဒင်အတတ် ပြီးမြေခံ
 မည်ဟုဆို၏။ အဘယ်ဝတ္ထုကို နှစ်သက်မြတ်နိုးပါသနည်းဟု
 မေးသည်ရှိသော် လူတထောင်ကို သတ်လျှင် တယေခံယေခံ
 လက်တွင်သေရာ၏ဟုနှလုံးပိုက်၍ လူတထောင်ကို သတ်ပြီး
 လျှင် တချောင်းတချောင်းစီဖြတ်အပ်သော လက်ျာလက်ညှိုး
 တထောင်ကိုအလိုရှိသည့်ဟုဆို၏။ ဟိံသက,လည်း ကောင်း
 ပြီဟု ဝန်ခံ၍၊ လက်နက်ငါးပါးကို ကိုင်စွဲလျက် ကောသလ
 မင်း၏နိုင်ငံဖြစ်သော ဇာလိနိတောအုပ်သို့ဝင်လျက် တောင်
 နှစ်ခုအကြား၌နေသဖြင့် တောင်ထိပ်၌မျှော်ကြည့်၍ ခရီးသွား
 လူကိုမြင်လျှင် တခဏခြင်း ပြေးဆင်း ကပ်ဆီး ဘိစီးသတ်

ညွှတ်ပြီးမှ လကျာဘက်လက်ညှိုးကို သန်လျက်ဖြင့်ဖြတ်ယူ၍ သစ်ပင်၌ဆွဲထားသည်ရှိသော် ကျီးစွန်လင်းတစား၍ ကုန်လေ၏။ မြေ၌ထားသော လက်ညှိုးတို့သည်လည်း ပုပ်ဆွေးပျက်ပြိုနီးကုန်၏။ ထိုနောက်မှ လကျာလက်ညှိုးတို့ကို နွယ်ကြိုးဖြင့်သိလျက် ပန်းကုံးတန်းဆာကဲ့သို့ ပြုပြီးလျှင် စလွယ်တင်သကဲ့သို့ ပခုံး၌တင်၍ သွားသရာရာဆောင်၏။ ယင်းသို့ လက်ညှိုးကို ပန်းကုံးတန်းဆာသို့ပြု၍ဆောင်ရာတွင်မှ အင်္ဂုလိမာလအမည်တွင်သည်ဇာလိနိတောအုပ်၌လူသတ်ခိုးသူရှိသည်ဟု အဆင့်ဆင့်ကြား၍ ကြောက်လန့်သဖြင့် အသွားအလာပြတ်လျှင် နိဂုံးဇနပုဒ်ရွာငယ်များသို့သွား၍တွေ့မြင်ရာရာ လူတို့ကို ဘင်းယူပြန်ချေသောကြောင့် ပြည်သူတို့စည်းဝေး၍ ထိုခိုးသူကိုဘင်းစီမံသောငှါ မင်းရင်ပြင်၌ကြွေးကြော်ကြကုန်၏။ မင်းလည်းပြည်သူတို့စကားကို မဆန်မလွန်သာသောကြောင့် နက်ဖြန် ခိုးသူကိုဘင်းမည်ဟုမြို့အလုံး၌ စည်လည်စေသည်ကို အဓိပုဏ္ဏားမကြားလျှင် သားကိုဆုံးမခေါ်ဆောင်စေခြင်းငှါ အဘပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကို တိုက်တွန်းပါသော်လည်း သားဆိုး သားမိုက်ကိုငါအလိုမရှိ မင်းကြီးအလိုရှိတိုင်းစီရင်ပါစေဆိုသဖြင့် နှင့်မရရှိရာတွင် အဘတို့၏ စိတ်နှလုံးထက် အမိတို့၏စိတ်နှလုံးသည် သားသွီးတို့၌လွန်ကဲစွာနူးညံ့မြဲမြံသည်နှင့်အညီ ငါ့သားကို ငါပင် ဆုံးမ ခေါ်ဆောင်မည်ကြံ၍ အဓိပုဏ္ဏားမသည် သားငါ့အထံသို့သွားလေ၏။ ထိုနေ့၌မြတ်စွာဘုရားသည်သတ္တဝါတို့ကိုကြည့်တော်မူရာတွင်အင်္ဂုလိမာလကိုမြင်လေ၏။ ဆင်ခြင်တော်မူသည်ရှိသော် အင်္ဂုလိမာလမှာ လက်ညှိုးတချောင်းရလျှင် တထောင်ပြည့်တော့မည်။ မရ

နိုင်သည့် ကာလရှည်ကြာပြီဖြစ်၍ ယနေ့ အမိပင်ဖြစ်သော်
 လည်း မရှောင်မညှာသတ်လေရာသည်။ ယင်းသို့ သတ်ချေ
 ကာမူ ပဉ္စာနန္ဒရိယ ဂရုကံကြီး ငါးပါးတို့တွင် မာတုဃာ
 တက ဂရုကံထိုက်၍ မဂ်ဖိုလ်မရ ကြီးစွာသောပျက်စီးခြင်းသို့
 ရောက်လေတော့မည်။ အမိသည်လည်း အကျိုးမဲ့ မသေတန်
 သေရှာရလေတော့မည်။ သား အမိ နှစ်ယောက် တို့မှာ ငါ
 ဘုရားမှတပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိပြီဟု အောက်မေ့တော်မူ
 ချေ၍ သာဝဏ္ဏိပြည်မှ သုံးယူဇနာ ဝေးကွာသော ဇာလိနိ
 တောအုပ်သို့ မထင်ရှားသော ရဟန်း၏အသွင်ဖြင့် ကြွတော်
 မူ၏။ ထိုအခါ အမိပုဏ္ဏားမလည်း ထိုတောအုပ်သို့ရောက်၍
 ချစ်သား (ဟိံသက)ဟု ခေါ်သံကို ပေးလျက် ထိုမှ ဤမှ
 ရှာဖွေသည်ကို အင်္ဂုလိမာလသည်အဝေးကမြင်လျှင် ယနေ့
 အမိပင် ဖြစ်စေကာ ညှာတာမရှိ အမိကိုပင်သတ်၍ လက်ညှိုး
 တထောင် ပြည့်စုံစေအံ့ ဟုကြံသဖြင့် သန်လျက်ကိုထမ်း၍
 လိုက်သည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် သားအမိနှစ်ယောက်
 တို့၏ အကြား၌ ကိုယ်တော်ကို ပြုတော်မူ၏။ အင်္ဂုလိမာလ
 သည် အမိကိုကြင်နာလေသောကြောင့် အမိကို လွှတ်ထား၍
 ဘုရားကို လိုက်သည်ရှိသော် ပကတိ ကြွတော်မူသည်ကို အ
 ပန်းတကြီး လိုက်သော်လည်း တန်ခိုးတော်ကြောင့် မရှိနိုင်
 ချေ။ ချွေးကြီးတဖြာ ၅၂၂ ရာပန်းဟိုက် ထုံရိုက်တိမ်းလည်း
 အူလည်းပြတ်ကြွ သေလုဘနန်း ရှိပါသဖြင့် မလိုက်ဘဲ ရပ်
 နေပြီးမှ ရှင်ရဟန်း ရပ်လော့-ရပ်လော့ ဟုဆို၏။ ထိုအခါ
 မြတ်စွာဘုရားက ငါကားရပ်၏၊ သင်သာမရပ်သည်ဟု မိန့်
 တော်မူသည်ကို ရဟန်းတို့မည်သည် မှန်သောစကားကိုသာ

ဆိုကောင်းသည် မဟုတ်လော သွားလျက်နှင့်ပင် ငါကား
ရပ်၏။ သင်သာမရပ်သည်ဟု အဘယ်ကြောင့် ဆိုဘိသ
နည်းဟု မေးရာတွင် အင်္ဂုလိမာသအား ဩဝါဒပေးလို၍
(ဌိတောဟံ အင်္ဂုလိမာလ၊ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗဘူတေသု။ နိဓာယ
ဒဏ္ဍံဘူဝဉ္စ၊ ပါဏေသု အသညတောသိ။ ။တသ္မ ဌိတော
ဟံတုဝ မဌိတောသိ)ဟူသော ဂါထာကိုမိန့်တော်မူ၏။ အင်္ဂုလိ
မာလ၊ အင်္ဂုလိမာလလုလင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခြင်း
ခပ်သိမ်း။ သဗ္ဗဘူတေသု၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌။ ဒဏ္ဍံ၊
ညှင်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်း သတ်ဖြတ်ခြင်း တည်းဟူသောဒဏ်ကို။
နိဓာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ တုဝဉ္စ၊ သင်သည်ကား။
ပါဏေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ အသညတော၊ ညှင်းဆဲနှိပ်စက်သတ်
ဖြတ်ခြင်းကို မရှောင်ကြဉ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဌိတော၊ ရပ်သောသူမည်၏။ တုဝံ၊
သင်မူကား။ အဌိတော၊ မရပ်သောသူ မည်သည်။ အသိ၊
ဖြစ်၏။ ။ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အင်္ဂုလိမာလသည်
ပါရမီရင့်စေပြီးသောသူ ဖြစ်သောကြောင့် ထိတ်လန့်သော
စိတ်ရှိသဖြင့် ဘုံသုံးပါး၌ ဘုဘက် မြှိုင်ဘက် ကင်းတော်မူ
သော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို ကယ်ချွတ်လို၍ ကြွတော်
မူသည်ဖြစ်မည်ဟု နှလုံးပိုက်လျက် စွဲကိုင်သောသန်လျက်ကို
ချပြီးလျှင် ခြေတော်ကို ဦးတိုက်သဖြင့် ရှိသေစွာရှိခိုးလျက်
ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးရှင် သခင်ဘုရား အက္ခရံကို ရဟန်း
ပြုတော်မူပါဟု လျှောက်တောင်းပန်လေ၏။ မြတ်ဘုရား
လည်း ရဟန်း ဖြစ်ထိုက်သောအကြောင်း ရှိသည်ကို သိ
တော်မူ၍ ဖော်ဘိက္ခု ခေါ်တော်မူလျှင် လူ၏အသွင် ကွယ်

သဖြင့် ဝါတော်ခြောက်ဆယ် ရပြီးသော မထေရ်ကဲ့သို့ ရဟန်းအသွင်ဖြစ်၍ နောက်တော်က ပါစေလျက် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ပြန်ရောက်သည် ရှိသော် အင်္ဂုလိမာလ မထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏အနီး၌နေ၏။ ထိုအခါ ပဿနဒီကောသလမင်းသည် မြင်းနှင့်သွားမှခိုးသူပြေးလျှင်လည်း လိုက်လွယ်မည်။ ခိုးသူလိုက်လျှင်လည်း ဆုတ်လွယ်မည်ဟု နှလုံးပိုက်၍ အမတ်ငါးရာနှင့်တကွ မြင်းစီးသဖြင့် များစွာသော စစ်သည်အပေါင်း ခြံရံလျက် မြို့ကထွက်သည်ရှိသော် ခိုးသူကို ဘမ်းရမည်လည်း စိုးရိမ်ကြောင့်ကြရန် ရှိသည်။ ပြည်ကို ပြန်ရမည်လည်း ပြည်သူတို့ ကဲ့ရဲ့မည်ကို ရှက်နိုးသည်။ မြတ်စွာဘုရား အထံတော်သို့ဝင်၍ ရှိခိုးမှုစော်လျှင် မေးတော်မူ၍ အကြောင်းကို လျှောက်သည်ရှိသော် သွားသင့်ကလည်း ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူပါလိမ့်မည်။ မသွားသင့်ကလည်း မြစ်တော်မူပါလိမ့်မည်။ ဘုရားမြစ်တော်မူ၍ ပြန်လာလျှင် ပြည်သူတို့ မကဲ့ရဲ့ဟု အကြံရှိသဖြင့် ဘုရားအထံသို့ ဝင်၍ ရှိခိုးသည်ရှိသော် ယခုနေ့မြင့်မှ အဘယ် အရပ်သို့ သွားမည်နည်းဟု မြတ်စွာဘုရားက မိန့်တော်မူ၍ အင်္ဂုလိမာလ ခိုးသားကြီးကိုဘမ်းခြင်း၌ ထွက်လာပါသည်ဟု လျှောက်ရာတွင် အင်္ဂုလိမာလကား အခြားသူ မဟုတ် ဤရဟန်းပင်ဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူလေသော် အမတ်ငါးရာနှင့်တကွ စစ်သည်အပေါင်းတို့သည် အင်္ဂုလိမာလ ခိုးသားကြီးသည် သန်လျက်ကိုထန်း၍ လိုက်မည်ကဲ့သို့ ထင်မှတ်သဖြင့် တေယာက်မကျန် အဆာတလျှင် မြို့သို့ပြေးဝင်၍ မြို့တံခါးပိတ်ပြီးလျှင် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တွင်အင်္ဂုလိမာလ

ရှိနှင့်၍ မင်းကြီးသို့ ဘမ်းရစ်လေပြီ ငါတို့ကား ပြေးခဲ့ရသည်
 ပြောဆိုသဖြင့် လက်နက်စွဲကိုင်လျက် မြို့ကိုတက်စီးစောင့်နေ
 ကြကုန်၏။ မင်းကြီးလည်း အသရေပျက်မည်စိုးသောကြောင့်
 မပြေး မထ ကြောက်လှ၍ ဘုရားရှေ့တော်၌ ဆတ်ဆတ်တုံ
 လျက် နေသည်ကို မြင်တော်မူလျှင် တကာတော် မင်းကြီး
 မကြောက်လင့် အင်္ဂုလိမာလလည်း ငါဆုံးမ၍ သိမ်မွေ့
 နူးညံ့လှပြီ၊ ဘေးရန်မရှိဟု မိန့်တော်မူရာတွင်မှ သက်သာရာ
 ရ၍ အင်္ဂုလိမာလရဟန်းထံ ချဉ်းကပ်ပြီးသော် ရိသေ့စွာ
 ရှိခိုးလျက် ပစ္စည်းလေးပါးဘိတ်၍ မြို့သို့ဝင်လေ၏။ အင်္ဂုလိ
 မာလ မထေရ်လည်း နောက်ကာလ ဝိပဿနာကို ပွားစေ၍
 ရဟန္တာ အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့် ဆွမ်းခံဝင်သည် ရှိသော်
 မြင်မြင်သမျှ လူအပေါင်းတို့သည် ထိတ်လန့်သောကြောင့်
 ဆွမ်းမလှူသဖြင့် ရခဲသော ဆွမ်းရှိသည်၊ တပါးသို့စေလွှတ်
 သော် ခဲအုတ် ကျောက်တုတ် လှံတန်တို့သည် အရှင်အင်္ဂုလိ
 မာလကိုယ်ပေါ် သို့ကျ၍ ဦးခေါင်းကွဲပေါက်သဖြင့် ယိုထွက်
 သော သွေးရှိသည် ကွဲသောသပိတ် စုတ်ပြတ်သော သက်နိုး
 ရှိသည်။ ဤသို့သော ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားလျက် ဘုရားအထံ
 တော်သို့ လာရာတွင် ချစ်သား ယခုဘဝ သင်ပြုသော
 မကောင်းမှုသည် မျက်မှောက်၌ မကောင်းကျိုးကို ပေးသော
 ကြောင့် ဤသို့ဖြစ်ချေသည်။ သူတော်ကောင်းတရားကို နှလုံး
 ထား၍ သည်းခံရမည်ဟု ဆုံးမတော်မူ၏၊ တနေ့သ၌ ဇေတ
 ဝန်ကျောင်းတော် အနီးတွင် သား မဘွားနိုင်သောကြောင့်
 ကိုးကွယ်ရာမဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်သော မိန်းမတယောက်ကို
 အရှင်အင်္ဂုလိမာလမြင်လျှင် အလွန်သနားသောစိတ် ရှိသည်

ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ထိုအကြောင်းကို လျှောက်သည်
 ရှိသော် ပရိတ်ရွတ်ပုဂ္ဂိုလ် ပရိတ်နာသုတို့အား ဆင်းရဲဒုက္ခ
 ကင်းလွတ်၍ ချမ်းသာကြမည် အကြောင်းကို မြင်တော်မူ
 သည်နှင့် အရှင်အင်္ဂုလိမာလအား ပရိတ်ကို ဟောကြားပြသ
 တော်မူပြီးလျှင် ချစ်သား ဤပရိတ်ကို သားမဘွားနိုင်သော
 မိန်းမ၏ အနီး၌နေ၍ ရွတ်ချေဟု စေတော်မူ၏။ အရှင်အင်္ဂုလိ
 မာလလည်း ထိုမိန်းမထံသို့သွား၍ ဘုရား ပေးတော်မူသည့်
 အတိုင်း(ယတောဟံ ဘဂိနိ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတော)
 အစရှိသော ပရိတ်ကို ရွတ်သည်ရှိသော် ကရားမှ သွန်အပ်
 သော ရေသည် ကပ်ငြိခြင်းမရှိ လျော့ကျဘိသကဲ့သို့ တခဏ
 ခြင်း ဘွားမြင်လေ၏။ သားအမိ နှစ်ယောက်လုံး၌ ဝာဆံခြည်
 ခန့်မျှ ဒုက္ခမရှိ အလွန်ချမ်းသာကြလေသည်။ နောက်ကာလ
 သားမဘွားနိုင်သော မိန်းမတို့ကို ဆောင်ယူပြီး၍ ထိုပရိတ်
 ရွတ်ရာ၌ ထားသည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာ ဘွားကုန်၏။ ထို
 အရပ်သို့ရောက်အောင် မဆောင်နိုင်သဖြင့်လည်း အရှင်အင်္ဂု
 လိမာလ ပရိတ်ရွတ်စဉ် ထိုင်သောနေရာကို ရေဖြင့် ဆေး၍
 ထိုရေကို သားမဘွားနိုင်သော မိန်းမ၏ ဦးခေါင်း၌ သွန်း
 လောင်းလေသည် ရှိသော် လျင်မြန်စွာ ဘွားမြင်၍ ချမ်းမြေ့
 သာယာကြကုန်သည် ယင်းသို့ဆိုခဲ့တိုင်း ထိုအရပ်သို့ရောက်
 သော မိန်းမရေသွန်းခံရသောမိန်းမတို့၏ ချမ်းသာစွာ ကိုယ်
 ဝန် ဘွားခြင်း ဟူသော အကျိုးအာနိသင်သည် ပရိတ်၏ အာ
 နုဘော်ကြောင့် တကမ္ဘာလုံး အမြဲတည်၏။ ထိုပရိတ်သည်
 လည်း ရှေးဦးအစစွာ အရှင်အင်္ဂုလိမာလရွတ်ရာတွင် သား
 အမိနှစ်ယောက်ချမ်းသာသည်ကိုအကြောင်းပြုသဖြင့် အင်္ဂုလိ

မာလပရိတ်ဟူ၍ တွင်လေသည်။ အရှင်အင်္ဂုလိမာလသည် ပရိတ်ရှုတ်၍ သားအမိ နှစ်ယောက် ချမ်းသာသော ကာလမှ စ၍ ဤအရှင်ကား သတ္တဝါတို့၏ ချမ်းသာကိုသာ ဆောင်ပေသည်ဟု လူအပေါင်းတို့ ကြည်ညိုသဖြင့် လှူဒါန်း ပူဇော်ကြသောကြောင့် ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများ ပြည့်စုံလေ၏။ ခဲအုပ် ကျောက် လှံတန်တို့သည်လည်း ရှေးကကဲ့သို့ ကိုယ်ပေါ်မကျသဖြင့် ဒုက္ခကင်းငြိမ်း၍ အလွန် ချမ်းသာလေ၏။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတော် ၎င်းအဋ္ဌကထာ ကျမ်းထွက်။

အင်္ဂုလိမာလသုတ်သည် နိဒါန်း အနုသန္ဓေ နိဂုံးနှင့်တကွ အကျယ်အများ လာသော်လည်း ပရိတ်ကြီး၌ ယတောဟံ ဘဂိနိ အစရှိသော သစ္စာပြုပါ၌ အနည်းအကျဉ်းမျှကိုသာ လိုရင်းဖြစ်၍ ရှေးဆရာတို့ ထုတ်နှုတ် ရေးသား ထားသည်။

အင်္ဂုလိမာလသုတ် ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပြီး၏။

ဗောဇ္ဈင်သုတ်ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ တပည့်ကြီး အရှင်မဟာကဿပသည် ပြင်းထန်လှစွာသော အနာရောဂါ ကပ်ရောက်၍ ကြီးစွာသောဒုက္ခ ဆင်းရဲကို ခံစားလျက် ညောင်ကြတ်ပင်ရောက်သောလိုက်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသည်ကို မြတ်စွာဘုရား သိတော်မူ၍ ညချမ်း အချိန်

တွင် ကိုယ်တော် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထ၍ အရှင်မဟာကဿပ ရှိရာသို့ ကြွသွားသဖြင့် ခင်းအပ်သော ဘုရားနေရာ၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူပြီးလျှင် ချစ်သားကဿပ ယခုသင်၏ကိုယ်၌ ကပ်ရောက်သောရောဂါဝေဒနာသည် အဘယ်သို့ရှိသနည်း သည်းခံသာ၏လော တိုးသလော၊ ဆုတ်သလောဟု မေးတော်မူ၏။ ထိုအခါ အရှင်မဟာကဿပ သည် ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် အရှင်ဘုရား တပည့်တော်ကိုယ်၌ ကပ်ရောက်သောရောဂါဝေဒနာသည် ပြင်းထန်လှသောကြောင့် သည်းမခံသာပါ မဆုတ်မယုတ် တိုးပွားခြင်း ရှိပါသည်ဟူ၍ နားတော်လျှောက်သည်ရှိသော် လောက ထွဋ်ထား ဘုရားသခင်သည် ထိုရောဂါဝေဒနာကို ပျော်ကင်း ရှင်းလင်းစေခြင်းငှါ “သတ္တိ မေ ကဿပ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မယာ သမ္ပဒက္ခာတာ” အစရှိသော ကဿပဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်တရားကို ဟောတော်မူသည်။ ဤသို့ ဟောတော်မူသော ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်တရားကို အရှင်မဟာကဿပသည် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းနှင့်တကွ ရှိသေလေးမြတ်လှစွာ နာခံရသောကြောင့် ပြင်းထန်လှစွာသော ရောဂါ ဝေဒနာသည် ကြာဖက်မှ လျှောကျသောရေကဲ့သို့ တခဏခြင်းပင် ပျောက်ကင်းရှင်းလင်းလေသည်။ ဤကား ကဿပ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ -ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ် အလုံးစုံကို ကျက်မှတ် လိုသူတို့ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ကျမ်းတွင် ယူပါကုန်။

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏အနီး ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ လက်ဝဲရံ အဂ္ဂသာဝကဖြစ်သော အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် ပြင်းထန်

လှစွာသော ရောဂါအနာ ကပ်ရောက်ပါ၍ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားလျက် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ နေ၏။ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသခင် သိတော်မူ၍ ညချမ်းအချိန်တွင် ကိုယ်တော်တပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူပြီးလျှင် အရှင်မောဂ္ဂလာန်ရှိရာသို့ကြွသွားတော်မူသဖြင့် ခင်းထားအပ်သော ဘုရားနေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၍ ချစ်သားမောဂ္ဂလာန် ယခု ချစ်သား၏ကိုယ်တွင် ကပ်ရောက်သော ရောဂါဝေဒနာသည် အဘယ်သို့ ရှိသနည်း သည်းခံသာ၏လော တိုးသလော ဆုတ်သလော ဟု မေးတော်မူ၏။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် လူနတ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ယခု တပည့်တော်၏ ကိုယ်တွင် ကပ်ရောက်သော ရောဂါဝေဒနာသည် ပြင်းထန်လှသောကြောင့် သည်းမခံသာပါ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း မရှိ တိုးပွားခြင်းသာ ရှိသည်ဟူ၍ နားတော်လျှောက်သည်ရှိသော် လောကသေဌ်နင်း တရားမင်း ဘုရားသည် ထိုရောဂါဝေဒနာ ပျောက်ကင်း ရှင်းလင်းမည့် အကြောင်းကို မြင်တော်မူ၍ ‘သတ္တိ မေ မောဂ္ဂလာန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မယာ သမ္ပဒက္ခာတာ’ စသော မောဂ္ဂလာန ဗောဇ္ဈင်သုတ် တရားကို ဟောတော်မူသည်။ ဤသို့ ဟောတော်မူသော ဗောဇ္ဈင်သုတ်တရားကို ကြည်ညိုနှစ်သက် စုံမက်မြတ်နိုးစွာ ကြားနာရသဖြင့် အရှင်မောဂ္ဂလာန်၏ကိုယ်တွင် ကပ်ရောက်သော ရောဂါဝေဒနာသည် ကားမှသွန်သော ရေကဲ့သို့ အလျင်တဆော ကျလျှော လွတ်ကင်း၍ ချမ်းမြေ့ သာယာလေ၏။ ဤကား မောဂ္ဂလာန ဗောဇ္ဈင်သုတ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ ၊ ၎င်းမဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ကျမ်းတွင် ယူပါကုန်။

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကိုအမှီ ပြု၍ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသော အခါ ကိုယ်တော်မြတ်၌ ပြင်းထန်သော ရောဂါဝေဒနာ ကပ် ရောက်သဖြင့် မသက်သာရှိတော်မူသည်။ ထိုကာလ အရှင် မဟာဓုန္ဒသည် ညချမ်းအချိန်တွင် တပါးတည်း ကိန်းအောင်း ရာဇကထ၍ ဘုရားအထံတော်သို့ သွားပြီးလျှင် ဘုရားသခင် ကို ရှိသေစွာ ရှိခိုးလျက် လျှောက်ပတ်ရာက ဆည်းကပ် စေား၍နေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ချစ်သား မဟာ ဓုန္ဒ ဗောဇ္ဈင်တရားကိုငါကြားနာလိုသည်။ ထင်ရှားစွာ ရှုတ် လျှောက်လောဟု မိန့်တော်မူ၏။ အရှင်မဟာဓုန္ဒလည်း ဘု ရားအမိန့်တော်ကို ရှိသေစွာလိုက်နာ ဝန်ခံပြီးလျှင် “သတ္တိ မေ ဘန္တေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခတာ” စသော ဗောဇ္ဈင်သုတ်တရားကို မြတ်စွာဘုရားအား ရှုတ်လျှောက် လေသည်။ ဤသို့အရှင်မဟာဓုန္ဒ ရှုတ်လျှောက်သောဗောဇ္ဈင် သုတ်တရားကို နှစ်သက် လေးမြတ်ခြင်းနှင့် တကွ မြတ်စွာ ဘုရား နာခံသည်ရှိသော် ကိုယ်တော်မြတ်၌ ကပ်ရောက် နေသော ရောဂါဝေဒနာသည် ပြင်းစွာသောသေဟုန် ခတ်သ ဖြင့် ပြေးလွင့်ခွါရှဲသော လဲငါဂွမ်းကဲ့သို့ မြန်စွာ လွင့်ပြေး ခွါရှဲ၍ ချမ်းမြေ့ သက်သာတော်မူလေသည်။

ဤကား မဟာဓုန္ဒဗောဇ္ဈင်သုတ်တရား။ ။ ၎င်းမဟာဝဂ္ဂ သံယုတ် မှာပင် ယူပါကုန်။ ။ ပရိတ်ကြီးမှာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ သတိသင်္ခါတော အစရှိသော ဂါထာတို့ကား ဆိုခဲ့ပြီးသော ဗောဇ္ဈင်သုတ်တရားနှင့်တကွ သစ္စာပြု အခြင်းအရာပါအောင် ဆရာကြီးတို့ အကျဉ်းရုံး၍ သိကုံးဖွဲ့ဆိုသော ဂါထာတို့ ဖြစ်

သည်။ ပါဠိတော်လာရင်းမဟုတ် အကျိုး အာနိသင်ကား
များစွာပင်ရှိမည် မှန်လှတော့သည်။

ဗောဇ္ဈင်သုတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပြီး၏။

—:၀:—

ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယသုတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

“သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ” တဂါထာသာလျှင် တိကနိပါတ်
အင်္ဂုတ္တိုရ်ကျမ်း၌ လာရှိသော ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယသုတ်ထွက်
၎င်းတဂါထာမျှကိုစွဲ၍ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယ ခေါ်ဝေါ်သည်။ ရတန
သုတ်၌လာသော ယံကိဗ္ဗိဝိတ္တံ ဂါထာကို ဓမ္မေ-သံဃော ထည့်
သွင်း၍ သုံးဂါထာ ရေးသားပွားများလေသည်။ ။ ယံဒုန္န
မိတ္တံ စသော အကြွင်းဂါထာကို ဆရာကြီးတို့ သိကုံး ဖွဲ့ဆို
သည်။ ဘုရားဟော ကျမ်းဂန်လာမဟုတ်၊ သို့မဟုတ်သော်
လည်း ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ဖွဲ့ဆိုသော အာသီသ ပတ္ထနာ
ဂါထာဖြစ်၍ ရှုတ်သူ-နာသူတို့မှာ အကျိုးရသည် ထာလျှင်
တည်း။ ။ ၎င်းပုဗ္ဗဏ္ဍသမယသုတ် အကျိုး အာနိသင်ကို
ကျမ်းဂန်တွင် အထူး မဆိုသောကြောင့် အထူးမရေးသား
လိုက်ပြီ။

ပရိတ်ကြီးဝတ္ထု ပြီး၏။

—○—

ဆဲငါးစောင်တွဲ ပြီးပြီ။

